

Gheorghe F. Anghelescu

Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε,
έναν αξίος διάδοχος της κλασικής πατερικής γραμματείας
(Bio-Βιβλιογραφία)

Editura ENCICLOPEDIĂ

**Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε,
ένας άξιος διάδοχος της κλασικής πατερικής γραμματείας**

(Βίο-Βιβλιογραφία)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ANGHELESCU, GHEORGHE F

Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, ένας άξιος διάδοχος της κλασικής πατερικής γραμματείας : (Βίο-Βιβλιογραφία) / Gheorghe F. Anghelescu ; Μετάφραση: Cristina-Costena Rogobete. - București : Editura Enciclopedică, 2011

ISBN 978-973-45-0635-4

I. Rogobete, Cristina-Costena (trad.)

28(498) Stăniloae, D.

929 Stăniloae D.

© Gheorghe F. Anghelescu

Ο συντονισμός της επεξεργασίας και της δημοσίευσης της παρούσης έκδοσης έγινε από τον Gheorghe F. Anghelescu.

Ένα σημαντικό μέρος του περιεχομένου του παρόντος έργου εκδόθηκε και δημοσιεύτηκε στο βιβλίο του Gheorghe F. Anghelescu, *Părintele Dumitru Stăniloae - promotor și exeget al gândirii patristice* (Ο Πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε – πρωτεργάτης και ερμηνευτής της πατερικής σκέψης), έκδ. Trinitas, Iași, 1998, 208 σ. Στη δεύτερη έκδοση - *Părintele Dumitru Stăniloae – un urmaș vrednic al patristicii clasice <bio-bibliografie>* (Ο Πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε – ένας άξιος συνεχιστής της κλασικής πατερικής θεολογίας <βίο-βιβλιογραφία>), έκδ. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2008, 160 σ. – το κεφάλαιο σχετικά με τη βιβλιογραφία του Πατρός Δημητρίου Στανιλοάε έχει υποστεί μια σημαντική βελτίωση, σχεδόν εξ ολοκλήρου, χάρη στη συμβολή του νέου θεολόγου Cristian Untea, από το Πανεπιστήμιο του Βουκουρεστίου.

Η επιμέλεια, η επικαιροποίηση των πληροφοριών και η παρουσίαση του κειμένου της παρούσης νεοελληνικής έκδοσης έγινε από τους Athanasios Mottenigos, Ionuț Holubeanu, George Cristian Băltățanu, Ionuț Chircalan.

Επίσης, το παρόν έργο δημοσιεύεται υπό την αιγίδα του διεπιστημονικού ερευνητικού Κέντρου „Dumitru Stăniloae” του Πανεπιστημίου „Valahia” του Târgoviște.

Μια σημαντική λογιστική συμβολή στην έκδοση του παρόντος βιβλίου έχει το Οικουμενικό Ίδρυμα „Pro Axe Mundi”, υπό την προεδρία του Gheorghe F. Anghelescu.

Το παρόν έργο (μεταφρασμένο στη νεοελληνική και στη ρωσική γλώσσα) δημοσιεύεται με την οικονομική υποστήριξη του Ρουμανικού Υπουργείου Πολιτισμού και Εθνικής Κληρονομιάς, με επικεφαλής τον κύριον υπουργό Kelemen Hunor και του Ρουμανικού Ινστιτούτου Διαχείρισης του Εθνικού και Πολιτιστικού Ταμείου, με επικεφαλής τον κύριον διευθυντή Cristian Vasile Petcu.

ISBN 978-973-45-0635-4

GHEORGHE F. ANGHELESCU

**Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε,
ένας άξιος διάδοχος της κλασικής πατερικής γραμματείας
(Βίο-Βιβλιογραφία)**

**Μετάφραση:
Cristina-Costena Rogobete**

Editura Enciclopedică
București, 2011

▪

EDITURA ENCICLOPEDICĂ

Str. Luigi Cazzavillan nr. 17, sector 1, București

Tel.: 021.317.90.35; Fax: 021.317.88.42

e-mail: *difuzare@universenciclopedic.ro*

enciclopedica2006@yahoo.com

www.universenciclopedic.ro

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αντί προλόγου	7
Η θεολογία των Πατέρων στο έργο του πατέρα Δημητρίου Στανιλόαε.....	14
Σύντομη εισαγωγή	14
Γνώση του Θεού.....	15
Οι ιδιότητες του Θεού	18
Η Αγία Τριάς.....	21
Η δημιουργία του κόσμου.....	24
Ανθρωπολογία	27
Συμπέρασμα	33
Γενική και επιλεκτική βιβλιογραφία	35
ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ Α - ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	37
1. Παιδική ηλικία και οικογένεια. Η μνήμη του Vlădeni Făgăraș (1903-1917)	37
2. Το λύκειο στο Βραζον (1917-1922)	40
3. Ο χρόνος των ακαδημαϊκών σπουδών του: Βουκουρέστι, Τσερναού- τσι, Αθήνα, Μόναχο, Βερολίνο, Παρίσι, Βελιγράδι (1922-1929) ...	42
4. Η πανεπιστημιακή σταδιοδρομία στο Σιμπίου (1929-1947)	44
5. Η σταδιοδρομία στο Πανεπιστήμιο Βουκουρεστίου και τα πιο σκοτεινά χρόνια της Ρουμανίας	52
6. Τα χρόνια στο ρουμανικό “Γκούλαγκ” (1958-1963)	56
7. Ξανά, ελευθερία. Η επιστροφή στο Θεολογικό Ινστιτούτο του Βουκουρεστίου (1963-1973)	60
8. Συνταξιοδότησή του και η πιο γόνιμη περίοδος της δραστηριότητας του μεγάλου θεολόγου από το 1973 έως το τέλος της επίγειας ζωής του	63
Η πρόσκληση μίας αξιολόγησης.....	69

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	71
Εισαγωγή	71
1. Έργα σε τόμους	74
2. Μεταφράσεις (σε τόμους και σε περιοδικά)	79
3. Ενημερωτικά φυλλάδια	84
4. Μελέτες.....	85
5. Θεολογικά άρθρα	105
6. Τιμητικά άρθρα	112
7. Πρόλογοι	114
8. Κηρύγματα	117
9. Ομιλίες.....	118
10. Εκλαϊκευτικά άρθρα.....	120
11. Σχόλια, σημειώσεις, απόψεις	151
12. Κριτικές βιβλίων	159
13. Συνεντεύξεις (στο ραδιόφωνο, στη τηλεόραση και στον τύπο)	161
14. Άρθρα, βιβλιοκρισίες και τιμητικοί τόμοι περί του αιδεσιμοτάτου Καθηγητή Δημητρίου Στανιλοάε	167
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	258
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	260
Περί του συγγραφέα	264

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Ο κύριος Gheorghe Anghelescu ανέλαβε μια πολύ δύσκολη δουλειά, θέλωντας να σχηματίσει μια πλήρη βιβλιογραφική λίστα των διαφόρων τύπων των μεγαλύτερων και μικρότερων έργων που γράφτηκαν από μένα και για μένα και ταυτόχρονα, όσο είναι δυνατόν, να δώσει μια γενική εικόνα της ζωής και της δραστηριότητάς μου.

Εκτιμώ αυτό το έργο όχι γιατί αποτελεί μια μορφή που τιμά την πόνησή μου στο πεδίο της θεολογίας, αλλά σαν ένα σημάδι της αγάπης που μου δίνει ο ίδιος, συμμετέχοντας σ' αυτό το έργο.

Ο συγγραφέας ήταν κοντά μου, με την ιδιαίτερη ζεστασιά της ψυχής του και με μια συνεχή συνέπεια ήδη από την αρχή των σπουδών του, που ξεκίνησαν με την ιστορία και τη φιλοσοφία και τελείωσαν με τη θεολογία.

Ευχαριστώ για αυτή την αγάπη, στην οποία δίνει μια δημόσια μορφή μέσω της παρούσας εργασίας.

Π. Δ. Στανιλοάε

Βουκουρέστι, 25 Μαΐου 1992

Σημείωση: Το κείμενο υπάρχει και σε ολογραφική μορφή.

Η ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ-ΜΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΤΟΧΑΣΜΟΥ

Το έργο του καθηγητή π. Δημητρίου Στανιλοάε είναι ταυτοχρόνως και ογκώδες και ποικίλη. Το ογκώδες αυτού του έργου φανερώνει ένα ειδικό χάρισμα που είχε ο πατήρ Στανιλοάε και συγκεκριμένως εκείνο να είναι ζωντανή συνείδηση της Εκκλησίας στην οποία γεννήθηκε και την οποία διακόνησε με τη δύναμη του γραπτού λόγου. Ταυτοχρόνως, το ογκώδες έργο του φανερώνει την ποικιλία των απασχολήσεων που είχε, λάβοντας υπ' όψιν την ποικιλία της ζωής τη Εκκλησίας.

Γενικά, το έργο του χαρακτηρίζεται ως συστηματική θεολογία, αλλά έχει πολλές πλευρές ιστορικής, ποιμαντικής, απολογιτικής, ομολογητικής θεολογίας, ως σχέση μεταξύ πίστεως και πολιτισμού, και σε μεγάλο μέρος, το έργο του είναι μία θεολογία της φιλόκαλης και λειτουργικής πνευματικότητας. Το ογκώδες του έργου του πατρός Στανιλοάε φανερώνει τον τεράστιο πλούτο της ευαισθησίας του και των πολυπλέυρων ικανοτήτων που είχε στο να αποδίδει με πιστότητα και ευελιξία, με ευθύνη και ταλέντο, τη ζωή της Εκκλησίας και ειδικά τις δυνατότητες της πίστεως να απαντά στην απέραντη, πλούσια, πάντα νέα, πάντα φωτοδότη και ζωοδότη αγάπη του Θεού.

Από τη σκοπιά της προσοχής και ευαισθησίας, το ολόκληρο έργο του πατρός Στανιλοάε φαίνεται να είναι μία λειτουργία του στοχασμού. Υπάρχουν περισσότερες ομοιότητες μεταξύ της σύνθεσης και της προοπτικής που αναδύνονται από την Ορθόδοξη Λειτουργία αφενός και από το έργο του πατρός Στανιλοάε, αφετέρου. Αυτό που είναι κεντρικό στην Ορθόδοξη Λειτουργία είναι το μυστήριο της αγάπης του Θεού προς τον κόσμο ή το μυστήριο της σωτηρίας, φανερωμένο εν Χριστώ και διά Χριστού. Επίσης, υπάρχει μία κεντρικότητα του μυστηρίου του Χριστού σε όλη τη θεολογία του πατρός Στανιλοάε, όχι μόνο στο βιβλίο *Ιησούς Χριστός - η αποκατάσταση του ανθρώπου*, αλλά και σε όλα τα γραφόμενά του. Η αφετηρία και το τέλος, το φωτεινό σημείο, το ζωτικό κέντρο της θεολογίας του, είναι το μυστήριο του Χριστού, του ενσαρκωμένου Υιού του Θεού, Ενός της Τριάδος.

Κατά δεύτερη σειρά, αυτό που διαπιστώνουμε στην Ορθόδοξη Λειτουργία, σχεδόν σαν μία πνευματική αναπνοή, είναι ο ρυθμός της υπερδόξας της Αγίας Τριάδος. Στην Ορθόδοξη λατρεία, η πνευματική αναπνοή είναι οργανωμένη υπό τη μορφή της υπερδόξας της Αγίας Τριάδος. Όλα τα σωτηριώδη, αγιοποιημένα και ζωηφόρα έργα της Εκκλησίας τελούνται "είς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος" και η ευχαριστία

γίνεται υπό τη μορφή “Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν”. Αυτὸν το ρυθμὸ της Λειτουργίας, της Ορθόδοξης λατρείας, με τη μόνιμη αναφορά στη δόξα της Ἁγίας Τριάδος, ἡ οποία εἶναι το κάλλος της αιωνίας Της ἀγάπης, τον βρίσκουμε καὶ στη θεολογικὴ απασχόληση του πατρὸς Στανιλοάε. Ἡ Ἁγία Τριάς ἐπονομάζεται στη θεολογία του “ἡ υποδομὴ της ανωτάτης ἀγάπης”, εἶναι το υπόδειγμα καὶ ἡ πηγὴ της αιωνίας ζωῆς γιὰ την ἀνθρωπότητα. Στη θεολογικὴ προοπτικὴ του πατρὸς Στανιλοάε, ἡ Ἐκκλησία εἶναι γεμάτη ἀπὸ την παρουσία της Ἁγίας Τριάδος· διὰ τοῦτο, ὅλη ἡ θεολογία του εἶναι μία τριαδολογικὴ θεολογία. Παντοῦ, αὐτὸς φτάνει νὰ ἰσχυρίζεται τὸ παράδειγμα της τριαδολογικῆς προοπτικῆς ὡς ἓνα που εἶναι φῶς, ἡ τελευταία ἐννοια της ολόκληρῆς του θεολογίας.

Ὅμως, ὅσο τὸ μυστήριον της ἀγάπης της Ἁγίας Τριάδος, φανερωμένο διὰ Χριστοῦ, τόσο καὶ τὸ μυστήριον της ἀπάντησης του ἀνθρώπου πρὸς αὐτὴν την ἀγάπη, δὲν μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν μόνον στη διαλογικὴ σχέση της Ἁγίας Τριάδος καὶ της ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ ἡ ἴδια ἡ σχέση ἀγάπης προσελκύει ὅλη την κτίση.

Καὶ ἐδῶ φτάνουμε στη τρίτη διάσταση της Ορθόδοξης Λειτουργίας που εἶναι ἡ κοσμικὴ καὶ ἡ ἐσχατολογικὴ διάστασή της. Στη θεολογία του πατρὸς Στανιλοάε ὁ κόσμος δὲν εἶναι παραμελημένος, δὲν θεωρεῖται μόνον ὑπὸ την πτυχή της ὡς ἀρένα της ἀμαρτίας, ἀλλὰ εἶναι προτίστως θεωρημένη ὡς ἔργο της ἀγάπης του Θεοῦ.

Ὁ κόσμος ἀντιλαμβάνεται ὑπὸ μία λειτουργικὴ προοπτικὴ. Στις μελέτες του, με τίτλο *Ὁ κόσμος ὡς δῶρον καὶ μυστήριον* ἢ *Ὁ κόσμος ὡς μυστήριον*, πρόκειται γιὰ μία ἐκκλησιαστικὴ καὶ λειτουργικὴ προοπτικὴ σχετιζόμενη με τον κόσμο.

Ἡ θεολογία του πατρὸς Στανιλοάε προσαρμόζεται στην Ορθόδοξη Λειτουργία καὶ αὐτὴ ἐπαληθεύει τὴ θεολογία του ὡς μία που δὲν εἶναι προσοπικὴ ἢ ἐπιλεγόμενη φιλοσοφία, ἀλλὰ κατ’ ἐξοχὴν ἐκκλησιαστικὴ, μία θεολογία που γίνεται σε κοινωνία με ὅλη την Ἐκκλησία.

Ἄλλη χαρακτηριστικὴ της Ορθόδοξης λατρείας, εἶναι ἡ ἀναφορά στην κοινωνία των Ἁγίων. Στην Ορθόδοξη Λειτουργία δὲν συναντιόμαστε μόνον με τον Χριστό. Στην Ορθόδοξη Λειτουργία δὲν ὑπάρχει ἓνας Χριστὸς ὡς “Christus Solus”. Πάντοτε, ὅταν συναντιόμαστε με τον Χριστό, με τὴν Ἁγία Τριάδα, συναντιόμαστε καὶ με τοὺς ἀνά αἰῶνας Ἁγίους. Αὐτὸ τὸ μυστήριον της Ἐκκλησίας ἐνὸς Χριστοῦ ἐπεκτετατμένου στην ἀνθρωπότητα διὰ του Ἁγίου

Πνεύματος, είναι και η προοπτική της θεολογίας του πατρός Στανιλοάε. Στη θεία Λειτουργία εμείς προσευχόμαστε στον Θεό μαζί με τους Αγίους, στην κοινωνία των Αγίων. Αν και προσευχόμαστε μόνοι μας στην έρημο, δεν είμαστε ποτέ μόνοι, εάν αναζητούμε την πρεσβεία των Αγίων και τη σκέψη τους. Με τον ίδιο τρόπο, και ο πατήρ Στανιλοάε δεν θεολογεί μόνος, αλλά θεολογεί ανάμεσα στον χορό των ανα αιώνας θεολόγων Αγίων.

Η ανακαίνηση την οποία προσέφερε ο πατήρ Στανιλοάε στην Ορθόδοξη θεολογία, προέρχεται από την ανακάλυψη της θεολογίας των Αγίων Πατέρων. Αυτός αρνείται να σκέφτεται μόνος ή μόνο μαζί με τους συγχρόνους του. Ο πατήρ Στανιλοάε είναι σύγχρονος με τους κατά καιρούς Αγίους, διότι η σκέψη των Αγίων Πατέρων είναι μόνιμη παρουσία στη θεολογική του σκέψη. Αυτός δεν δημιουργεί μόνος του μία θεολογία, αλλά με τη σκέψη του εισέρχεται στη σκέψη των Αγίων και η θεολογία των Αγίων είναι παρούσα στη θεολογία του.

Η μετάφραση πολλών Αγίων Πατέρων και η χρήση τους στη δική του θεολογία δείχνει ότι ο πατήρ Στανιλοάε αισθάνθηκε εφάμιλλος με τους Αγίους Πατέρες. Αυτός δεν τους καταλογράφησε σε μία περίοδο της ιστορίας επηρεασμένη ή προσδιορισμένη πολιτιστικά ή φιλοσοφικά, από ορισμένα συστήματα σκέψης. Χάριν του γεγονότος ότι οι Άγιοι Πατέρες είχαν ως βάση της θεολογίας τους τη θεία αποκάλυψη και την κοινωνία με την Αγία Τριάδα, αυτοί είναι πάντα επίκαιροι, και ο πατήρ Στανιλοάε είναι αξιόλογος, επειδή όχι μόνο επανέλαβε αυτά που είπαν οι Άγιοι Πατέρες, αλλά ανάλογα με το πνεύμα τους, αυτός συνεχίζει τη θεολογία τους και φανερώνει την επικαιρότητά τους με μία ερμηνεία η οποία αναδύει μ' ένα συναρπαστικό και γοητευτικό τρόπο αυτό που είναι αιωνίως ισχύον στη θεολογία των Αγίων των περασμένων αιώνων.

Επομένως, μια νεοπατερική σκέψη, όπως ονομάστηκε η θεολογία του, είναι τελικά μία σκέψη στην κοινωνία των Αγίων. Στον ίδιο τρόπο που η λειτουργία τελειώνει με την επίκληση “Δί’ εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησον ἡμᾶς”, έτσι και η θεολογία του είναι μια μόνιμη κλήση στην θεολογία των κατά καιρούς Αγίων.

Άλλη χαρακτηριστική της θεολογίας του πατρός Στανιλοάε είναι η σχέση μεταξύ ακαδημαϊκής θεολογίας και Φιλοκαλίας, διανοητικής σκέψεως και εμπειρίας Αγίων. Για τον πατέρα Στανιλοάε, η Φιλοκαλία δεν είναι ένα ξεχωριστό τμήμα, το οποίο θα μπορούσε να μελετηθεί ξεχωριστά από τη ζωή της Εκκλησίας, αλλά η εμπειρία των νηπτικών Αγίων είναι ένας πλούτος που αφορά όλη την Εκκλησία. Διὰ τούτο, αυτός αναδύει την εμπειρία των Αγίων

ως επιβεβαίωση της Αγίας Γραφής και ταυτοχρόνως ως ανακαίνιση του χριστιανικού τρόπου του σκέπτεσθαι.

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι από μία ορισμένη σκοπία η θεολογία του είναι μία χριστιανική και φιλόκαλη φιλοσοφία και η Φιλοκαλία προσφέρει πηγές και πολλαπλές δυνάμεις για να αναπτυχθεί μία χριστιανική φιλοσοφία της εμπειρίας της αγιότητας. Ο πατήρ Στανιλοάε επιχειρεί να ξεπεράσει τη τμηματοποίηση, ανευέλικτη και τεχνητή μεταξύ των διαφόρων κλάδων της θεολογίας και ανακαλύπτει την πατερική και οργανική αντίληψη ή σκέψη κατά την οποία οι διάφορες πτυχές της θεολογίας σχετίζονται αλλήλων με μία ολική, ποικιλότροπη και πολύπλευρη προοπτική, σχετικά με την πίστη και με τη σκέψη της Εκκλησίας ως σώμα του Χριστού στον κόσμο.

Με αυτά τα διακλαδικά ανοίγματα, αλλά και με μία συναρπαστική διαλογική ικανότητα, ο πατήρ Στανιλοάε κατωρθώνει να υπογραμμίσει ότι η Ορθοδοξία είναι ικανή για διάλογο με τη σημερινή επιστήμη και κουλτούρα, ικανή να παραλάβει επιλεκτικά και να αγιάσει αυτό που είναι αυθεντικό, πράγμα που μπορεί να είναι και μία κλήση και ανταύγεια της παρουσίας του Δημιουργού στην κτίση και ανταύγεια ή μυστική εκδήλωση του Θεού ως Κυρίου της ιστορίας στη ζωή των προσώπων και των λαών. Για τον πατέρα Στανιλοάε δεν υπάρχει πτυχή της ανθρωπίνης υπάρξεως στην οποία να μην μπορέσει να θεολογεί. Παντού, το φως του Εσταυρωμένου και Αναστάντος εκ νεκρών Χριστού, το φως της Αγίας Τριάδος προσφέρει την τελική έννοια της ύπαρξης ως εκπλήρωση της κτίσης στην αιωνία αγάπη του Κτίστη.

Η παρούσα μελέτη του κυρίου Gheorghe Anghelescu, με μία πλούσια βιβλιογραφία και με την ανάδυση των σταδίων της ζωής του πατρός Στανιλοάε, είναι ένα εγχειρίδιο πραγματικά χρήσιμο στο έργο της εμβάθυνσης της ποιο λεπτομερούς γνώσης, της μόνιμης αξιολόγησης της θεολογίας του πατρός Στανιλοάε. Εν πλήρει γνώσει, υποστηρίζουμε ότι σ' αυτή την μελέτη διαπιστώνεται μία φιλική σχέση μεταξύ του συγγραφέα και του μεγάλου μας θεολόγου, διότι ο κύριος Gheorghe Anghelescu ήταν πολύ συχνά ο μαθητής ο οποίος μέχρι αργά το βράδυ, στο μικρό διαμέρισμα του πατρός Στανιλοάε, στο Βουκουρέστι, άκουγε τα λόγια του, ομιλούσε μ' αυτόν, και έχαιρε εκτιμήσεως εκ μέρους του Καθηγητή.

Έχουμε λοιπόν μπροστά μας έναν συγγραφέα ο οποίος δεν δείχνει μόνο ενδιαφέρον για τη θεολογία του πατρός Στανιλοάε, αλλά εκφράζει υπ' αυτή τη μορφή και μία πνευματική συμπάθεια προς έναν πατέρα ο οποίος ήταν για πολλούς νέους όχι μόνο μία διάσημη προσωπικότητα, αλλά και μία πηγή

έμπνευσης, ενθάρυνσης, και ταυτόχρονα και πηγή ανάπαυσης την οποία παρέχει ο Θεός όταν ο άνθρωπος συναντιέται με την αλήθεια της υπάρξεως, μία αλήθεια μεταδιδωμένη σε μας από το Άγιο Πνεύμα, διά των πνευματικών πατέρων.

Το παρόν έργο, είναι, όπως λέγαμε, οφέλιμο γι' αυτούς που μελετούν τη θεολογία του πατρός Στανιλοάε, αλλά και αυτούς που επιθυμούν να την συνεχίζουν.

Αυτό το έργο εκδίδεται από τον εκδοτικό οίκο Trinitas, της Μητροπόλεως Μολδαβίας και Μπουκοβίνας και το όνομα αυτού του εκδοτικού εξηγείται και με το ζήλο που ήξερε να μας το εμπνεύσει ο πατήρ Στανιλοάε σε μας τους μαθητές του, ώστε να εμβαθύνουμε στη τριαδολογική θεολογία, θεολογία της αγάπης της Αγίας Τριάδος προς τον κόσμο και θεολογία της εμπειρίας της Αγίας Τριάδος ως φιλόστοργη παρουσία στην Εκκλησία.

Το βιβλίο του κυρίου Gheorghe Anghelescu θα ενθαρύνει πολλούς νέους θεολόγους να μελετούν το έργο του πατρός Στανιλοάε, και να ακολουθήσουν το παράδειγμά του, το να παρουσιάζει την Ορθοδοξία ως καθολική Εκκλησία.

Ο πατήρ Στανιλοάε δεν περιόρισε ποτέ την Ορθοδοξία σε μία ανατολική ή βαλκανική Εκκλησία. Γι' αυτόν, η Ορθοδοξία είναι Εκκλησία στην οποία κατοικεί η πλήρης αλήθεια των Αγίων Αποστόλων και των Αγίων Πατέρων. Αυτή δεν περιορίζεται σε μία γεωγραφική περιοχή, αλλά είναι μία θεανδρική πραγματικότητα, η οποία φανερώνει στην ιστορία το μυστήριο της αιωνίας ζωής.

Ο πατήρ Στανιλοάε ήταν πάντοτε ακλόνητος στην υπεράσπιση της Ορθοδοξίας, χωρίς να είναι όμως φανατικός, αλλά ήταν ικανός για διάλογο να ξεπουλήσει την ταυτότητά του. Ο πατήρ Στανιλοάε γνώρισε τη δυτική θεολογία σε όλες τις πλευρές της, σχετικές και αρνητικές. Εάν δούμε τη Δογματική του, βλέπουμε ότι οι παραπεμπομένοι δυτικοί θεολόγοι, οι περισσότεροι είναι από τους Ορθοδόξους θεολόγους. Αυτό που ήθελε να δείξει εκεί δεν είναι μία εξάρτηση της Ορθόδοξης θεολογίας από τη δυτική θεολογία, αλλά μάλλον ήθελε να δείξει ότι η Ορθοδοξία είναι επίκαιρη, καθολική και ικανή για διάλογο. Αυτός διωρθώνει και συμπληρώνει μεγάλους δυτικούς θεολόγους, αλλά υπογραμμίζει και τα κοινά στοιχεία. Η θεολογία του είναι δίχως συμπλέγματα, μία ποιμαντική θεολογία και ταυτόχρονα αποστολική. Αυτός είδε τον οικουμενισμό ως μία αποστολική ευκαιρία για την Ορθοδοξία, με την έννοια ότι η Ορθοδοξία, ως πλήρωμα της αληθείας, δεν μπορεί να κρυφτεί από φόβο, ούτε απομονωθεί από εγωισμό, αλλά αναβλύζει ως φως.

Όπως ο Σωτήρ μας έστειλε τους Αποστόλους να κηρύξουν το Ευαγγέλιο στην οικουμένη, έτσι και η Ορθοδοξία δεν πρέπει να φοβηθεί κανέναν και τίποτα σ' αυτόν τον κόσμο. Η ουράνιά της αλήθεια δεν είναι μία περιορισμένη γεωγραφική αλήθεια ή περιορισμένη χρονικά σε μία περίοδο. Η Ορθοδοξία δεν είναι επίκαιρη μόνο στους χρυσούς αιώνες της πατερικής, αλλά είναι πάντοτε επίκαιρη.

Η αξία των έργων του πατρός Στανιλοάε επιβεβαιώθηκε από τη μετάφρασή τους στη Δύση, Γερμανία, Ηνωμένες Πολιτείες, Γαλλία, αλλά και στην Ελλάδα, όπου και εκτιμήθηκε η θεολογία τους. Η θεολογία του εκτιμάται επειδή δείχνει μία Ορθοδοξία ικανή για διάλογο, ικανή να παρουσιάσει την αλήθεια της Ορθόδοξης πίστης στην επικαιρότητα.

Ευλογούμε την έκδοση αυτού του βιβλίου στον εκδοτικό οίκο Trinitas, συγχαίρουμε το συγγραφέα και ενθαρρύνουμε τους αναγνώστες να τον χρησιμοποιήσουν ως μια πύλη εισόδου στο βαθύ, πλούσιο, φωτεινό και ποικιλότροπο κόσμο της θεολογίας του πατρός Στανιλοάε, ο οποίος παραμένει ο πνευματικός μας πατήρ, ακόμη και μετά θάνατο, μ' αυτά που έγραψε και με τις εν ουρανοίς προσευχές του. Αυτός παραμένει ο εμπνευστής όλης της Ρουμανικής θεολογίας στην επικαιρότητα.

Δανιήλ, Μητροπολίτης Μολδαβίας και Μπουκοβίνας

Ιάσσιο, εορτή της Αναλήψεως του Κυρίου, 1998.

Η ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΤΑΝΙΛΟΑΕ

Σύντομη εισαγωγή

Στην εισαγωγή του έργου του, *Η δογματική θεολογία*, ο πατήρ Στανιλόαε επιμένει να εξακριβώσει δύο πολύ σημαντικές πτυχές για την κατανόηση του θεολογικού του έργου· πρώτα, λέει ο ίδιος “σ’ αυτή τη δογματική σύνθεση, όπως και σε άλλες μελέτες, έχουμε προσπαθήσει να ανακαλύψουμε την πνευματική έννοια των δογματικών διδασκαλιών, να φανερώσουμε τη δική τους αλήθεια, σύμφωνα με τις βαθιές ανάγκες της ψυχής, η οποία ψάχνει τη σωτηρία και προχωράει σε μία θετικότερη κοινωνία με αυτούς γύρω της, και μέσω αυτής της κοινωνίας, θα φθάσει να έχει μία εμπειρία του θεού, ως τέλεια κοινωνία και πηγή της κοινωνικής δύναμης. Μ’ αυτόν τον τρόπο, έχουμε παραιτηθεί από τη σχολαστική μέθοδο της έννοιας των δογμάτων ως αφηρημένες φράσεις, μ’ ένα αποκλειστικό θεωρητικό χαρακτήρα, και κατά κάποιον τρόπο χωρίς καμία σχέση με τη βαθιά και πνευματική ζωή. Αν μια δογματική ορθόδοξη θεολογία σημαίνει μια ερμηνεία των δογμάτων, από την προοπτική του παμπλουσίου τους περιεχομένου, πιστεύουμε ότι μια γνήσια δογματική ορθόδοξη θεολογία ακολουθεί αυτή την πορεία”.

Αναλόγως, πολύ σημαντική είναι η εξής μαρτυρία του πατέρα Στανιλόαε· “έχουμε ακολουθήσει στην προσπάθειά μας τον τρόπο κατά τον οποίο οι Πατέρες της Εκκλησίας κατάλαβαν τη διδασκαλία, αλλά είχαμε υπόψη και τις πνευματικές ανάγκες της ψυχής, η οποία, σ’ αυτή την εποχή ψάχνει τη σωτηρία της, μετά από αναρίθμητες εμπειρίες· μετά από αιώνες που μας χωρίζουν από την περίοδο των Πατέρων, έχουμε προσπαθήσει να καταλάβουμε τη διδασκαλία της Εκκλησίας κατά την έννοια των Πατέρων και ταυτόχρονα στον τρόπο που θα την καταλάβαιναν οι ίδιοι σήμερα. Επειδή αυτοί θα εκτιμούσαν τη δική μας εποχή όπως εκτίμησαν τη δική τους”.

Μέσω του αναφερομένου κειμένου ο πατήρ Στανιλόαε θέλει να μας δείξει ότι επηρεάστηκε από την πατερική θεολογία κάτω από δύο κατευθύνσεις· αφ’ ενός προσπάθησε να ξεπεράσει τον ψεύτικο διαχωρισμό μεταξύ της θεολογίας και της πνευματικότητας, πράγμα το οποίο είχε μια μεγάλη επίδραση και στη ρουμανική θεολογία, και να προσφέρει στη

χριστιανική διδασκαλία ένα πνευματικό περιεχόμενο, κατά την παράδοση των Πατέρων. Αφ' ετέρου, αυτή η διδασκαλία ερμηνεύεται ανάλογα με τις πολιτιστικές πραγματικότητες της σημερινής εποχής, κατά τον τρόπο που οι Πατέρες ανέλαβαν τέτοιες πραγματικότητες στη δική τους εποχή. Η πατερική διδασκαλία δεν μπορεί να απαντήσει στους σημερινούς προβληματισμούς της Εκκλησίας, αλλά μας προσφέρει τη μέθοδο των Πατέρων, με την οποία προσπάθησαν να ερμηνέυσουν την χριστιανική διδασκαλία, ανάμεσα στο πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής τους. Θα παρουσιάσουμε στη συνέχεια μερικές πτυχές του έργου του πατέρα Στανιλόαε, οι οποίες καθρεφτίζουν το καθοριστικό ρόλο της πατερικής θεολογίας στη δική του σκέψη.

Γνώση του Θεού

1. Αναφερόμενος στον καταφατικό και αποφατικό χαρακτήρα της γνώσης του Θεού, ο επιφανής μας δάσκαλος λέει ήδη από την αρχή ότι "κατά την πατερική θεολογία, υπάρχει μία θεωρητική ή καταφατική γνώση του Θεού και μία αποφατική. Η δεύτερη είναι ανώτερη της πρώτης, συμπληρώνοντάς την, αλλά ούτε με τη μία, ούτε με την άλλη δεν μπορούμε να γνωρίσουμε την ουσία του Θεού. Με την πρώτη γνωρίζουμε το Θεό ως δημιουργική και υποστηρικτή αιτία ολόκληρου του κόσμου, ενώ με τη δεύτερη έχουμε μία άμμεση εμπειρία της μυστικής Του παρουσίας, που ξεπερνάει την απλή γνώση του Θεού ως αιτία, έχοντας ιδιότητες που είναι ίδιες με εκείνες του κόσμου. Αυτή η γνώση ονομάζεται αποφατική, επειδή η μυστική εμπειρία του Θεού ξεπερνάει την ανθρώπινη έκφραση. Αν και η αποφατική γνώση είναι ανώτερη της καταφατικής, δεν μπορούμε όμως να παραιτηθούμε από τη θετική γνώση του Θεού επειδή αυτή η γνώση πιθανότατα δεν εκφράζει άριστα τα περί του Θεού, αλλά δεν λέει όμως κάτι εναντί Του, και μέσω της αποφατικής γνώσης πρέπει να εμβαθύνουμε τις προτάσεις της καταφατικής γνώσεως. Εν άλλαις, και η αποφατική γνώση χρησιμοποιεί πολλές φορές τους όρους της θετικής γνώσης ώστε να εκφραστεί, αλλά δίνει σ' αυτούς τους όρους μία βαθύτερη έννοια".

Αυτές οι σκέψεις έχουν μία μεγάλη σημασία για τη θεολογία και την χριστιανική πνευματικότητα κάτω από την προοπτική ότι η γνώση του Θεού δεν βασίζεται αρχικά στη διαπίστωση ή θεολογική εικασία, αλλά σε μία άφατη εμπειρία της συνάντησης του πιστού με το Θεό. Μόνο στο βαθμό που η ορθολογική και θετική θεολογία βασίζεται στην εμπειρία, μπορούμε να

μιλήσουμε μ' ένα τεκμηριώμενο τρόπο για το Θεό. Αυτός είναι ο κυριότερος λόγος για τον οποίο οι Πατέρες λένε ότι πρέπει πρώτα να προσεύχεσαι και μετά να μιλάς για το Θεό. Η προσευχή είναι μέρος του πνευματικού περιεχομένου της γνώσης του Θεού, η οποία γίνεται μία γνώση βασιζόμενη στην εμπειρία της προσωπικής συνάντησης του πιστού με το Θεό. Έχουμε μία πρώτη ένδειξη ότι η πνευματικότητα και η θεολογία είναι δύο πραγματικότητες άρρηκτα συνδεδεμένες.

2. Η φυσική γνώση του Θεού. Προσπαθώντας να τονίσει το ρόλο που έχει η φυσική γνώση του Θεού στη πατερική θεολογία, ο πατήρ Στανιλόαε αναφέρεται σ' ένα κείμενο του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, που μας λέει: "Το ότι ο Θεός υπάρχει και ότι είναι η δημιουργική και υποστηρικτική αιτία των πάντων, μας διδάσκουν το βλέμμα και ο φυσικός νόμος: το πρώτο μέσω των ορατών και θαυμασίως τεταγμένων και κάπως ακινήτως κινούμενα και φερόμενα. Και η δεύτερη συμπεραίνοντας ότι δεν θα μπορούσαν να υπάρχουν από μόνο τους, ή να κτιστούν έτσι χωρίς ένα Δημιουργό, που κτίζει και συγκρατεί τα πάντα. Και αυτό επειδή κάποιος που βλέπει μία κιθάρα και το αρμονικό τρόπο που κατασκευάστηκε, δεν μπορεί να μην σκέφτεται αυτόν που την κατασκεύασε, αν και δεν τον γνωρίζει. Παρομοίως φανερώνεται και ο Δημιουργός πάντων των κτιστών, ως Αυτός που τα συγγρατεί, τα κινεί και τα συντηρεί, αν και ξεπερνάει την ανθρώπινη κατανόησή μας. Και ακόμα είναι πολύ αγνώμονας αυτός που δεν προχωράει μέχρι το τέλος, σύμφωνα με όλα αυτά τα φυσικά τεκμήρια".

Από μια πλευρά το κείμενο μας δείχνει ότι ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος μιλάει για τη φυσική γνώση του Θεού, σε όρους παρόμοιους του Καντ. Ενώ ο άγιος Γρηγόριος αναφέρεται στην κιθάρα, ο Καντ δίνει ως παράδειγμα το ρολόι. Η πατερική θεολογία ξεπερνάει τα όρια του συστήματος του Καντ. Από την άλλη πλευρά, αυτό το κείμενο τονίζει τη διαφορά μεταξύ της νοοτροπίας του εκκοσμικευμένου ανθρώπου και του πιστού, ενώ ο πρώτος δεν μπορεί πια να μιλάει για μια φυσική γνώση του Θεού, επειδή έχει αφαιρέσει το Θεό από τη δημιουργία, θεωρώντας ότι ο κόσμος λειτουργεί σαν μηχανήμα, χωρίς τη βοήθεια του Θεού, ο δεύτερος, δηλαδή ο πιστός, θεωρεί ότι ο κόσμος είναι γεμάτος από την παρουσία του Δημιουργού και μ' αυτό τον τρόπο μπορεί να υψώνει τη διάνοιά του στο Θεό. Χωρίς την παρουσία του Θεού στη δημιουργία, ο αισθητός κόσμος γίνεται αμυδρός.

3. Η αποφαιτική γνώση του Θεού. Σύμφωνα με την παρατήρηση του πάτερα Στανιλόαε, ο άγιος Γρηγόριος του Θεολόγου δεν περιορίζεται μονάχα

στη φυσική γνώση του Θεού, αλλά μιλάει και για την μυστική, αποφαιτική Του γνώση. Επειδή “ήταν” και “θα είναι” είναι δύο κομάρτια του δικού μας χρόνου και της ρέουσας φύσης. Αλλά Αυτός είναι αιώσιος επειδή έτσι ονομάστηκε από το Μωυσή στο βουνό. Αυτός δηλαδή, περιέχοντας τα πάντα στον εαυτό Του και έχοντας στον εαυτό Του την ίδια την ύπαρξη, που δεν έχει αρχή, ούτε τέλος, σαν ένας ατελείωτος και απεριόριστος οκεανός της ουσίας, ξεπερνώντας κάθε έννοια χρόνου και φύσης. Ο νους πιάνει μια αμυδρή σκιά Του, λαμβάνοντας όχι από αυτά που είναι Αυτός, αλλά από τα γύρω Του, μία άλλη εικόνα από κάθε ένα και σχηματίζοντας κάπως μια εικόνα της αλήθειας. Αυτός φεύγει πριν να Τον προλάβεις και να Τον καταλάβεις, φωτίζοντας το νού μας, αν είναι καθαρός, σαν αστραπή που κινείται πάντοτε.

Ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος τονίζει δυο πολύ σημαντικές πτυχές για τη θεολογία και τη πνευματική ζωή. Αφ’ ενός μας δείχνει ότι ο Θεός δεν μπορεί να γνωριστεί ως ουσία, πράγμα το οποίο μένει ένα απρόσιτο μυστήριο για το ανθρώπινο μυαλό, δηλαδή Τον γνωρίζουμε μόνο από τα έργα ή τις άκτιστες ενέργειές Του. Αφ’ ετέρου, ο άγιος Γρηγόριος μας δείχνει ότι η διαδικασία της μυστικής γνώσης του Θεού προϋποθέτει με αναγκαιότητα την κάθαρση των παθών, αφού ο σκοπός της είναι η τελείωση του πιστού εν Χριστώ. Η γνώση του Θεού βασίζεται στο χρυσό νόμο της πατερικής σκέψης που λέει ότι “Ο Θεός έγινε άνθρωπος ώστε ο άνθρωπος να θεωθεί”.

4. Η γνώση του Θεού στις περιστάσεις της ζωής. Προσπαθώντας να τονίσει αυτή την πτυχή της γνώσης του Θεού, ο π. Στανιλόαε μας υπενθυμίζει τον άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο, που μας δείχνει ότι οι περιστάσεις της ζωής ενισχύουν την προσευχή του πιστού στο Θεό, όπως ο ίδιος μας λέει: “όταν μιλάω για την προσευχή, δεν αναφέρομαι στην απλούστερη και αδιάφορη, αλλά σ’ εκείνη που αναβαίνει στον ουρανό και φέρνει τη θεραπεία. Η ανθρώπινη διάνοια, όταν απολαμβάνει πολύ ελευθερία, χύνεται και σκορπίζεται. Αλλά, τότε που μία περίπτωση τον στενοχωρεί και τον πιέζει φοβερά, προσεύχεται ειλικρινά και θερμά προς τα πάνω. Και για να μάθεις ότι ακούγονται αυτές οι προσευχές οι εν θλίψει, άκου τον προφήτη: Κύριον εν τῷ θλίβεσθαί με ἐκέκραξα, καὶ εἰσήκουσέ μου (Ψαλμός, 119, 1). Να θερμάνουμε τη συνείδηση μας, να λυπηθούμε στη ψυχή μας για τη μνήμη των αμαρτιών, όχι ώστε να της φέρουμε την απελπισία, αλλά να την ετοιμάσουμε να ακουστεί και να την κάνουμε ξύπνια για τους ουρανούς, επειδή τίποτα δεν κυνηγάει τόσο πολύ την αδιαφορία και την τεμπελιά όσο η θλίψη και η στεναχώρια που διαθέτουν τη διάνοια στην συγκέντρωση και την

επιστρέφουν στο Θεό". Η αξία αυτής της υπαρξιακής εμπειρίας στη σχέση μας με το Θεό, δια εκτενούς προσευχής που πηγάζει από τις πολλές στεναχώριες που μας συντρίβουν, τονίζει ταυτόχρονα τον παθητικό και προσωπικό χαρακτήρα του Θεού απέναντί μας. Οι στεναχώριες που έρχονται επάνω στον άνθρωπο δεν είναι τιμωρίες, αλλά ευκαιρία προσευχής και ύψωσης στο Θεό, ώστε να αντιμετωπίσουμε αυτές τις περιστάσεις. Όλες οι πορείες της γνώσης του Θεού, στις οποίες αναφερθήκαμε, τονίζουν το προσωπικό ενδιαφέρον του Θεού για τον άνθρωπο, αλλά και το μυστήριο της Αυτού μεγαλείας, που ξεπερνάει την κατανόησή μας. Μέσω όλων αυτών, ο Θεός γνωρίζεται ως αγαθός στο βαθμό της αγάπης μας προς Αυτόν και τους πλησίους. Η αναφορά στην πατερική θεολογία επιδεικνύει τη δυναμική σχέση μεταξύ του Θεού, της δημιουργίας και του ανθρώπου.

Οι ιδιότητες του Θεού

1. Πρόσωπο, ουσία, ιδιότητες. Ο πατήρ Στανιλόαε δείχνει, κατά την πατερική παράδοση, ότι οι ιδιότητες του Θεού θεωρούνται ως "καθ' εαυτά", αλλά στα θεία Πρόσωπα έχουν μια υπόσταση που είναι πάνω από κάθε ιδιότητα. Ο Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης φαίνεται να θεωρεί την θεία ουσία ως "υποστάτης" των ιδιοτήτων, αλλά δεδομένου ότι η ουσία είναι πραγματική μόνο σ' ένα υποκείμενο ή σε μία υπόσταση, μπορεί να πει κανείς ότι "υποστάτης" όλων των ιδιοτήτων του Θεού, ακόμη και της θείας ουσίας, είναι η πραγματικότητα της υπόστασης, ή του τριπλούς θείας υπόστασης. "Είναι χαρακτηριστικό γι' Αυτόν να είναι, δια της ίδιας υπάρξεως Του πάνω από την ύπαρξη, από σοφία και όλα τα πράγματα στα οποία συμμετέχουν τα όντα", λέει ο Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης, προσθέτοντας επίσης ότι: "η ύπαρξη ανήκει σ' Αυτόν που είναι. Και η ύπαρξη ανήκει σ' Αυτόν, όχι Αυτός στην ύπαρξη "γιατί" Αυτός που είναι πάνω από τὸ εἶναι και από την ύπαρξη είναι η υποστάτης - αιτία της ύπαρξης, της φύσης. Και όχι μόνο όλα αυτά που υπάρχουν, αλλά και η ίδια η ύπαρξη, προέρχεται απ' Εκείνο που προϋπάρχει. Επειδή ο Θεός δεν υπάρχει τυχαία, αλλά με έναν απλό και αποφασιστικό τρόπο: εμπεριέχοντας στον Εαυτό Του την ύπαρξη και προϋπάρχων πριν αυτή".

Με άλλα λόγια, μπορούμε να πούμε ότι το πρόσωπο είναι η βάση και το μέσον διά τα οποία οι θείες ενέργειες εκπέμπονται από τον Θεό και ταυτόχρονα μ'αυτά οι ιδιότητες που, μ' αυτό τον τρόπο, γίνονται προσωπικές

σχέσεις μεταξύ Θεού και ανθρώπου. Χωρίς την ύπαρξη της υπόστασης, η θεία ουσία περιορίζεται στην εαυτή, μή έχοντας πια τη δυνατότητα να εκπέμπει τις ενέργειες. Μ' αυτό τον τρόπο, οι θείες ιδιότητες δεν ταυτίζονται πια με τις άκτιστες ενέργειες, αλλά με το ίδιο το είναι του Θεού. Μόνο η ύπαρξη των θείων Υποστάσεων μετατρέπουν τις θείες ιδιότητες σε μια προσωπική και δυναμική σχέση μεταξύ του Θεού και της δημιουργίας Του.

2. Μία από τις θείες ιδιότητες που απεικονίζει τον προσωπικό χαρακτήρα Του είναι η αιωνιότητα του Θεού. Πρώτον, διότι η αιωνιότητα του Θεού προϋποθέτει τη δυνατότητα του χρόνου: "Ο Θεός είναι η αληθινή αιωνιότητα ή έχει την πραγματική αιωνιότητα", λέει ο πατήρ Στανιλοάε, "αφού ο Ίδιος είναι μια τέλεια κοινωνία των Ανωτάτων Τρίων Προσώπων, πάνω από κάθε περιορισμό. Έτσι, μόνο μια αιωνιότητα δίνει τη δυνατότητα να κατανοήσουμε το χρόνο και τη σχέση μεταξύ Του και της αιωνιότητας. Μ' αυτό τον τρόπο, η αιωνιότητα δεν μπορεί πλέον να θεωρηθεί ασυμβίβαστη με το χρόνο ή ταυτόσημη με το χρόνο. Ο χρόνος δεν είναι κάτι που αντίκειται στην αιωνιότητα, μια πτώση από αιωνιότητα ή μια αιωνιότητα στην ανάπτυξη. Η θεία αιωνιότητα, ως πλήρης ύπαρξη, ως διάλογος της αιώνιας και τέλει αγάπης μεταξύ των υποκειμένων στην εσωτερική σχέση τους, περιλαμβάνει μέσα της τη δυνατότητα του χρόνου και ο χρόνος μεταφέρει τη δυνατότητα της κοινωνίας με την αιωνιότητα, γεγονός που, μέσω της χάριτος, μπορεί να γίνει πραγματικό στην κοινωνία με τον Θεό. Ο Θεός που είναι αιώνια κοινωνία των Προσώπων μεταξύ τους, μπορεί επίσης να δημιουργήσει μια σχέση αγάπης με τα χρονικά όντα. Ο Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής λέει ότι "οί λόγοι τοῦ χρόνου ἐν Θεῷ εἰσὶν".

Οι παρατηρήσεις αυτές δείχνουν ότι η σχέση μεταξύ του χρόνου και της αιωνιότητας βασίζεται στη σχέση αγάπης μεταξύ των προσώπων της Αγίας Τριάδος. Η αιωνιότητα χαρακτηρίζει τις σχέσεις μεταξύ των προσώπων της Αγίας Τριάδος, ενώ οι σχέσεις μεταξύ των όντων δημιουργούνται και εκδηλούνται στο χρόνο. Λόγω της θείας αγάπης που χαρακτηρίζει τις σχέσεις μέσα στην Αγία Τριάδα, η αιωνιότητα του Θεού και τα χρονικά όντα μπορούν να συνδέονται μεταξύ τους. Έτσι εξηγείται και ο λόγος του Άγιου Μαξίμου του Ομολογητού ότι "οί λόγοι τοῦ χρόνου ἐν Θεῷ εἰσὶν".

3. Η δημιουργία αποκτά την αιωνιότητα δια της μετακίνησής της προς το Θεό, μέσα στο χρόνο. Ο πατήρ Στανιλοάε δείχνει ότι "τα κτιστά όντα δεν θα μπορούσαν να είχαν την αιωνιότητα από την αρχή, διότι έπρεπε

να φθάσουν στην αιωνιότητα μέσω της δικής τους προσπάθειας, με τη βοήθεια της θείας χάριτος. Αυτό εξηγεί τη θετική αναγκαιότητα της κίνησης και του χρόνου. Η κίνηση στο χρόνο χρησιμοποιείται ως εκ τούτου από τη θεία αιωνιότητα να ελκύσει τα κτιστά όντα προς εαυτή. Η μητέρα αφήνει το παιδί σε μια ορισμένη απόσταση και το φωνάζει να' ρθεί, ώστε να μπορέσει να μάθει να περπατάει. "Η δημιουργία των αισθητών και νοητών όντων πρέπει να θεωρηθεί ως προηγούμενη της κίνησης, επειδή η κίνηση δεν θα υπήρχε πριν από τη δημιουργία". Μ' αυτό το τρόπο, εάν όλα τα λογικά όντα δημιουργούνται, επίσης κινούνται, κατά τη φύση τους προς τη σωστή ύπαρξη, λόγω της δικής τους θέλησης που είναι φυτευμένη μέσα τους από την αρχή της ύπαρξής τους. Το τέλος αυτής της κίνησης είναι η ίδια η ύπαρξη, δηλαδή ο Θεός ο οποίος είναι "η πηγή της ύπαρξης ή ο χορηγός της καλής ύπαρξης, η αρχή και το τέλος".

Μέσα από την αιωνιότητα του Θεού, που κατεβαίνει στο χρόνο, ο πιστός ελκύεται προς την κοινωνία της ζωής της Αγίας Τριάδας. Αφ' ενός, ο πιστός δεν μπορεί να ανεβεί σ' αυτή την κοινωνία αν η Αγία Τριάς δεν κατεβαίνει σ' αυτόν, διότι η πορεία προς τον Θεό είναι πολύ μεγάλη για τον άνθρωπο ώστε να μπορέσει ο ίδιος να φθάσει εκεί χωρίς καμία βοήθεια από ψηλά. Αφ' ετέρου, ο πιστός μπορεί να αποκτήσει την αιωνιότητα του Θεού όχι μόνο μέσω της θείας χάριτος, αλλά και μέσα τους δικούς του επιδιώξεις. Αυτή είναι η ορθόδοξη διδασκαλία και ο συνεργικός χαρακτήρας της εξαγοράς των πιστών".

4. Ο χρόνος ως διάστημα μεταξύ του καλέσματος του Θεού και της απάντησής μας. Ο Θεός περιμένει με υπομονή για την επιστροφή μας σ' Αυτόν, για την αφύπνιση μας για την αγάπη που μας προσφέρει. Αλλά ταυτόχρονα, Αυτός απολαμβάνει την αχρονικότητα ή την απουσία του διαστήματος, μέσα στην αμοιβαία εκδήλωση της αγάπης μεταξύ των προσώπων της Αγίας Τριάδος. Πράγμα το οποίο είναι ακόμη πιο παράδοξο, είναι ότι η χαρά της τριαδικής αγάπης συνυπάρχει με την αναμονή για την απάντηση του ανθρώπου και η θλίψη για την καθυστέρησή της. "ΐδου ἔσθηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ.. "(Ἀποκάλ. 3, 20). Για το Θεό, ο χρόνος αποτελεί την περίοδο αναμονής μεταξύ του κτυπήματος στην πόρτα μας και του ανοιγμάτός της. Δεν επιβάλλει τον ερχομό Του μέσα στις καρδιές των ανθρώπων. Με αυτόν τον τρόπο, ο χρόνος υποδηλώνεται τόσο ως ελευθερία όσο και σεβασμός από το Θεό για τα όντα. Η ένωση στην αγάπη μαζί Του δεν μπορεί να εκπληρωθεί χωρίς την

ελεύθερη απάντηση του ανθρώπου στην αγάπη που του προσφέρει. Αλλά ο Θεός, κατά την αναμονή, δεν χωρίζεται από την αιωνιότητά Του, δεν την εγκαταλείπει, ενώ εμείς, τη στιγμή που ακούμε τη φωνή Του, ζούμε για κάποιο καιρό χωρίς να συνειδητοποιούμε την αιωνιότητα “.

Η δυναμική σχέση μεταξύ της αιωνιότητας του Θεού και του χρόνου του ανθρώπου επιτυγχάνεται μέσα από τις άκτιστες ενέργειες, οι οποίες αποτελούν τη βάση της δυναμικής σχέσης του ανθρώπου με το Θεό. Αν η αιωνιότητα του Θεού καλωσορίζει τον άνθρωπο ως ένα κάλεσμα που απευθύνεται στον άνθρωπο από τον Θεό, και αν ο χρόνος του ανθρώπου είναι γεμάτος αιωνιότητος κατά την έκταση της απάντησής μας στο κάλεσμα του Θεού, όλα αυτά είναι δυνατά μόνο εάν η σχέση μας με το Θεό βασίζεται στις άκτιστες ενέργειες. Οι θείες ιδιότητες αποκαλύπτουν το δυναμικό τους χαρακτήρα μόνο εφόσον ερμηνεύονται κατά την προσωπική τους προοπτική. Η αξία του πατέρα Στανιλοάε συνίσταται στο ότι ανακάλυψε αυτή τη δυναμική πτυχή της σκέψης των Πατέρων, τονίζοντας το ότι ο χρόνος αποτελεί το διάστημα μεταξύ του καλέσματος του Θεού και της απάντησής μας.

Η Αγία Τριάς

Η σημαντικότερη συμβολή του πατέρα Στανιλοάε στην θρησκευτική εκπαίδευση αφορά το δόγμα της Αγίας Τριάδος. Αυτό το δόγμα είχε αλλοιωθεί από διαφόρους θεολόγους ώστε είτε έγινε “χαμένη” σε μια ατομικιστική ερμηνεία της Αγίας Τριάδος, όπου τα θεία πρόσωπα ενεργούν ανεξάρτητα το ένα από το άλλο, είτε σε μια κολεκτιβιστική ερμηνεία, κατά την οποία τα τριαδικά πρόσωπα διαλύονται σε μια ομοιογενή μάζα της θείας φύσης. Τονίζοντας την αδυνατότητα μείωσης του προσώπου στη φύση, κατά την αυθεντική πατερική προοπτική, και την ικανότητα του προσώπου να παραμείνει ανοιχτό στην κοινωνία, ο πατήρ Στανιλοάε οραματίζεται την Αγία Τριάδα, ως δομή μιας ανώτατης αγάπης και οικουμενικής κοινωνίας. Αυτή η τριαδική άποψη επιτρέπει τον πατέρα Στανιλοάε να υπογραμμίσει τρεις σημαντικές πτυχές της Αγίας Τριάδος:

1. Η θεία αλληλο-υποκειμενικότητα. “Έν τῷ Θεῷ, το Εγώ δεν μπορεί να υπερέχει έναντι του “Έτερος”, ως αντικατάστασή Του. Κάθε πρόσωπο συνειδοποιείται για τον Εαυτό του μόνο σε σχέση με τον άλλο, δηλαδή βλέποντας προς τον άλλο, ή καθρεφτίζοντάς τον Εαυτό του στον

Άλλο. Ο Πατέρας βλέπει τον Εαυτό του μόνο ως υποκείμενο της αγάπης για τον Υιό Του. Αλλά το Εγώ του Πατέρα δεν χάνεται μ' αυτό τον τρόπο, διότι ο Υιός Του Τον διαβεβαιώνει με το να βλέπει τον Εαυτό Του ως εκτελώντας την επιθυμία του Πατέρα. Έτσι, η πατρική αίσθηση ενισχύεται στον Πατέρα με τον ίδιο τρόπο που η υιική ποιότητα ενισχύεται στον Υιό. Αυτή είναι η διακίνηση του καθενός γύρω από τον άλλο, ως κέντρο. Κάθε πρόσωπο δεν ανακαλύπτει τον εαυτό του, αλλά τους άλλους δύο, τον ένα μετά από τον άλλο. Δεν ανακαλύπτει αποκλειστικά ο κάθε ένας μόνο τον εαυτό του, αλλά ενισχύει και τους άλλους, γίνοντας διαφανείς ο ένας για τον άλλο, ή, αν μπορούμε να το πούμε έτσι, κρύβοντας τους εαυτούς τους κάτω από τον άλλο. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο μπορεί κανείς να δει σε μια υπόσταση και τις άλλες δύο. Ο Μέγας Βασίλειος λέει: "Μπορεί κάποιος να δει ότι κατά καιρούς ο Πατέρας αποκαλύπτει τον Υιό, άλλες φορές ο Υιός αποκαλύπτει τον Πατέρα. Μ' αυτό τον τρόπο η θεότητα αποκαλύπτεται κατά καιρούς στον Πατέρα και άλλες φορές στον Υιό ή στο Άγιο Πνεύμα". Ο πνευματικός χαρακτήρας της διαφάνειας των τριαδικών Προσώπων και η αλληλοπαραχώρησή τους είναι ταυτόχρονα και μία αλληλοδιείσδυση των συνειδήσεών τους και μπορεί να εκφράζεται πλήρως με την έννοια της αλληλο-υποκειμενικότητας.

Χρησιμοποιώντας τη λέξη αλληλο-υποκειμενικότητα, ο πατήρ Στανιλόαε τονίζει το τριαδικό μυστήριο αποκαλυμμένο από τον Ιησού Χριστό στην προσευχή Του· "Ίνα πάντες ἔν ὧσι, καθὼς σύ, πάτερ, ἐν ἑμοὶ κάγω ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας" (Ιω. 17, 21).

Σήμερα, η βιβλική έκφραση "ἵνα πάντες ἔν ὧσι", συζητείται πολύ, σαν να αναφέρεται σ' ένα κολεκτιβιστική ένωση στην οποία τα πρόσωπα εξαφανίζονται σε μία ανώνυμη μάζα της φύσης, ενώ αναφέρεται σε μια ένωση στην οποία τα πρόσωπα διαβεβαιώνουν αλληλα διά της Αγίας Τριάδος Πνεύματος. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Αγία Τριάς παραμένει το θεμέλιο της χριστιανικής ενότητας, ως βασικό παράδειγμα της κοινωνίας. Ενότητα και κοινωνία δεν είναι δύο διαφορετικές έννοιες. Είναι συδεδεμένες και αυτή η χαρακτηριστικότητα κατάγεται από το τριαδικό μυστήριο. Χριστιανική ενότητα μπορεί να επιτευχθεί μόνο κατά την εικόνα της Αγίας Τριάδος, όπως συνέβηκε την πρώτη χιλιετία της χριστιανικής ιστορίας, επειδή η Αγία Τριάς ήταν και θα είναι πάντα το θεμέλιο της κοινωνίας.

2. Η εκπόρευση του Αγίου Πνεύματος. “Η ορθόδοξη διδασκαλία για την εκπόρευση του Αγίου Πνεύματος εκ του Πατρός προς τον Υιό και για την έκλαμψη του Αγίου Πνεύματος από τον Υιό προς τον Πατέρα, κρατώντας τον Υιό σ’ αυτή την έκλαμψη, ενώπιον του Πατρός, προϋποθέτει το ότι ο Υιός και ο Πατήρ ούτε συγχέονται, ούτε διαχωρίζονται. Αυτό πάντοτε γίνεται λόγω του ρόλου του τρίτου προσώπου σε σχέση με τα άλλα δύο. Λόγω αυτού, τα άλλα δύο πρόσωπα ούτε συγχέονται σε μία πανθεϊστική αγάπη, ούτε χωρίζονται σε μια ατομικιστική ύπαρξη, αλλά μένουν στην κοινωνία. Στο επίπεδο της προσωπικής ύπαρξης, η πραγματική πνευματική ύπαρξη, τόσο ο πανθεϊσμός όσο και η ατομικιστική ύπαρξη σημαίνουν μια πτώση στη φύση. Κάποιος μπορεί να περάσει εύκολα από τον ατομικισμό στον πανθεϊσμό, αφού ο ατομικισμός έχει τη τάση να λιώσει τον άλλο στον εαυτό του. Αλλά οι άνθρωποι δεν μπορούν να ξεφύγουν την πτώση στη φύση από μόνο τους: για να γίνει αυτό, χρειάζονται τη βοήθεια του προσωπικού Τριαδικού πρωτοτύπου ζωής, δηλαδή του Θεού ή της υπερβατικής πραγματικότητας. Μόνο η Αγία Τριάς εξασφαλίζει την ποιότητα του προσώπου για την ύπαρξή μας”.

Ο πατήρ Στανιλοάε τα έγραψε αυτά σε μια περίοδο κατά την οποία η χώρα μας κυβερνιόταν από ένα καθεστώς με κολεκτιβιστική νοοτροπία. Η έμφαση στο πρόσωπο, υπό το πρίσμα της Αγίας Τριάδος, ο συγγραφέας μας πολέμησε εναντίον του κολεκτιβισμού, ο οποίος βυθίζει τον άνθρωπο σε μια άμορφη μάζα της φύσης που δικαιολογεί και την έκφραση “λαϊκά στρώματα”. Στο έργο του, αφιερωμένο στην Αγία Τριάδα, ο πατήρ Στανιλοάε υπογράμμισε την ποιότητα του ανθρώπου ως πρόσωπο που έχει δημιουργηθεί κατ’ εικόνα Θεού, που καλείται να ανεβεί στην κοινωνία με τον Θεό και τους πλησίους του, σε μια απόλυτη ελευθερία, χωρίς να επιβάλλεται και να υβρίζεται. Η Ορθοδοξία υπονόμει σε μεγάλο βαθμό το ιδεολογικό θεμέλιο του κομμουνιστικού κολεκτιβισμού.

3. Η ανάβαση του ανθρώπου προς την κοινωνία με την Αγία Τριάδα. “Ένας μονοπρόσωπος Θεός δεν θα είχε στον εαυτό την αιώνια αγάπη και την κοινωνία στην οποία θα ήθελε να μας εισαγάγει. Δεν θα είχε ενανθρωπήσει για μας, αλλά θα μας έστελνε μια διδασκαλία πώς να ζήσουμε σωστά ή, αν θα κατέβαινε σε μας, δεν θα είχε ζήσει ως άνθρωπος σε μια σχέση με το Θεό σαν με άλλο πρόσωπο, αλλά θα είχε προσφέρει τη συνείδηση του ως υπέρτατη πραγματικότητα· και θα έδινε είτε τη συνείδησή του σε όλους τους ανθρώπους είτε θα είχε υποβάλλει ακόμα και τον εαυτό – αν και σαν άνθρωπος – ελλειπής της ταπεινοφροσύνης ενός ανθρώπου σε σχέση με

το Θεό, σαν να μη ζούσε στη δική του υπόσταση, αλλά σε κάποια άλλη. Όμως, διά Ιησού Χριστού σωζόμαστε, αφού σ' Αὐτὸν βρίσκουμε την αληθινή και προσωπική σχέση με το Θεό. Ἐν Χριστῷ σωζόμαστε, γιατί βρίσκουμε σ' Αὐτὸν ολόκληρη την δόξα και ταπεινοφροσύνη, τη ζεστασιά της κοινωνίας και την αιώνια διατήρηση του κάθε προσώπου. Ταυτόχρονα, ο άνθρωπος που προσεύχεται και θυσιάζει τον εαυτό του στο Θεό για τους πλησίους του, διδάσκει και αυτούς να προσεύχονται και να θυσιαστούν”.

Ο πατήρ Στανιλοάε υπογραμμίζει την ιδέα ότι ο άνθρωπος δεν πρέπει να κυριαρχείται από γήινες ιδεολογίες, αλλά να ανεβεί στην προσωπική κοινωνία με την Αγία Τριάδα μέσω του Ιησού Χριστού. Ιδεολογίες πρόκειται να κυριαρχήσουν και να χειραγωγήσουν τον άνθρωπο σύμφωνα με γήινα συμφέροντα. Ο άνθρωπος τα χρησιμοποιεί για να επιτύχει τους στόχους του, αλλά αυτές οι ιδεολογίες δεν δείχνουν κατανόηση για τα πνευματικά του προβλήματα, αφού οι ιδεολογίες είναι εντελώς ρασιοναλιστικά συστήματα που αγνοούν την αγάπη. Ἐναντι αὐτῶν των ιδεολογιῶν, αποδεικνύεται ότι ο Θεός, διά της Αγίας Τριάδας, είναι Αὐτός που δημιουργήσε τον άνθρωπο κατ' εἰκόνα Του από αγάπη, και από την αγάπη Του σώζει τον άνθρωπο διά της ενσάρκωσης του Υιού Του. Σε αντίθεση με τις ιδεολογίες που διακηρύσσουν μίσος των φυλῶν, ο Χριστός διδάσκει τους ανθρώπους να αγαπήσουν το Θεό και τους πλησίους τους. Κατά την σκέψη των Πατέρων, ο Στανιλοάε τονίζει τη μεγάλη αξία της Αγίας Τριάδος σε μια ταραγμένη εποχή, γεμάτη βίας και επιθετικότητας.

Η δημιουργία του κόσμου

Ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο για ένα λόγο και με ένα σκοπό. Αναφερόμενος σ' αυτό το σκοπό, για τον οποίο ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο, ο πατήρ Στανιλοάε λέει: “Οι Πατέρες τόνισαν την αγαθοσύνη του Θεού ως λόγος για τον οποίο δημιούργησε τον κόσμο, προκειμένου να καταπολεμήσουν την ιδέα ότι ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο για μια εσωτερική ανάγκη, μια ιδέα που οδηγεί στον πανθεϊσμό. Ο άγιος Γρηγόριος Νύσσης λέει: “Ο Θεός ο Λόγος, η Σοφία, η Δύναμη ήταν ο Δημιουργός της ανθρώπινης φύσης. Αυτό δεν προήλθε από ανάγκη, αλλά από την αγάπη Του για αυτό το πλάσμα που ο Ἰδιος δημιούργησε. Ἦταν αναγκαίο για το φως να φανεί, για τη δόξα να τεκμηριώνεται, για την αγαθοσύνη να μοιράζεται με το άλλο πρόσωπο που θα το απολαύσαν και τα άλλα δώρα του Θεού να μη

μείνουν χωρίς ένα αποτέλεσμα, το οποίο θα μπορούσε να είχε συμβεί αν δεν υπήρχε κάποιος να τα μοιράσει και να τα απολαύσει”.

1. Αλλά, αν ο λόγος του Θεού για τη δημιουργία του κόσμου είναι η αγάπη, ο στόχος του κόσμου είναι η κοινωνία του ανθρώπου με τον Θεό. Ή, κατά τον πατέρα Στανιλοάε: “Αν ο Θεός δημιούργησε όλα τα όντα να συμμετάσχουν στην αγάπη Του, ο στόχος τους είναι να επιτευχθεί πλήρως αυτή η αγάπη, δηλαδή μία ολική κοινωνία με τον Θεό. Έτσι, ο Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης λέει: “Η αγαθοσύνη κάνει τα πάντα να επανέλθουν σ’αυτήν. Είναι ο μεγαλύτερος συλλέκτης των σκορπισμένων, ως ενωτική θεότητα. Και όλα τα όντα την θέλουν ως προέλευσή τους και ως τελικό στόχο τους που αγκαλιάζει τα πάντα. Και το Αγαθό είναι και η πηγή όλων των όντων, μέσα από το οποίο τα πάντα προελεύονται και υπάρχουν και έχουν παραχθεί σαν από μια τέλεια αρχή, στο Αγαθό όλα τα όντα παραμένουν μαζί, συλλέγονται και διατηρούνται, σαν μέσα σ’ ένα σπίτι, που τα περιλαμβάνει όλα. Λόγω του Αγαθού όλα τα όντα επανέρχονται ως προς το δικό τους τέλος και το Αγαθό είναι Αυτό που όλα τα όντα επιθυμούν”.

Οι σκέψεις αυτές έχουν μια ιδιαίτερη σημασία για την κατάσταση της πολιτείας μας. Πρώτον, είναι αντίθετες στη θεϊστική αντίληψη που θεωρεί ότι ο Θεός, μετά από τη δημιουργία του κόσμου, κλείστηκε σε μια απρόσιτη υπέρβατικότητα, σαν να φανερώνει μια βαθιά αδιαφορία για τον κόσμο που είχε δημιουργήσει. Ο Θεός δεν είναι μια “ακίνητος μηχανή” που ξεχνά τη δημιουργία του, αλλά ένας προσωπικός Θεός, ο οποίος δημιούργησε ταυτόχρονα και την αιωνιότητα. Είναι προφανές εδώ, ότι η έννοια του Θεού ως πρόσωπο έχει τεράστια αξία για τον άνθρωπο και τη δημιουργία. Δεύτερον, οι Αγίοι Πατέρες δείχνουν ότι ο κόσμος κρατάει την ενότητά του, όσο κρατάει τον Θεό ως κέντρο βάρους του. Ο κόσμος στον οποίο ζούμε είναι ένας εκκοσμικευμένος κόσμος, ο οποίος έχει μετακινήσει το κέντρο βάρους του από τον Θεό προς τον άνθρωπο και ξεχείλισε σε μια υπερβολική πολυφωνία. Ενότητα και πολυφωνία βρίσκουν την αληθινή έκφρασή τους μόνο στο Θεό.

2. Ο κόσμος ως μέσο διαλόγου μεταξύ ανθρώπου και Θεού. “Ο κόσμος είναι το ενδεχόμενο, λέει ο πατήρ Στανιλοάε, επειδή δημιουργείται από ένα πανίσχυρο Πνεύμα, για ένα ελεύθερο πνεύμα στην εικόνα του, ως τόπος συνάντησης της δικής του ελευθερίας με την ελευθερία της εικόνας του, της ελεύθερης δραστηριότητας του Δημιουργού προς τον άνθρωπο μέσα σ’ Αυτό. Ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο, έτσι ώστε ο άνθρωπος να μπορέσει,

μέσω μίας υπερτάτης πνευματικότητας του Αγίου Πνεύματος, να ανυψωθεί και να συναντηθεί τον Θεό και μέσω αυτής της πνευματικής ένωσης να συναντηθούν σ' ένα εντελώς πνευματικό κόσμο. Ο κόσμος έχει δημιουργηθεί για τη συνάντηση της ελεύθερης εργασίας του ανθρώπου με τον ελεύθερο έργο του Θεού, με σκοπό τον άνθρωπο και την εκπλήρωση αυτής της τελικής συνάντησης με τον Θεό, μέσα από τον κόσμο. Εάν ο άνθρωπος ήταν ο μόνος που εργαζόταν ελεύθερα στον κόσμο, δεν θα ήταν σε θέση να οδηγήσει τον κόσμο σε μία πλήρη πνευματοποίηση, δηλαδή στην εκπλήρωση της συνάντησής του με το Θεό μέσα από τον κόσμο. Ο Θεός χρησιμοποιεί ελεύθερα τη δουλειά του ανθρώπου στον κόσμο ώστε να τον βοηθήσει να ανεβεί μαζί με τον κόσμο – διά του έργου του - προς Αυτόν. Ο Θεός θέλει να συνεργαστεί με τον άνθρωπο για να μεταμορφώσει τον κόσμο σ' ένα απολύτως διαφανές περιβάλλον. Ως εκ τούτου, το έργο του Θεού και του ανθρώπου αποτελούν ένα διάλογο στον κόσμο”.

Ο σύγχρονος άνθρωπος ζει με την ψευδαίσθηση της αυτονομίας του από το Θεό, νομίζοντας ότι μπορεί να απαλλάξει τον εαυτό του από τον Δημιουργό του. Η πικρή συνέπεια αυτής της αυτονομίας παρατηρείται στη διαδικασία εκκοσμίκευσης, η οποία έχει βυθίσει τον σύγχρονο άνθρωπο σε μια άνευ προηγουμένου πνευματική κρίση. Ο άνθρωπος μπορεί να εργαστεί για να μεταμορφώσει τη δημιουργία μόνον καθόσον η ελεύθερη εργασία του υποστηρίζεται από το έργο του Θεού δια της θείας χάριτός Του. Η δημιουργία δεν είχε σκοπό να γίνει η κατοχή του ανθρώπου - που θα έλαβε επομένως τη θέση του Θεού - αλλά να είναι ένα μέσο διαλόγου μεταξύ του Θεού και του ανθρώπου, έτσι ώστε ο άνθρωπος θα μπορούσε να ανεβεί μαζί με τη δημιουργία στην κοινωνία με τον Θεό, στην αιώνια ζωή.

3. Ο άνθρωπος και το σύμπαν. Η σχέση του ανθρώπου με τη φύση ως περιβάλλον τον απασχόλησε πολύ τον πατέρα Στανιλοάε. “Το σχέδιο του Θεού για τον κόσμο συνίσταται στη θεοποίηση του δημιουργημένου κόσμου, ο οποίος, λόγω της αμαρτίας, συνεπάγεται και την λύτρωση. Η λύτρωση και η θεοποίηση του κόσμου υποθέσουν τη δημιουργία του, ως μια πρώτη θεϊκή πράξη. Η λύτρωση και η θεοποίηση αναφέρονται άμεσα στην ανθρωπότητα, αναμφιβόλως, όμως, όχι σε μια ανθρωπότητα αποσπασμένη από τη φύση, αλλά σε μία οντολογικά συνδεδεμένη με τη φύση. Η φύση έχει σχέση με τον άνθρωπο ή τον ολοκληρώνει και δεν μπορεί ο ίδιος να γίνει τέλειος χωρίς να συλλογίζεται τη φύση ή να εργάζεται επάνω της. Αυτός είναι ο λόγος που καταλαβαίνουμε τον κόσμο τόσο ως φύση και ως ανθρωπότητα. Ή, όταν η

λέξη “κόσμος” δηλώνει ένα από τα δύο, υπονοείται το άλλο. Ο άνθρωπος είναι τόσο εξαρτημένος από τη φύση – το οποίο δεν σημαίνει η συνεργασία του με τη φύση, αλλά το αντίστροφο - όσο η φύση μπορεί να θεωρηθεί ως μέρος της φύσης του ανθρώπου, η πηγή του ένα μέρους της ανθρωπίνης φύσης, και έτσι αποτελεί την προϋπόθεση ύπαρξης του ανθρώπου και της πλήρους ανάπτυξής του στη γη. Ο άνθρωπος δεν μπορεί να συλληφθεί έξω από το πλαίσιο του χαρακτήρα της φύσης ως κόσμος”.

Η σύγχρονη οικολογική κρίση έχει προκληθεί από τον οντολογικό διαχωρισμό του ανθρώπου από τη φύση, γεγονός που επέτρεψε τον άνθρωπο να κυριαρχήσει και να εξερευνήσει ανεύθυνα τη φύση. Το παραπάνω κείμενο επικαλείται για την οντολογική σχέση μεταξύ ανθρώπου και φύσης, εν μέρει επειδή ο άνθρωπος δεν μπορεί να υπάρχει χωρίς το περιβάλλον, εν μέρει επειδή η ιδιότητα του Χριστού ως Σωτήρα συνδέεται άρρηκτα με την ιδιότητα Του ως Δημιουργό του ορατού και αόρατου κόσμου, μαζί με τον Πατέρα και το Άγιο Πνεύμα. Κατά το Ευαγγέλιο που λέει: “πάντα δι’ Αὐτοῦ ἐγένετο.” Αυτός είναι ο σημαντικότερος λόγος για τον οποίο η εξαγορά του Χριστού έχει μια κοσμική διάσταση. Οι εκτιμήσεις αυτές αντιπροσωπεύουν τη χριστιανική δογματική υποστήριξη για τη χριστιανική οικολογική απασχόληση.

Ανθρωπολογία

1. Ο άνθρωπος κατ’ εικόνα Θεού. Ο πατήρ Στανιλοάε τονίζει την πατερική διδασκαλία κατά την οποία το κατ’ εικόνα δεν αναφέρεται μόνο στην ψυχή, αλλά και στο σώμα. Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς λέει ότι: “η έννοια του ανθρώπου δεν αναφέρεται στην ψυχή ή στο σώμα ξεχωριστά, αλλά και στα δύο ταυτόχρονα, επειδή δημιουργήθηκαν μαζί κατ’ εικόνα Θεού”. “Αν αναλύσουμε το απέραντο πεδίο της πλούσιας και ποικίλης πατερικής σκέψης”, μας λέει ο θεολόγος, “παρατηρούμε ότι αποφεύγει οποιαδήποτε συστηματοποίηση, ώστε να κρατήσει ολόκληρη την εκπληκτική ευελιξία της. Ωστόσο, αυτό οδηγεί σε ορισμένα βασικά συμπεράσματα. Πρώτα απ’ όλα οποιαδήποτε ουσιαστική αντίληψη για την εικόνα θα πρέπει να εκδιωχθεί. Η εικόνα δεν είναι σε μās ως μέρος της ύπαρξής μας, αλλά η ολόκληρη ύπαρξή μας δημιουργήθηκε, κατ’ εικόνα Θεού. Η πρώτη έκφραση του κατ’ εικόνα συνίσταται στην ιεραρχική δομή του ανθρώπου που έχει την πνευματική ζωή ως κέντρο της. Η εικόνα είναι αυτή η κεντρικότητα, αυτή η πρωτεριότητα της πνευματικής ζωής του ανθρώπου, εμπνευσμένη από τη θεμελιώδη φιλοδοξία

προς το απόλυτο. Είναι η δυναμική ώθηση ολόκληρης της ύπαρξης μας προς το θείο Αρχέτυπο (κατά τον Ωριγένη), η ακατανίκητη επιθυμία του πνεύματός μας προς τον Θεό, ως άπειρο (κατά τον Μ. Βασίλειο), ο ανθρώπινος έρωτας στρεφόμενος προς τον θείο (κατά τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά), που τον απαντάει με το άπειρό του, υποστηρίζοντας σ' αυτό τον τρόπο την επιθυμία του ανθρώπου προς αυτό. Εν ολίγοις, αυτή η εικόνα είναι η αιώνια δίψα, η οικεία λαχτάρα για το Θεό, ή κατά τον άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο που υπέροχα λέει: "Είναι για Σένα το ότι ζω, μιλώ και τραγουδώ". Συντόμως, κάθε ικανότητα του ανθρώπινου πνεύματος εκφράζει το κατ' εικόνα του. Είναι ουσιαστικά όλη η ανθρωπότητά μας που επικεντρώνεται στην πνευματικότητά μας και κύριο χαρακτηριστικό της οποίας είναι να υπερβαίνει τα όριά της, ώστε η ίδια να βυθίσει στον απέραντο ωκεανό της θεότητας και, κατά συνέπεια, να βρεί την ησυχία γι' αυτό που νοσταλγεί. Αυτή είναι η ένταση του κατ' εικόνα προς το πρωτότυπο, του κατ' εικόνα προς την "καταγωγή της".

Η πατερική θεολογία δεν θεώρησε ποτέ το σώμα ως ένα απλό εργαλείο της ψυχής για την εξαγορά του. Η ύπαρξη του κατ' εικόνα η οποία περιλαμβάνει την ολόκληρη ανθρώπινη ύπαρξη, ψυχή και σώμα, αλλά και το πνευματικό προσανατολισμό χορηγημένο στους ανθρώπους, αποδεικνύει ότι η αγιοποίηση ή μεταμόρφωση του ανθρώπου αναφέρεται τόσο στο σώμα όσο και στην ψυχή. Μόνο από μια τέτοια ανθρωπολογική προοπτική θα μπορούσε να προκύψει η Φιλοκαλία; ένα έργο που δείχνει στον άνθρωπο τον τρόπο που μπορεί να μετατρέψει τα αμαρτωλά πάθη σε αρετές, διά της χάριτος του Θεού, διά της μεταμορφώσεως του ανθρώπου έν Χριστῷ. Είναι η ίδια διαδικασία μεταμόρφωσης του Ιησού Χριστού στο όρος Θαβώρ, όταν "έλαμψε τὸ πρόσωπον Αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς". (Κατά Ματθαῖον 17, 2).

2. Η αρχέγονη κατάσταση. Ο πατήρ Στανιλοάε λέει ότι, στον παράδεισο, "ο άνθρωπος ήταν ελεύθερος από ωθήσεις προς το κακό και είχε μια τάση προς το καλό της κοινωνίας με τον Θεό και με τους συναδέλφους του, αλλά δεν ήταν ενισχυόμενος σ' αυτό το καλό και στην αγνότητα. Είχε συνείδηση και ελευθερία και είχε τη τάση προς το καλό. Όμως, αυτός δεν είχε ούτε μια ριζοσπαστική συνείδηση της αλήθειας και του καλού, ούτε μια αδιάσπαστη ελευθερία που να αντιστέκεται την εξάρτησή του στα πάθη. Δεν ήταν αμαρτωλός, αλλά, συγχρόνως, δεν ήταν διακοσμημένος με την απόκτηση των αρετών και μίας ενενωμένης καλής διάνοιας. Η αθωότητά του ήταν το ότι δεν είχε ακόμη γευτεί την αμαρτία, και όχι από την καταπολέμηση

των αμαρτιών. Ο άνθρωπος ήταν ένα πλάσμα, το πνεύμα του οποίου δεν είχε τραυματιστεί ή αποδυναμωθεί ακόμα από τα πάθη. Ωστόσο, δεν ήταν ενδυναμώμενος ακόμη από την άσκηση της υποβολής του σώματος και του κόσμου, από την πραγμάτωση του ενδεχομένου ελαστικότητας του κόσμου. Η αυτόνομη νομοθεσία των αμαρτωλών παθών δεν είχε υποδουλώσει το σώμα του, όμως, ταυτόχρονα, η αυτεξουσία του δεν είχε ενισχυθεί στη συνήθεια να μέινει άνοσος απέναντι σε μια τέτοια κατάσταση. Ο κόσμος δεν επέβαλλε τις διαδικασίες του ως αναπόφευκτους δεσμούς στο πνεύμα και στο σώμα του. Ωστόσο, ο κόσμος δεν είχε φθάσει ακόμα να υποτάχθεί στην κυριαρχία του πνεύματος.

Ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός λέει ότι ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο "αναμάρτητος κατά φύση και ελεύθερος κατά τη θέλησή του, αλλά αναμάρτητος όχι ως απρόσιτος στην αμαρτία – αφού μόνο ο Θεός έχει αυτή την ιδιότητα -, αλλά ως κάποιος που δεν είχε τέτοια ώθηση προς την αμαρτία, στην ψυχή του. Ήταν προικισμένος με την προαίρεση, δηλαδή με την ελευθερία να επιλέγει. Αυτό σημαίνει ότι είχε την ελευθερία να επιμένει σε καλό, με τη βοήθεια της θείας χάριτος, αλλά εξίσου, είχε την άδεια να παρατήρει το καλό και να επιλέξει το κακό. Ο Θεός επέτρεψε αυτό χάριν της ελευθερίας, αφού ότι γίνεται με βία δεν είναι αρετή".

Ο τρόπος με τον οποίο κατανοείται η αρχέγονη κατάσταση στην πατερική σκέψη, έχει μεγάλη σημασία για τη σύγχρονη χριστιανική θεολογία. Λόγω της αδιαφορίας για το θησαυρό της σκέψης των Πατέρων, ένα μεγάλο τμήμα της σύγχρονης θεολογίας τείνει να δει τον άνθρωπο, στην αρχέγονη κατάσταση του, σαν μια τέλεια ύπαρξη. Ακόμη δεν συνειδητοποιούν ότι, σ' αυτό τον τρόπο, ακυρώνεται η ελευθερία του ανθρώπου και η προσωπική συμβολή του στη δική του τελειοποίηση. Ο πατήρ Στανιλοάε δείχνει ότι η πατερική θεολογία, πέρα από τέτοιες αποκλίσεις, βλέπει την αρχέγονη κατάσταση του ανθρώπου μόνο ως έν δυνάμει τελειότητα, την οποία ο άνθρωπος επρόκειτο να εξελίξει στο επίπεδο της παρούσης τελειότητας, διά της ελεύθερης συνεργασίας του με τη θεία χάρη. Εάν κάποιος δεν λαμβάνει υπόψη αυτή την πραγματικότητα, τότε είναι δύσκολο να εξηγηθεί πώς ο άνθρωπος έπεσε στην αμαρτία.

3. Η αρμονία με τη φύση. Πριν να πέσει στην αμαρτία, ο άνθρωπος ήταν σε φυσική αρμονία με το Θεό και με τον πλησίον του, λέει ο πατήρ Στανιλοάε, "ο άνθρωπος ήταν σε αρμονία με τη φύση, επίσης, έστω και αν αυτό δεν ήταν μια αρμονία ως αποτέλεσμα κατοχύρωσης κάποιων ενάρετων

πράξεων. Η πραότητα του δεν έσμπρωχνε μακριά τα ζώα. Η επιθυμία του δεν μόλυνε ή κατέστρεψε τη φύση γύρω του. Βλέποντας το Θεό παντού, ο άνθρωπος αισθαινόταν στη φύση ως σε μία φωλιά το προστατευτικό μυστικό της οποίας δεν ήθελε να σπάσει με αναλύσεις και παραβιάσεις. Μέσω της φύσης έβλεπε πέρα απ' αυτή, και η δύναμη του αθώου πνεύματός του έκανε τις εξελίξεις της φύσης να φανούν ελαστικές. Ένα ισχυρό αίσθημα αλληλεγγύης τον έκανε να είναι σε ειρήνη με τα πάντα και με τους όλους. Ο άνθρωπος ήταν σε θέση να γίνει η αλυσίδα που συνδέει όλη τη κτίση με το Θεό, κατά τον άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή. Σε αντίθεση με την πανθειστική αντίληψη, ο άνθρωπος δεν πρόκειται να χάσει την προσωπικότητά του - ή να γίνει κοσμικός σ'ένα απρόσωπο τρόπο - αλλά, αντιθέτως, πρέπει να φθάσει στο να διαμορφώνει τον κόσμο κατ' έναν προσωπικό χαρακτήρα. Ο άνθρωπος δεν σώζεται μέσω του σύμπαντος, αλλά το σύμπαν σώζεται μέσω του ανθρώπου, διότι ο ρόλος του ανθρώπου είναι να διαμορφώνει τον κόσμο κατ' έναν προσωπικό χαρακτήρα".

Εδώ βρισκόμαστε πάλι μπροστά σε ένα θρησκευτικό δόγμα μεγάλης σημασίας για το σύγχρονο άνθρωπο. Υπό την επίδραση των ανατολικών θρησκειών, σήμερα θεωρείται ότι ο ρόλος του ανθρώπου είναι να διαλύσει το πρόσωπό του στην απρόσωπη πραγματικότητα του Ανωτάτου Παντός. Αυτή η πανθειστική αντίληψη δεν σέβεται τον άνθρωπο ως ένα πρόσωπο που έχει δημιουργηθεί κατ' εικόνα Θεού. Ακόμα περισσότερο, αυτή η αποπροσωποποίηση του ανθρώπου ή της ένταξής του στο συμπάν δεν σημαίνουν τίποτα άλλο παρά την πλήρη εξάρτησή του στους φυσικούς νόμους του σύμπαντος που εμποδίζουν τον άνθρωπο από το να είναι ένας αυθεντικός δημιουργός πολιτισμού, από τη μεταμόρφωση της κτίσης, του ανθρώπου και του σύμπαντος κατά την ιδιότητά του να γίνει στεφάνι και ιερέας της δημιουργίας. Κατά τη χριστιανική άποψη, ο άνθρωπος δεν πρόκειται να απροσωποποιεί τον εαυτό του, αλλά να είναι η αλυσίδα της σύνδεσης μεταξύ του Θεού και του κόσμου, έτσι ώστε να προσωποποιεί τον κόσμο και να τον ανεβεί στη δόξα του Δημιουργού του. "Αυτή ή κτίσις έλευθερωθήσεται από τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς", λέει ο Απόστολος Παύλος, "εἰς τὴν έλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ". (Ρωμαίους 8, 21). Ο πανθεισμός αρνείται την ιδιότητα του ανθρώπου ως πρόσωπο.

4. Αυτονομία του ανθρώπου. "Η πτώση του ανθρώπου από το Θεό", λέει ο πατήρ Στανιλόε, "αποτελεί μια πράξη ανυπακοής. Εξαιτίας αυτής της πράξης, οι άνθρωποι αποσυνδέθηκαν τον εαυτό τους από τον Θεό, από το

θετικό διάλογο μαζί Του. Δεν απαντούσαν πια στον Θεό, θεωρώντας ότι αυτός είναι ένας τρόπος να επιβεβαιώσουν την ελευθερία και την αυτονομία τους. Στην πραγματικότητα, αυτή ήταν η αρχή της εγωιστικής απομόνωσης του ανθρώπου στο δικό του εαυτό. Αντιθέτως με τη φαντασία του ότι θα γίνει ο δικός του κύριος, έγινε ο δικός του σκλάβος. Ο άνθρωπος είναι ελεύθερος τότε που είναι ο ίδιος ελεύθερος από τον εαυτό του για τους άλλους, στην αγάπη, αν είναι ελεύθερος για τον Θεό, ο οποίος είναι η πηγή της ελευθερίας αφού είναι η πηγή της αγάπης. Αλλά η ανυπακοή χρησιμοποίησε ως προφαση την εντολή να μην φάνε από το δέντρο γνώσης καλού και κακού”.

Αναφερόμενος στο δέντρο της γνώσης καλού και κακού, ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής λέει ότι: “το δέντρο είχε το όνομα της δημιουργίας των ορατών, διότι έχει και πνευματικές ιδιότητες που τρέφουν τον νου, και επίσης μια φυσική δύναμη που αφ’ ενός προσφέρει απόλαυση στις αισθήσεις, αφ’έτερου διαφθείρει το νου. Ως εκ τούτου, αν θεωρούνταν πνευματικώς πρόσφερε τη γνώση του καλού, αν θεωρούνταν σωματικώς, πρόσφερε τη γνώση του κακού. Διότι αυτούς που την δέχονται σωματικώς τους διδάσκει τα πάθη και να ξεχάσουν τα θεία. Ίσως γι’ αυτό ο Θεός απαγόρευσε τον άνθρωπο τη γνώση του καλού και του κακού, παραθέτωντας για ένα δίστημα τη γεύση από αυτό ώστε η κοινωνία του ανθρώπου με τον Θεό να μετατραπεί σε απάθεια και αναλλοιωποίηση, κάτι που θα είχε συμβεί αν ο άνθρωπος είχε ήδη γίνει Θεός διά της θεοποιήσεως”.

Στα παραπάνω κείμενα, υπάρχουν δύο σημαντικές ιδέες για τη χριστιανική ζωή. Πρώτον, πρέπει να τονίσουμε ότι η σύγχρονη σκέψη και ο ευρωπαϊκός πολιτισμός προέρχονται από την αρχή της αυτονομίας του ανθρώπου σε σχέση με το Θεό. Αυτή η προοπτική έχει μια μεγάλη σημασία για τη σχέση μεταξύ του Θεού και του ανθρώπου, διότι όταν η αυτονομία θεωρείται ως φυσική κατάσταση του ανθρώπου, τότε κάθε προσπάθεια να τεθεί ο άνθρωπος να εξαρτιέται από το Θεό αποτελεί μια παραβίαση της αυτονομίας του ανθρώπου και της φυσικής του ελευθερίας. Αυτός είναι ένας από τους λόγους που διαπίστωσε τον Mircea Eliade να δηλώσει ότι ο σύγχρονος άνθρωπος δεν θα αισθάνεται ελεύθερος, αν δεν εξοντώνει και το τελευταίο Θεό.

Σε πλήρη αντίθεση με αυτή την προοπτική, η πατερική θεολογία, πέρα από την εξέταση της αυτονομίας του ανθρώπου ως φυσική κατάστασή του, θεώρησε αυτή την κατάσταση ως αποτέλεσμα πτώσης στην αμαρτία και διακοπής της κοινωνίας του ανθρώπου με τον Θεό, το οποίο επρόκειτο να του

δώσει αιώνια ζωή. Στις ανθρωπολογικές παρατηρήσεις τους, οι Πατέρες δεν ξεκινούν από την κατάσταση του αμαρτωλού ανθρώπου, αλλά από την αρχέγονη κατάσταση του ανθρώπου. Έτσι, η σχέση του ανθρώπου με τον Θεό δεν εμφανίζεται πλέον ως παραβίαση της ελευθερίας του ανθρώπου, αλλά ως μια φυσική έκφραση της αρχέγονής του κατάσταση, επιτρέποντάς του να προσβλέπει προς την ομοιότητά του με το Θεό και να αποκτήσει την πνευματική του ελευθερία σαν ελευθερία κατ' ομοίωση του Θεού. Η χάρις είναι μέρος της ανθρωπίνης φύσης, αν και ανήκει στο Θεό.

Επιπλέον, οι θεωρήσεις του Μαξίμου του Ομολογητού για το δέντρο γνώσης του καλού και του κακού είναι πολύ σημαντικές για όσους θέλουν να γνωρίζουν τη στρατηγική των κακών δυνάμεων ώστε να οδηγούν τον άνθρωπο να χάσει το δρόμο του και να πέσει στην αμαρτία. Ο αισθητός κόσμος φαίνεται μια φευγαλέα επιχρύσωση που ο διάβολος χρησιμοποιεί για να κρύψει από τα μάτια του ανθρώπου τις καταστροφικές συνέπειες της αμαρτίας. Το κακό προσφέρει μια γλυκύτητα ή μια αρχική καλή προκειμένου να αποδεχθεί πιο εύκολα από τον άνθρωπο και, μετά από την πτώση στην αμαρτία, να του φανερώσει τις καταστροφικές επιπτώσεις της. Ο αισθητός κόσμος δεν είναι κακός καθ' εαυτό, επειδή δημιουργήθηκε από τον Θεό, αλλά χρησιμοποιείται από το διάβολο ώστε να απομακρύνει τον άνθρωπο από τον Θεό και να τον κάνει να γίνει σκλάβος των παθών του και των αισθητών πραγμάτων. Αυτό δεν μπορεί ποτέ να σβήσει τη δίψα του ανθρώπου για την αιωνιότητα, στην οποία ο άνθρωπος φιλοδοξεί ως εκείνος που φέρει το κατ' εικόνα του Θεού στην ύπαρξη του ολόκληρη.

5. Το κατ' εικόνα Θεού στο μεταπτωτικό άνθρωπο. Σύμφωνα με την πατερική διδασκαλία, ο πατήρ Στανιλοάε δείχνει ότι: "η αποδυνάμωση της ικανότητας του ανθρώπου να γνωρίζει τον προσωπικό του Θεό, μέσα από έναν διαφανή κόσμο, να ζει σε κοινωνία μαζί Του και με τους πλησίους του, δεν σημαίνει απλώς η απόσυρση της χάριτος του Θεού, αλλά η αποδυνάμωση του κατ' εικόνα Θεού στον άνθρωπο. Αλλά αυτή η εικόνα δεν είχε καταστραφεί ολοσχερώς στον άνθρωπο. Ο άνθρωπος έχει τη φιλοδοξία μιας άπειρης γνώσης, μια φιλοδοξία που κρύβει τη δίψα του για το Θεό. Είναι μια γνώση που μερικές φορές ο άνθρωπος την συνειδοποιεί; μια ανάγκη για καλό, που δεν είχε εντελώς διαγραφεί στο πρόσωπό του, παρόλο που ο άνθρωπος δεν την κατανοεί πάντοτε ως κοινωνία. Η κοινωνία μεταξύ Θεού και ανθρώπων διαρκεί, παρόλο που έχει εξασθενήσει".

Σ' αυτό το κείμενο ο πατήρ Στανιλοάε απορρίπτει τόσο τη θεολογική αντίληψη κατά την οποία η εικόνα του Θεού στον άνθρωπο απαλείφθηκε ριζικά από τον άνθρωπο δια της αμαρτίας του, και ταυτόχρονα και μια άλλη αντίληψη που υποστηρίζει ότι η αμαρτία δεν έχει αγγίξει την εικόνα του Θεού στον άνθρωπο, ώστε αυτή πρέπει να είχε μείνει σχεδόν ανέπαφη. Και οι δύο αυτές απόψεις είναι ακραίες και έχουν υπονομεύσει τα θεμέλια της χριστιανικής ζωής. Κατά τη διδασκαλία των αγίων Πατέρων, η εικόνα του Θεού ήταν εξασθενημένη ή φθαρμένη από την αμαρτία, αλλά ο μεταπτωτικός άνθρωπος μπορεί ακόμα να αντιλαμβάνεται το καλό. Αν ο άνθρωπος είχε παραμείνει *tabula rasa*, από την οποία η εικόνα του Θεού έχει εξαφανιστεί, τότε δεν θα μπορούσε κανείς να δει πλέον το λόγο για τον οποίο ο Υιός του Θεού ενανθρώπησε για τη σωτηρία του ανθρώπου.

Συμπέρασμα

Αναλύσαμε και σχολιάσαμε ορισμένα από τα πιο σημαντικά κεφάλαια της *Ορθόδοξης Δογματικής Θεολογίας* με το σκοπό να τονίσουμε το σπουδαιότατο έργο του πατέρα Στανιλοάε στον χώρο της ανατολικής θεολογίας. Για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα η θεολογία μας επηρεάστηκε από τη σχολαστική θεολογία, η οποία έσπασε τα όρια της Ορθοδόξου θεολογίας επισκιάζοντας μερικά από τα πιο σημαντικά της δόγματα. Δεν μπορούμε όμως να αρνηθούμε τη βάσιμη αξία της σχολαστικής θεολογίας, αφού μας διδάσκει να σκεφτούμε καθαρά και συστηματικά. Η αδυναμία αυτής της θεολογίας εντοπίζεται στο ότι αγνοεί το πνευματικό περιεχόμενο και μιλάει για το Θεό χωρίς να Τον γνωρίζει σε προσωπική εμπειρία. Αναφερόμενος συνεχώς στην πατερική διδασκαλία ο πατήρ Στανιλοάε πέτυχε να εντυπώσει στη θεολογία την πνευματική διάσταση του μετατρέπει την υποθετική θεολογία σε συνάντηση του ανθρώπου με τον Θεό και τους πλησίον του, μέσω της Εκκλησίας. Διότι μόνο μια θεολογία με βάση την εμπειρία της συνάντησης με τον Θεό μπορεί να δώσει μια απάντηση στα προβλήματα του σύγχρονου ανθρώπου.

Με άλλα λόγια, θα μπορούσαμε να πούμε ότι η πατερική σκέψη βοήθησε τον πατέρα Στανιλοάε να τονίσει τον προσωπικό χαρακτήρα της Ορθοδόξου θεολογίας, αρχίζοντας από την Αγία Τριάδα, μέσα από την Εκκλησία και που μετέπειτα φανερώνεται στις ανθρώπινες σχέσεις. Επειδή ο σκοπός της ορθοδόξου ιεραποστολής στον κόσμο δεν είναι να προσφύγει σε ιδεολογίες,

προκειμένου να κυριαρχήσουν στον κόσμο, αλλά να αναπτύξουν τις ανθρώπινες σχέσεις, ώστε να τους προσανατολίσουν στην κοινωνία και συνεργασία προς το κοινό κέρδος. Σ' έναν κόσμο που κυριαρχείται από τεχνολογία και ψυχρότητα του μετάλλου, χρειαζόμαστε μια θεολογία που μπορεί να φέρει το Θεό στις ψυχές των ανθρώπων, έτσι ώστε κάθε χριστιανός να γίνει, κατά την εντολή του Σωτήρα, το φως του κόσμου και το αλάτι της γής. Αυτός είναι ο τρόπος που η πατερική σκέψη κατανόησε τη χριστιανική ιεραποστολή στον κόσμο, ως ικανή να μεταμορφώνει τη δημιουργία μέσα από τις αξίες που μας έφερε ο Χριστός.

Ειπώθηκε πολλές φορές ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία βάζει περισσότερο βάρος στη θεωρία παρά την ιεραποστολή. Αυτός είναι ο λόγος που προσφέρονται ως παράδειγμα διάφορες εκκλησίες που έχουν μια εξαιρετική ιεραποστολική δραστηριότητα. Η πραγματικότητα είναι όμως διαφορετική. Πρώτα απ' όλα, η θεωρητική διάσταση της Εκκλησίας είναι πολύ σημαντική, διότι επιτρέπει στους πιστούς να βρουν στην εκκλησιαστική ζωή την ολοκλήρωση των πιο βαθέων επιθυμιών τους σχετικά με την αιωνιότητα του Θεού. Αυτός είναι ο λόγος που σ' έναν εκκοσμηκευμένο κόσμο η Ορθόδοξη Εκκλησία κρατάει κοντά της τους πιστούς.

Δεύτερον, η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν μπορεί να συμφωνήσει με οργανωμένες ιεραποστολές που θα χρησιμοποιήσουν διαφορετικά μέσα για την προσηλυτική επίτευξη των στόχων τους. Η Ορθόδοξη Εκκλησία θεωρεί ότι η ιεραποστολή πρέπει να είναι το αποτέλεσμα της εν Χριστώ ζωής που φέρνει στην ψυχή το άκτιστο φως της Αγίας Τριάδος, έτσι ώστε οι Χριστιανοί μπορούν να διαδώσουν το φως του Χριστού σ' όλο τον κόσμο, φέρνοντας την αγάπη, την ειρήνη, τη χαρά, την καλοσύνη μέσα σ' έναν κόσμο ταραγμένο από τόσα πολλά κοινωνικά προβλήματα, σε έναν κόσμο που ψάχνει μια νέα οικονομική, κοινωνική και πολιτική ταυτότητα. Αν υπάρχει κάτι που θα μπορούσαμε να δανειστούμε από τις άλλες χριστιανικές εκκλησίες αυτό θα ήταν ίσως η ηθική. Η Ορθόδοξη Εκκλησία ήταν ικανή να δημιουργήσει έναν πολιτισμό. Αλλά χρειάζεται επίσης την ηθική ώστε να δημιουργήσει έναν νέο πολιτισμό. Η πατερική θεολογία μας διδάσκει να παραμείνουμε ανοιχτοί στις πολιτιστικές αξίες που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στον εμπλουτισμό μας όπως και εμείς μπορούμε να συμβάλλουμε, με τις δικές μας αξίες, στον εμπλουτισμό των άλλων.

Γενική και επιλεκτική βιβλιογραφία

- *Η ζωή και η διδασκαλία του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, μαζί με τρεις μεταφρασμένους τόμους.* (Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama, cu trei tratate traduse), Σιμπίου, 1938, 402 σ. β' έκδοση (εισαγωγή του συγγραφέα), Scripta Publishing House, Βουκουρέστι, 1993, 304 σ. γ' έκδ., IBMBOR Publishing House, Βουκουρέστι, 2006, 454 σ.
- *Ιησούς Χριστός ή η αποκατάσταση του ανθρώπου* (Iisus Hristos sau restaurarea omului), έκδοση Arhidiecezană, Σιμπίου, 1943, 405 σ. β' έκδοση, Omniscop, Κραϊόβα, 1993, 432 σ.; στο "ΑΑΤΑ", XIX (1942-1943), σ. 5-406.
- *Η δογματική και συμβολική θεολογία. Εγχειρίδιο για τις θεολογικές Σχολές* (Teologia dogmatică și simbolică. Manual pentru Institutele Teologice), β' τόμοι, Βουκουρέστι, 1958 (συνεργασία με τον N. Chițescu, Isidor Todoran, Ioan Petreuță· Ο π. Dumitru Stăniloae δεν αναφέρεται ως συγγραφέα, επειδή είχε συλληφθεί πριν την έκδοση του παρόντος εγγράφου), β' έκδ., Renașterea, Κλουζ-Ναπόκα, 2004, 426
- *Η Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία* (Teologia dogmatică ortodoxă), γ' τόμοι, έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1978, τ. α', 504 σ., β' τ. 380 σ., γ' τ. 466 σ. β' έκδ., 1996 (τ. α')/1997 (τ. β' και γ'), τ. α' 344 σ., τ' β' 252 σ., τ. γ' 308 σ. γ' έκδ., 2003, τ. α', 528 σ., τ. β' 392 σ., τ. γ', 486 σ.
- *Θεολογία και εκκλησία (Theology and the Church)*, μεταφρ. από τον Robert Barringer, πρόλογος από τον John Meyendorff, St. Vladimir's Seminary Press, New York, 1980, 240 σ.
- *Ο Θεός είναι αγάπη (Dieu est Amour)*, μεταφρ. και πρόλογος του D. Neeser, έκδ. Labor et Fides, Geneva, 1980, 122 σ., β' έκδ. 1989.
- *Ηθική Ορθόδοξη Θεολογία* (Teologia morală ortodoxă) (γ' τ.), *Ορθόδοξη πνευματική ζωή* (Spiritualitatea ortodoxă), για τις Θεολογικές Σχολές, έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1981, 320 σ.
- *Prière de Jésus et expérience de Saint Esprit (Η νοερά προσευχή και η εμπειρία του Αγίου Πνεύματος)*, πρόλογος του Olivier Clément, Desclée de Brouwer, Paris, 1981, 136 σ.
- *Ose comprendre que Je t'aime (Τόλμησε να πιστεύσεις ότι σ' αγαπώ)*, Les Éditions du Cerf, Paris, 1983, 222 σ. (ομιλίες του Marc Antoine Costa de Beauregard).
- *Il Genio dell'Ortodossia (Υπερφύια της Ορθοδοξίας)*, πρόλογος του Olivier Clément, έκδ. Jaca Book, Milano, 1986, 126 σ.

- *Πνευματική ζωή και κοινωνία στην Ορθόδοξη Λειτουργία* (Spiritualitate și comuniune în Liturghia ortodoxă), έκδ. Mitropolia Olteniei, Κραϊόβα, 1986, 440 σ. β' έκδ., IBMBOR Βουκουρέστι, 2004, 718 σ.
- *Η αθάνατη εικόνα του Θεού* (Chipul nemuritor al lui Dumnezeu), έκδ. Mitropolia Olteniei Κραϊόβα, 1987, 392 σ. β' έκδ., β' τόμοι, έκδ. Cristal, Βουκουρέστι, 1995, τ. α', 218 σ., τ. β', 176 σ.
- *Μελέτες Ορθοδόξου δογματικής θεολογίας. Η ανθρωπολογία του αγίου Μαξίμου του Ομολογητού. Ο άνθρωπος και ο Θεός. Ο άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος, Οι ύμνοι της αγάπης του Θεού* (Studii de teologie dogmatică ortodoxă. Hristologia Sf. Maxim Mărturisitorul. Omul și Dumnezeu. Sf. Simeon Noul Teolog, Imnele iubirii dumnezeiești) (μετάφραση), έκδ. Mitropolia Olteniei, Κραϊόβα, 1991, 708 σ.
- *Η εικόνα του Ιησού Χριστού κατά το ευαγγέλιο* (Chipul evanghelic al lui Iisus Hristos), έκδ. Mitropolia Ardealului, Σιμπίου, 1992, 286 σ.
- *Ο Ιησούς Χριστός, το φως του κόσμου και η θέωση του ανθρώπου* (Iisus Hristos, lumina lumii și îndumnezeitorul omului), έκδ. Anastasia, Βουκουρέστι, 1993, 289
- *Η Αγία Τριάς ή στην αρχή ήταν η αγάπη* (Sfânta Treime sau La început a fost iubirea), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1993, 96 σ. β' έκδ., 2005, 100 σ.
- *Η χριστιανική άσκηση και μυστική ή η θεολογία της πνευματικής ζωής* (Ascetică și mistică creștină sau Teologia vieții spirituale), εκδ. Casa Cărții de știință (Εστία του επιστημονικού βιβλίου)
- *Η Ορθόδοξη άσκηση και μυστική* (Ascetica și mistica ortodoxă), β' τόμοι, εκδ. Deisis, Ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος, Αλμπα Ιούλια, 1993, τ. α', 202 σ., τ. β' 208 σ.
- Saint Maxime le Confesseur, *Ambigua* (Ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής, "Περὶ Διαφόρων Ἀποριῶν"), εισαγωγή του Jean Claude-Larchet, πρόλογος και σχόλια του, Emmanuel Ponsoye, σχόλια του π. D. Stăniloae, Paris-Suzesnes, 1994.
- *Η νοερή προσευχή και η εμπειρία του Αγίου Πνεύματος* (Rugăciunea lui Iisus și experiența Duhului Sfânt), πρόλογος του Αρχιμ. Gheorghios Grigoriatul, πρόλογος του Olivier Clément, μεταφρ. από γαλλικά της Marilena Rusu, εκδ. Deisis, Σιμπίου, 1995, 128 σ. β' εκδ., μεταφρ. της Maria-Cornelia Ică jr, έκδ. Deisis, Σιμπίου, 2003, 158 σ.
- *Η άσκηση και η μυστική της Ορθοδόξου Εκκλησίας* (Ascetica și mistica Bisericii Ortodoxe), εκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 2002, 442 σ.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ Α - ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Παιδική ηλικία και οικογένεια. Η μνήμη του Vlădeni Făgăraș (1903-1917)

Ο πατήρ καθηγητής Dumitru Staniloae* γεννήθηκε στις 16 Νοεμβρίου 1903, στο Vlădeni (περιφέρεια του Βρασόβ, πρώην δήμος του Făgăraș), το οποίο είναι ένα αμιγώς ρουμανικό χωριό, που βρίσκεται ανάμεσα των περιοχών της Bârsa και του Olt, περιτριγυρισμένο από δάση και ποτάμια που πηγάζουν από το βουνό της Magura Codlei, βουνό από το οποίο παράγεται και η άσβεστος που χρησιμοποιείται στις οικοδομές των κατοίκων του χωριού. Ο καθηγητής Dumitru Στανιλοάε¹ ήταν ο γιος του Irimie και της Reveca. Reveca, η μητέρα του, εγγονή ενός ιερέα, ήταν μια γυναίκα με καλή και ευαίσθητη ψυχή. Ο πατήρ της, ο φιλόσοφος του χωριού, είχε ταξιδέψει πέρα από τον ωκεανό, στην Αμερική, πριν από την γέννηση του πατέρα Στανιλοάε. Είχε πάει σχολείο σ' εκείνο το χωριό και μιλούσε γερμανικά. Ως συνετός άνθρωπος, ο πατήρ του καθηγητή Στανιλοάε βοηθούσε τις πτωχές οικογένειες. Ήταν ένας μελαγχολικός άνθρωπος, μάλλον σιωπηλός. Οι κάτοικοι του χωριού του Βλαντένι - Vlădeni έλαβαν υπόψη πάντοτε την γνώμη του.

Από τα πέντε παιδιά της Ρεβέκας και του Ιερεμίας, ο Δημήτρης ήταν ο νεότερος. Τα μέλη της οικογένειας είναι τα εξής: η αδελφή Μαρία (γεννήθηκε το 1889, πέθανε το 1910, μετά από ένα χρόνο που είχε παντρευτεί)· ο αδελφός Ηλίας (γεννήθηκε το 1891, σε ηλικία 18 έφυγε στην Αμερική και δεν επέστρεψε ποτέ)· ο αδελφός Γεώργιος (γεννηθείς το 1893, πέθανε το 1974 στο Βουκουρέστι)· η αδελφή Ρεβέκα (γεννήθηκε το 1896, πέθανε το 1977· αυτή είχε τέσσερα παιδιά: τον Ιρημία, την Ελένα, τη Ρεβέκα και τη Φιλοθέα, και η ίδια έγινε μοναχή το 1957· σήμερα, οι τελευταίες δύο κόρες είναι μοναχές στο Μοναστήρι Τζιγανέστι - Țigănești (περιοχή του Ίλφοβ - Ilfov).

* Προκειμένου να σεβαστώ (ηθικά και νομικά) τα δικαιώματα του συγγραφέα, σημειώνω ότι η πρώτη "Βιο-βιβλιογραφία του Πατρός Δημητρίου Στανιλοάε", δημοσιευμένη στη Ρουμανία και στο εξωτερικό τον Ιούνιο του 1992, γράφτηκε από τον υπογράφοντα με την γραπτή έγκριση και συγκατάθεση του επιφανούς θεολόγου ήδη από τη στιγμή της έκδοσης και της δημοσίευσής του έργου. Όλες οι βιοβιβλιογραφικές μελέτες που σχετίζονται με τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε και δημοσιεύθηκαν στη Ρουμανία και κατά συνέχεια στο εξωτερικό, είχαν ως αφετηρία το αναφερόμενο έργο.

¹ Στα επίσημα κείμενα το επώνυμο και το όνομα είναι Dumitru Stăniloae.

Ο μητρικός παππούς επέλεξε το όνομα Δημήτριο. Είχε να επιλέξει μεταξύ του Αθανασίου και Δημητρίου, και φαίνεται ότι απ' τα δύο αυτά ονόματα το τελευταίο, ο Δημήτριος, είχε περισσότερη απήχηση στην καρδιά του γέρου. Σαν παιδί, πατέρα Στανιλοάε πήγαινε στην εκκλησία με τη μητέρα του. Δύο ιερείς λειτουργούσαν σ' εκείνη την εκκλησία, αλλά τον καιρό της παιδικής του ηλικίας μόνο ένας λειτουργούσε, ο πατήρ Ιακων Ζορέα, ο οποίος ήταν εφημέριος, ένας πολύ σοβαρός και κλειστός άνθρωπος. Οι κάτοικοι του Vlădeni δεν έκαναν κανένα συμβιβασμό με τους ουνιάτες αλλά ήταν πάντοτε ορθόδοξοι. Η ευσέβεια ήταν ένα χαρακτηριστικό της οικογένειας του Dumitru και ως εκ τούτου η εκπαίδευση είχε μια θετική επιρροή επάνω του. Η ημτρική γιαγιά του ήταν κόρη ενός ιερέα, επίσης, και αυτό είναι ένα άλλο επιχείρημα που υποστηρίζει αυτό που έχουμε επισημάνει προηγουμένως. Την περίοδο της παιδικής του ηλικίας, ταξίδευε με τον πατέρα του στα χωριά γύρω στο βουνό του Făgăraș, μεταφέροντας άσβεστο, σιτάρι, το οποίο του επέτρεψε να δει τη θαυμάσια φύση της χώρας μας και να συναντήσει τον λαό του².

² C.P.D.S., 1903 - 1909. *Η αλληλογραφία του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε: συλλογή του καθηγητή Gheorghe F. Anghelescu* (συντομογραφία - CPDS), 1917 - 1922. Μετά από το 1990, ο Gheorghe F. Anghelescu δημοσίευσε μελέτες σχετικά με τη ζωή και το έργο του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε, από τα οποία μπορούμε να απαριθμήσουμε τα εξής: *Ανθρωπολογικά θέματα στο έργο του πατέρα Dumitru Στανιλοάε* (Problematica antropologică în opera Părintelui Profesor Dumitru Στανιλοάε), στο "ΜΟ", νέα σειρά, 43 (1991), τεύχος 4 - 6, σ. 148 - 156. *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, Θ.Δ., Doctor Honoris Causa του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου. Πλήρης παρουσίαση και βιβλιογραφία* (Părintele Acad. Prof.. Dr. Dumitru Stăniloae, Doctor Honoris Causa al Universității din București. Prezentare și Bibliografie completă), στο "ΣΤ", 44 (1992), τευχ. 3-4, σ. 134 172. *Βιο-βιβλιογραφία στο τιμητικό τόμο στη μνήμη του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε (φυλλάδιο)* (Fișă biobibliografică în Omagiul memoriei Părintelui Dumitru Στανιλοάε <broșură omagială>), έκδ. Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Ιάσιο, 1994, σ. 147 - 152. Πρόσωπο και Κοινωνία. *Αφιέρωμα ευγνωμοσύνης προς τον Αιδεσιμότατο Ακαδημαϊκό Καθηγητή Πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε 1903 -1993* (Persoana și comuniune. Prinos de cinstire Preotului Profesor Academician Dumitru Στανιλοάε 1903-1993) έκδοση σε συνεργασία με τον Mircea Păcurariu και τον Ioan I. Ică, έκδ. Arhiepiscopia Ortodoxă Sibiu, Σιμπίου, 1993, *Κεφάλαιο: Συστηματική Βιβλιογραφία* (Bibliografie sistematică), σ. 16 - 67 (τόμος σε συνεργασία). *La dimension éschatologique de l'Anthropologie du Père Dumitru Stăniloae*, στο "Analele Universității din Craiova", έκδ. Universitaria, θεολογική σειρά, τευχ. 1 (1996), σ. 79 - 81. *Η βιογραφία του Π. Δημητρίου Στανιλοάε, Θ.Δ.* (Biografia Părintelui prof. Dumitru Stăniloae), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3 - 4, σ. 198 200. *Η Βιβλιογραφία του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε, Θ.Δ.. Συλλογή του καθηγητή Gheorghe F. Anghelescu* (Bibliografia Părintelui Acad. Dr. Dumitru Stăniloae. Alcătuită de Prof. Gheorghe F. Anghelescu), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1993, 48 σ. (φυλλάδιο με πρόλογο του Θεοκτίστου, Πατριάρχου Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, και επίλογος του κ. Dumitru Gh. Popescu). *Λόγος διδασκτικός για τη μελλοντική γενιά ή πέντε πνευματικές ιδέες για την υστεροφημία. Συνέντευξη με τον Πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (Cuvânt de învățătură pentru generația viitoare sau cinci lecții duhovnicești pentru posteritate. Interviu cu Părintele Dumitru Stăniloae), διευθυντής της ASA MEDIA Grafic, στο "Almanah Bisericesc 2003", έκδ. Arhiepiscopia Târgoviștei, 2003, σ. 92 - 98, στο "Analele Universității din Craiova", θεολογική σειρά, τευχ. 7 (2001), έκδ. Universitaria, Craiova, σ. 248 - 254,

Το 1910, άρχισε το δημοτικό σχολείο. Από την πρώτη ημέρα η δασκάλα και οι συμμαθητές του παρατήρησαν το ταλέντο του. Η πρώτη του δασκάλα, η Lucreția Roșu, τον έβαλε να καθίσει στην πέμπτη καρέκλα. Εκείνοι που κάθονταν στις πρώτες καρέκλες ήταν συνήθως οι καλύτεροι. Έμαθε όμως εύκολα να διαβάσει και να υπολογίζει, έτσι ώστε σύντομα έγινε ένα από τα καλύτερα παιδιά του σχολείου στο χωριό του. Όταν ήταν δευτέρα δημοτικού (1911 - 1912), του άρεζε να διαβάζει ένα υπέροχο βιβλίο με βιβλικές ιστορίες που ξύπνησε το ενδιαφέρον και την αγάπη του να ψάχνει ατέλειωτα τον Θεό. Ο αδελφός του, ο Gheorghe, που ζούσε στο Βουκουρέστι, του έδωσε ένα

και "VOR", XV (2003), τευχ. 305 - 306, σ. 5 - 6. *Στα αεί αναβαίνοντα βήματα του χρόνου προς την αιωνιότητα* (Pe treptele mereu urcătoare ale timpului spre veșnicie), στο "TR", 140 (1993), τευχ. 37-40, σ. 1 -2. *Ο Πατέρας Δημήτριος Στανιλοάε - ανάδοχος και σχολιαστής της πατερικής σκέψης. Εισαγωγή στη βιβλιογραφία.* (Părintele Dumitru Stăniloae - promotor și exeget al gândirii patristice. Introducere în biobibliografie), Πρόλογος του Daniel Ciobotea, Μητροπολίτου Μολδαβίας και Μπουκοβίνας, εκδ. Trinitas, Ιάσσιο, 1998, 208 σ. Gheorghe F. Anghelescu (μαζί με τον Cristian Untea) συνεργάστηκαν στο έργο: *Η βιοβιβλιογραφία του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε. Σημαντικοί σταθμοί στην ρουμανική πνευματική ζωή του 20ου αιώνα* (Bio-bibliografia Părintelui Dumitru Stăniloae. Repere semnificative în spiritualitatea românească a secolului XX), στο Διεθνές Συμπόσιο "Viața și opera Părintelui Dumitru Stăniloae (1903 - 1993). Teologia românească de dimensiune europeană" (Η ζωή και το έργο του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε (1903-1993). Η ρουμανική Θεολογία κατά το ευρωπαϊκό μέγεθος), πνευματική δράση κάτω από την άμεση υποστήριξη της Ευαγγελικής Ακαδημίας της Τρανσυλβανίας (ΑΕΤ), Μητρόπολης της Τρανσυλβανίας, η Ορθόδοξη Ακαδημία της Sâmbăta de Sus και το Οικουμενικό Ίδρυμα PRO AXE MUNDI, Σιμπίου, Sâmbăta, 20 -23 Ιουλίου 2006 (ο ογκώδης τόμος με τα έργα των συμμετεχόντων στο συμπόσιο θα δημοσιευθεί στο Sibiu). Μπορεί επίσης να εξεταστούν και άλλα βιο βιβλιογραφικά και θεολογικά έργα που σχετίζονται με τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε, π. χ.: *Ο Mircea Păcurariu, 200 χρόνια της Θεολογικής Εκπαίδευσης στο Σιμπίου, 1786 - 1986* (Două sute de ani de la învățământ teologic la Sibiu 1786-1986), Σιμπίου, 1986. *Mircea Păcurariu, Το λεξικό των Ρουμάνων Θεολόγων»* (Dicționarul teologilor români), εκδ. Univers Enciclopedic, Βουκουρέστι, 1996, σ. 418 - 423. β' έκδ. Enciclopedia, Βουκουρέστι, 2002, σ. 455 - 460. Virginia Popa, *Dumitru Stăniloae. Bio-Bιβλιογραφία* (Părintele Dumitru Stăniloae. Bio-Bibliografie), εκδ. Trinitas, Ιάσσιο, 2004. Lidia Ionescu Stăniloae, *Το φως του έργου από το φως του λόγου. Μαζί με τον πατέρα μου, το Δημήτριο Στανιλοάε* (Lumina faptei din lumina cuvântului. Împreună cu tatăl meu, Dumitru Stăniloae), εκδ. Humanitas, Βουκουρέστι, 2000. Ο εκδότης Teodor Baconsky, *Ο πατήρ Στανιλοάε ή το παράδοξο της θεολογίας* (Dumitru Stăniloae sau paradoxul teologiei), εκδ. Αναστασία, Βουκουρέστι, 2003. Lidia Stăniloae, *Η συνάντηση με τον Θεό. Ποιήματα* (Întâlnire cu Dumnezeu. Poezii), Trinitas, Ιάσσιο, 2003. Emil Bartos, *Η έννοια της θέωσης στη θεολογία του Δημητρίου Στανιλοάε* (Conceptul de îndumnezeire în Teologia lui Dumitru Stăniloae), εκδ. Cartea Creștină, Oradea, 1999, 509 σ. β' η έκδ., 2002; Jürgen Henkel, *Η Θέωση και η ηθική της αγάπης στο έργο του Πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Îndumnezeire și etica iubirii în opera părintelui Dumitru Stăniloae), 2η έκδοση, εκδ. Deisis, Σιμπίου, 2006. Nicolae Moșoiu, *Το μυστήριο της παρουσίας του Θεού στη ζωή του ανθρώπου. Η δημιουργικότητά του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Taina prezenței lui Dumnezeu în Viața umană. Viziunea creatoare a Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae), εκδ. Paralela 45, Pitesti, Βουκουρέστι, Brasov, Cluj Napoca, Constanta, 2002. Maciej Bielawski, *Ο Πατέρας Δημήτριος Στανιλοάε - Μια φιλοκαλική προοπτική του κόσμου* (Părintele Dumitru Stăniloae - O viziune filocalică despre lume), εκδ. Deisis, Sibiu, 1998. Joachim, Giosanu, *La deification de l'homme d'après la pensée du père Dumitru Stăniloae*, εκδ. Trinitas, Ιάσσιο, 2003.

ενδιαφέρον και συναρπαστικό βιβλίο: *Τα τελωνεία του ουρανού*. Αλλά, το σημαντικότερο, όταν ήταν στο δημοτικό σχολείο, είχε τη δυνατότητα να διαβάσει τα βιβλία από τη βιβλιοθήκη του Iordan Curcubăță, του αδελφού της μητέρας του. Οι ιστορίες του Ion Creanga, του Ioan Slavici κλπ., ήταν δημοσιευμένες στην A.S.T.R.A. Κατά τη διάρκεια του δημοτικού, είχε επίσης τον κ. Balcăș και τον κ. Gavrilescu ως καθηγητές, ο δεύτερος θεολόγος και αργότερα ιερέας. Ο κ. Gavrilescu, ο οποίος ήταν πολύ κοντά στα παιδιά, άνοιξε το δρόμο του για τη μελέτη, για τα βιβλία, για τη ζωή, που του επέτρεψαν να συνεχίσει τις σπουδές του σε σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην πόλη. Όταν ήταν τρίτη τάξη πήγε στο Brașov για πρώτη φορά και εντυπωσιάστηκε από τον πολιτισμό αυτής της πόλης. Το φθινόπωρο του 1913 άρχισε τη τελευταία βαθμίδα δημοτικού και τη τελείωσε την περίοδο που ξεκίνησε ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος (“ένas οδυνηρός πόλεμος για τους Ρουμάνους” κατά τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε). Πολλοί κάτοικοι του χωριού πήγαν στον πόλεμο χωρίς να επιστρέψουν ποτέ στο Vlădeni. Το φθινόπωρο του πρώτου έτους του πολέμου άρχισε την πρώτη τάξη γυμνασίου, που αποφοίτησε το 1915. Το ίδιο έτος, όταν ξεκίνησε τη δεύτερη τάξη, έμεινε με πολύ λίγους συντρόφους. Τον Ιούνιο του 1916, στο τέλος της δεύτερης τάξης, είχε μόνο ένα συμμαθητή. Το παιδί Δημήτριος Στανιλοάε ανακηρύχθηκε ο καλύτερος μαθητής της γενιάς του. Εκείνο το καλοκαίρι, η Ρουμανία μπήκε στον πόλεμο. Το παιδί Dumitru που τότε εποίμενε τις αγελάδες στα πεδία του Vlădeni εντυπωσιάστηκε από αυτό το νέο που άκουσε από την αδελφή του, τη Reveca. Εκείνο ήταν και το καλοκαίρι, που ο δάσκαλός του ζήτησε στους γονείς του να τον στείλουν να πάει σχολείο στο Brașov. Η μητέρα του, ο θείος του, ο Iordan Curcubăță, και ο δάσκαλός του ήθελαν τον Dumitru να γίνει ιερέας, έτσι ώστε να συνεχίσει τις θεολογικές σπουδές. Το φθινόπωρο του 1916, οι γονείς του, τον κράτησαν όμως στο σπίτι, στο Vlădeni, λόγω του πολέμου³.

2. Το λύκειο στο Brașov (1917-1922)

Τη 10 Φεβρουαρίου το 1917, πήγε στο Μπρασόβ να παρακολουθήσει τα μαθήματα του λυκείου. Τον Ιούνιο του 1917, τελείωσε με άριστα την πρώτη τάξη, κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού παρακολούθησε εύκολα τη δεύτερη τάξη, και το φθινόπωρο, το Σεπτέμβριο του 1917, άρχισε τη τρίτη.

³ C.P.D.S., 1910-1917.

Η Μητρόπολη της Τρανσυλβανίας υποστήριζε το Θρησκευτικό Λύκειο "Andrei Șaguna", το οποίο ακολουθούσε τότε ο Δημήτριος. Εκείνη την εποχή αυτό το λύκειο είχε λίγους μαθητές; τα μαθήματα διδάσκονταν στα ρουμανικά και στα ουγγαρικά. Ο Δημήτριος νοικίαζε ένα σπίτι μίας γερμανίδας στο Βρασόβ. Ο θεός του, Iordan Curcubăță, αδελφός της μητέρας του, φρόντιζε το νεαρό φοιτητή, προκειμένου να μπορέσει να παρακολουθήσει το γυμνάσιο σ' ένα εντελώς κατάλληλο περιβάλλον. Ο Δημήτριος περνούσε τις καλοκαιρινές διακοπές με τον θείο του, στη Μπουντίλα - Budila (Σακελε - Săcele). Πέρασε τα εφηβικά του χρόνια διαβάζοντας πολλά βιβλία της γενιάς του και εντυπωσιάστηκε από τις ιστορίες των *Χίλιων και μίας νυχτών*. Ο Δημήτριος αρχίζει την τετάρτη τάξη του γυμνασίου το φθινόπωρο του 1918, όταν η Γερμανία είχε ηττηθεί και ο πόλεμος είχε τελειώσει. Στο Μπρασόβ γιόρταζε η υπέροχη ιστορική ευκαιρία της Ρουμανίας να γίνει η Μεγάλη Ρουμανία, ενωμένη, ως την ήθελε ο Mihai Viteazu τρεις αιώνες πριν. Ο μαθητής Δημήτριος ενδιαφερόταν πολύ για τα περιοδικά του Σιμπίου, τα οποία σχετίζονταν με την ανεξαρτησία της Τρανσυλβανίας. Μέχρι το τέλος του φθινοπώρου του 1918, ο ρουμανικός στρατός μπήκε στο Μπρασόβ και, εμμέσως και στην Τρανσυλβανία. Το λύκειο "Andrei Șaguna" διοργάνωσε μια σημαντική συνάντηση υπέρ της ένωσης της Τρανσυλβανίας με το Βασίλειο της Ρουμανίας, μια εμπειρία που εντυπωσίασε βαθιά το νού και την ψυχή του Δημητρίου. Το Γόζδου - Gojdu⁴ Ίδρυμα πρόσφερε υποτροφία για την τετάρτη τάξη του (1918-1919), η οποία του επέτρεψε να μένει στο οικοτροφείο του σχολείου, και έτσι διευκόλυνε την οικονομική του κατάσταση. Από το φθινόπωρο του 1919 μέχρι τα Χριστούγεννα του ιδίου έτους παρακολούθησε την πέμπτη τάξη, και οι καλοί βαθμοί του έδωσαν την ευκαιρία να πάρει την υποτροφία κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους, την έκτη τάξη, την οποία άρχισε μετά από την 1η Ιανουαρίου το 1920. Αποφοίτησε κατά τη διάρκεια του ιδίου έτους. Την άνοιξη του 1921, ενώ διάβαζε ένα μυθιστόρημα στους λόφους του Βλαντένι - Vlădeni, αρρώστησε σοβαρά με πνευμονία. Ο θεός του τον πάει σπίτι. Η αρρώστια βελτιώνεται και το καλοκαίρι του ιδίου έτους αποφοιτεί την έβδομη τάξη, σε μόλις δύο εβδομάδες. Αποφοίτησε μετέπειτα

⁴ Ο Emanoil Gojdu (1802 1870) γεννήθηκε στην Οράντεα - Oradea, Ρουμανία και ήταν δικηγόρος και πολιτικός. Πάλεψε για τα εθνικά και θρησκευτικά δικαιώματα των Ορθοδόξων Ρουμάνων από την Τρανσυλβανία. Η περιουσία του αποτελούσε ένα ταμείο υποτροφιών για τους Ρουμάνους και ουγγαρέζους φοιτητές. Ο Δημήτριος Στανιλοάε αφιέρωσε πολλά τιμητικά άρθρα σ' αυτόν.

και τη τελευταία τάξη λυκείου, το 1921 ως το 1922, στα 18, με αξιοσημείωτα αποτελέσματα⁵.

3. Ο χρόνος των ακαδημαϊκών σπουδών του: Βουκουρέστι, Τσερναούτσι, Αθήνα, Μόναχο, Βερολίνο, Παρίσι, Βελιγράδι (1922-1929)

Αμέσως μετά την αποφοίτηση του Λυκείου, μαζί με τον θείο του, τον Ιορντάν Curcubăță, ο Δημήτριος πηγαίνει στο Σιμπίου, όπου συνιστάται στον Επίσκοπο της Τρανσυλβανίας, τον Νικόλαο Bălan, προκειμένου να πάρει μια υποτροφία που θα τον βοηθήσει να σπουδάσει θεολογία στο Πανεπιστήμιο του Τσερναούτσι. Το αίτημά του γίνεται δεκτό, αλλά η επαφή του με το θεολογικό περιβάλλον του Πανεπιστημίου του Τσερναούτσι τον απογοήτευσε. Τα σχολικά εγχειρίδια και οι μέθοδοι διδασκαλίας ήταν παλιοι και σχολαστικοί. Αυτή η απογοήτευση τον έκανε να εγκαταλείψει το πανεπιστήμιο μετά από ένα έτος σπουδών και να παρακολουθήσει τα μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας στο Βουκουρέστι, όπου εντυπωσιάστηκε από τους καθηγητές όπως τον Drago-mirescu, τον Caracostea και άλλους που τον γοήτευσαν με τον τρόπο που παρουσίασαν τον κόσμο της λογοτεχνίας. Την άνοιξη του 1924, κατά τη διάρκεια της Σαρακοστής, συναντά τον επίσκοπο Νικόλαο Bălan στο Βουκουρέστι, στην οδό της Ακαδημίας. Με μεγάλη έκπληξη να τον δει, ο επίσκοπος τον ρώτησε γιατί δεν ήταν στις σπουδές στο Τσερναούτσι πια, γιατί άφησε το Πανεπιστήμιο θεολογίας από την πόλη της Μπουκοβίνας τόσο εύκολα. Πριν από του Πάσχα (το 1924), κάνει αίτηση στο Μητροπολιτικό Κέντρο του Σιμπίου, για άλλη υποτροφία ώστε να συνεχίσει τις σπουδές του στη θεολογία. Ο επίσκοπος της Τρανσυλβανίας δέχεται την αίτησή του και πάλι. Το φθινόπωρο του 1924, τελειώνει το πρώτο έτος της θεολογίας, και συνεχίζει εντατικά τις σπουδές του, τελειώνοντας και το δεύτερο έτος με εξαιρετικά αποτελέσματα.

Ως φοιτητής, με τη βοήθεια των κλασικών γλωσσών, μπαίνει στον κόσμο της πατερικής σκέψης. Έχει ευχάριστες αναμνήσεις για τους καθηγητές του, το Βασίλειο Loichiță από το Μπανάτ - Banat, καθηγητή της δογματικής, που είχε καλές σχέσεις με τους μαθητές του, και για τον Νικόλαο Cotos από τη Μπουκοβίνα, ο οποίος τον δίδαξε απολογιτική. Οι δύο καθηγητές του πρόσφεραν μία βαθιά μελέτη της θεολογίας. Ένας από τους συμμαθητές του,

⁵ C.P.D.S., 1917-1922.

που μετέπειτα έγινε καθηγητής θεολογίας στο Σιμπίου, ο Νικόλαος Neaga, ολοκλήρωσε τις σπουδές του ένα χρόνο νωρίτερα, το 1926 και πήρε από τον επίσκοπο Νικόλαο Bălan⁶ υποτροφία για ειδικευση στην Αθήνα.

Ο Δημήτριος Στανιλοάε τελειώνει με άριστα το τέταρτο έτος της Θεολογικής Σχολής και παίρνει το πτυχίο του στη θεολογία με τη διατριβή *Η βάπτισμα των παιδιών*, έχοντας ως επιβλέποντα τον Βασίλειο Loichiță. Η διατριβή του προσπαθούσε να εξηγήσει τη δυνατότητα, την αναγκαιότητα και την πραγματικότητα της βάπτισμας του παιδιού, φέρνοντας σημαντικά ευαγγελικά, πατερικά και δογματικά στοιχεία για την υποστήριξη αυτού του θέματος⁷.

Μετά από την αποφοίτηση της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Τσερναούτσι, έκανε αίτηση στον επίσκοπο Νικόλαο Bălan για υποτροφία στην Αθήνα. Η αίτησή του έχει κατατεθεί για πρώτη φορά στο Βουκουρέστι, μετά στο Σιμπίου, αλλά δεν έγινε δεκτή αμέσως. Ωστόσο, ο επίσκοπος Νικόλαος Bălan τον διορίζει καθηγητή θεολογίας στο Μπρασόβ, αν και ο πρόσφατος πτυχιούχος θα προτιμούσε να διδάξει στο Caransebes. Τον Αύγουστο του 1927 εγκρίνεται από τον επίσκοπο να πάει στην Αθήνα για εξειδίκευση⁸.

Πήγε στην Αθήνα με τον Νικόλαο Ρορονίσι, ο μέλλοντας επίσκοπος της Οράντεα. Στην Αθήνα μάζεψε το υλικό για εκπόνηση μίας διδακτορικής διατριβής.

Αλλά προέκυψε πάλι μία αρρώστια. Τον Ιανουάριο του 1928, μια άλλη πνευμονία τον κρατάει στο κρεβάτι για δύο εβδομάδες. Τον Μάιο γυρνάει στη Ρουμανία και μετέπειτα στο Τσερναούτσι και περνάει δύο εξετάσεις (με άριστα) και ορίζεται διδάκτωρ της Θεολογίας με την διατριβή: *Η ζωή και το έργο του Πατριάρχη Ιεροσολύμων Δοσιθέου και οι σχέσεις του με τις Ρουμανικές χώρες*⁹.

Η νέα θέση του ως διδάκτορας Θεολογίας, η οποία επιβεβαιώθηκε από το Ρουμανικό Ακαδημαϊκό Κέντρο, καθορίζει τον επίσκοπο Νικόλαο Bălan να

⁶ C.P.D.S., 1922 – 1927.

⁷ Αδημοσίευτο υλικό που, εκείνη την εποχή, υπήρχε στο αρχείο του Πανεπιστημίου του Τσερναούτσι. Φαίνεται ότι ένα μεγάλο μέρος καταστράφηκε. Ο π. Δημήτριος Στανιλοάε εξέφρασε την ευχή του να δημοσιευθεί η μελέτη, σε περίπτωση εύρεσής της. Κάποιες πηγές λένε ότι ένα μεγάλο μέρος του αρχείου του Τσερναούτσι μεταφέρθηκε στο Râmnicu Vâlcea και Suceava.

⁸ C.P.D.S., 1927.

⁹ Η μεταπτυχιακή διατριβή του δημοσιεύθηκε ένα χρόνο αργότερα, τον Μάρτιο του 1927, στο Τσερναούτσι, έχοντας τον πρόλογο του επιβλέποντά του, του καθηγητή Vasile Loichiță.

τον καλωσορίσει στο Ενοριακό Κέντρο του Σιμπίου και προσπάθησε να του προσφέρει μία θέση καθηγητή στην Θεολογική Ακαδημία "Andrei Şaguna"¹⁰.

Τον Νοέμβριο του 1928, παίρνει μια νέα υποτροφία εξειδίκευσης σε βυζαντινές και δογματικές μελέτες από το Μητροπολιτικό Κέντρο του Σιμπίου. Φεύγει όμως για Μόναχο, για εξειδικευμένες σπουδές της παγκόσμιας ιστορίας, στο τμήμα Βυζαντινών Μελέτων του καθηγητή Αυγούστου Heisenberg¹¹.

Κατά τη διάρκεια αυτής της εξειδίκευσης στην παγκόσμια ιστορία, συναντά τον Νικόλαο Ρορονίσι, μία μέλλουσα αντιφρόνουςα εκκλησιαστική προσωπικότητα, ο οποίος μένει εκεί για τέσσερα χρόνια. Από την αρχή της καριέρας του, ο νέος διδάκτωρας στην εκκλησιαστική ιστορία ενδιαφέρεται για τη διδασκαλία των Αγίων Πατέρων, η ζωή και έργο των οποίων τεκμηριώνουν την ορθόδοξη δογματική.

Σπουδάζει προσεκτικά το θεολογικό έργο του Γρηγορίου Παλαμά και, κατά τη διάρκεια της άνοιξης του 1929, πηγαίνει στο Παρίσι και στο Βερολίνο για τη μελέτη, του πρωτότυπου έργου του Γρηγορίου του Παλαμά, μέσω φωτοτυπιών. Στο γυρισμό στη Ρουμανία, σταματάει στο Βελιγράδι για δύο μήνες για τη βελτίωση της τεκμηρίωσής του στην πατερική και εκκλησιαστική ιστορία και εμμέσως την ορθόδοξη δογματική. Επιστρέφει με πολύ πλούσιες γνώσεις στο Σιμπίου, το καλοκαίρι του 1929¹².

4. Η πανεπιστημιακή σταδιοδρομία στο Σιμπίου (1929-1947)

Το 1929 αρχίζει να διδάσκει στο Τμήμα Δογματικής της Θεολογικής Ακαδημίας "Andrei Şaguna" στο Σιμπίου. Το 1935 γίνεται μόνιμος καθηγητής. Είναι καθηγητής δογματικής μέχρι το 1946, διδάσκοντας ταυτόχρονα και απολογητική από το 1929 ως το 1932, από το 1936 ως το 1937, ποιμαντική εκπαίδευση (1932 -1936) και αρχαία ελληνική από το 1929 ως το 1934¹³.

¹⁰ C.P.D.S., 1927 – 1928.

¹¹ O Augustus Heisenberg, ο πατήρ του Γερμανού φυσικού Werner Heisenberg, ένας από τους ιδρυτές της κβαντικής μηχανικής, επίτιμο μέλος της Ρουμανικής Ακαδημίας (1938) και νικητής του βραβείου Νόμπελ.

¹² C.P.D.S., 1928 – 1929.

¹³ O Mircea Păcurariu, *Διακόσια χρόνια Θεολογικής Εκπαίδευσης στο Σιμπίου* (Două sute de ani de învățământ teologic la Sibiu, 1786-1986), Σιμπίου, 1987, σ. 320. Οπ. π., *Η μονογραφία του Θεολογικού Ινστιτούτου του Σιμπίου, 1911 - 1955* (Monografia Institutului teologic universitar Sibiu, 1911 - 1955), πτυχιακή εργασία, που παρουσιάστηκε στο Τμήμα Ιστορίας Ρουμανικής Εκκλησίας, στον καθηγητή Sofron Vlad, Σιμπίου, 1956, σ. 241.

Το 1929, ο μητροπολίτης Νικόλαος Bălan του ζήτησε να μεταφράσει και να αναλύσει το δογματικό έργο του Χρήστου Αντρούτσου. Το καλοκαίρι του 1930, πηγαίνει στην Κωνσταντινούπολη για να βρει, να εξετάσει και να φωτοτυπήσει το θεολογικό έργο του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά. Ο Δημήτριος Στανιλοάε κατορθώνει να φέρει αυτό το έργο στη Ρουμανία, όπου το αναλύει με πλούσια σχόλια και το μεταφράζει στο Σιμπίου, το 1930¹⁴.

Τη 4 Οκτωβρίου 1930 παντρεύεται με τη Μαρία (Miha), γεγονός που το Ενοριακό Κέντρο δεν το δέχτηκε καλά στην αρχή¹⁵. Η οικογένεια έμεινε στο Σιμπίου από το 1931 ως το 1936, σ' ένα διαμέρισμα, στο αριθ. 1, της οδού Carmen Sylva, κοντά στο "Bulevard" Ξενοδοχείο. Αργότερα, από το 1936 ως το 1937, έμεινε στο σπίτι του πρύτανη της Θεολογικής Ακαδημίας στο Σιμπίου¹⁶.

Τον Ιανουάριο του 1931, ο μητροπολίτης Νικόλαος Bălan του ζητά να γράψει όσο δυνατόν άρθρα για το *Ρουμανικό Τηλέγραφο* ("Telegraful Român"). Ο Αρχιεπίσκοπος του Σιμπίου θεωρούσε τα άρθρα του Στανιλοάε να είναι μεγάλης αξίας. Επιπλέον, η σχέση μεταξύ των δύο έγινε ισχυρότερη στα επόμενα χρόνια, μέχρι την εγκατάσταση του κομμουνιστικού καθεστώτος στη Ρουμανία. Σε πολλά από τα άρθρα του Στανιλοάε είχε επαινετικά λόγια για το Μητροπολίτη του Σιμπίου¹⁷. Ο καθηγητής Βασίλειος Loichiță του προτείνει να γίνει καθηγητής στο Τσερναούτσι, στο Τμήμα Εκκλησιαστικής ιστορίας, αλλά δεν αποδέχεται την προσφορά¹⁸.

Τη 10η Μαΐου του 1931 γεννήθηκαν τα πρώτα δύο δίδυμα παιδιά του, ο Δημήτριος (που απεβίωσε μέχρι το Σεπτέμβριο του 1931) και η Μαρία¹⁹.

Οι σχέσεις του με τον επίσκοπο Bălan ήταν εξαιρετικές κατά τη διάρκεια αυτών των ετών της σταδιοδρομίας του στο Πανεπιστήμιο του Σιμπίου. Κλήθηκε σε όλα τα πανηγύρια και ο επίσκοπος του ζητούσε πάντα συμβουλές για διάφορα προβλήματα της Αρχιεπισκοπής.

¹⁴ C.P.D.S., 1929-1930.

¹⁵ Οπ. π., 1930.

¹⁶ Οπ. π., 1931 κτλ.

¹⁷ Βλέπε επίσης το Αφιέρωμα στον μητροπολίτη της Τρανσυλβανίας, τον Νικόλαο Balan, στα 20 Χρόνια του Ποιμενάρχη (Omagiul IPS Nicolae Balan, Mitropolitul Ardealului. La 20 de ani de arhipastorire), Σιμπίου, 1940, στο κεφάλαιο Ο Μητροπολίτης Νικόλαος ως Θεολόγος (Mitropolitul Nicolae ca teolog), σ. 242-262.

¹⁸ Αν και άρχισε να γίνεται γνωστός στο χώρο της εκκλησιαστικής ιστορίας, με το σημαντικό έργο Ο Καθολισμός, μετά από τον πόλεμο (Catolicismul după război).

¹⁹ C.P.D.S., 1931.

Τη δεκαετία του '30 είχε καλές σχέσεις με τον Ive Bernute, ένας καθηγητής Εκκλησιαστικής ιστορίας, και με το Νικόλαο Colan, τον πρύτανη, ένας επίσης στενός φίλος του επισκόπου Bălan²⁰.

Τη 8η Οκτωβρίου 1933 γεννιέται το τρίτο παιδί του, η Λύδια. Ευτυχώς, ο νονός που την βάφτισε ήταν ο περίφημος διδάκτωρας ιστορίας, ο Ιωάννης Λυρας από την Τρανσυλβανία²¹.

Την 1η Ιανουαρίου 1934 ορίστηκε διευθυντής του *Ρουμανικού Τηλεγράφου*, μια δουλειά που του φέρνει μεγάλη επίτευξη στον δημοσιογραφικό χώρο μέχρι το Μάιο του 1945. Στο *Ρουμανικό Τηλέγραφο*, ένα πολιτιστικό και θρησκευτικό περιοδικό, στο οποίο επισυνάπτεται με όλη την ψυχή του, θα παρουσιάσει, σχεδόν σε κάθε άρθρο, τις ιδέες της Ορθόδοξης Εκκλησίας και ρουμανικού πατριωτισμού²².

Τον Απρίλιο του 1934, αρρωσταίνει ξανά με πνευμονία²³.

Το 1934, συναντάει στο σπίτι του επισκόπου Νικολάου Bălan τον Νικήφορο Crainic και γίνονται καλοί φίλοι. Ο Στανιλοάε θα σέβεται πολύ αυτό τον επιστήμονα και μεγάλο ρήτωνα που υποστήριξε στις ομιλίες του την Ορθοδοξία και το ρουμανικό πατριωτισμό²⁴.

Συναντάει τον Αρσένιο Μπόκα, ο γνωστός ιερέας και μοναχός από το Μοναστήρι Sâmbăta που μετέπειτα ήταν πνευματικός πατήρ στο Prislop. Αυτός συνεργάζεται μαζί του στις μεταφράσεις πολλών κειμένων του Μπερδιάεφ. Μετά από την αποφοίτηση της Θεολογικής Σχολής στο Σιμπίου, ο Αρσένιος Μπόκα σπουδάζει ζωγραφική στο Βουκουρέστι για σχεδόν τρία χρόνια, νοικιάζοντας το σπίτι του Γεωργίου Στανιλοάε, δηλαδή του αδελφού του Δημητρίου Στανιλοάε. Ο Αρσένιος Μπόκα θα κάνει τα εξόφυλλα για τους πρώτους τέσσερες τόμους της Φιλοκαλίας, εκδιδομένους από το 1946 ως το

²⁰ Οπ. π.

²¹ Οπ. π., 1933.

²² Βλ. επίσης το άρθρο *Οι δημοσιογράφοι του Ρουμανικού Τηλεγράφου* (Redactorii "Telegrafului Român"), στο "Ρουμανικό Τηλέγραφο", το έτος 126, τευχ. 1-4, Σιμπίου, 1- 15 Ιανουαρίου 1978, σ. 11 -12. Ο Δημήτριος Στανιλοάε εργάστηκε ως αρχισυντάκτης στο *Ρουμανικό Τηλέγραφο*, μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου του 1934 ως τη 13η Μαΐου 1945, κατά τον Mircea Păcurariu, *Η μονογραφία...* (Monografia...), σ. 245.

²³ C.P.D.S., 1934.

²⁴ Βλ. επίσης το άρθρο του πατέρα Στανιλοάε: *Μνήμες για τον Nichifor Crainic, ο διευθυντής της "Σκέψης"* (Amintiri despre Nichifor Crainic, directorul "Gândirii»), στο "Σκέψη", νέα σειρά, Πάσχα Τεύχος (Numărul Învierii), Σιμπίου, 1992, σ. 9. Ο πατήρ Στανιλοάε μου μίλησε για τρεις ανθρώπους που σημάδεψαν τη ζωή του, για το μητροπολίτη Νικόλαο Balan, τον Nichifor Crainic και τον Gheorghe Nenciu από το Τμήμα Θρησκειών (που τον υποστήριξαν πάντοτε στη δραστηριότητά του).

1948. Το εξόφυλλο χρησιμοποιήθηκε και για τους επομένους τόμους που δημοσιεύθηκαν αργότερα, μετά από δεκαετίες (ο Ε' τόμος, ως τον ΙΒ')²⁵.

Τον Απρίλιο του 1935 αρρωσταίνει και πάλι, αυτή τη φορά υποφέροντας από τρομερές ημικρανίες, περίπου για δύο χρόνια, μέχρι το 1937. Κατά τη διάρκεια αυτών των ετών, ειδικά τις διακοπές, πηγαίνει στο Βουκουρέστι, και μερικές φορές στο Βλαντένι - Vlădeni ή στη Μπουντίλα - Budila²⁶.

Αμέσως, μετά από το διορισμό του πρύτανη Νικολάου Colan ως επίσκοπος της Κλουζ, τον Ιούνιο του 1936 ο π. Δημήτριος Στανιλοάε ψηφίζεται πρύτανης της Θεολογικής Ακαδημίας του Σιμπίου, μια θέση που κατείχε μέχρι το 1946²⁷.

Κατά τη διάρκεια αυτών των ετών, η Θεολογική Ακαδημία Sibiu έγινε μια σημαντική ρουμανική θεολογική σχολή, αναγνωρισμένη σ' όλη τη χώρα, λόγω της αξίας του πρύτανή της²⁸.

Ξεκινώντας με το 1936, ένας από τους συναδέλφους του Δημητρίου Στανιλοάε είναι ο περίφημος καθηγητής της Καινής Διαθήκης, ο Γρηγόριος Marcu. Επίσης, συνεργάζεται με τον Δημήτριο Popescu, ο γραμματέας της Θεολογικής Ακαδημίας, που ο πρύτανης οδήγησε με μεγάλη επάρκεια και επαγγελματισμό²⁹.

Ο Δημήτριος Στανιλοάε πέρασε από όλα τα εκκλησιαστικά βήματα, από διάκονο (τη 16η Οκτωβρίου 1931), ιερέα (η 25η Σεπτεμβρίου 1932), πρωτοπρεσβύτερο σταυροφόρο, σύμβουλο επισκόπου (το 1940), και μέλος της Επαρχιακής Συνέλευσης του Αρντέαλ - Ardeal³⁰.

Από το 1937, ο Liviu Stan και ο Νικόλαος Neaga γίνονται οι συνάδελφοί του στη Θεολογική Ακαδημία.

Το 1938, ο Δημήτριος Στανιλοάε αρρωσταίνει ξανά με μια σοβαρή μεταδοτική ασθένεια, την οστρακιά. Κατά τη διάρκεια της ασθενείας του,

²⁵ C.P.D.S., 1933 κτλ.

²⁶ Οπ. π., 1935 κτλ.

²⁷ Ο Mircea Păcurariu, *Η μονογραφία...* (Monografia...), σ. 241.

²⁸ Οπ. π., *Διακόσια χρόνια θεολογικής εκπαίδευσης στο Σιμπίου* (Două sute de ani de la învătământ teologic Sibiu...), σ. 320. Από αυτά προκύπτει ότι η Θεολογική Ακαδημία "Andrei Șaguna" ήταν «η καλύτερη θεολογική σχολή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη χώρα μας, που ιδρύθηκε το 1911,... αυτό μεγάλωσε και εξελίχθηκε σε ένα ισχυρό δέντρο, από ένα μοναδικό σπόρο. Από τους καρπούς του επωφελήθηκε κατ' αρχάς η Μητρόπολη του Σιμπίου...». Στο έργο *Η Αρχιεπισκοπή του Σιμπίου - Σελίδες Ιστορίας* (Arhiepiscopia Sibiului - pagini de istorie), Σιμπίου, 1981, σ. 95.

²⁹ C.P.D.S., 1936 κτλ.

³⁰ Ο Mircea Păcurariu, *Διακόσια χρόνια...* (Două sute de ani...), σ. 320. Οπ. π., *Η μονογραφία...* (Monografia...), σ. 242.

γράφει το μνημειώδες έργο του για τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά, το οποίο εκδόθηκε το ίδιο έτος, δηλαδή το 1938. Ένα τραγικό γεγονός για την οικογένειά του ήταν η φοβερή καρδιακή ασθένεια της κόρης του Μαρία (η Mioara) που πιθανότατα προκλήθηκε από το κρύο του σχολείου που σπούδαζε. Εκείνα τα χρόνια, ο μαθητής του, ο Αρσένιος Μπόκα επιβεβαιώνει την έκκληση του για μοναχισμό, μέσω της επίσκεψής του στο Άγιο Όρος, γεγονός που τον κάνει να γίνει αργότερα μοναχός στη Μονή "Sâmbăta de Sus" όπου άρχισε πολλές δραστηριότητες για την αποκατάσταση αυτής της Ιεράς Μονής, με την βοήθεια του αδελφού Σεραφεΐμ Popescu³¹.

Το 1939, ο πατήρ Στανιλοάε δημοσιεύει ένα νέο βιβλίο, *Ρουμανικότητα και Ορθοδοξία*³², ένα έργο που αποτελείται εν μέρει από τα άρθρα δημοσιευμένα στο *Ρουμανικό Τηλέγραφο* ή στη *Σκέψη*³³.

Το ίδιο έτος, η σύζυγός του, η Μαρία, ανακαλύπτει ότι έχει μια σοβαρή ασθένεια, την πλευρίτιδα, λόγω της οποίας υποβλήθηκε σε μια δύσκολη ιατρική εγχείρηση. Ο πόνος αυτής της ασθένειας συνέχισε για δύο χρόνια με μια ενοχλητική φυματίωση. Οι δυσκολίες δεν τελειώνουν εδώ. Το 1953 - 1954 η σύζυγός έκανε άλλη μία εγχείρηση του θώρακα³⁴.

Το 1939, μετά από το θάνατο του Μύρωνα Cristea, ο π. Στανιλοάε μαθαίνει ότι ο επίσκοπος Νικόλαος Bălan αρνείται να γίνει Πατριάρχης της Ρουμανίας³⁵.

Οι Ρουμάνοι της Τρανσυλβανίας αρνήθηκαν την έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, σε μια εποχή που η Ρουμανία πλησίαζε την γερμανική κουλτούρα και τον πολιτισμό. Η ιδέα του γεωπολιτικού αναθεωρητισμού και της εκδικητικής πολιτικής της Ευρώπης ήταν που ανησύχησε τη Ρουμανία, ειδικά τον ακαδημαϊκό προσωπικό. Η Ρουμανία είχε δύο επιλογές: είτε την Γερμανία του Χίτλερ, είτε τη Ρωσία του Στάλιν και, φυσικά, δέχτηκε τελικά την πρώτη³⁶.

³¹ C.P.D.S., 1937 κτλ.

³² Βλ. επίσης το άρθρο του Traian Vedinaş *Ορθοδοξία και Ρουμανικότητα* (Ortodoxie şi românism), στο "Ρουμανικό Τηλέγραφο", 1939, τευχ. 13 - 14, την 1η Απριλίου 1922, Σιμπίου, σ. 1 και 3. Ο π. Δημήτριος Στανιλοάε, *Ορθοδοξία και Ρουμανικότητα* (Românism şi Ortodoxie), στο "Σκέψη", νέα σειρά, Τεύχος του Πάσχα (Numărul Învierii), Σιμπίου, 1992, σ. 30 - 32 (το άρθρο ήταν αναδημοσιευμένο). Του Dan Zamfirescu, *Ορθοδοξία και Ρωμαιοκαθολικισμός και τα χαρακτηριστικά των στην ιστορία* (Ortodoxie şi în Romano-Catolicism specificul existenței lor istorice), Βουκουρέστι, 1992.

³³ Ένα έργο που τράβηξε την προσοχή του κ. Dan Zamfirescu, να το ξαναδημοσιεύσει στο ιδιωτικό εκδοτικό οίκο του - "Roza Vânturilor".

³⁴ C.P.D.S., 1939 κτλ.

³⁵ Οπ. π.

³⁶ Οπ. π.

Το 1940, ο π. Στανιλοάε υποφέρει από μια πνευμονική συμφόρηση³⁷. Το φθινόπωρο, μετά από την οδυνηρή πολιτική απόφαση της Βιέννης στα τέλη του Αυγούστου, το Πανεπιστήμιο της Κλουζ έπρεπε να μεταβεί στο Σιμπίου, φέρνοντας διάσημους καθηγητές, τον Βίκτορ Ραπιλίαν, τον Γρηγόριο Ρορά, τον Μιχαήλ Βενιούκ. Γίνονται συνεργάτες του στο νέο περιοδικό *Ο Φαεσφόρος* ("Lucceafărul"), τυπωμένο στο Σιμπίου, το οποίο εκδόθηκε μαζί με την εφημερίδα *Η Χώρα* ("Țara") της οποίας διευθυντής ήταν ο φιλόσοφος Γρηγόριος Ρορά. Κατά την έναρξη της κυβέρνησης του Αντονέσκου, ο καθηγητής Liviu Stan από τη Θεολογική Ακαδημία έγινε μέλος του Υπουργείου Θρησκευμάτων³⁸.

Τα χρόνια που ο π. Δημήτριος Στανιλοάε ήταν πρύτανης της Θεολογικής Ακαδημίας "Andrei Șaguna", ερχόνταν Ρουμάνοι φοιτητές από την Τρανσυλβανία, Μπανάτ και Κρισάνα (Σιμπίου, Κλουζ, Αράντ, Οράντσα, Τιμισόαρα, Καρανσέμπες) και σε μικρότερη ποσότητα από τα βουνά, από την ανατολική ή νοτικές περιοχές της Ρουμανίας. Κάθε τάξη πανεπιστημίου αποτελείτο από 20 με 30 φοιτητές. Πολλές γενιές φοιτητών, σχεδόν για δύο δεκαετίες, είχαν ως επιβλέποντα τον πατέρα Στανιλοάε³⁹. Οι σχέσεις του, ως πρύτανη, με τον Υπουργό Δημόσιας Παιδείας, η μεγάλη προσωπικότητα του Μητροπολίτη Νικολάου Βάλα και το κύρος της Θεολογικής Ακαδημίας βοήθησε αυτό το ινστιτούτο να γίνει το 1943 ένα πανεπιστήμιο με το δικαίωμα να εκδώσει πανεπιστημιακά πτυχία και να γίνει μέρος του Πανεπιστημίου του Σιμπίου, ήδη περίφημο για τους καθηγητές ως τον Emil Hașeganu, πρύτανη του και Δ. Ροσκά, καθηγητή της φιλοσοφίας και άλλου⁴⁰.

³⁷ Οπ. π., 1940.

³⁸ Οπ. π., 1940 κτλ.

³⁹ Οπ. π., 1941, κτλ.

⁴⁰ Βλ. επίσης τη συνέντευξη (δεν έχει υπογραφεί) *Η Εκκλησιαστική Πολιτική του Στρατάρχη Αντονέσκου* (*Politica bisericească a Mareșalului Antonescu*). Μια συνέντευξη με τον κ. καθηγητή Aurel Rora, ο Γενικός Γραμματέας των Θρησκειών (και συνεχίζει) στο "Ρουμανικό Τηλέγραφο", έτος ΧCΙ, Σιμπίου, η 14η Μαρτίου, 1943, τευχ. 11, σ. 2, στο οποίο παρουσιάζεται: "Είμαστε στην ευχάριστη θέση να παρατηρήσουμε ότι η πόλη Σιμπίου κράτησε τη φήμη ενός κέντρου της Ορθοδοξίας στη Τρανσυλβανία. Η πνευματική δραστηριότητα του είναι εμπνευσμένη από την παράδοση της Ακαδημίας Andrei Șaguna· αυτό ισχύει και για την όμορφη δραστηριότητα του πρύτανη Στανιλοάε, που φανερώνεται όχι μόνο στα εξαιρετικά έργα του, αλλά και στην υποδειγματική οργάνωση του οικοτροφείου, στο οποίο οι μέλλοντες ιερείς εκτελούν τη μαθητεία και την οδήγηση των ψυχών". Και *Ο Δημήτριος Στανιλοάε, η ομιλία του κ. Υπουργού Ion Petrovici στη γιορτή της Θεολογικής Ακαδημίας Andrei Șaguna* ("Discursul D- lui Ministru Ion Petrovici la festivitatea Academiei Teologice Andreiene"), στο Ρουμανικό Τηλέγραφο, έτος ΧCΙ, Σιμπίου, η 30η Μαΐου, 1943, τευχ. 22, σ. 1-2, αποδεικνύοντας ότι: "Ο πατήρ Στανιλοάε, με τη βαθειά ανάλυσή που γνωρίζω από τα έργα του, τα οποία μου επιτρέπουν να τον θεωρούμε έναν φιλόσοφο, ακριβώς όπως ο ίδιος ήθελε να με απαριθμήσει μεταξύ των εκπροσώπων της χριστιανικής φιλοσοφίας, υπενθύμισε τις αιτίες για τις οποίες μ' έπεισε να προωθήσω αυτό το παλιό ίδρυμα στο βαθμό ενός πανεπιστημίου". (σ. 1).

Σύμφωνα με τις πληροφορίες δημοσιευμένες από την Αρχιεπισκοπία του Σιμπίου όλα αυτά τα χρόνια που ο π. Δημήτριος Στανιλοάε ήταν πρύτανης, διοργάνωσε άριστα τη Θεολογική Ακαδημία⁴¹.

Το 1942, δημοσίευσε το έργο *Η θέση του κ. Lucian Blaga απέναντι στον Χριστιανισμό και στην Ορθοδοξία (Poziția Domnului Lucian Blaga față de creștinism și Ortodoxie)*, που περιλαμβάνει άρθρα του Ρουμανικού Τηλεγράφου από το 1940 ως το 1942.

Ήταν η πρώτη φορά που ένας περίφημος θεολόγος της Ρουμανίας είχε λάβει σταθερή θέση κατά της φιλοσοφίας και της νοοτροπίας ενός πολύ γνωστού συγγραφέα εκείνης της περιόδου. Τα επιχειρήματα του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε ήταν τολμηρά κάτω από μια ορθόδοξη προοπτική, αποδεικνύοντας ότι οι φιλοσοφικές ιδέες, δεν μπορούν να είναι χριστιανικές και μπορούν να έχουν μια αρνητική επίδραση για το ρουμανικό πολιτισμό⁴². Μετά από λίγους μήνες, το 1943, δημοσιεύει ένα νέο βιβλίο, προκειμένου να υποστηρίξει περαιτέρω τα προηγούμενα. Το έργο αυτό, που ονομάζεται *Ο Ιησούς Χριστός ή η ανακατάσταση του ανθρώπου (Iisus Hristos sau restaurarea omului)*, προσφέρει ένα νέο όραμα στη θεολογική σκέψη εκείνης της εποχής.

Αυτά τα χρόνια, παράλληλα με διάφορες δραστηριότητες στο πεδίο της θεολογίας στην Τρανσυλβανία, ο Δημήτριος Στανιλοάε παρουσίαζε επίσης μια μεγάλη σειρά ομιλιών στο Σιμπίου, Οντορχέι, Μέντιας, Σέπημες, Οράντεα και πολλές άλλες περιοχές, κάτω από την αιγίδα του ASTRA. Η εξαιρετική φήμη του απέναντι στο ακαδημαϊκό προσωπικό και ρουμανική πολιτεία προέκυψε από τις πανηγυρικές ομιλίες στο πανεπιστήμιό, καθώς και τα κηρύγματα στην εκκλησία⁴³.

Τα γεγονότα που κατέλαβαν και τη Ρουμανία την 23η Αυγούστου το 1944 δέχτηκαν με μεγάλη στεναχώρια από την Ακαδημία "Andrei Șaguna" ως μία δυστυχία για ολόκληρη την χώρα. Οι Ρώσοι "αντιπροσώπευαν μια μεγάλη καταστροφή για το ρουμανικό πολιτισμό"⁴⁴. Αυτή την περίοδο, η οικογένεια

⁴¹ Βλ. *Η Αρχιεπισκοπία του Σιμπίου – Σελίδες ιστορίας* (Arhiepiscopia Sibiului – pagini de istorie), Σιμπίου, 1981, σ. 97.

⁴² Ο διάσημος φιλόσοφος Gheorghe Vlăduțescu θα αναδημοσιεύσει αυτό το έργο στην "Παιδεία», εκδοτικό οίκο από το Βουκουρέστι. Βλ. επίσης του Emilian Vasilescu, *Χριστιανοί απολογητές* (Apologeti creștini), Βουκουρέστι, 1940, σ. 76 - 90, τονίζοντας ότι ο λόγος του πατέρα καθηγητή Στανιλοάε για την αλήθεια της Ορθοδοξίας και της Ρουμανικής ταυτότητας τον τοποθετεί ανάμεσα στους περίφημους Ρουμάνους φιλοσόφους: ο Nae Ionescu, ο Mircea Vulcănescu, ο Nichifor Crainic, ο Petre Țuțea και άλλοι, συμπληρώνοντας και ξεπερνώντας μερικές φορές την αξία των έργων αυτών, μέσω των επιχειρημάτων του.

⁴³ Ο Mircea Păcurariu, *Η μονογραφία...* (Monografia...), σ. 245.

⁴⁴ C.P.D.S., 1944.

του καθηγητή Στανιλοάε περνούσε από το φοβερό πόνο του θανάτου της κόρης τους, Μαρία (Mioara), η οποία πέθανε το Μάιο του 1945⁴⁵.

Τα χρόνια που ο π. Δημήτριος Στανιλοάε ήταν καθηγητής στη Θεολογική Ακαδημία "Andrei Șaguna", ορισμένα σημαντικά γεγονότα σημάδεψαν την ρουμανική θεολογική παιδεία: οι προσπάθειες της αναδιοργάνωσης της θεολογικής παιδείας μετά από το 1936, ο νόμος ορθολογικής, το 1938, η επίσημη αναγνώριση της σχολής ως πανεπιστήμιο, διάφορες προτάσεις και σχέδια για την ανάπτυξη αυτού του κλάδου της ρουμανικής εκπαίδευσης⁴⁶.

Τα ίδια χρόνια που ο π. Στανιλοάε ήταν ο πρύτανης, η Θεολογική Ακαδημία "Andrei Șaguna" είχε πολλούς σημαντικούς επισκέπτες: τον Harold Buxton, επίσκοπο Γιβραλτάρ (27-29 Οκτωβρίου, 1937), το βοηθητικό επίσκοπο του Παρισιού, τον Roger Blaussart (τη 3η Απριλίου 1939), τον γιατρό Στέφανο Zankow από το Τμήμα Θεολογίας της Σόφιας (τη 10η Απριλίου 1940) και πολλούς άλλους⁴⁷.

Αν και ο π. Δημήτριος Στανιλοάε υποστήριζε την αλήθεια και την ελευθερία, ως σημαντικότερα ιδανικά για μια χριστιανική κοινωνία, οι νέοι κυβερνήτες κατάφεραν να τον απομακρύνουν από τη θέση του πρύτανη της Θεολογικής Ακαδημίας. Το 1945 το Πανεπιστήμιο του Κλουζ επιστρέφει στην κανονική του θέση. Η πολιτική θέση του Petru Groza του διευκόλυνε την είσοδό στην Επαρχιακή Συνέλευση του Σιμπίου, η οποία είχε αρνητική επίδραση στον πατέρα Δημήτριο, ως καθηγητής της Θεολογικής Σχολής⁴⁸.

Ένα πρωί, ενώ γυρνούσε από το Βουκουρέστι στο Σιμπίου σ' ένα αυτοκίνητο, μαζί με τον επίσκοπο Νικόλαο Bălan, ο καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε μαθαίνει τα λυπηρά νέα ότι πρέπει να παραιτηθεί από τη θέση του πρύτανη στην Ακαδημία. Αντικαταστάθηκε τις επόμενες μέρες από τον καθηγητή Νικόλαο Neaga. Η αναχώρησή του άφησε ένα τρομερό κενό στην καρδιά της Θεολογικής Σχολής που λόγω αυτού, είχε κερδίσει πάνω από μία δεκαετία αξιέπαινη φήμη⁴⁹. Συνέχισε να διδάσκει στο Σιμπίου μέχρι το 1947, όταν, μετά από 17 και μισό χρόνια, αφήνει την Ακαδημία "Andrei Șaguna" και

⁴⁵ Οπ. π., 1945.

⁴⁶ O Mircea Păcurariu, *Η μονογραφία...* (Monografia...), σ. 63-123.

⁴⁷ *Αυτόθι*, σ. 226.

⁴⁸ C.P.D.S., 1945 κτλ.

⁴⁹ Βλ. τα παραρτήματα από τα αρχεία του επισκόπου Bălan (οι οποίες βρίσκονται στη Μητρόπολη της Τρανσυλβανίας). Τα παραρτήματα αυτά δείχνουν τη λύπη του επισκόπου N. Bălan σχετικά με την επιβαλλόμενη αναχώρηση του πατέρα Στανιλοάε από τη θέση του Πρύτανη της Θεολογικής Ακαδημίας *Andrei Șaguna* και εμμέσως από το Σιμπίου.

πηγαίνει στο Βουκουρέστι⁵⁰ για να διδάξει μια σειρά μαθημάτων Ασκητικής και Μυστικής, που είχε γράψει από το Νοέμβριο ως το Δεκέμβριο του 1946⁵¹. Πολλοί φοιτητές παρακολουθούν αυτά τα μαθήματα στον Τομέα Ασκητικής και Μυστικής, που είχε ως περίφημο καθηγητή τον Νικήφορο Crainic. Πιο συγκεκριμένα, ο πατήρ Στανιλοάε δίδαξε αυτά τα μαθήματα από τον Ιανουάριο του 1947 έως το 1948 του ακαδημαϊκού έτους⁵².

5. Η σταδιοδρομία στο Πανεπιστήμιο Βουκουρεστίου και τα πιο σκοτεινά χρόνια της Ρουμανίας

Το 1947, ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε ήρθε μετά την “πρόσκληση” στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου, στο Τμήμα Ασκητισμού και Μυστικισμού. Το 1948, αυτή τη σχολή που είχε μετατραπεί (“σε μια νύχτα”), σ’ένα Θεολογικό Ινστιτούτο πανεπιστημιακού επιπέδου, έγινε καθηγητής Δογματικής και Συμβολικής θεολογίας, και διδάσκει ιδιαίτερα τους διδάκτορες μέχρι τη συνταξιοδότησή του το 1973⁵³.

⁵⁰ Στο υλικό που δημοσιεύεται στην Επετηρίδα της Ρουμανικής Ορθόδοξης Θεολογικής Ακαδημίας του Σιμπίου (έτος XXIII <V>, 1946 - 1947, σ. 88), η δραστηριότητα του καθηγητή πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε εκτιμάται ως εξής: “Καλούμενος να είναι καθηγητής Ασκητικής και Μυστικής στο Πανεπιστήμιο Βουκουρεστίου, ο πατήρ Δ. Στανιλοάε αφήνει τώρα το Τμήμα Δογματικής Θεολογίας της Ακαδημίας *Andrei Șaguna*. Ένας καλά τεκμηριωμένος επιστήμονας, με ισχυρές αντιλήψεις, έχει αφήσει ένα βαθύ αποτύπωμα στη ζωή της εκκλησίας, όχι μόνο μέσω των 18 γενιών των ιερέων που μόρφωσε, αλλά κυρίως μέσω των πολυάριθμων έργων μία βαθιάς σκέψης. Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, Θ.Δ., είναι μία από τις πιο εξέχουσες προσωπικότητες της Ρουμανικής Θεολογίας. Η Θεολογική Ακαδημία ήταν και θα είναι περήφανη γι’ αυτόν. Είναι εδώ που άρχισε την καριέρα του ως θεολόγος και καθηγητής. Εδώ είναι που αποκρυστάλλισε τη τεράστια προσωπικότητά του, η οποία ακτινοβολεί με τόση δύναμη το ρουμανικό τρόπο σκέψεως. Η πόλη του Σιμπίου του πρόσφερε ένα ευνοϊκό περιβάλλον, ενώ εκείνος, στη τη σειρά του, συνέβαλε στην αύξηση του κύρους του Σιμπίου για άνευ προηγουμένου ύψος, και υπηρέτησε με όλη τη δύναμή του την Ακαδημία στην οποία ήταν καθηγητής (18 ετών) και πρύτανης (10 χρόνια). Η μεταφορά του στο Βουκουρέστι είναι μια απόδειξη της εξέχουσας θεολογικής προσωπικότητάς του. Η Ακαδημία που τον προστάτεψε μέχρι να φθάσει σε στάδιο ωριμότητας στη δημιουργικότητά του και την οποία ο ίδιος υπηρέτησε, εκφράζει, μέσα από αυτό το αφιέρωμα, το αίσθημα ότι ο πατήρ Στανιλοάε θα είναι πάντοτε με το πνεύμα του, κοντά στους καθηγητές και τους φοιτητές». Βλ. επίσης του Mircea Păcurariu, *Η μονογραφία...* (Monografia...), σ. 242.

⁵¹ Ένα μάθημα δημοσιευμένο πολύ αργότερα με πολλές βελτιώσεις, ως *Ηθική Ορθόδοξη Θεολογία* (Teologia morală ortodoxă), τόμος γ΄· *Ορθόδοξη Πνευματικότητα* (Spiritualitatea ortodoxă), Βουκουρέστι, 1946 - 1948.

⁵² *C.P.D.S.*, 1946-1948.

⁵³ Του Mircea Păcurariu, *Διακόσια χρόνια...* (Două sute de ani...), σ. 320 -321. Βλ. το άρθρο του D. Radu *Ο πατήρ Καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε, γεννηθείς το 1903* (Părintele Καθηγητής Dumitru Stăniloae, născut în 1903), στο “ST”, τευχ. 1 - 2, 1982, σ. 63.

Από το 1946 ως το 1948, εκδίδει τους πρώτους τέσσερις τόμους της *Φιλοκαλίας* (*Filocalia*), οι οποίοι γίνονται ορόσημοι για τη ρουμανική θεολογία⁵⁴.

Αυτά τα χρόνια, στο Βουκουρέστι είχε ως συναδέλφους τον Πέτρο Vintilescu (κοσμήτορας και καθηγητής λειτουργικής, που φεύγει το 1947 λόγω της απόφασης των ηγέτων της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρουμανίας), το διάσημο καθηγητή Θεόδωρο Μ. Popescu (Τμήμα Εκκλησιαστικής Ιστορίας), τον λόγιο Ιωάννη Coman (Τμήμα Πατρολογία και κλασσικών γλωσσών), τον Ιουστίνo Moisescu (καθηγητής Καινής Διαθήκης), τον Νικόλαο Chițescu, στο Τμήμα Δογματικής, τον Γρηγόριο Cristescu, καθηγητής στο Τμήμα Ομιλητικής (που φεύγει επίσης το 1948), τον Μιχαήλ Bulacu (Τμήμα Κατήχησης, επίσης μόνο μέχρι το 1948). Το 1948, μια νέα ομάδα καθηγητών από το Θεολογικό Λύκειο του Caransebes και από το Τμήμα Θεολογίας του Τσερναούτσι ήρθε να ενταχθεί στην κοινότητα των καθηγητών του Θεολογικού Ινστιτούτου στο Βουκουρέστι (ο Rezuș, ο Bucevschi, ο Prelipceanu, ο Chialda). Ο καθηγητής Νικόλαος Nicolescu διορίστηκε ως πρύτανης και ο Emilian Vasilescu ως αντιπρύτανης⁵⁵.

Η “Καιόμενη βάτος” (“*Rugul aprins*”) είχε ξεκινήσει το 1945 και είχε ένθερμους υποστηρικτές, όπως τον Βενέδικτο Ghiuș (βοηθός καθηγητή στο Τμήμα Μυστικισμού), τον Sofian Boghiu (ηγούμενο της Μονής Plumbuita και αργότερα της Μονής Antim), ο Alexandru Mironescu (καθηγητής Φυσικής), τον Vasile Voiculescu (ποιητή), ο Κωνσταντίνος Loja (επιστήμωα της λογικής), τον Andrei Scrima (βοηθός καθηγητή στο Τμήμα Λογικής Anton Dumitriu, τότε βιβλιοθηκάριο στη Βιβλιοθήκη της Αγίας Συνόδου της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας και μετέπειτα πρόσφυγα στη Δύση)⁵⁶. Από την αρχή αυτής της κίνησης στο Βουκουρέστι, ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε υποστήριξε την Καιόμενη Βάτο, μέσα από μια έντονη δραστηριότητα. Έγινε σ’ αυτό το τρόπο πνευματικό προπύργιο ανάμεσα στους επιστήμονες του Βουκουρεστίου στον αγώνα τους κατά του ψέματος, της απιστίας και της αθεϊστικής κομμουνιστικής ιδεολογίας και πολιτικής. Αμέσως μετά από το 1949, η δραστηριότητα αυτή και η ορθόδοξη χριστιανική αντίδραση αρχίζει να θεωρηθεί ως “εμπόδιο” για τη νέα κομμουνιστική κοινωνία. Από το 1949 ως το 1956, ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε εκφέρει πολλές ομιλίες στις

⁵⁴ C.P.D.S., 1946-1948. Αξίζει να σημειωθεί ότι, το 1948, το Ρουμανικό Πατριαρχείο εμπόδισε την επεξεργασία της *Φιλοκαλίας* (*Filocalia*). Σήμερα αυτοί οι τέσσερις πρώτοι φιλοκαλικοί τόμοι αναδημοσιεύτηκαν μέσω της προσπάθειας του “*Harisma*” εκδοτικό οίκο από το Βουκουρέστι.

⁵⁵ C.P.D.S., 1947-1948.

⁵⁶ C.P.D.S., 1945 κτλ.

συνελεύσεις της Μονής Antim, με διάφορα θέματα· η θρησκευτική συμπεριφορά του ανθρώπου, η μυστική και η ασκητική, πνευματική ζωή και Ορθοδοξία στη Ρουμανία. Όλα αυτά θεωρούνταν ως αντιδράσεις κατά της κομμουνιστικής κυβέρνησης⁵⁷.

Το 1949, ο Πατήρ Dumitru Στανιλοάε είχε ένα νέο συνάδελφο στο Βουκουρέστι, δηλαδή τον καθηγητή Liviu Stan. Αντιθέτως, ο I.G. Savin (από το Τμήμα Απολογητικής) θεωρείται ως “δημόσια απειλή” για την κυβέρνηση και απαγορεύεται να διδάξει θεολογία. Το προσωπικό του Ινστιτούτου ήταν πιο συν μαζεμένο απ’ εκείνο του Σιμπίου, αλλά η ατμόσφαιρα ήταν πιο σφιχτή, και η ρουμανική Σεκουριτάτε κυνηγούσε κάθε δραστηριότητα των καθηγητών. Ο πατήρ καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε αναγκάστηκε να γίνει όλο και πιο απομονωμένος, ώστε να μην επηρεάσει με κανέναν τρόπο την πνευματική ζωή της νέας γενιάς των φοιτητών στο Βουκουρέστι. Ως εκ τούτου δεν μπόρεσε πλέον να δημοσιεύσει άρθρα δογματικής θεολογίας, εκτός από μερικές περιπτώσεις. Το Τμήμα Μυστικής καταργήθηκε το 1949. Ξεκινώντας με αυτό το έτος, γίνεται καθηγητής δογματικής μόνο για τους διδάκτορες, μέχρι τη συνταξιοδότησή του⁵⁸.

Μετά από το 1947, το χρόνο που είχε έρθει στο Βουκουρέστι, ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, μαζί με τη σύζυγό του και την κόρη του Λυδία, ζουν σ’ ένα διαμέρισμα του σπιτιού της ενορίας Άγιος Γέωργιος Παλαιός “Sfântul Gheorghe cel vechi”. Ο πρώην πατριάρχης, ο Νικόδημος Munteanu, του είχε δώσει αυτό το διαμέρισμα⁵⁹.

Στην αρχή της δεκαετίας του ’50, οι κύριοι εκπρόσωποι της *Καιομένης Βάτου*, ο Vasile Voiculescu, ο Alexandru Mironescu, ο Andrei Scrima, ο Benedict Ghius, ο Sandu Tudor, ο Sofian Boghiu, ο Ion Marin Sadoveanu, συνεδριάζουν τακτικά, είτε στο σπίτι του καθηγητή πατέρα Δημητρίου, είτε στη Μονή Antim, είτε στο σπίτι ενός άλλου από τους αναφερόμενους. Όλα αυτά τα δύσκολα χρόνια της σταλινικής δικτατορίας, οι δραστηριότητες της *Καιομένης Βάτου* ήταν σαν μια όαση του φωτός και της ειρήνης” για τους πιστούς του Βουκουρεστίου. Η εστίαση των δραστηριοτήτων αυτών ήταν η συζήτηση με αυτούς τους πνευματικούς ανθρώπους για την χριστιανική ζωή, με βάση τα φιλοκαλικά και πατερικά κείμενα⁶⁰.

⁵⁷ *Αυτόθι*.

⁵⁸ *Αυτόθι*, 1949.

⁵⁹ *Αυτόθι*, 1947 κτλ.

⁶⁰ *Αυτόθι*, 1950 κτλ.

Κατά τη διάρκεια αυτών των δύσκολων χρόνων, όταν η επίσημη πολιτική ιδεολογία ήταν κατά της πίστεως στο Θεό και αποτελούσε ένας πολλαπλασιαστικός αθεϊσμός, ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε κατάφερε να εκδώσει κάποιες θεολογικές μελέτες και μερικά άρθρα στα περιοδικά του Πατριαρχείου – *Η Ορθόδοξη Ρουμανική Εκκλησία* “Biserica Ortodoxă Română”, *Η Ορθοδοξία* “Ortodoxia” και Θεολογικές Μελέτες “Studii Teologice”. Το 1952, κάτω από την άμεση ζήτηση του πατριάρχη Ιουστινιανού Marina, εκδίδει, μαζί με τους καθηγητές N. Chițescu, τον Isidor Todoran και τον Ioan Petreună, τη μελέτη *Εισφορές για τη σημασία της Ορθοδόξου Πίστεως* (“Contribuții la însemnătatea credinței ortodoxe”). Έξι χρόνια αργότερα, συνεργάζοντας με τους ίδιους συγγραφείς, εκδίδει τη *Δογματική και Συμβολική Θεολογία για τα Θεολογικά Ινστιτούτα* (“Teologia dogmatică și simbolică pentru Institutele teologice”). Σε αυτό το βιβλίο, δεν βρίσκεται το όνομα του καθηγητή Στανιλοάε, επειδή εν τω μεταξύ είχε ήδη συλληφθεί στη φυλακή. Σε αυτό το έργο, ο ίδιος εκπόνησε τα κεφάλαια *Θεός ο Υιός* (σ. 68 -116), *Θεός το Άγιο Πνεύμα* (σ. 116 - 132) και *Η αιώνια ζωή* (σ. 163 -169). Αυτό το εγχειρίδιο δογματικής για τα θεολογικά ινστιτούτα, σε τρεις τόμους από 1008 σελίδες, είναι το πρώτο που εμφανίζεται στην Ορθόδοξε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης την περίοδο του κομμουνισμού⁶¹. Αν και το καθεστώς δεν επέτρεπε ένα θρησκευτικό πολιτισμό στην χώρα, στη Θεολογική Σχολή συνέχισε μία έντονη δραστηριότητα. Ξεκινώντας με το 1952, ο πρύτανης του Θεολογικού Ινστιτούτου από το Βουκουρέστι, ο Ιωάννης Coman, διδάκτωρ Θεολογίας και κλασικών γλώσσων, γίνεται ένας διεθνώς γνωστός πατρολόγος. Τα χρόνια που αυτός ήταν πρύτανης, ο Νικόλαος Nicolescu συνεργάστηκε ως αντιπρύτανης.

Όλες οι γενιές των διδασκόντων Θεολογίας άκουσαν με προσοχή τον πατέρα Στανιλοάε στις εξαιρετικά βαθιές και άφογες ομιλίες του. Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε, επίσης, κάποιους αποφοίτους και υποψηφίους διδάκτορες των εν λόγω ετών που αργότερα έγιναν γνωστοί επιστήμονες για τη θρησκευτική και πολιτιστική ζωή της Ρουμανίας: ο Virgil Cândea, ο Alexandru Duțu, ο Dan Zamfirescu, ο Ion Bria, ο Dumitru Radu και πολλοί άλλοι⁶².

Το φθινόπωρο του 1995, έλαβε χώρα στο Σιμπίου ένα σημαντικό συνέδριο των ορθοδόξων ιερέων, στο οποίο συμμετείχε και ο πατήρ Στανιλοάε. Ο Petru Groza, ο πρόεδρος της MAN (η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση)

⁶¹ *Αυτόθι*.

⁶² *Αυτόθι*.

και μέλος του συγκροτήματος οργάνωσης του συνεδρίου, καλωσόρισε όλους τους συμμετέχοντες, αλλά αρνήθηκε να συζητήσει με τον πατέρα Dumitru Στανιλοάε, το οποίο ήταν εμφανές σημάδι ότι η κυβέρνηση εκείνης της εποχής δεν συμφωνούσε με τη δραστηριότητα και την προσωπικότητα του πατρός Στανιλοάε. Αυτό το γεγονός τον οδήγησε σε αρνητικές συνέπειες σε λίγα χρόνια. Κατά τη διάρκεια του 1955, οι ομιλίες της Καιομένης Βάτου έγιναν, ως επί το πλείστον, στο σπίτι του Αθανασίου Joja. Συνέχισαν κατά τα επόμενα χρόνια, αν και σε διαφορετική, και πολύ σφιχτή ατμόσφαιρα⁶³.

Το 1955, ο πατέρας Δημήτριος Στανιλοάε συμμετείχε στην αγιοποίηση του αγίου Καλλινίκου από τη Μονή Cernica. Είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι, παρόλο που η Ρουμανία περνούσε μια πολύ δύσκολη εποχή στην οποία οι πολιτικές, θρησκευτικές και άλλα είδη διωγμών ήταν προφανείς, συνέβηκαν όμως πολλές αγιοποιήσεις αγίων. Όσον αφορά τις θρησκευτικές δραστηριότητες γενικά και ειδικά για την αγιοποίηση του αγίου Καλλινίκου, η Αγία Σύνοδος της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας έλαβε υπόψη τη γνώμη του πατέρα Στανιλοάε⁶⁴.

6. Τα χρόνια στο ρουμανικό “Γκούλαγκ” (1958-1963)

Ξεκινώντας από το 1956, ο πατέρας καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε αισθάνθηκε ότι κυνηγόταν από την Σεκουριτάτε, ειδικά τις στιγμές που συμμετείχε στις συναντήσεις της Καιομένης Βάτου, στο σπίτι του Αθανασίου Joja. Το φθινόπωρο του ιδίου έτους, άρχισε να κυκλοφορήσουν φήμες ότι ο πατέρας Στανιλοάε ήθελε να επεκτείνει την επανάσταση από την Ουγγαρία στη Ρουμανία. Δύο χρόνια αργότερα αυτές οι φήμες έγιναν οι κυριότερες κατηγορίες του Κομμουνιστικού Κόμματος εναντίον του⁶⁵.

Από το 1957, η λογοκρισία στα άρθρα και στις μελέτες του πατρός Στανιλοάε γίνεται όλο και πιο επιθετική. Ξεκινώντας με το επόμενο έτος, όταν πραγματοποιείται η σύλληψή του στη φυλακή, τα άρθρα του δεν δημοσιεύονται πλέον για πέντε χρόνια.

Μία συνέντευξη με τον Andrei Scrima δημοσιευμένη στη Δύση θα προκαλέσει πολλά προβλήματα στον καθηγητή. Από αυτή τη στιγμή η ελευθερία του αρχίζει να απειλείται προφανώς⁶⁶.

⁶³ *Αυτόθι*, 1955.

⁶⁴ *Αυτόθι*.

⁶⁵ *C.P.D.S.*, 1956.

⁶⁶ *Αυτόθι*, 1957.

Μετά από το θάνατο του Petru Groza, τον Ιανουάριο του 1958, και μετά από την αποχώρηση του σοβιετικού στρατού, την ίδια χρονιά, ένα νέο και τελευταίο κύμα συλλήψεων συνέβηκε στη Ρουμανία. Πολλοί σημαντικοί εκπρόσωποι της θρησκευτικής ζωής και του ρουμανικού κλήρου είναι φυλακισμένοι στα μπουντρούμια της εποχής μεταγενέστερης του Στάλιν. Μία πολύ δύσκολη απόφαση χειρότεψε την κατάσταση του ρουμανικού μοναχισμού. Το καλοκαίρι του 1958, οι συνάδελφοί του από την Καϊόμενη Βάτο, ο Sofian Boghiu, ο Benedict Ghius, ο Vasile Voiculescu, ο Alexandru Mironescu συνελήφθησαν από τις κομμουνιστικές αρχές. Η ποινή, η οποία ήταν “της μόδας”, και η οποία εφαρμόστηκε και στον πατέρα Στανιλοάε, ήταν: “συνωμοσία εναντίον του ρουμανικού δημοκρατικού καθεστώτος”.

Ο δυτικός κόσμος έβλεπε, χωρίς να μπορέσει να επεμβεί, τις πιο προφανείς και παραβιάσεις των πολιτικών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Ρουμανία⁶⁷. (Πρόσφατα, το περιοδικό *Ο Ρουμανικός Τηλέγραφος* δημοσίευσε μια λίστα με τους εκπροσώπους της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας φυλακισμένους την κομμουνιστική περίοδο⁶⁸).

Το καλοκαίρι του 1958, ο πατήρ Στανιλοάε παρακολουθείται στενά από την Σεκουριτάτε. Αυτή ρώτησε το Πατριαρχείο της Ρουμανίας και το Θεολογικό Ινστιτούτο του Βουκουρεστίου για όλες τις δραστηριότητες του. Αναζητείται το πατρικό σπίτι του στο Μπλαντένι - Vlădeni. Τη 4η Σεπτεμβρίου του 1958, μια δύστυχη ημέρα γι’ αυτόν, ένας άνθρωπος ονόματι Solomon τηλεφωνεί να τον ρωτήσει πολύ παράξενες ερωτήσεις. Το ίδιο βράδυ, σε περίπου 1 π.μ., αστυνομικοί του Δικαστηρίου, της Ασφάλειας και της Σεκουριτάτε κάνουν μια έρευνα στο σπίτι του στο Βουκουρέστι. Αυτή την νύχτα του παίρνουν πολλά πολύτιμα χειρόγραφα⁶⁹. Στις 4 το πρωί, την 5η Σεπτεμβρίου του 1958, συλλήφθηκε από το σπίτι του και τον πηγαίνουν, με αυτοκίνητο, στη φυλακή της οδού Uranus, όπου μένει για ένα μήνα. Εν τω μεταξύ, οι αξιωματικοί της Αστυνομίας και της Ασφάλειας αρχίζουν να τον ανακρίνουν. Απειλείται, χωρίς κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Του ζητούν μια γραπτή ομολογία κάθε μέρα ή ακόμη και πολλές φορές την ίδια ημέρα. Ώρα

⁶⁷ *Αυτόθι*, 1958.

⁶⁸ O Ilie I. Țintă, *Ορθόδοξοι θεολόγοι και ιερείς στις κομμουνιστικές φυλακές* (Teologi și în preoți ortodocși temnițele comuniste), στο “Ρουμανικό Τηλέγραφο”, το έτος 199, τευχ. 15 - 16, η 15η Απριλίου, 1991, Σιμπίου, σ. 1-3. Βλ. επίσης του Gheorghe Popescu Vâlcea, *Λέξεις από φυλακές* (*Cuvinte din temniță*), Βουκουρέστι, 1981, με έναν πρόλογο του π. Δημητρίου Στανιλοάε, *Μια ποίηση του Ρουμανικής Ιδιότητας* (*O poezie a specificului românesc*), σ. 3 - 5.

⁶⁹ *C.P.D.S.*, 1958.

με ώρα, κάθε νύχτα, κρατήθηκε για ώρες χωρίς να του επιτρέπουν να κοιμηθεί. Πολλές φορές, οι αξιωματικοί προσπάθησαν να τον απειλούν με θάνατο αν αρνήθηκε να ομολογήσει την αλήθεια “της οπισθοδρόμησης πολιτικής” του, αλλά αυτός δεν δέχεται σε καμία περίπτωση να είχε επικρίνει το κομμουνιστικό σύστημα της χώρας του. Τον πηγαίνουν αργότερα στην οδό Plevnei, όπου πέρασε ένα ακόμη μήνα στη φυλακή, σχεδόν στον ίδιο τρόπο που περνούσε στην οδό Uranus. Μετά από δύο μήνες, τη 4η Νοεμβρίου 1958, η ακρόασή του αρχίζει: πρόκειται για μια δίκη παρόμοια με όλους τους άλλους που έχουν συλληφθεί στην χώρα τη τελευταία δεκαετία. Ο πατήρ καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε θυμάται πως καθόνταν στους πάγκους στην αίθουσα της δίκης (μπορεί κανείς να δει εδώ τη δύναμη της οπτικής μνήμης του): “στον πρώτο πάγκο: ο Adrian Făgăreanu, ο Benedict Ghiuș, ο Daniel Tudor, ο Roman Braga (που ζει σήμερα στην Αμερική, και είναι πνευματικός ηγούμενος της Ορθόδοξης Μονής κοντά στο Jackson, Michigan)· στο δεύτερο πάγκο: ο Sofian Boghiu, ο Felix Dubneac, ο Arsenie Papacior, ο Alexandru Mironescu· στο τρίτο πάγκο· ο γιός του πατέρα Stan Mironescu, δύο φοιτητές από άλλες σχολές· στο τέταρτο πάγκο: ο Dabija, ο Vasile Voiculescu⁷⁰, ο Δημήτριος Στανιλοάε και ένας άλλος φοιτητής”. Συνολικά εξετάστηκαν δεκαέξι άτομα. Κανένας από αυτούς δεν ήθελε να αμυνθεί. Ο ιερέας Δημήτριος Στανιλοάε προσπάθησε να εξηγήσει στην επιτροπή των δικαστών ότι δεν ήταν ένα βάρος για το ρουμανικό λαό, αλλά, αντίθετα, τον αγαπούσε το λαό μέσα στον οποίο είχε γεννηθεί. Η άμυνά του ήταν άχρηστη. Η ποινή ήταν σχεδόν η ίδια για όλους: “συνωμοσία κατά του κράτους και των εργαζομένων της Ρουμανίας”. Η ετυμηγορία είχε ήδη αποφασιστεί. Το κόστος για τον κάθε ένα ήταν πολλά χρόνια στη φυλακή. Ο ιερέας Δημήτριος Στανιλοάε καταδικάστηκε σε 5 χρόνια φυλακής. Οι υπόλοιποι καταδικάστηκαν μέχρι και 10 χρόνια⁷¹.

Μετά από τη δίκη, τον πήγαν στην Jilava, όπου έμεινε μέχρι τον Μάρτιο του 1959. Δεν του επιτρέπεται να ξεκουράζεται ούτε μια στιγμή. Εδώ, ο υπεύθυνος του κελιού ήταν ένας τσιγγάνος. Ο πατήρ Στανιλοάε μοίραζε το

⁷⁰ Καταδικάστηκε σε 4 χρόνια φυλακής, από τον Αύγουστο του 1958 ως το Μάιο του 1962. Στην πραγματικότητα, 4 χρόνια αθέμιτου απομόνωσης. Μετά από αρκετά χρόνια, το νομικό λάθος είχε διορθωθεί, το Τμήμα Γενικής Εισαγγελίας της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ρουμανίας ακύρωσε την ποινή κατά τη σημείωση 4444/1968, εκθέτωντας στην οικογένεια τα εξής: “Το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε την ποινή... έτσι ώστε όλες οι συνέπειες αυτής της ποινής θα σταματήσουν”. Το νομικό λάθος ακυρώθηκε εντελώς, αλλά ο Vasile Voiculescu δεν μπόρεσε να επωφεληθεί από αυτό εκείνο το έτος. Βλ. του Vasile Voiculescu, *Άσπρες Σκέψεις (Gânduri Albe)*, Βουκουρέστι, 1986, σ. 72 -73.

⁷¹ CPDS, 1958. Βλ. επίσης τη συζήτηση μεταξύ του π. Δημητρίου Στανιλοάε και του Mihai Rădulescu, *Πολλές φορές αναρωτιέμαι ποιά διαβολική σκληρότητα... (Adeseori mă întreb ce diabolică cruzime...)*.

ίδιο κελί με τον πατέρα Alexandru Munteanu του Cingud, Ardeal, ο οποίος ήταν θεολόγος μόνο για ένα έτος πριν από τη σύλληψή του.

Τον Απρίλιο του 1959, τον μεταφέρουν στο Aiud, όπου έμεινε μέχρι το τέλος της σύλληψής του και μέχρι την αμνηστία του, σχεδόν για την ολόκληρη περίοδο κράτησής του. Εδώ, έμεινε στο ίδιο κελί με τον πατέρα Lazaron από τη Ρωσία, ο οποίος είχε μια ενορία στη Δούμπρουτζεα και ο οποίος πέθανε κατά τη διάρκεια της κράτησής του. Στην αυστηρή φυλακή του Aiud που αποτελούσε μια φοβερή απομόνωση, ο Liviu Munteanu, άλλος συνάδελφος που έμενε στο ίδιο κελί με τον πατέρα Στανιλοάε, υπέφερε από παραλυσία και πέθανε. Εδώ, στο Aiud, ο πατήρ Στανιλοάε συναντάει επίσης τον Ilarion Felea, που αρρωσταίνει από μια ανίατη ασθένεια και πεθαίνει σ' αυτή τη φυλακή. Ο Δημήτριος Στανιλοάε έμεινε για μερικούς μήνες σε πλήρη απομόνωση, κατάσταση που δεν είχε καμία δικαιολογία και την οποία δεν μπόρεσε ποτέ να την καταλάβει⁷².

Το φθινόπωρο του 1961, τον πηγαίνουν πάλι στο Βουκουρέστι για νέες ποινικές έρευνες. Αναγκάζεται να είναι μάρτυρας εναντίον του συγγραφέα Stelian, στο Δικαστήριο. Οι αστυνομικοί τον ρωτάνε για τη σχέση αυτού του συγγραφέα και των ξαδέρφων του, ο Virgil Căndea και ο Alexandru Duțu. Αυτές οι ερωτήσεις έπρεπε να τις απαντήσει και πριν να φύγει από το Aiud. Ήταν στη Jilava φυλακή για σχεδόν έξι μήνες, από το Σεπτέμβριο του 1961 ως τον Μάρτιο του 1962, και μετέπειτα τον πηγαίνουν πίσω στη Aiud φυλακή. Εν τω μεταξύ, είχε ως συνάδελφο κελιού τον Grigore Popa, από το Σεπτέμβριο του 1962 ως τον Ιανουάριο του 1963⁷³. Το 1962, έγινε μάρτυρας της κακής μεταχείρισης του κυρίου Tudoran από τη Μπουκοβίνα, ο οποίος έπασχε από επιληψία και είχε φοβερούς πόνους. Εδώ γνώρισε επίσης τον Petre Pandrea. Το φαγητό ήταν πάρα πολύ λίγο, χωρίς θερμίδες. Οι αστυνομικοί τον κυνηγούσαν πάντοτε και λογοκρίνονταν οι συζητήσεις του. Δεν τους επιτρεπόταν να προσευχηθούν σε κοινότητα. Κι όμως, πολλές φορές είχε την ευκαιρία και τη δυνατότητα να κηρύξει στους άλλους φιλακισμένους, με πολλή αγάπη τις δογματικές διδασκαλίες, παράλληλα με κάποιες άλλες μυστικής και ασκητικής. Επάνω σ' αυτά τα θέματα, είχε όμορφες και ευχάριστες συνομιλίες

⁷² C.P.D.S., 1958.

⁷³ Ο Grigore Popa ήταν γνωστός χριστιανός φιλόσοφος μεταξύ του 1930 και του 1945, και ένας αυθεντικός χριστιανός ποιητής, και οδήγησε την εθνική εφημερίδα *Η Χώρα* - "Țara", εκδομένη στο Σιμπίου, μεταξύ του 1941 και του 1944, ένα περιοδικό στο οποίο ο π. Στανιλοάε συνέβαλε συνεχώς. Ο G. Popa συνελήφθη για μεγάλο χρονικό διάστημα, 19 ετών από το Μάρτιο του 1945 ως τον Απρίλιο του 1964.

με τον Grigore Popa. Ο καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε αποφυλακίστηκε τον Ιανουάριο του 1963. Για πέντε χρόνια είχε απομονωθεί από την κοινωνία, από το να διδάσκει στο Πανεπιστήμιο, από το να γράφει κάτι, αν και ήταν ήδη πολύ γνωστός⁷⁴.

Το 1959, η Λυδία Στανιλοάε, η κόρη του, γέννησε (μετά από ένα σύντομο και θλιβερό γάμο) στο Horia Dumitras Ionescu, το μοναδικό ανιψιό της οικογένειας του γνωστού καθηγητή θεολογίας. Μετά από την αποφοίτησή της από το Τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου (1951-1955), η Λυδία Στανιλοάε εργάστηκε ως βοηθός καθηγητή των καθηγητών Agârbiceanu και Hulubei.

Αργότερα, έγινε δάσκαλος στο λύκειο βιομηχανικής, ως μια “υποβάθμιση” που είχε προκληθεί λόγω “της πολιτικής του πατέρα της” και των χρόνων φυλακής⁷⁵.

7. Ξανά, ελευθερία. Η επιστροφή στο Θεολογικό Ινστιτούτο του Βουκουρεστίου (1963-1973)

Πολύ αδύναμος και φτωχά ντυμένος, βρίσκεται στην κατάσταση να μην έχει πλέον μια θέση στο τμήμα Δογματικής του Θεολογικού Ινστιτούτου του Βουκουρεστίου. Ζήτησε στον Πατριάρχη Ιουστινιανό Marina για την αποκατάσταση των δικαιωμάτων που είχε το 1958. Αυτός του προτείνει να λειτουργεί ως ιερέας στην εκκλησία Αγίας Παρασκευής - Sfânta Vineri (ένα εκκλησιαστικό μνημείο που καταστράφηκε το 1987), αλλά δεν αποδέχεται. Μετά από λίγο καιρό, δέχεται να εργαστεί ως υπάλληλος της Αρχιεπισκοπής του Βουκουρεστίου το 1963, 1964 και 1965. Απόλαυσε έναν ιδιαίτερο σεβασμό από τον πρώην εφημέριο της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Βουκουρεστίου, τον πατέρα Alexandru Ionescu, ο οποίος ήταν τότε ο προϊστάμενός του εν λόγω τμήματος της Επαρχιακής Διοίκησης. Επίσης έχει επωφεληθεί από την υποστήριξη του πατέρα συμβούλου Ilie Georgescu⁷⁶.

Αν και γίνεται αποδεκτός πάλι να διδάσκει, ο καθηγητής N. Chițescu δεν ήθελε πια τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε να γίνει καθηγητής Δογματικής για όλους τους φοιτητές, και του έδωσε μόνο μερικά μαθήματα στους υποψηφίους διδάκτορες. Στην πραγματικότητα, η επιστροφή του στην

⁷⁴ C.P.D.S., 1958-1963.

⁷⁵ *Αυτόθι*, 1954-1964.

⁷⁶ C.P.D.S., 1963-1965.

εκπαιδευτική δραστηριότητα ήταν δυνατή μετά από την παρέμβαση του πατέρα Bască ο οποίος ζήτησε τον Emil Bodnăraș να υποστηρίξει την αίτηση του πατέρα καθηγητή Στανιλοάε. Λίγο μετά την παρέμβασή του, το Τμήμα Θρησκειών συμφώνησε ότι ο περίφημος καθηγητής δογματικής μπορεί να διδάσκει πάλιν στο Θεολογικό Ινστιτούτο του Βουκουρεστίου. Ήδη από αυτά τα συνέστησε τον πατέρα Constantin Galeriu, έναν από τους διδάκτορές του, ως καθηγητή στο Θεολογικό Ινστιτούτο του Βουκουρεστίου⁷⁷. Επίσης, αυτή την περίοδο ξεχωρίζονται και άλλοι διδάκτορες που αργότερα γίνονται καθηγητές στο Σιμπίου· ο Ioan Ica και ο Ilie Moldoveanu⁷⁸.

Άρχισε να γράφει ξανά, έντονα, σε όλα τα θεολογικά περιοδικά στο Βουκουρέστι και σε όλα τα μητροπολιτικά κέντρα της χώρας. Ξεκινώντας με το 1965, έχει ζητηθεί να γράψει άρθρα και μελέτες, ακόμα και από την κυρία Nedeianu που προηγουμένως τον είχε λογοκριθεί δραστικά, από τον κ. Reinner Gross και από τον κ. Gheorghe Nenciu από το Τμήμα Θρησκειών. Η Δύση έπρεπε να δει ότι υπάρχει θρησκευτική ελευθερία στη Ρουμανία⁷⁹.

Οι σχέσεις με τον πρώην πατριάρχη Ιουστινιανό Marina δεν ήταν πολύ καλές. Στο Πατριαρχείο υπήρχε ένας “φόβος” να μιλάς για τον πατέρα καθηγητή Δημήτριο Στανιλοάε, να τον τιμάς στην πραγματική αξία του. Εκεί έπαιζε ουσιαστικά το παιχνίδι του κομμουνιστικού συστήματος⁸⁰.

Το 1968, ο καθηγητής και φιλόλογος Paul Miron τον προσκαλεί στο Φριμπούργκο να παρουσιάσει ομιλία σ’ ένα συνέδριο. Καλείται επίσης και στη Χαϊδελβέργη και δέχεται αυτή την πρόσκληση. Το Τμήμα θρησκειών συμφώνησε με αυτή την κατάσταση της κοινωνικής και πολιτιστικής απελευθέρωσης, και ενθάρρυνε αυτές τις δραστηριότητες στο εξωτερικό, ώστε να αλλάξει την γνώμη της Δύσης για τη Ρουμανία. Αυτή ήταν το πρώτο ταξίδι του καθηγητή Στανιλοάε έξω από τη Ρουμανία μετά από σχεδόν 40 χρόνια!⁸¹

Το 1969 πηγαίνει μαζί με τον πατέρα Ene Braniște στην Οξφόρδη για ένα άλλο συνέδριο. Εδώ, γίνεται καλός φίλος με τον αγγλικό θεολόγο Donald Allchin, μέσω του οποίου θα δημοσιεύσει άρθρα στην αγγλική εφημερίδα “Sorbonost”, στο Λονδίνο. Η Δύση έδωσε ιδιαίτερη προσοχή στον πατέρα

⁷⁷ Αυτόθι, 1965.

⁷⁸ Αυτόθι, 1965-1973.

⁷⁹ Αυτόθι, 1964-1965.

⁸⁰ Αυτόθι, 1965-1967.

⁸¹ Αυτόθι, 1968.

Στανιλόαε και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης τον παρουσίασαν ως έναν θεολόγο που σε μία εποχή κομμουνιστικού καθεστώτος, πρόσφερε ένα έργο παρόμοιο ή καλύτερο από εκείνα που δημιουργούνταν από άλλους σε μια πραγματική θρησκευτική και πολιτιστική ελευθερία⁸².

Μετά από το 1970, προσπαθεί να εξηγήσει στον κ. Gh. Nenciu από το Τμήμα Θρησκειών, την αναγκαιότητα να συνεχιστεί η δημοσίευση της ρουμανικής Φιλοκαλίας, δίνοντας ως παράδειγμα τον Lossky. Η προσπάθειά του ήταν να λάβει την έγκριση των ρουμανικών αρχών να δημοσιεύσει αυτά τα περίφημα συγγράμματα Ορθοδοξίας, ως βάση της χριστιανικής εκπαίδευσης του λαού μας⁸³. Κατάφερε χάρη στα επιχειρήματά του. Μετά από λίγο, κατά τη διάρκεια 10 ετών, είχαν δημοσιευθεί οι τόμοι από 5 έως 10 της Φιλοκαλίας. Αυτό συνέβηκε μέχρι το 1981, όταν ο πρώην Πατριάρχης Ιουστίνος Moisescu σταμάτησε τη έκδωσή τους. (θα ήταν δυνατό να δημοσιευθούν μόνο σε PSB μορφή, μια συλλογή που ο ίδιος ο Πατριάρχης επέβλεπε)⁸⁴. Από το 1970 ως το 1980, καλείται να συμμετέχει σε πολλά συνέδρια στο εξωτερικό, σε διάσημα πανεπιστήμια, γεγονός που εδραίωσε την φήμη του πατέρα Δημητρίου Στανιλόαε σ' όλο τον κόσμο. Μπορούμε να αναφέρουμε εδώ τα Πανεπιστήμια της Κολονίας⁸⁵, Tubingen, Βόννης, Φριμπούργου, Χειδελβέργης⁸⁶, Παρισιού⁸⁷, Βέρνης, Στρασβούργου, Γενεύης, Οξφόρδης⁸⁸, Βελιγράδι, Αθήνας⁸⁹, Θεσσαλονίκης, Bossey, και Ιερουσαλήμ⁹⁰.

⁸² *Αυτόθι*, 1969.

⁸³ *Όπ.π.*, 1970. Βλ. επίσης της Elena Solunca *Το Εγώ και η ανάγκη του Άλλου* (Eul și nevoia de celalalt), στο "Academica", έτος 2, τευχ. 5 (7), Μάρτιο, 1992, σ. 23.

⁸⁴ *C.P.D.S.*, 1970-1981.

⁸⁵ Του π. Δ. Στανιλόαε *Οι ομιλίες του πατέρα καθηγητή Δημητρίου Στανιλόαε στα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και στις Εκκλησιαστικές Συναντήσεις στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας* (Conferințele ținute de Părintele Profesor Dumitru Stăniloae la instituții de învățământ și întruniri bisericești din RFG), στο "BOR", έτος LXXXIX, τευχ. 7- 8, Αύγουστος - Σεπτέμβριος 1971, σ. 780 - 781.

⁸⁶ *Οι ομιλίες του πατέρα καθηγητή Δημητρίου Στανιλόαε στην Γερμανία* (Conferințe ținute de Părintele Profesor Dumitru Stăniloae în RFG), στο "ST", έτος XXVI, τευχ. 9 -10, Νοέμβριος- Δεκέμβριος, 1974, Βουκουρέστι, σ. 775.

⁸⁷ *Οι θεολογικές ομιλίες του π. Δημητρίου Στανιλόαε στην Γαλλία* (Conferințele teologice ținute de Pr. Prof. D. Stăniloae în Franța), στο "B.O.R.", έτος XCI, τευχ. 9-10, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος, 1973, σ. 986-987.

⁸⁸ *Οι θεολογικές ομιλίες του π. Δημητρίου Στανιλόαε στο Πανεπιστήμιο Οξφόρδης* (Conferințele teologice ținute de Pr. Prof. D. Stăniloae la Universitatea din Oxford), στο "B.O.R.", έτος XC, τευχ. 5-6, Μάιος-Ιούνιος, 1972, σ. 514-515.

⁸⁹ *Το θεολογικό Συνέδριο της Θεσσαλονίκης και οι ομιλίες του π. Δημητρίου Στανιλόαε* (Simpozionul teologic de la Salonic și conferințele ținute de Pr. Prof. D. Stăniloae), στο "B.O.R.", έτος XC, τευχ. 9-10, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος, 1972, σ. 982-983.

⁹⁰ *C.P.D.S.*, 1970-1985.

Το 1971, μαζί με τον επίσκοπο Antonie Plămădeală, τον μέλλοντα Μητροπολίτη Αρντέαλ και τον πατέρα καθηγητή Dumitru Popescu, πηγαίνει στο Βατικανό και προσπαθεί να ανοίξει ένα κοινό δρόμο για τις δύο Εκκλησίες τη Ορθόδοξη και τη Ρώμαιο - Καθολική. Είχαν συζητήσεις με τον πάπα Παύλο ο ΣΤ΄. Την ίδια περίοδο πηγαίνει στη Μονή Chevetogne, στο Βέλγιο, και δέχεται μια πρόσκληση για το περίφημο Πανεπιστήμιο της Ουψάλας της Σουηδίας, όπου φιλοξενείται άριστα⁹¹.

Ο πατέρας καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε έλαβε μέρος στις επίσημες ιεραποστολές της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρουμανίας και επισκέφθηκε άλλες Εκκλησίες, στην Γερμανία, το 1970, στην Ελλάδα, το 1971, στην Αίγυπτο, το 1971, στο Βατικανό, το 1971. Ήταν εκπρόσωπος της Ρουμανίας για το δεύτερο συνέδριο Καθηγητών της Ορθόδοξης Θεολογίας, στην Αθήνα το 1976⁹².

8. Συνταξιοδότησή του και η πιο γόνιμη περίοδος της δραστηριότητας του μεγάλου θεολόγου από το 1973 έως το τέλος της επίγειας ζωής του

Το 1973 έγινε συνταξιούχος, αλλά συνεχίζει να εργάζεται ως σύμβουλος καθηγητής για τους διδάκτορες του Θεολογικού Ινστιτούτου του Βουκουρεστίου. Μετά από το 1973, αρχίζει η πλουσιότερη και η πιο λαμπερή περίοδος των θεολογικών και δογματικών μελετών και μεταφράσεων του πατέρα καθηγητή Δημητρίου Στανιλοάε⁹³. Το 1973, ενδιαφέρεται πάλι για το πρόβλημα των ουνιάτων στην Τρανσυλβανία, δημοσιεύοντας μια νέα μελέτη με καλά τεκμηριωμένα ιστορικά και θεολογικά δεδομένα⁹⁴.

Ξεκινώντας από το 1974, ο π. Στανιλοάε γίνεται επιβλέπωντας του υποψηφίου διδάκτορας Δανιήλ Ηλίου Ciobotea. Αυτός παρουσιάζει τη διδακτορική του διατριβή στο Στρασβούργο, και κρίνεται δίδάκτωρας Θεολογίας με τον τίτλο "Magna cum laude" (1979), και με το ίδιο τίτλο μετά από την παρουσίαση στο Βουκουρέστι (1980). Αργότερα, ο Dan Ilie Ciobotea έγινε Μητροπολίτης Δανιήλ της Μολδαβίας και Μπουκοβίνας⁹⁵.

⁹¹ *Αυτόθι*, 1972.

⁹² *C.P.D.S.*, 1970-1976. Βλ. επίσης του Mircea Păcurariu, *Διακόσια χρόνια...* (Două sute de ani...), σ. 321.

⁹³ *C.P.D.S.*, 1973.

⁹⁴ *Η Ουνία στην Τρανσυλβανία, μια προσπάθεια διαίρεσης του Ρουμανικού έθνους* (Uniatișmul din Transilvania, încercare de dezmembrare a poporului român), Βουκουρέστι, 1973, 208 σ.

⁹⁵ *C.P.D.S.*, 1974 -1980. Μετά από το 1980, γίνεται επιβλέπωντας πολλών διδακτορικών φοιτητών που θα είναι άριστοι θεολόγοι, είτε στη Ρουμανία είτε στο εξωτερικό, που παρουσιάζονται στο παράρτημα αυτού του εγγράφου, κατά τα Αρχεία του Θεολογικού Ινστιτούτου Βουκουρεστίου.

Τη δεκαετία του '70, τα βιβλία του πατέρα Στανιλοάε δημοσιεύτηκαν σχετικά γρήγορα, χωρία να αντιμετωπίσουν τις προηγούμενες δυσκολίες. Το 1978 η μνημειώδης συλλογή του *Η Δογματική Θεολογία* (σε 3 τόμους) δημοσιεύεται, ως μία πεμπτουσία της θεολογικής ιδιοφυίας του π. Στανιλοάε⁹⁶.

Επίσης, κατά τη διάρκεια αυτών των ετών, με εξαιρετική προσπάθεια, δημοσίευσε πολλά άρθρα στα Ελληνικά, επισημαίνοντας στις σπουδές του την πνευματική δύναμη της Ορθόδοξης Λειτουργίας. Οι σπουδές περιλαμβάνονται σ' ένα έργο στα Γαλλικά⁹⁷. Μεταξύ του 1976 και του 1981, οι τόμοι 5 - 10 της περίφημης *Φιλοκαλίας* των Αγίων Πατέρων, δημοσιεύτηκαν στο εκδοτικό οίκο *Το Βιβλικό Ινστιτούτο* ιεραποστολής της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρουμανίας (*Editura Institutului Biblic și de misiune al Bisericii Ortodoxe Române*)⁹⁸.

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η Λύδια Στανιλοάε, πολύ ταλαντούχη ως συγγραφέας, ιδιαίτερα στην ποίηση, γράφει αρκετά βιβλία: *Στίχοι, Τα Βουνά, Που περιμένεις, Ο παράδεισος των αθωνών*. Άλλο που περιγράφει το Φράιμπουργκ θα εκδοθεί σύντομα. Το 1984, η Λύδια Στανιλοάε και ο γιος της, ο Horia Dumitras Ionescu, μετακομίζουν μόνιμα στο Φράιμπουργκ (Γερμανία)⁹⁹.

Στα χρόνια της ακαδημαϊκής σταδιοδρομίας του στο Βουκουρέστι, ο πατήρ καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε κήρυξε σε πολλές εκκλησίες στο Βουκουρέστι, ως τιμώμενο πρόσωπο στις ενορίες ή στα μοναστήρια: (κυρίως) στον Άγιο Γέωργιο το Νέο, στο Πατριαρχείο, στην Αγία Αικατερίνα, στο Αντίμ και στις ενορίες που βρίσκονται στις οδούς Anton Pann και Negustori. Η αυστηρότητα του ως επιστήμονας και καθηγητή συνδιάστηκε αρμονικά με

⁹⁶ *Η Δογματική Ορθόδοξη Θεολογία, για θεολογικά Ινστιτούτα* (Teologia dogmatică ortodoxă pentru Institututele teologice), 3 τόμοι, 1978, Βουκουρέστι, τ. α', 504 σ., τ. β', 360 σ., τ. γ', 466 σ. Το έργο αυτό τυπώθηκε δυστυχώς μόνο σε 3000 αντίτυπα. Η Monica Lovinescu μίλησε ιδιαίτερα για τη σημασία αυτού του έργου στις εκπομπές της στο κανάλι "Η Ελεύθερη Ευρώπη" (Europa Liberă). Ο Virgil Ierunca κάνει μια ωραία παρουσίαση αυτού του μνημειώδους έργου στο άρθρο του *Η Δογματική Ορθόδοξη Θεολογία του Δημητρίου Στανιλοάε* (Teologia Dogmatică Ortodoxă de Dumitru Stăniloae), που αναδημοσιεύεται στο "Apostrof", μια εφημερίδα από το Κλουζ. Βλ. επίσης του Ion Bria *Το ισοζύγιο της Ρουμανικής Θεολογίας* (Cuprăna teologiei românești), ένα άρθρο σε μορφή χειρογράφου που δημοσιεύεται στην "Ορθόδοξη Κοινωνία", Detroit, ΗΠΑ. Του Ion Bria, *Αφιέρωμα στον αιδεσιμότατο καθηγητή Δημήτριο Στανιλοάε στα 75 χρόνια του* (Omăgiu Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae la aniversarea a 75 de ani de viață), στο "Ορθodoxia", έτος XXX, τευχ. 4, Οκτ.- Δεκέμβριο 1978, σ. 638 -647. Στη Ρουμανική ορθόδοξη θεολογία, αυτό το μνημειώδες έργο συγκρίνεται σε μεγαλείο με το *Lucașfăurul O* *Θεοσφύρος του Ρουμάνου ποιητή Mihai Eminescu*.

⁹⁷ *La Liturgie de la communauté et la Liturgie intérieure dans la vision philocalique*, Rome, 1978, σ. 273.

⁹⁸ Αυτά τα φιλοκαλικά και πατερικά κείμενα παρουσιάζονται σε λεπτομέρειες στη βιβλιογραφία αυτού του έργου.

⁹⁹ *C.P.D.S.*, 1974 - 1984.

την ταπεινοφροσύνη, τη σοφία και την αγάπη ενός πνευματικού πατέρα. Μέσα από τις ομιλίες του, έδωσε γαλήνη στις ψυχές των πιστών, αφήνοντας στο μυαλό τους μια ζωντανή και συντριπτική μνήμη του Ιησού Χριστού και των αρχαίων πεποιθήσεων της Ρουμανίας, εδραιώνοντας την πίστη τους με τις στοργικές και συμβουλές του¹⁰⁰.

Για ειδικές αξίες του στην ανάπτυξη της ορθόδοξης θεολογίας ανακηρύχθηκε Doctor Honoris Causa του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης το 1976. Ο χαρακτηρισμός στη διάρκεια της εκδήλωσης δόθηκε στο επίσημο βιβλίο Έτος της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, με υπεραξίες που περιγράφουν έναν μεγάλο δάσκαλο και μια εξαιρετική επιστήμονα της οικουμενικής χριστιανικής θεολογίας¹⁰¹. Αργότερα, το 1981, ο Δημήτριος Στανιλοάε ανακηρύχθηκε Doctor Honoris Causa του Ινστιτούτου Saint Serge του Παρισίου, ένα γεγονός που σήμαινε η πλήρη αναγνώριση των προσόντων του στον τομέα της Δογματικής Θεολογίας¹⁰² από τους μεγάλους Ορθοδόξους ανατολικούς θεολόγους εξόριστους στη Δύση και επίσης από τους δυτικούς θεολόγους. Μετά από την ηλικία των 75, συμμετείχε σε διεθνή οικουμενικά συνέδρια είτε στη Ρουμανία, στην πόλη Σιμπίου είτε στο εξωτερικό στην Ελλάδα, ειδικά στην Αθήνα¹⁰³. Το 1982 χορηγήθηκε και πάλι με τον τίτλο του Doctor Honoris Causa, αυτή τη φορά από τη Θεολογική Σχολή του Βελιγραδίου¹⁰⁴.

¹⁰⁰ *Αυτόθι*, από το 1947 μέχρι τώρα.

¹⁰¹ *Όπ.π.*, 1976. Βλ. επίσης και τη συνέντευξη του Dan Mihu *Το φως της πίστεως* (Lumina credinței), στο "Student", τευχ. 10, την 22 Απριλίου 1992, Βουκουρέστι, σ. 5. Το άρθρο *Ο πατέρας Δημήτριος Στανιλοάε, Doctor Honoris Causa της Θεολογικής Σχολής της Θεσσαλονίκης (Ελλάδα)* (Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Doctor Honoris Causa al Facultății din Tesalonic - Grecia), στο "ΜΑ", έτος XXI, τευχ. 4-6, Απρίλιος - Ιουνίου 1976, σ. 376 - 377 και το περιοδικό *Ο πατέρας καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε αναγορεύεται Doctor Honoris Causa της Θεολογικής Σχολής της Θεσσαλονίκης* (Decernarea titlului de "Doctor Honoris Causa" al Facultății de Teologie din Salonic PC Pr. Prof. Dumitru Stăniloae), στο "ΣΤ", δεύτερη σειρά, έτος XXVIII Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 1976, Βουκουρέστι, σ. 733-734.

¹⁰² *C.P.D.S.*, 1977. Βλ. *Ο π. Δημήτριος Στανιλοάε, Doctor Honoris Causa της Ορθόδοξης Θεολογικής Σχολής Saint Serge του Παρισίου*, στο "ROC", το έτος XI, 1981, τευχ. 2, σ. 18 και *Ο π. Δημήτριος Στανιλοάε, Doctor Honoris Causa της Ορθόδοξης Θεολογικής Σχολής Saint Serge του Παρισίου* (Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Doctor Honoris Causa al Institutului Saint Serge din Paris) στο "Ο", το έτος XXXIII, τευχ. 3, Ιούλιος - Σεπτέμβριος 1981, σ. 486 - 488.

¹⁰³ *C.P.D.S.*, 1977 και τα επόμενα χρόνια.

¹⁰⁴ Ο διδάκτωρας Δημήτριος Dimitrevici, Διδάκτ. Αμφιλόχιος Radovici, *Ο Διδάκτ. Δημήτριος Στανιλοάε, Doctor Honoris Causa της Θεολογικής Σχολής του Βελιγραδίου* (Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, "Doctor Honoris Causa" al Facultății de Teologie din Belgrad), στο "TV", δεύτερη σειρά, έτος XXXIV, τευχ. 7-8, Ιούλιος - Οκτ. 1982, σ. 602 - 604. Πολύτιμος ήταν ο τιμητικός τίτλος που του πρόσφεραν στο Tübingen, Γερμανία το 1980. Σχετικά μ' αυτό βλ. *Ο Δημήτριος Στανιλοάε, Ρουμανικός Θεολόγος τιμήθηκε από την Ευαγγελική Σχολή του Tübingen* (Dumitru Stăniloae, Teolog român premiat de Facultatea Evanghelică din Tübingen), στο "BOR", XCVIII, τευχ. 11 - 12, Νοέμβριος-Δεκέμβριος, 1980, σ. 1100 - 1107. Αναφερόμαστε ακριβώς στο βραβείο Doctor Leopold Lucas.

Το 1981, ο πρώην Πατριάρχης Iustin Moiescu συμβούλευσε τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε να δημοσιεύσει τις μεταφράσεις των διαφόρων πατερικών έργων στη Συλλογή PSB, την οποία ο ίδιος ο πατριάρχης είχε πρωτοβουδία. Αυτό δικαιολογήθηκε από το ότι τα φιλοκαλικά κείμενα που μεταφράστηκαν και σχολιάστηκαν από τον πατέρα καθηγητή Δημήτριο Στανιλοάε ανήκουν στους αιώνες πριν από το 14ο αιώνα και η θέση τους πρέπει να είναι σε μια νέα συλλογή, με άλλη δικαιολογία για τη δημοσίευση¹⁰⁵. Έτσι, κατά την δεκαετία του '80, μεταφράζονται άψογα και ολοκληρώθηκαν με εξαιρετικά σχετικές σημειώσεις και εισαγωγικές μελέτες τα κείμενα του αγίου Γρηγορίου Νύσσης¹⁰⁶, του αγίου Μαξίμου του Ομολογητού, του αγίου Αθανασίου του Μεγάλου, του αγίου Κυρίλλου Αλεξανδρείας¹⁰⁷. Αντίθετα όμως, οι σχέσεις του με τον Πατριάρχη Iustin Moiescu δεν ήταν στη καλύτερη κατάσταση. Ο π. Δημήτριος Στανιλοάε διατήρησε την νοσταλγία των σχέσεών του με τον γνωστό Μητροπολίτη Νικόλαο Bălan της Τρανσυλβανίας¹⁰⁸.

Από Νοέμβριο ως το Δεκέμβριο του 1982, απαντώντας στην πρόσκληση που έλαβε από τις Ρουμανικές Κοινότητες των ΗΠΑ και του Καναδά και από άλλα διεθνή θρησκευτικά ιδρύματα, δίδαξε στη Νέα Υόρκη, στη Βοστώνη, στο Ντιτρόιτ, στο Ουάσινγκτον, και στο Σικάγο. Μια πλήρης διαδρομή αλλά με άριστα αποτελέσματα¹⁰⁹.

Το 1981, καλείται στο Λονδίνο, από την ηγεσία της Αγγλικανικής Εκκλησίας, όπου χορηγείται ο τίτλος, *του Σταυρού του Ιερού Αυγουστίνου του Canterbury*, για τη συμβουλή του στη θεολογία και στην χριστιανική ζωή¹¹⁰.

Τρία χρόνια αργότερα, κάνει το τελευταίο του, αλλά επίσημο ταξίδι στο εξωτερικό, στην Αθήνα. Αυτή τη φορά, οι ομιλίες του πατέρα Στανιλοάε δέχθηκαν με τεράστιο ενδιαφέρον και εκτιμήθηκαν ως εξαιρετικές, αφήνοντας αξιόλογες εντυπώσεις. Αργότερα, η Θεολογική Σχολή των Αθηνών του χορήγησε τον τίτλο του Doctor Honoris Causa¹¹¹.

¹⁰⁵ C.P.D.S., 1981.

¹⁰⁶ Δείτε το άρθρο του Sandu Frunză, *Για μια Χριστιανική Οντολογία. Η σημασία της πτώσης και του Δέντρου του Παραδείσου* (Pentru o ontologie creștină. Semnificația căderii și a pomului din mijlocul grădinii), στο "Renașterea", έτος 2, νέα σειρά, τευχ. 11 - 12, Νοέμβριος - Δεκέμβριος 1991, Κλουζ, σ. 6.

¹⁰⁷ C.P.D.S., 1981 και τα επόμενα χρόνια.

¹⁰⁸ Αυτόθι.

¹⁰⁹ Αυτόθι, 1982.

¹¹⁰ Βραβείο που χορηγείται στον καθ. Δ. Στανιλοάε από την Αγγλικανική Εκκλησία, στο "ROC», το έτος XI, 1981, τευχ. 4, σ. 81.

¹¹¹ C.P.D.S., 1984-1991. Βλ. επίσης το άρθρο. Ο Διδάκτ. Δημήτριος Στανιλοάε, *Doctor Honoris Causa της Θεολογικής Σχολής της Αθήνας* (Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, "Doctor Honoris Causa" al Facultății de Teologie din Atena), στο "Vestitorul Ortodoxiei", έτος IV, 71, 1-15 Μαΐου 1992, σ. 7.

Από το 1975, έζησε με τη σύζυγό του Μαρία, σε ένα διαμέρισμα στην οδό Cernica, αριθ. 6, στον πρώτο όροφο, διαμέρισμα 6. Αυτό το διαμέρισμα το αγόρασε μέσω συνεχών οικονομικών προσπαθειών, λαμβάνοντας υπόψη ότι η σύζυγός του ήταν νοικοκυρά και δεν είχε καμία σύνταξη. Αυτή είχε πάντοτε πλήρη αφοσίωση προς τον πατέρα Δημήτριο, για την εξαιρετική επίπονηση και σύνθετη δραστηριότητα του και η ίδια ήταν πάντα μέτρια όσο αφορά την υλική ζωή. Έζησαν μαζί μια ταπεινή, μοναχική, εξαιρετικά σοβαρή ζωή, χωρίς υλικές και οικονομικές αξιώσεις, παραθέτωντας τον εαυτό τους κατά τις διδασκαλίες της Νέας Διαθήκης και των Αγίων Πατέρων¹¹².

Διατήρησε καλές σχέσεις με τον Πατριάρχη Θεόκτιστο της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Επίσης, είχε καλές σχέσεις με τους νέους, ειδικά με εκατοντάδες ιερείς, καθηγητές, μοναχούς, λαϊκούς (για παράδειγμα, με τον Ioan Alexandru τα τρία παιδιά του οποίου βάπτισε), με ξένες προσωπικότητες ως τον J. Meyendorff, τον A. Ritter, τον Chr. Fehry, τον Fr. Heye, τον F. von Lilienfeld, τον Olivier Clément, τον Marc Antoine Costa de Beauregard¹¹³, τον Γ. Γαλίτη, τον Donald Allchin, τον Jürgen Moltmann, τον Robert Baringer, τον Neeser, τον Atanasie Ieftici, τον Kalistos Ware και με πολλούς άλλους¹¹⁴.

Αν και αντιπροσώπευσε την κορυφή της Ρουμανικής Ορθόδοξης θεολογίας, αν και τα έργα και οι δραστηριότητές του έγιναν έργα αναφοράς για τη θεολογία και την εκκλησιαστική ζωή στη χώρα μας, δεν εκτιμήθηκε για την πραγματική αξία του μέχρι το 1989. Άλλες ξένες χώρες, ωστόσο, τόλμησαν να του προσφέρουν τον ολόκληρο τους σεβασμό και τιμή. Δεν εξελέχθηκε μέλος ούτε στη Μητροπολιτική Συνέλευση στο Βουκουρέστι, ούτε στην Εκκλησιαστική Εθνική Συνέλευση και δεν ήταν ενεργός σύμβουλος της Ιεράς Συνόδου της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας¹¹⁵.

Τον Δεκέμβριο του 1989, δέχτηκε θερμά, με χαρά και με δάκρυα, τα νέα για την έναρξη της επανάστασης, η οποία προκάλεσε οριστική ρήξη με τον κόσμο του *ψευδοκράτους του νέου ανθρώπου*, με την άθεο κομμουνιστική κοινωνία, διά της ιεράς θυσίας χιλιάδων Ρουμάνων νέων¹¹⁶.

¹¹² C.P.D.S., 1975 μέχρι τώρα.

¹¹³ M. A. Costa de Beauregard, *Aspects de l'Ascétisme dans l'orthodoxie contemporaine. Le cas de la Roumanie*, στο "Archives des Sciences sociales et des religions", τευχ. 75 (Ιούλιος – Σεπτέμβριος), 1991, σ. 49.

¹¹⁴ C.P.D.S., 1963 μέχρι τώρα.

¹¹⁵ *Αυτόθι*.

¹¹⁶ *Αυτόθι*, 1989 και μετά.

Τα έτη 1990 και 1991 εντάσσουν τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε ένα από τα πιο αξιόλογα πρόσωπα του Ρουμανικού πολιτισμού, αφού αυτός γίνεται μέλος της Ρουμανικής Ακαδημίας, το ανώτατο πολιτιστικό φόρουμ της χώρας μας¹¹⁷.

Τον Ιούλιο του 1990, ταξιδεύει στη Γερμανία, προσκαλεμένος από διάφορα πανεπιστημιακά κέντρα. Πηγαίνει επίσκεψη και στην κόρη και στον εγγονό του, στο Φραϊμπουργ¹¹⁸.

Τον Ιανουάριο του 1992, στη Μονή Antim, συμμετέχει μαζί με τα αξιόλογα μέλη της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρουμανίας, στο συνέδριο σχετιζόμενο με την αγιοποίηση των νέων αγίων της Ρουμανίας (του Στεφάνου του Μεγάλου, του Κωνσταντίνου Brancoveanu και των γιών του, του Δανιήλ του Ερημίτη, του Ιωάννου Iacob από την Ιορδανία, του Γελασίου από Râmneț και άλλων¹¹⁹).

Τον Ιούνιο του 1992, η ηγεσία του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου ετοιμάζεται να χορηγήσει στον πατέρα καθηγητή τον τίτλο του Doctor Honoris Causa¹²⁰.

Στη δεκαετία του 1980 και ιδιαίτερα μετά από το 1989, δημοσίευσε στη Ρουμανία και στο εξωτερικό πολύτιμα βιβλία θεολογίας, πρωτότυπα, παρέχοντας νέες συνεισφορές για την ανάπτυξη της Ρουμανικής και εξωτερικής δογματικής θεολογίας¹²¹. Μπορούμε να αναφέρουμε τα εξής: *Ηθική Ορθόδοξη Θεολογία* (Teologia morală Ortodoxă), σε τρεις τόμους, *Ορθόδοξη Πνευματικότητα* (Spiritualitatea Ortodoxă), Βουκουρέστι, 1981, *Ορθόδοξη Δογματική* (2 τόμοι), Benziger Verlag, 1985 – 1990, *Πνευματικότητα και Κοινωνία στην Ορθόδοξη Λειτουργία* (Spiritualitate și comuniune în liturghia Ortodoxă), Craiova, 1991, *Το θάνατο Πρόσωπο του Θεού* (Chipul nemuritor al lui Dumnezeu), Craiova, 1987, *Μελέτες Δογματικής Θεολογίας* (Studii de teologie dogmatică), Craiova, 1991¹²².

¹¹⁷ Όπ.π., 1990 - 1991. Επισημαίνουμε το εξαιρετικό πορτρέτο που του κάνει ο Gabriel Liiceanu: "Ο πατέρας Στανιλοάε μπορεί να εξασφαλίσει μια έντιμη θέση σε οποιαδήποτε Ακαδημία του κόσμου..." στο "22", β' έτος, τευχ. 8 (109), 28.02 5.03.1992, Βουκουρέστι, σ. 15. Του Gh. I. Drăgulin, *Η ανώτατη αναγνώριση στη Ρουμανία της αξίας ενός χριστιανού θεολόγου και φιλοσόφου* (Recunoașterea supremă în țară a valorii unui filosof și teolog creștin), στο "BOR", έτος XCVIII, τευχ. 5 - 6, Μάιος - Ιούνιος 1990, σ. 28 -30.

¹¹⁸ C.P.D.S., 1990.

¹¹⁹ Αυτόθι, 1992.

¹²⁰ Αυτόθι.

¹²¹ Βλ. του Gh. Drăgulin, *Περίφημοι Ρουμάνοι Θεολόγοι κατά τη διάρκεια του πρώτου ήμισυ του 20ου αιώνα* (Teologi români de seamă din prima jumătate a veacului al XX-lea), στο "TV", το έτος XLIII, δεύτερη σειρά, τευχ. 4, Ιούλιος - Αύγουστος 1991, Βουκουρέστι, σ. 80 - 83.

¹²² Βλ. την πιο πλήρη βιβλιογραφική λίστα του Π.Κ. Δημητρίου Στανιλοάε, στο παρόν έργο. Η Monica Lovinescu εκτίμησε άριστα το έργο *Η Ορθόδοξη Ηθική Θεολογία* (Teologia morală ortodoxă) (γ' τόμοι), στην εκπομπή της *Θέσεις και αντιθέσεις στο Παρίσι* (Teze și antiteze la Paris), για το

Κατά τα τελευταία χρόνια της ζωής του, από το 1989 ως το 1992, έγραψε πολλά άρθρα, μερικές φορές απάντησε σε ορισμένες αντιτάσεις¹²³, έδωσε αναρίθμητες συνεντεύξεις, απαντώντας στις ανάγκες της σημερινής κοινωνίας, με μια απίστευτη ζωτικότητα¹²⁴. Τέτοια ήταν και η περίπτωση της ομάδας πρωτοβουλίας για την αναζωογόνηση της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, "Grupul de reflexie" (Η ομάδα διαλογισμού)¹²⁵.

Τον Μάρτιο του 1993, η Μαρία (Μαρία), η σύζυγος του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε, απεβίωσε στην αιωνιότητα, μετά από εξήντα χρόνια της ζωής της μαζί του. Ο πατέρας Στανιλοάε την ακολούθησε λίγους μήνες αργότερα, στις 5 Οκτωβρίου, το 1993. Η νεκρώσιμη ακολουθία του εψάδη από τα μέλη της Ιεράς Συνόδου της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρουμανίας, στον Καθεδρικό Ναό του Πατριαρχείου και ετάφη στη Μονή Cernica με μια μοναδική και εξαιρετική τελετή, που τίμησε το μεγαλύτερο Ρουμάνο θεολόγο και ένα ιδιαίτερα διακεκριμένο απόγονο της Εκκλησίας μας.

Η πρόσκληση μίας αξιολόγησης

Περισσότερα από έξι δεκαετίες, ο πατέρας καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε πραγματοποίησε μια εντυπωσιακή επιστημονική και διδακτική δραστηριότητα, ιδιαίτερα στον τομέα της δογματικής θεολογίας, και ως εκ τούτου, προς το παρόν "θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους θεολόγους του κόσμου"¹²⁶.

Ραδιόφωνο "Ελεύθερη Ευρώπη" (Radio Europa Liberă), την πρώτη ημέρα του Πάσχα, του 1982, θεωρώντας το έργο ένα αριστούργημα της Ρουμανίας και της θεολογίας, μαζί με την *Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία* (Teologie Dogmatică Ortodoxă).

¹²³ Ο Αρχιεπίσκοπος Antonie Plămădeală κάνει μια παρατήρηση στο άρθρο του "Έχουμε επισημάνει... επισημαίνουμε", στο "Ρουμανικό Τηλέγραφο", έτος CXL, τευχ. 5-6, η 1η Φεβρουαρίου 1992, Σιμπίου, σ. 4.

¹²⁴ Ο Pascal Ilie Virgil, *Φωτογραφική πληροφορία* (Fotoinformație), σχετικά με την Οδό του Σταυρού (Drumul crucii), στο "Romania Liberă", έτος L, τευχ. 14654, νέα σειρά, τευχ. 624, Τρίτη η 21η Μαρτίου 1992, σ. 3. Του Δ. Στανιλοάε, *Το Υπερβατικό Μυστήριο στη ζωγραφική* (Misterul transcendent în pictură), στο "Romania Liberă", έτος L, τευχ. 14658, νέα σειρά, τευχ. 624, Σάββατο - Κυριακή, 4 - 5 Απριλίου 1992, σ. 5. Του Bria Ion, *Η εμπειρία του κόσμου στην σύγχρονη θεολογία. Η συμβουλή του π. κ. Δημητρίου Στανιλοάε* (Experiența lumii în teologia actuală. Contribuția Părintelui Prof. Dumitru Stăniloae), στο "ROC", έτος XCVIII, τευχ. 9 - 10, Σεπτέμβριος - Οκτώβριος, 1980, σ. 107 - 110.

¹²⁵ C.P.D.S., 1989-1992.

¹²⁶ Του Mircea Păcurariu, *Διακόσια χρόνια...* (Două sute de ani...), σ. 321. Βλ. επίσης του Gh. Drăguliu *Ένας από τους μεγαλύτερους Χριστιανούς Θεολόγους* (Unul din cei mai mari teologi creștini), στο "Albina", έτος XCIII, τευχ. 7, 1990, σ. 11. Το Συνέδριο "Dumitru Stăniloae" στην Εκκλησιαστική Σχολή του Μπουζάου - Buzău (Simpozion "Dumitru Stăniloae" la Seminarul Teologic din Buzău), στο περιοδικό "Muguri", νέα σειρά, έτος II, τευχ. 5, Εκκλησιαστική Σχολή Μπουζάου, 1991 - 1992, σ. 3 - 7 (ειδικά οι ομιλίες του ποιητή Ioan Alexandru και του π. Κωνσταντίνου Galeriu). Η συνέντευξη του

Δεν υπάρχει θεολογικό θέμα που ο π. Στανιλοάε να μην αντιμετωπίζει με βαθύτητα, ευκρίνεια και εξαιρετική πρωτοτυπία: από την άκτιστη ενέργεια για τη γένεση του κόσμου και του ανθρώπου, από την Αποκάλυψη στο μυστήριο της γνώσης και της επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων και μεταξύ του Θεού και του ανθρώπου, από την πτώση του ανθρώπου στην αποκατάσταση του ανθρώπου, από τα μυστήρια καθιερωμένα διά του Ιησού Χριστού στην κοινωνία μας μέσω της Αγίας Ευχαριστίας, από τη θυσία του Ιησού κάτω από την προοπτική της σωτηρίας μας, από την άσκηση και μυστικισμό στην θεοποίηση του ανθρώπου, από την Ορθοδοξία σε Οικουμενισμό - θέματα σκιαγράφοντας ένα έργο που μπορεί να βοηθήσει το Ρουμανικό λαό στην κατανόηση της ταυτότητάς του και η οποία μπορεί να θεωρηθεί μεταξύ των θεμελιωδών πνευματικών επιτευγμάτων της ανθρωπότητας.

Ο καθηγητής Gh. Vlăduțescu, ένας αξιότιμος φιλόσοφος του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου, πολύ σωστά δήλωσε ότι: "Διαβάζοντας τον Στανιλοάε, ίσως έναν από τους μεγαλύτερους θεολόγους Ορθοδοξίας αυτού του αιώνα, διαβάζουμε τους εαυτούς μας...": "επιφανιακά οριστικός σε διαδηλώσεις, αυτός παντότε σχολιάζει και κάνει τον αναγνώστη του να έχει συνεχείς ερωτήσεις, ώστε να μας δείξει πάντοτε αυτό που δεν είμαστε ακόμα, ώστε να γίνουμε αυτό που πρέπει να είμαστε"¹²⁷.

Camil Marius Dădârlat στο σπίτι του Δημητρίου Στανιλοάε (Acasă la Dumitru Stăniloae), στο "Universul cărții", το έτος 2, τευχ. 4 (16), Απρίλιος 1992, σ. 16. Του Petru Horhoianu, *Η θεολογική σκέψη του Δ. Στανιλοάε* (Cugetarea teologică a Profesorului Dumitru Stăniloae), στο "MB», τευχ. 3 - 4, Μάρτιος - Απρίλιος 1985, σ. 155 -165. Bria Ion, *Η δημιουργικότητα του Δ. Στανιλοάε. Εισαγωγή στη θεολογική σκέψη του*, στο "Οικουμενικό Περιοδικό", 1980, σ. 53 – 59. Ομοίως, *Pour situer la théologie de Père Stăniloae* στο "Revue de Théologie et de Philosophie", τευχ. 112 (1980), σ. 133 -137. Του M Păcurariu, *Η Ιστορία της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρουμανίας* (Istoria Bisericii Ortodoxe Romane), τόμος III, Βουκουρέστι, 1981, σ. 482 και άλλοι.

¹²⁷ Gh. Vlăduțescu, *Προσωπογραφία ενός φιλοσόφου* (Profil de filosof), στο "Academica", έτος II, τευχ. 5 (17), 1992, σ. 20.

ΜΕΡΟΣ Β': ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εισαγωγή

Προκειμένου να επιτευχθεί η “καταγραφή” αυτής της συνολικής βιβλιογραφίας, έλαβα υπόψη πολλές φορές την γνώμη του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε, προσπαθώντας, μέσω του, να βρω τις πηγές, ή τα έργα ή τους τίτλους των έργων. Επιπλέον, μαζί με τον πατέρα Στανιλοάε, έγραψα σε αρκετούς θεολόγους και καθηγητές στο εξωτερικό για την ενημέρωση και, εμμέσως, να ολοκληρωθεί η βιβλιογραφική λίστα των έργων που δημοσιεύθηκε σε διάφορες γλώσσες εκτός Ρουμανίας: τον Ion Bria (Ελβετία), τον Ioan Ionita (ΗΠΑ), τον Ilie Frăcea (Ελλάδα), τον Olivier Clément, τον Marc Antoine Costa de Beauregard (Γαλλία), τον AM Allchin (Μεγάλη Βρετανία), την Λύδια Στανιλοάε (Γερμανία), τον Traian Valdman (Ιταλία).

Έχω ελέγξει και αναλύσει πολύ προσεκτικά το υλικό που δημοσιεύθηκε από τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε σε εφημερίδες, περιοδικά και βιβλία σε διάφορες βιβλιοθήκες: στη βιβλιοθήκη του Θεολογικού Ινστιτούτου στο Βουκουρέστι, στη βιβλιοθήκη της Θεολογικής Σχολής στο Σιμπίου, στη βιβλιοθήκη της Ιεράς Συνόδου της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, στην Εθνική Βιβλιοθήκη (πρώην BCS), στην προσωπική βιβλιοθήκη του πατέρα καθηγητή Δημητρίου Στανιλοάε και, τελευταίο αλλά όχι λιγότερο, στη βιβλιοθήκη της Ρουμανικής Ακαδημίας. Ταυτόχρονα, έχω αναλύσει προσεκτικά τα αρχεία του Μητροπολιτικού Ναού της Τρανσυλβανίας, του Θεολογικού Ινστιτούτου του Βουκουρεστίου, του Θεολογικού Ινστιτούτου στο Σιμπίου και τα αρχεία του πατέρα Στανιλοάε.

Για να μάθω ορισμένα στοιχεία σχετικά με τις συνεντεύξεις που έδωσε ο καθηγητής Δ. Στανιλάε σε πολλά ραδιοφωνικά και στη τηλεόραση, έχω προσωπικά μπει σε επαφή με τους δημοσιογράφους ή τους συντάκτες που τις έχουν καταγράψει.

Για μια πλήρη άποψη επάνω στα δημοσιεύτα έργα του, ο πατέρας Δημήτριος Στανιλοάε μου πρόσφερε την πιο ακριβή και άμεση πληροφόρηση σχετικά με τους συγχρόνους ή τους μελλοντικούς εκδότες του.

Για να ολοκληρώσω αυτό τον κατάλογο έχω χρησιμοποιήσει τις βιβλιογραφικές πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν από τους:

α) Ronald Γ. Roberson, CSP, στο έργο *Σύγχρονη Ρουμανική Ορθόδοξη Εκκλησιολογία. Η Συμβολή του Δημητρίου Στανιλοάε και νεοτέρων συναδέλφων*, Ρώμη, 1998, σ. 338 - 358.

β) Cezar Vasiliu, στη βιβλιογραφική μελέτη για τον εορτασμό του πατέρα Δ. Στανιλοάε, *Επέτειοι Θεολογικής Εκπαίδευσης*. Το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας του καθ. Δ. Στανιλοάε, στο "ROC", έτος γ', τευχ. 4 Δεκεμβρίου 1973, Βουκουρέστι, σ. 81- 87.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι μάλλον δύσκολο να συμπεριλαμβάνω όλα τα έργα που κυκλοφορούν για τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε ή επανεκδόθηκαν στα ρουμανικά ή σε άλλες γλώσσες, ιδίως μετά από το 1989, ζήτησα, με τη συμφωνία του πατέρα Στανιλοάε να ενημερωθώ για την παρουσία των εν λόγω εργασιών, μέσω ενός άρθρου στη στήλη "Epistolar", στο "Romania Libera", L (1992), τευχ. 619, 28 – 29, σ. 5.

Η παρούσα βιβλιογραφική λίστα των εργασιών του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε είναι μόνο μια αρχή. θα συνεχίσει στο μέλλον με συμπληρώσεις, με νέα δεδομένα και με προτάσεις που θα μαζέψουμε.

Για τη δομή και τη χρονολογική παρουσίαση της βιβλιογραφίας, έχω χρησιμοποιήσει το μοντέλο που σχεδίασε ο Barbu Theodorescu για το τεράστιο έργο του Nicolae Iorga στη:

α) Λογοτεχνική και ιστορική βιβλιογραφία του Nicolae Iorga 1890 - 1934 (*Bibliografia istorică și literară a lui Nicolae Iorga, 1890 - 1934*), Βουκουρέστι, 1935, σ. 382.

β) Η οικονομική, κοινωνική και πολιτική βιβλιογραφία του Nicolae Iorga, 1890 - 1934 (*Bibliografia politică, socială și economică a lui Nicolae Iorga, 1890 - 1934*), Βουκουρέστι, 1937, σ. 370.

γ) Ο Nicolae Iorga, 1870 - 1940, Βουκουρέστι, 1976, σ. 576.

Η βιβλιογραφική λίστα που σας παρουσιάζουμε παρακάτω διαρθρώνεται στις ακόλουθες κατηγορίες δημοσιευμένων ή αδημοσιευτών έργων·

1. Μελέτες σε τόμους.
2. Μεταφράσεις: α) σε τόμους και β) σε περιοδικά
3. Φυλλάδια
4. Μελέτες (σε περιοδικά και σε τόμους)
5. Άρθρα (θεολογίας)
6. Τιμητικά άρθρα
7. Πρόλογοι
8. Κηρύγματα

9. Ομιλίες
10. Άρθρα εκλαΐκευσης
11. Σημειώσεις, γνωμοδοτήσεις, σχόλια
12. Κριτικές
13. Συνεντεύξεις ραδιοφώνου, τηλεόρασης
14. Αλληλογραφία και διάφορα έγγραφα με ιδιωτικό ή δημόσιο χαρακτήρα*
15. Άρθρα, σχόλια και διαφορετικές υπεραξίες για τον π. Δημήτριο Στανιλοάε.

* Προς το παρόν, μια πλήρη απογραφή της αλληλογραφίας του πατέρα καθηγητή Δημητρίου Στανιλοάε δεν είναι διαθέσιμη, ούτε στη Ρουμανία, ούτε στο εξωτερικό. Οι επιστολές του, μπορεί να βρεθούν στα αρχεία του Βουκουρεστίου ή της Επισκοπής του Σιμπίου, στο Πατριαρχείο, στο Θεολογικό Ινστιτούτο από το Βουκουρέστι και Σιμπίου, στα προσωπικά αρχεία του ιδίου καθηγητή, στα αρχεία άλλων ιδρυμάτων ή προσώπων που έχουν εντοπισθεί ή όχι μέχρι στιγμής.

- εν τω μεταξύ, πριν από την δημοσίευσή του, αυτός είχε συλληφθεί). Η 2η έκδοση, τ. α', β', έκδ. Renașterea Κλουζ, 2004, 426 σ.
8. *Η ουνιά στην Τρανσυλβανία, μια προσπάθεια διαίρεσης του Ρουμανικού λαού* (Uniatișmul în Transilvania, încercarea de dezmembrare a poporului român), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1973, 208 σ.
 9. *Η μυσταγωγία του αγίου Μαξίμου του Ομολογητού, εισαγωγή, σχόλια του πρωτοπρεσβ. Δημητρίου Στανιλοάε· μεταφρ. του Ιγνατίου Σακαλή, Αποστολική Διακονία, Αθήνα, 1973, σ. 184.*
 10. *Για έναν Ορθόδοξο οικουμενισμό, Ευχαριστία, Πίστη, Εκκλησία (Το πρόβλημα της Intercommunio-διακοινωνίας)*, εισαγωγή του Παναγιώτη Νέλλα, μετάφρ. του Ελευθερίου Μάινα, Άθω, Πειραιάς, 1976, 118 σ.
 11. *Φιλοσοφικά και θεολογικά ερωτήματα* ("Περί διαφορών αποριών των Αγίων Γρηγορίου και Διονυσίου"), του αγίου Μαξίμου του Ομολογητού, πρωτοπρεσβ. Δημητρίου Στανιλοάε· μεταφρ. του Ιγνατίου Σακαλή, τ. Α', Αθήνα, 1978, 316 σ.
 12. *Η Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία για τα Θεολογικά Ινστιτούτα* (Teologia dogmatică Ortodoxă pentru Institutele Teologice), γ' τόμοι, έκδ. IBMBOR Βουκουρέστι, 1978 (τ. α' σ. 504, τ. β', σ. 380, τ. γ', σ. 466)· η 2η έκδοση, 1996 (τ. α'), 1997 (τ. β'-γ'), τ. α' σ. 344, τ. β', σ. 252, τ. γ' 308 σ. η 3η έκδοση, 2003, τ. α' σ. 528, τ. β' σ. 392, τ. γ' σ. 486
 13. *Θεολογία και Εκκλησία*, σε μετάφραση του Robert Barringer, πρόλογος του John Meyendorff, Νέα Υόρκη, εκδ. του Αγίου Βλαντιμίρ, 1980, 240 σ.
 14. *Προσευχή, Ελευθερία Αγιότητα*, πρόλογος του Αρχιμ. Γεωργίου Γρηγοριάτου, έκδ. Λειμών, Αθήνα, 1980, 112 σ.
 15. *Dieu est Amour*, μετάφρ. και επίλογος του D. Nesser, έκδ. Labor et Fides, Γενεύη, 1980, σ. 122, 2η έκδοση, 1989.
 16. *Ηθική Ορθόδοξη Θεολογία* (Teologia morală ortodoxă), τ. γ', *Ορθόδοξη Πνευματικότητα* (για τα Θεολογικά Ινστιτούτα) (Spiritualitatea Ortodoxă), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1981, 320 σ.
 17. *Prière de Jesus et l'expérience de Saint Esprit*, πρόλογος του Olivier Clément, Desclée de Brouwer, Paris, 1981, 136 σ.
 18. *Ose comprendre que je t'aime*, Παρίσι, Les Editions de Cerf, 1983, 221 σ. (σε συνεργασία με τον Marc Antoine Costa de Beauregard).
 19. *Dios es Amor*, μεταφρ. του Alfonso Ortiz, Secretariado Trinitario, Salamanca, 1984, 134 σ.

20. *Ο Θεός είναι αγάπη*, Θεσσαλονίκη, 1984, 104 σ.
21. *Η πορεία προς τον Σωτήρα Χριστό, τρία θεολογικά δοκίμια*, Το Περιβόλη της Παναγίας, Θεσσαλονίκη, 1984.
22. *Orthodoxe Dogmatik, I*, mit einem Gleitworth Jürgen von Moltman, aus dem Rumänischen übersetzt von Hermann Pitters, Benzinger Verlag, Gütersloher Verlaghaus, Gerd Mohn, Zuríχη Einsiedeln Köln, 1985, 144 σ.
23. *Le génie de l'Orthodoxie. Introduction*. Πρόλογος του Μητροπολίτου Δαμασκηνού, πρόλογος του Olivier Clément, μετάφρ. του π. Dan Ilie Ciobotea, Desclée de Brouwer, Παρίσι, 1985, 144 σ.
24. *Il Genio dell' Ortodossia*, Πρόλογος του κ. Olivier Clément, έκδ. Jaca Book, Milano, 1986, 126 σ.
25. *Dio e amore*, Citta Nuova, Ρώμη, 1986.
26. *Πνευματικότητα και Κοινωνία στην Ορθόδοξη Λειτουργία* (Spiritualitate și comuniune în Liturghia Ortodoxă), Craiova, έκδ. Mitropolia Olteniei, 1986, 440 σ. η 2η έκδ., IBMBOR, Βουκουρέστι, 2004, 718 σ.
27. *Η αθάνατη εικόνα του Θεού* (Chipul nemuritor al lui Dumnezeu) Craiova, Mitropolia Olteniei Publishing House, 1987, σ. 392, β' έκδοση, β' τόμοι, έκδ. Cristal, Βουκουρέστι, 1995, τ. α', 218 σ. τ. β', σ. 176.
28. *Πνευματικές Συζητήσεις* (Convorbiri duhovnicești), τόμος β' (ένα τεύχος του πρώτου τόμου εκδόθηκε αρκετά χρόνια πριν από αυτό), με επιμέλεια της Episcopia Huși, 1988, σ. 13 - 120 (σε συνεργασία).
29. *La preghiera di Gesu "e lo Santo Spirito"*, Citta Nuova, Roma, 1988, 106 σ.
30. *Orthodoxe Dogmatik, II*, aus dem Rumänischen übersetzt von Hermann Pitters, Benzinger Verlag, Gütersloher Verlaghaus, Gerd Mohn, Zurich, Einsiedeln Köln, 1990, 307 σ.
31. *Ο Θεός, ο κόσμος και ο άνθρωπος: Εισαγωγή στην Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία*, μεταφρ. του π. Constantin Coman, Γιώργος Παπαευθυμίου, Αθήνα, Αρμός, 1990, 154 σ., 2η έκδοση, 1995.
32. *Μελέτες Δογματικής Θεολογίας. Η Χριστολογία του Αγίου Μαξίμου του Ομολογητού. Ο άνθρωπος και ο Θεός. Ο Άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος, οι Ύμνοι της Αγάπης του Θεού* (Studii de teologie dogmatică. Hristologia Sf. Maxim Mărturisitorul. Omul și Dumnezeu. Sf. Simeon Noul Teolog. Imnele iubirii dumnezeiești) (μετάφραση), Κραϊόβα, 1991, 708 σ.

33. *Η Ευαγγελική Εικόνα του Ιησού Χριστού* (Chipul evanghelic al lui Iisus Hristos), έκδ. Mitropolia Ardealului, Σιμπίου, 1992, 286 σ.
34. *Σκέψεις για την πνευματικότητα του Ρουμανικού Λαού* (Reflecții despre spiritualitatea poporului), έκδ. Scrisul romanesc, Κραϊόβα, 1992, 164 σ. 2η έκδοση, Elion, Βουκουρέστι, 2001, 206 σ.
35. *Επτά πρωινές συζητήσεις με τον πατέρα Στανιλοάε* (Șapte dimineți cu Părintele Stăniloae), έκδ. Anastasia, Βουκουρέστι, 1992, 272 σ. 2η έκδοση, 2002, 276 σ. (Συζητήσεις με τον Sorin Dumitrescu).
36. *Ο Ιησούς Χριστός, το Φως του Κόσμου* (Iisus Hristos, lumina lumii), έκδ. Anastasia, Βουκουρέστι, 1993, 289 σ.
37. *Η Αγία Τριάς ή έν αρχῇ ἦν ἡ Ἀγάπη* (Sfânta Treime sau la început era iubirea), έκδ. IBMBOR, Bucharest, 1993, 96 σ., 2η έκδοση, 2005, 100 σ.
38. *Ασκητισμός και Μυστικισμός ή θεολογία της πνευματικής ζωής* (Ascetica și Mistica creștină sau Teologia vieții spirituale), έκδ. Casa Cărții de Știință, Κλουζ, 1993, 360 σ.
39. *Ορθόδοξος Ασκητισμός και Μυστικισμός* (Ascetica și Mística Ortodoxă), τ. α', β, έκδ. Deisis, Μονή Αγ. Ιωάννου του Προδρόμου, Άλμπα Ιούλια, 1993, τ. α' 202 σ. και τ. β' 208 σ.
40. *Η εμπειρία του Θεού στην Ορθοδοξία* (Trăirea lui Dumnezeu în Ortodoxie) (Μελέτες Δογματικής με έναν πρόλογο του K. Ilie Moldovan και με μια ανθολογία, εισαγωγική μελέτη και σημειώσεις του Sandu Frunză), Έκδ. Dacia., Κλουζ, 1993, 248 σ. 2η έκδοση, 2000, 214 σ, έκδ. Dacia, 2006.
41. *Η Χριστιανική Αγάπη* (Iubirea creștină), έκδ "Porto-Franco", Galați, 1993, 176 σ.
42. *Ο πατήρ Στανιλοάε μας μιλάει* (Ne vorbește Părintele Dumitru Stăniloae), α' έκδ. Episcopia Romanului și Hușilor., Ρώμαν, 1993, 192 σ. (Συζητήσεις με τον Αρχιμ. Ioanichie Bălan).
43. *Η εμπειρία του Θεού. Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία*, τ. α' : *Αποκάλυψη και γνώση του Τριαδικού Θεού*, μεταφρ. του Ioan Ioniță και του Robert Barringer. Πρόλογος (27 σ.) του Επισκόπου Διοκλείας Καλλίστου, Pembroke College, Τίμιος Σταυρός Ορθόδοξη Έκδοση, Brookline, Massachusetts, 02146, 1993, 280 σ. η 2η έκδοση, 1998. Η 3η έκδοση, 2000 (αγγλική μετάφραση του πρώτου τόμου της *Ορθόδοξης Δογματικής Θεολογίας* (Teologia Dogmatică Ortodoxă)).

44. *Θεολογία και Εκκλησία*, μεταφρ. του Νίκου Τσιρόνη, Τήνο, Αθήνα, 1994, 234 σ.
45. *Saint Maxim le Confesseur, Ambigua*, εισαγωγή par Jean Claude Larchet, πρόλογος του Δ. Στανιλοάε, έκδ. Suzesnes, Παρίσι, 1994.
46. *Μικρή Δογματική σε ομιλίες. Διάλογοι στην Cernica (Mică Dogmatică vorbită. Dialoguri la Cernica)*, μετάφραση της Maria Cornelia Oros, έκδ. Deisis., Σιμπίου, 1995, β' έκδοση, 2000 (διάλογοι με τον Marc Antoine Costa de Beauregard).
47. *Η προσευχή του Ιησού και η εμπειρία του Αγίου Πνεύματος (Rugăciunea lui Iisus și experiența Duhului Sfânt)*, προλογ. του Αρχιμ. Γεωργίου Γρηγοριάτη, πρόλογος του κ. Olivier Clément, μετάφραση από γαλλικά της Μαριλένας Rusu, έκδ. Deisis., Σιμπίου, 1995, 128 σ. 2η έκδοση, μετάφραση της Maria Cornelia Ica jr., έκδ. Deisis, Σιμπίου, 2003, 158 σ.
48. *Orthodoxe Dogmatik, III*, mit einem Gleitwort von Jürgen Moltman, aus dem Rumänischen übersetzt von Hermann Pitters, Benzinger Verlag, Gütersloher Verlaghaus, Solothurn, Ντίσελντορφ, 1965, 404 σ.
49. *Oracion De Jesus y Experiencia Del Espiritu Santo*, μετάφραση της Alejandra Gonzales Bonilla, SA de Narcea Ediciones, Madrid, 1997, 128 σ.
50. *Η εμπειρία του Θεού. Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία*, τ. β' : Ο κόσμος, η Δημιουργία και η θεοποίηση, έκδ. Τίμιος Σταυρός, Brookline, Massachusetts, 2000, 225 σ.
51. *Ασκητισμός και Μυστικισμός της Ορθόδοξης Εκκλησίας (Ascetica și Mistică Bisericii Ortodoxe)*, έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 2002, 442 σ.
52. *Ορθόδοξη πνευματικότητα. Ένας πρακτικός οδηγός για τους πιστούς και οριστικό εγχειρίδιο για τον επιστήμονα*, μεταφρ. του Αρχιμ. Jerome και της Otilia Kloos, πρόλογος του Alexander Golubov, Seminary Press St. Tichon, Πενσυλβάνια, 2002, 398 σ.
53. *Εθνικότητα και Χριστιανισμός (Națiune și creștinism)*, συλλογή άρθρων από εφημερίδες, από την έκδοση που Constantin Schifirnet, έκδ. Eliot., Βουκουρέστι, 2003, 290 σ.
54. *Η θεολογία της εικόνας (O teologie a icoanei)*, συλλογή δογματικών μελετών, επίλογος του Adrian Matei Alexandrescu, επιμέλεια του Stefan Ionescu Berechet, έκδ. Anastasia, Βουκουρέστι, 2005, 264 σ.

2. Μεταφράσεις (σε τόμους και σε περιοδικά)

1. Ανδρούτσου, Χρήστου, *Δογματική της Ορθοδόξου Ανατολικής Εκκλησίας* (Dogmatica Bisericii Ortodoxe răsăritene), έκδ. Arhidiecezană, Σιμπίου, 1930, XIV, 478 σ.
2. *Του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, Λόγος δεύτερος εκ των πρωτέρων κατά του Βαρλαάμ. Τρίτος λόγος εκ των πρωτέρων κατά του Βαρλαάμ.* (Tratatul al doilea din triada întâi contra lui Varlaam. Tratatul al treilea din triada întâi contra lui Varlaam), στο "AATA", IX (1932 - 1933), σ. 5-70, αναδημοσιεύονται μαζί με την *Απολογία και τον Πέμπτο λόγο κατά του αιρετικού Ακυνδίνου*, ως συμπλήρωση στο τόμο *Ζωή και διδασκαλία του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά*, Σιμπίου, 1938, σ. 1- 160.
3. Bulgakov, Serghie, *Ο Αμνός του Θεού. Περί θεανδρείας* (Mielul lui Dumnezeu. Despre Teandrie), α' μέρος, YMCA Press, 1993, 468 σ. Μετάφραση της επανεξέτασης από το "Putj" περιοδικό, 1933, τευχ. 41, σ. 101-105, στο "RT", XXIV (1934), τευχ. 7-8, σ. 269 - 272.
4. Vâșeslavțev, Boris, *Η σημασία της καρδιάς στη Θρησκεία* (Importanța inimii în religie) (έκθεση που δημοσιεύθηκε στο "Putj περιοδικό, Παρίσι, 1925, σ. 79-89), στο "RT", XXIV (1934), τευχ. 1-2, σ. 31- 40.
5. *Αγίου Μαξίμου του Ομολογητού, Η μυσταγωγία – ο κόσμος και η ψυχή, εικόνες της Εκκλησίας* (Mystagogia. Cosmosul și sufletul, chipuri ale Bisericii), στο "RT", XXXIV (1944), τευχ. 4-5, σ. 166-181 και τευχ. 7-8, σ. 339-356.
6. *Φιλοκαλία τῶν Ἱερῶν Νηπτικῶν συνερανισθεῖσα παρὰ τῶν Ἀγίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν ἐν ᾗ διὰ τῆς κατὰ τὴν πράξιν καὶ θεωρίαν ἠθικῆς φιλοσοφίας ὁ νοῦς καθαίρεται, φωτίζεται καὶ τελειοῦται* (Filocalia desăvârșirii ale sfintelor nevointe, sau culegere din scrierile Sfinților Părinți în care se arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși) τ. α', έκδ. Arhidiecezană, Σιμπίου, 1946, 408 σ. (Πρόλογος, σ. V - XII, με μετάφραση και σημειώσεις)· β' έκδοση, Harisma, Βουκουρέστι, 1993, 512 σ. έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 2008, 483 σ.
7. *Φιλοκαλία...* (Filocalia...), τόμος β', *Αποσπάσματα των έργων του Αγίου Μαξίμου του Ομολογητού* (Din scrierile Sfântului Maxim Mărturisorul), Σιμπίου, 1947, 288 σ. (Πρόλογος, μετάφραση, σημειώσεις)· β' έκδοση, Harisma, Βουκουρέστι, 1993, 352 σ. Γ' έκδοση, Humanitas, Βουκουρέστι,

- 1999, 278 σ. Έκδ IBMBOR., Βουκουρέστι, 2008, σ. 340. έκδ. Humanitas, 2009, 277 σ.
8. *Φιλοκαλία...* (Filocalia...), τόμος γ', *Του Αγίου Μαξίμου του Ομολογητού, Πρὸς τον Θαλάσσιο* (Sfântul Maxim Mărturisitorul: Răspunsuri către Talasie), Σιμπίου, 1948, 464 σ. (Πρόλογος και σημειώσεις)· β' έκδοση, έκδ. Harisma, Βουκουρέστι, 1994, 510 σ.· γ' έκδ. Humanitas, Βουκουρέστι, 1999, 421 σ. Έκδ IBMBOR, Βουκουρέστι, 2009, 516 σ. Έκδ Humanitas, 2009, 400 σ.
 9. *Φιλοκαλία...* (Filocalia...), τόμος δ', *Λόγοι των Αγίων Πατέρων Θαλασσίου, Ησυχίου Σιναΐτου, Φιλοθέου Σιναΐτου, Ιωάννου της Καρπάθου, Ιωάννου του Δαμασκηνού, Θεοδώρου Εδέσσης, Θεογνώστου, Ηλίου Εκδικού, Θεοφάνους, περί της των λογισμών επιστάσεως και περί της προσευχής* (Scrierile Sfinților Părinți: Talasie, Isichie Sinaitul, Filotei Sinaitul, Ioan Carpatiul, Ioan Damaschin, Teodor al Edessei, Teognost, Ilie Ecdicul, Teofan, cu îndemnuri pentru supravegherea gândurilor și sfaturi despre rugăciune), Σιμπίου, 1948, 328 σ. (με πρόλογο και σημειώσεις)· β' έκδοση, Harisma, Βουκουρέστι, 1994, 368 σ. γ' έκδοση, Humanitas, Βουκουρέστι, 2000, 320 σ, έκδ. Humanitas, 2008, 371 σ.
 10. Αρχιεπισκόπου Serghie Stragorodt'ki, *Η Σημασία της αποστολικής διαδοχής για τους ετεροδόξους* (Importanța succesiunii apostolice la heterodocși), στο "MMS", XXXIX (1963), τευχ. 9-10, σ. 574-591.
 11. Nyssen, Wilhelm, *Οι απαρχές της βυζαντινής ζωγραφικής* (Începuturile picturii bizantine), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1975, 165 σ. (Πρόλογος και μετάφραση του πρώτου ήμισυ του βιβλίου· το δεύτερο ήμισυ του βιβλίου, μεταφράζεται από τη Λύδια Στανιλοάε).
 12. *Φιλοκαλία...* (Filocalia...), τόμος ε': μέρος α'. *Πέτρου του Δαμασκηνού, Πνευματικές διδασκαλίες* (Petru Damaschin, Învățăture duhovnicești), μέρος β'. *Του Συμεών Μεταφράστου, Παράφραση στον Άγιο Μακάριο τον Αιγύπτιο* (Simeon Metafrastul, Parafraza la Macarie Egipteanul), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1976, 392 σ. (εισαγωγή α'· σ. 7-26. Εισαγωγή β', σ. 277- 292 και σχόλια) β' έκδ., Harisma, Βουκουρέστι, 1995, 447 σ. Έκδ. Humanitas, 2009, 360 σ.
 13. *Φιλοκαλία...* (Filocalia...), τόμος ς', μέρος α'. *Συμεών ο Νέος Θεολόγος, Τα 225 θεολογικά και πρακτικά κεφάλαια. Κεφάλαια ηθικά. Πρώτος και πέμπτος ηθικοί λόγοι* (Simeon Noul Teolog, Cele 225 de capete teologice și practice. Capetele morale. Cuvântările morale întâi și a cincea). Μέρος

- β'. Του Νικήτα Στηθάτου, *Τρίτη εκατοντάς των Κεφαλαίων περί της πράξεως, της φύσεως και της γνώσεως και της πνευματικής όψεως του Παραδείσου* (Nichita Stithatul, Cele 300 de capete despre făptuire, despre fire și despre cunoștință. Vederea Raiului), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1977, 392 σ. (Εισαγωγή 1. σ. 7 - 16, 2. Εισαγωγή σ. 205 - 210)· β' έκδοση, Humanitas, Βουκουρέστι, 1997, 376 σ. Έκδ Humanitas, 2009, 376 σ.
14. *Φιλοκαλία...* (Filocalia...), τόμος ζ', 1. *Νικήφορος ο Ησυχαστής* (Nichifor din singurătate) 2. *Θεόληπτος Φιλαδελφείας* (Teolipt al Filadelfiei) 3. *Ο Άγιος Γρηγόριος του Σινά* (Sfântul Grigorie Sinaitul), 4. *Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς* (Sfântul Grigorie Palama), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1977, 528 σ. (1. Σύντομο βιογραφικό σημείωμα σελ. 7-10 2. *Η ζωή και τα έργα του*, σ. 35 - 42 3. *Η ζωή και τα έργα του*, σ. 75 - 90 4. *Η ζωή και τα έργα του*, σ. 205 - 222· σχόλια. β' έκδοση, Humanitas, Βουκουρέστι, 1999, 519 σ. Humanitas, 2009, 476 σ.
15. Nyssen, Wilhelm, *Γη τραγουδούσα σε εικόνες. Τα ζωγραφισμένα Μοναστήρια της Μολδαβίας* (Pământ cântând în imagini. Frescele exterioare ale mănăstirilor din Moldova), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1978, 196 σ. με εικόνες (μετάφραση και πρόλογος).
16. *Φιλοκαλία...* (Filocalia...), τόμος η', 1. *Κάλλιστος και Ιγνάτιος* 2. *Κάλλιστος ο Πατριάρχης* 3. *Αββᾶς Κάλλιστος Αγγελικούδης* 4. *Ο Κάλλιστος Καταφυγιότης και άλλοι*, καθώς και μια μελέτη του μεταφραστή για την ιστορία του ησυχασμού στη Ρουμανική ιστορία και ορισμένα φιλοκαλικά κείμενα πολλών μοναχών της Ρουμανίας, έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1979, 648 σ. (Εισαγωγή, σ. 7-16, μια μελέτη για τον ησυχασμό, σελ. 555 - 587, σχόλια). β' έκδοση, Humanitas, Βουκουρέστι, 2002, 606 σ. Έκδ. Humanitas, 2009, 564 σ.
17. *Φιλοκαλία...* (Filocalia...), τόμος θ', 1. *Η Κλίμαξ του Αγίου Ιωάννου*, 2. *Η Διδασκαλία του Αββά Δωροθέου* (1. Scara Sfântului Ioan Scararul, 2. Învățăturile lui Ava Dorotei), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1980, 648 σ. (1. Εισαγωγή, σ. 3 -5. 2. *Η ζωή, το έργο και η μετάδοσή του* σ. 465 - 472, σχόλια). β' έκδοση, Humanitas, Βουκουρέστι, 2002, 602 σ. Έκδ. Humanitas, 2009, 564 σ.
18. *Φιλοκαλία...* (Filocalia...), τόμος ι', *Του Αγίου Ισαάκ του Σύρου, Περί των ιερών ασκήσεων* (Sfântul Isaac Sirul, Cuvinte despre sfintele

- nevoințe), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1981, 524 σ., (Εισαγωγή, σ. 6-12 και σχόλια). έκδ. Humanitas, 2008, 472 σ.
19. *Του Αγίου Γρηγορίου Νύσσης, Έργα...* (Scrieri...), μεταφράζεται σε συνεργασία με τον π. καθ. Ioan Buga (σχόλια του π. Δ. Στανιλοάε), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1982, 496 σ., PSB, 29.
 20. *Του Αγίου Μαξίμου του Ομολογητού, Περί διαφόρων αποριών* (Maxim Mărturisitorul, Ambigua), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1983, 372 σ. (με εισαγωγή και σχόλια), PSB, 80.
 21. *Του Αγίου Αθανασίου του Μεγάλου, Έργα* (Sfântul Atanasie cel Mare, Scrieri), *Κατά των Ελλήνων. Περί της Ενανθρωπήσεως του Λόγου, Τρεις λόγοι κατά των Αρειανών* (Cuvânt împotriva elinilor. Cuvânt despre întruparea Cuvântului. Trei cuvinte împotriva arienilor), Βουκουρέστι, 1987, 416 σ. (εισαγωγική μελέτη, σ. 5-26, ευρετήριο, σ. 403 - 415, σχόλια), PSB, 15.
 22. *Του Αγίου Αθανασίου του Μεγάλου, Έργα* (Sfântul Atanasie cel Mare, Scrieri), (μέρος β'), *Επιστολές. Η ζωή του Οσίου Πατρός ημών Αντωνίου* (Epistole. Viața Cuviosului Părintelui nostru Antonie), Βουκουρέστι, 1988, 256 σ. (Εισαγωγή, σ. 5 -20, ευρετ., σ. 245 - 255), σχόλια, PSB, 16.
 23. *Τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, επισκόπου Αλεξανδρείας, Ερμηνεία τῶν Ψαλμῶν* (A celui întru Sfinți Părintelui nostru Chiril, Episcopul Alexandriei, Tâlcuirea Psalmilor), I, "ΜΟ", XL, 1988. II III, LXI, το 1989, τευχ. 5, σ. 45 -77, και τευχ. 6, σ. 100 – 122. V IV, XLII, το 1990, τευχ. 1 3, σ. 123 – 199. VI VII, XLII, το 1990, τευχ. 4 - 6, σ. 155-204. VIII, XLIII, 1991, τευχ. 1, σ. 53 - 72. IX, XLIII, τευχ. 2, 1991, σ. 53 -71. X, XLIII, τευχ. 4- 6, 1991, σ. 76 - 92.
 24. *Φιλοκαλία...* (Filocalia...), τόμος ια', *Οι Άγιοι Βαρσανούφιος και Ιωάννης, Πνευματικοί Λόγοι* (Sfinții Varsanufie și Ioan, Scrieri duhovnicești), έκδ. Episcopia Romanului și Hușilor, Roman, 1990, 700 σ. (εισαγωγή, σ. 5-24 και σχόλια). Έκδ. Humanitas, 2009, 624 σ.
 25. *Αγίου Μαξίμου του Ομολογητού, Έργα* (Sf. Maxim Mărturisitorul, Scrieri) (μέρος β'). *Χριστολογικές και πνευματικές επιστολές* (Scrieri si epistole hristologice și duhovnicești), Βουκουρέστι, 1990, 368 σ. (εισαγωγή, σ. 5-8, ευρετ., σ. 357 - 364 και σχόλια), PSB, 82.
 26. *Κυρίλλου Αλεξανδρείας, Έργα* (Sfântul Chiril al Alexandriei, Scrieri), *Η λατρεία και η έν αληθεία και πνεύματι διακονία* (Închinarea și slujirea în duh și adevăr), Βουκουρέστι, 1991, 616 σ. (πρόλογος του Θεοκτίστου,

- Πατριάρχη της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, σ. 5-6, με σχόλια), PSB, 38.
27. *Φιλοκαλία...* (Filocalia...), τόμος ιβ', *Ησαΐα του Ερημίτη, Είκοσι εννέα λόγοι* (Cuviosul Isaia Pustnicul, Douăzeci și nouă de cuvinte), έκδ. Harisma, Βουκουρέστι, 1991, 296 σ. (σύντομη εισαγωγή του μεταφραστή, σ. 5-6, με σχόλια). Έκδ. Humanitas, 2009, 276 σ.
 28. *Αγίου Συμεών του Νέου Θεολόγου, Ύμνοι της Θείας Αγάπης* (Imnele iubirii dumnezeiești), στον τόμο *Μελέτες της Ορθόδοξης Δογματικής Θεολογίας* (Studii de teologie dogmatică ortodoxă), έκδ. Mitropolia Olteniei, Κραϊόβα, 1991, σ. 322 -705 (Εισαγωγή, σ. 307 – 321· σχόλια).
 29. *Η νοερή προσευχή. Φιλοκαλικά αποσπάσματα* (Rugăciunea lui Iisus. Fragmente Filocalice), με μια μελέτη του Επισκόπου Καλλίστου Ware, Καθηγητού του Πανεπιστημίου Οξφόρδης, Βουκουρέστι, το 1992, αναδημοσιευμένα κείμενα (πρόλογος του Επισκόπου Θεοφάνους Σιναίτη).
 30. *Αγίου Κυρίλλου Αλεξανδρείας, Έργα* (Sfântul Chiril al Alexandriei, Scrieri) (μέρος β'), Βουκουρέστι, 1992, 464 σ., PSB, 39.
 31. *Η Ιστορία του μοναχισμού στην Ρουμανία* (Din istoria isihasmului în ortodoxia română), έκδ. Scripta, Βουκουρέστι, 1992, 172 σ. (Μελέτη, εισαγωγή και σχόλια) (ανθολογία κειμένων από τη Φιλοκαλία, τ. η').
 32. *Αγίου Ιωάννου της Κλίμακος, Η κλίμαξ* (Sfântul Ioan Scărarul, Scara), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1992, 464 σ.
 33. *Παλλαδίου, Λαυσαϊκόν* (Istoria lausiacă), *Σύντομες βιογραφίες των Ερημίτων* (Scurte biografii de pustnici), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1993, 128 σ.
 34. *Πέντε λόγοι τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου* (Cele 5 cuvântari teologice ale celui între Sfinți Părintelui nostru Grigore de Nazianz), έκδ. Anastasia, Βουκουρέστι, 1993, 188 σ.
 35. *Διονυσίου του Αρεοπαγίτου, Άπαντα τὰ ἔργα* (Dionisie Areopagitul, Opere complete), έκδ. Paideia, Βουκουρέστι, 1993 (αναδημοσιευμένα κείμενα). β' έκδοση, 1996, 288 σ.
 36. *Αγίου Κυρίλλου Αλεξανδρείας. Διάλογοι περὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος* (Sfântul Chiril al Alexandriei. Dialoguri despre Sfânta Treime), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1994, 310 σ. PSB 40.
 37. *Θεμελιώδεις λόγοι της φιλοκαλικής πνευματικότητας του πατρός Στανιλοάε, Τρίτη εκατοντάς κεφαλαίων της φιλοκαλικής σοφίας του*

πατέρα Στανιλοάε (Cuvinte spre zidire din spiritualitatea filocalică a Părintelui Stăniloae. 300 de capete duhovnicești din înțelepciunea filocalică a Părintelui Stăniloae), συλλογή του Ιγνατίου του Μοναχού, έκδ. της Ιεράς Μονής Frăsinei, 1995, 140 σ.

38. *Διονυσίου του Αρεοπαγίτου, Άπαντα τὰ ἔργα και σχόλια του Αγίου Μαξίμου του Ομολογητού* (Dionisie Areopagitul, Opere complete și Scoliile Sfântului Maxim Mărturisitorul), με την επιμέλεια της Constanța Costea, Βουκουρέστι, 1996, 288 σ.
39. *Φιλοκαλική Απάνθισμα* (Florilegiu filocalic), στο *Δώρα της Φιλοκαλίας* (Darurile filocaliei), συλλογή του Ιγνατίου του Μοναχού, έκδ. Ευαγγελισμός - Bunavestire, Bacău, 1996, σ. 24 - 84.
40. *Αγίου Μαξίμου του Ομολογητού, Μυσταγωγία. Ο κόσμος και η ψυχή ως εικόνες της Εκκλησίας* (Sfântul Maxim Mărturisitorul, Mystagogia. Cosmosul și sufletul, chipuri ale Bisericii), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 2000, 112 σ. (Εισαγωγή, σ. 5 – 8. Δύο μελέτες, σ. 49 -110).
41. *Αγίου Κυρίλλου Αλεξανδρείας. Σχόλια στο κατά Ιωάννην Ευαγγέλιον* (Sfântul Chiril al Alexandriei. Comentariu la Evanghelia lui Ioan), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 2000, 1184 p, PSB, 41.
42. *Το φως των καρδιών. Ησυχαστική πνευματικότητα στη μετάφραση και ερμηνεία του πατρός Στανιλοάε. (Lumina din inimi. Spiritualitate isihastă în traducerea și tâlcuirea Părintelui Stăniloae)*, ανθολογία του Liviu Petcu και του Gabriel Hera, έκδ. Trinitas Ιάσσιο, 2003, 864 σ.

3. Ενημερωτικά φυλλάδια

1. *Μάταια: Το καταστατικό είναι του Andrei Șaguna* (În zadar: statutul organic e șagunian), έκδ. Arhidiecezană, Σιμπίου, 1933, 32 σ. (Με την αναθεώρηση του "ΤΤ", XXIV (1934), τευχ. 7-8, Σιμπίου, σ. 275 - 276).
2. *Η Ρουμανική Εκκλησία (Biserica Românească)*, Μπρασόβ, 1942, 20 σ. (επιμέλεια του FOR).
3. *Einige charakteristische Merkmale der Orthodoxie*, στο "Kyrios", X (1970), τευχ. 1, σ. 8 – 24, Βερολίνο, 24 σ.
4. *Ο σταυρός και η χαρά στη ζωή των μοναχών*, Αθήνα, 1973, 31 σ.
5. *La Doctrine de Saint Athanase sur le salut*, Paris, απόσπασμα, στον τόμο *Politique et theologie chez Athanase d'Alexandrie*, Beauchesne, Paris, 1974, 15 σ. (295 304), (ο συγγραφέας δεν αναφέρεται).

6. *Ο Ιησούς Χριστός, ο Ενσαρκωμένος Λόγος του Θεού, Πηγή της Ελευθερίας και της Ενότητας* (ο τόπος και το έτος δεν αναφέρονται), 5 σ.
7. *Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι, Λόγος...*, Θεσσαλονίκη, 1976, 40 σ.
8. *Die eucharistie als Quelle des Geistlichen Lebens*, Κολωνία, 1979, 29 σ.
9. *Liturgy of the Community and Liturgy of the Heart: From the Viewpoint of Philokalia, Community of the Servants of the Will of God*, 1980, 16 σ.
10. *Prayer and Holiness: The Icon of Man Renewed in God*, SLG Press, Οξφόρδη, 1982, 30 σ. β' έκδοση, 1984, γ' έκδοση, 1993.
11. *Gebet und Heiligkeit*, Übersetzt Peter vom Spielmann, Vier Verlag Türme, Münsterwarzach, 1990, 45 σ.
12. *The Victory of the Cross*, Εισαγωγή του AM Allchin SLG Press, Convent of the Incarnation, Fairacres, Οξφόρδη, 1991, 22 σ. (α' έκδοση 1970).
13. *Γιατί είμαστε Ορθόδοξοι;* (De ce suntem ortodocsi?), έκδ Centrul Mitropolitan, Ιάσσιο, 1991, 15 σ. (Απόσπασμα από το "TV", II (1991), τευχ. 4- 8, σ. 15-27).
14. *Η Νίκη του Σταυρού* (Victoria Crucii), μετάφραση του Dan Brudascu, έκδ. Dokia, Κλουζ Ναπόκα, 1994, 60 σ.
15. *Η Ορθοδοξία. Μερικά χαρακτηριστικά και γνωρίσματα*, Τήνο, Αθήνα, 1995, 60 σ.
16. *Eternity and Time*, SLG Press, Οξφόρδη, 2001, 16 σ.
17. *Η Έννοια της άσκησης* (Sensul ascezei monahale), έκδ. Renașterea, Άλμπα Ιούλια, 2005, 40 σ.
18. *Ορισμένα Χριστιανικά Θέματα στη Ρουμανική Λαογραφία* (Câteva Teme creștine în folclorul românesc), MSS, 48 σ.
19. *Some Characteristic Features of Orthodoxy*, μετάφραση από γαλλικά του Fr. Alexandru Stan, 2 σ.

4. ΜΕΛΕΤΕΣ.

1. *Δράση και ιδιοκτησία στην Καινή Διαθήκη* (Munca și proprietatea în Noul Testamentul), στο "RT", XXVI (1926), τευχ. 8-10, Σιμπίου, σ. 230-240.
2. *Η Σύνοδος της Νίκαιας κατά των μετα – Ιουδαιστών* (Sinodul de la Niceea împotriva post-iudaistilor), στο "RT", XIX (1929), τευχ. 5 - 6, Σιμπίου, σ. 163 - 167.

3. *Νέες τάσεις στην Γερμανική Προτεσταντική Θεολογία* (Curentele Noi în teologia protestantă germană), στο "RT", XIX (1929), τευχ. 7-8, Σιμπίου, σ. 234-238.
4. *Η πορεία προς το Φως του Θεού στον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά* (Calea spre Lumina dumnezeiască la Sfântul Grigorie Palama), στο "AATA", VI (1929-1930), σ. 55-77.
5. *Οι προσπάθειες ένωσης μεταξύ της Ορθόδοξης και της Ρώμαιο-Καθολικής Εκκλησίας κατά τη διάρκεια της Λατινικής Αυτοκρατορίας στην Κωνσταντινούπολη* (Din tratativele de unire între Biserica Ortodoxă și cea Catolică în timpul împărăției latine din Constantinopol), στο "RT", XX (1930), τευχ. 3-4, Σιμπίου, σ. 167-174.
6. *Ένας κώδικας* (Un manuscris Codice), στο "RT", XX (1930), τευχ. 11-12, Σιμπίου, σ. 426 - 430.
7. *Ο Καθολικισμός μετά από τον Πόλεμο* (Catolicismul de după războiu), στο "AATA", VII (1930 - 1931), Σιμπίου, σ. 5-53.
8. *Η Εκκλησία της Ελλάδος σήμερα* (Biserica grecească de azi), στο "RT", XXI (1931), τευχ. 1-2, Σιμπίου, σ. 6-23.
9. *Καθολικισμός και Σύγχρονος Πολιτισμός* (Catolicismul și cultura Modernă), στο "RT", XXI (1931), τευχ. 6-7, σ. 224- 243. Τευχ. 8-9, σ. 316-326. Τευχ. 10, σ. 358-367. Τευχ. 11-12, σ. 411-418. XXII (1932), τευχ. 1, σ. 7-15 έως XXIII (1933), τευχ. 3, σ. 93-106 (από ένα υλικό που δημοσιεύθηκε σε 13 μέρη).
10. *Ποίοι των αιρετικών και των σχισματικών δέχονται στην Ορθόδοξη Εκκλησία; α) Διά της Βάπτισης; β) Δια του χρίσματος; γ) Διά του όρου "Λίβελος πίστεως";* (Care dintre eretici și schismatici vor putea fi primiți în sânul Bisericii Ortodoxe? A) Prin Botez? B) Prin Mirungere? G) Prin "Libelos piteos";), στο "RT" (1931), τευχ. 11-12, σ. 444- 447.
11. *Σύγχρονος Καθολικισμός στην Ιταλία* (Catolicismul contemporan in Italia), στο "AATA", IX (1931 - 1932), σ. 59-75.
12. *Η Μεταφυσική του Lucian Blaga* (Metafizica lui Lucian Blaga), στο "RT", XXIV (1934), τευχ. 11-12, Σιμπίου, σ. 393 - 401.
13. *Οι συνέπειες του Διατάγματος της ανεξιθρησκείας στο Δήμο του Χάτζεγ* (Din urmările edictului de toleranță din ținutul Hațegului), μια μελέτη που δημοσιεύθηκε στον τόμο των αδελφών Alexandru Ioan και Lepădatu (Fraților Alexandru Ioan și Lepădatu), Βουκουρέστι, 1936, σ. 537-542.

14. *Ο Θεός και ο χρόνος. Γενικές Ιδέες* (Dumnezeu și Timpul. Idei generale), στο "RT", XXVII (1937), τευχ. 12, Σιμπίου, σ. 457-461.
15. *Ο εθνικισμός και η χριστιανική ηθική* (Naționalismul și morala creștină), στο "Probleme și fapte ortodoxe", Σιμπίου, 1938, σ. 36-45.
16. *Η πάλη για την Ορθοδοξία στο Δήμο του Χάτζεγ* (O luptă pentru Ortodoxie în Tara Hațegului), στο "AATA", XV (1938-1939), Σιμπίου, σ. 5-76.
17. *Μια Ορθόδοξη Ανθρωπολογία. Μια ερμηνεία της προοπτικής κατάστασης του ανθρώπου* (Antropologie ortodoxă. Comentariu asupra stării primordiale a omului), στο "AATA", XVI (1939-1940), τευχ. 5-21.
18. *Ο Ιησούς Χριστός ως Προφήτης* (Iisus Hristos ca profet), στο "RT", XXXI (1941), τευχ. 11-12, Σιμπίου, σ. 469-485.
19. *Οι συνέπειες του Διατάγματος της ανεξιθρησκείας στο Δήμο του Φαγαράς* (Din urmările edictului de toleranță în ținutul Făgărașului), στο Αφιέρωμα του Ioan Lupaș στα εξηκοστά γενέθλιά του (Omagiu lui Ioan Lupaș la împlinirea vârstei de 60 de ani), Βουκουρέστι, 1943, σ. 826-833.
20. *Μετάνοια και ανάσταση της ψυχής* (Căință și înviere sufletească), στο "RT", XXXV (1945), τευχ. 1, σ. 8-23.
21. *Μετάνοια και αποκατάσταση της ψυχής. Η ιερά έννοια της εξαγοράς* (Pocăința și restaurarea sufletului. Înțelesul sacru al pocăinței), στο "RT", XXXV (1945), τευχ. 5, σ. 8-24.
22. *Στοιχεία Ορθόδοξης ανθρωπολογίας* (Elemente de Antropologie ortodoxă), στο τόμο αφιερωμένο στον Πατριάρχη Νικόδημο, Βουκουρέστι, 1946, σελ. 236-243 (αναδημοσιευμένο στο "BOR", 64 (1946), σ. 279 και εξής).
23. *Διαψεύδετα πεπρωμένα* (Soroace dezmințite), στο "TV", I (1949), τευχ. 5-6, σειρά II, σ. 374 - 380.
24. *Αποκατάσταση ενότητας της προγονικής Εκκλησίας* (Restaurarea unității Bisericii străbune), στο "GB", VIII (1949), τευχ. 5-6, σ. 15-26.
25. *Η διδασκαλία περί της Θεοτόκου στην Ορθοδοξία και στον Καθολικισμό* (Învățătura despre Maica Domnului la ortodocși și catolici), στο "O", II (1950), τευχ. 4, σ. 559-609.
26. *Συνένωση της Προγονικής Εκκλησίας* (Reîntregirea Bisericii strămoșești), στο "GB", IX (1950), τευχ. 6, σ. 27-33.

27. *Η Συνοδική Οργάνωση της Ορθόδοξης Εκκλησίας σε σύγκριση με την παπική Ρώμαιο-Καθολική οργάνωση* (Organizarea sinodală a Bisericii Ortodoxe, paralel cu cezaropapismul catolic), στο "TV", II (1950), τευχ. 9-10, σ. 541-555.
28. *Οι δογματικοί όροι της Χαλκηδόνας* (Definiția dogmatică de la Calcedon), το "Ο", III (1951), τευχ. 2-3, σ. 295-340.
29. *Οι συνθήκες της σωτηρίας* (Condițiile mântuirii), στο "TV", III (1951), τευχ. 5-6, σ. 245-256.
30. *Η μητέρα του Ιησού ως Μεσίτρια* (Maica Domnului ca mijlocitoare), το "Ο", IV (1952), τευχ. 1, σ. 79-129.
31. *Οι μορφές και οι αιτίες του ψευδού-μυστικισμού* (Formele și cauzele falsului misticism), στο "TV", IV (1952), τευχ. 5-6, σ. 251-273.
32. *Δογματική και πνευματική αιτιολόγηση για την κοινοβιακή ζωή* (Temeiuri dogmatice și duhovnicești pentru viața monahală de obște), στο "TV", IV (1952), τευχ. 7-8, σ. 371-393.
33. *Η Χριστιανική διδασκαλία περί της εργασίας* (Învățătura creștină despre muncă), στο "TV", V (1953), τευχ. 1-2, σ. 24-30.
34. *Η Θεία Κοινωνία στις τρεις ομολογικές παραφυάδες* (Dumnezeiasca Euharistie, în cele trei confesiuni), στο "Ο", V (1953), τευχ. 1, σ. 46-115.
35. *Κατάσταση των ψυχών μετά από την Κρίση στην Ορθόδοξη και στην Ρωμαιο-Καθολική διδασκαλία* (Starea sufletelor după judecata particulară în învățătura Ortodoxă și Catolică), στο "Ο", V (1953), τευχ. 4, σ. 545-614.
36. *Οι αιτίες και οι δογματικές συνέπειες του Σχίσματος* (Motivele și urmările dogmatice ale schisme), στο "Ο", VI (1954), τευχ. 2-3, σ. 218-259.
37. *Οι καλές πράξεις στην Ορθόδοξη και Ρώμαιο-Καθολική διδασκαλία* (Faptele bune în învățătura Ortodoxă și Catolică), στο "Ο", VI (1954), τευχ. 4, σ. 507-533.
38. *Η Εξομολόγηση των αμαρτιών και η μετάνοια στην Ιστορία της Εκκλησίας* (Mărturisirea păcatelor și pocăința în trecutul Bisericii), στο "BOR", LXXIII (1955), τευχ. 3-4, σ. 218-250.
39. *Η Κρίση μετά από το θάνατο* (Judecata particulară după moarte), το "Ο", VII (1955), τευχ. 4, σ. 532-559.
40. *Εκκλησιαστική Σύνθεση* (Sinteza eclesiologică), στο "TV", VII (1955), τευχ. 5-6, σ. 262 - 284.

41. *Η θεμελιώδης ίδρυση του Αρχιεπισκόπου Νικολάου* (Ctitoria de frunte a IPS Mitropolit Nicolae) στο τόμο *Αφιέρωμα στον Επίσκοπο Bălan, επίσκοπος Τρανσυλβανίας, 1905-1955, σε πενήντα χρόνια εκκλησιαστικής δραστηριότητας* (Omăgiu IPS Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, 1905-1955, la cincizeci de ani de activitate bisericească), έκδ. Reîntregirea, Σιμπίου, 1955, σ. 173-178.
42. *Η ουσία των Μυστηρίων στις τρεις ομολογικές παραφυάδες* (Ființa Tainelor în cele trei confesiuni), το "Ο", VIII (1956), τευχ. 1, σ. 3-28.
43. *Ο αριθμός των Μυστηρίων, η σχέση τους και το πρόβλημά τους εκτός Εκκλησίας* (Numărul Tainelor, raportul dintre ele și problema Tainelor în afara Bisericii), στο "Ο", VIII (1956), τευχ. 2, σ. 191-215.
44. *Η προπρωτική κατάσταση του ανθρώπου στις τρεις ομολογικές παραφυάδες* (Starea primordială a omului în cele trei confesiuni), στο "Ο", VIII (1956), τευχ. 3, σ. 323-357.
45. *Η Εξομολόγηση, μέσον πνευματικής ωρίμανσης* (Mărturisirea, mijloc de creștere duhovnicească), στο "ΜΟ" VII (1956), τευχ. 4 5, σ. 168 176.
46. *Εμπιστοσύνη και φιλία μεταξύ ανθρώπων και λαών, απαιτήσεις της ειρηνικής συνύπαρξης των κρατών και οι χριστιανικές εντολές* (Încrederea și prietenia între oameni și popoare, condiții pentru coexistența pașnică între state și porunci ale învățăturii creștine), στο "ΒΟΡ", LXXIV (1956), τευχ. 5, σ. 438-450.
47. *Η εσωτερική σχέση μεταξύ θανάτου και Ανάστασης του Κυρίου* (Legătura interioară dintre moartea și învierea Domnului), στο "TV", VII (1956), τευχ. 5-6, σ. 275-287.
48. *Η Λειτουργία και η θρησκευτική ενότητα του Ρουμανικού λαού* (Liturghia și unitatea religioasă a poporului român), στο "ΒΟΡ", LXXIV (1956), τευχ. 10-11, σ. 1078-1087.
49. *Το Ορθόδοξο και το Ρώμαιο-Καθολικό δόγμα περί του προπατορικού αμαρτήματος* (Doctrina ortodoxă și catolică despre păcatul strămoșesc), στο "Ο", IX (1957), τευχ. 1, σ. 3-40.
50. *Το προτεσταντικό δόγμα για το προπατορικό αμάρτημα, κάτω από την Ορθόδοξη προοπτική* (Doctrina protestantă despre păcatul ereditar, judecată din punct de vedere ortodox), στο "Ο", IX (1957), τευχ. 2, σ. 195-215.

51. *Το σύμβολο ως πρόβλεψη και θεμελία των δυνατοτήτων της εικόνας* (Simbolul ca anticipare și temei al posibilităților icoanei), στο "TV", IX (1957), τευχ. 7-8, σ. 427-452.
52. *Η γνώση του Θεού κατά τον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο* (Cunoașterea lui Dumnezeu la Sf. Ioan Gură de Aur), στο "Ο", IX (1957), τευχ. 3, σ. 555-567.
53. *Η αριστεία της ιεροσύνης και τα καθήκοντα των ιερέων* (Sublimitatea preoției și îndatoririle preoților), στο "ΜΟ", IX (1957), τευχ. 5-6, σ. 298-312.
54. *Από τη Δημιουργία στην Ενανθρώπηση του Λόγου και από το σύμβολο στην εικόνα* (De la creațiune la întruparea Cuvîntului și de la simbol la icoană), στο "GB", XVI (1957), τευχ. 12, σ. 860-867.
55. *Γύρω από τις "Πνευματικές Ομιλίες" του Αγίου Μακαρίου του Αιγυπτίου* (În jurul "Omiliilor duhovnicești" ale Sf. Macarie Egipteanul), στο "ΜΟ", X (1958), τευχ. 1-2, σ. 15-38.
56. *Οι δογματικές διαπραγματεύσεις μεταξύ της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας και της Αγγλικανικής Εκκλησίας* (Tratatativele dintre Biserica Ortodoxă Română și Anglicană, privite sub aspectul dogmatic), στο "Ο", X (1958), τευχ. 2, σ. 236-251 (επίσης στα αγγλικά, επιμέλεια ROC, σ. 129-148, 1976).
57. *Ο Ιησούς Χριστός ως Πρωτότυπο της εικόνας Του* (Iisus Hristos ca prototip al icoanei Sale), στο "ΜΟ", XXXIV (1958), τευχ. 3-4, σ. 244-272.
58. *Κοινότητα διά της αγάπης* (Comunitate prin iubire), στο "Ο", XV (1963), τευχ. 1, σ. 52-70.
59. *"Η οικονομία" στην Ορθόδοξη Εκκλησία* ("Economia" în Biserica Ortodoxă), στο "Ο", XV (1963), τευχ. 2, σ. 152 -186.
60. *Η Οικουμενική Κίνηση και τα προβλήματα του σύγχρονου πολιτισμού* (Mișcarea ecumenică și problemele lumii contemporane), στο "GB", XXII (1963), τευχ. 3-4, σ. 305-326.
61. *Οικουμενική Κίνηση και χριστιανική ενότητα στη σύγχρονη εποχή* (Mișcarea ecumenică și unitatea creștină în stadiul actual), στο "Ο", XV (1963), τευχ. 3-4, σ. 544-589.
62. *Διακονία και προύπαρξη* (Servire și preexistență), στο "GB", XXII (1963), τευχ. 11-12, σ. 1029-1030.

63. *Η θεία παράδοση. Ο όρος και η έκταση της έννοιάς της* (Sfânta Tradiție. Definirea noțiunii și întinderea ei), στο "Ο", XVI (1964), τευχ. 1, σ. 47-109.
64. *"Μη φονεύσεις". Χριστιανικό θεμέλιο για την ειρήνη* ("Să nu ucizi". Temeiuri creștine pentru pace), στο "BOR", το 1964, τευχ. 1-2, σ. 76-95.
65. *Η εξουσία της Εκκλησίας* (Autoritatea Bisericii), στο "TV", XVI (1964), τευχ. 3-4, σ. 183-251.
66. *Οι τριαδικές σχέσεις και η ζωή της Εκκλησίας* (Relațiile treimice și viața Bisericii), στο "Ο", XVI (1964), τευχ. 4, σ. 503-525 (επίσης στα αγγλικά, στη Θεολογία και στην Εκκλησία, σ. 11-14, Crestwood, NY, Saint Vladimir, 1980).
67. *Η Εγκύκλιος "Suam Ecclesiam"* (Enciclica "Suam Ecclesiam"), στο "Ο", XVI, τευχ. 4, σ. 598-603.
68. *Περί του κοινού καλού και ορισμένων χριστιανικών αρετών* (Despre binele comun și unele virtuți creștine), στο "MB", 1964, τευχ. 4-5, σ. 136-144.
69. *Η Έννοια του Δόγματος* (Noțiunea dogmei), στο "TV", XVI (1964), τευχ. 9-10, σ. 534-571.
70. *Η σχέση μεταξύ της Θείας Κοινωνίας και της Χριστιανικής Αγάπης* (Legătura între Euharistie și iubirea creștină), στο "TV", XVII (1965), τευχ. 1-2, σ. 3-32.
71. *Η δυνατότητα της δογματικής συμφιλίωσης μεταξύ της Ορθοδόξου Εκκλησίας και των μη Χαλκηδονίων Εκκλησιών* (Posibilitatea reconcilierii dogmatice între Biserica Ortodoxă și vechile Biserici Orientale), στο "Ο", XVII, 1965, τευχ. 1, σ. 5-27.
72. *Η άποψη της Ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας περί των άλλων Εκκλησιών και η θέση της απέναντι στο σύγχρονο οικουμενισμό* (Conceptia Bisericii Romano-Catolice despre alte Biserici și atitudinea ei față de acestea în condițiile ecumenismului actual), στο "Ο", XVII (1965), τευχ. 2, σ. 267-283.
73. *Το Καθολικό Δόγμα του Αλάθητου κατά το Πρώτο και Δεύτερο Συμβούλιο του Βατικανού* (Doctrina catolică a infailibilității la primul și al doilea Conciliu de la Vaican), στο "Ο", XVII, 1965, τευχ. 4, σ. 459-492.
74. *Η μία, καθολική Εκκλησία* (Biserica Universală și sobornicească), στο "Ο", XVIII (1966), τευχ. 2, σ. 167-198.

75. *Περί της μυστηριακής πτυχής της Εκκλησίας* (Din aspectul sacramental al Bisericii), στο "TV", XVIII (1966), τευχ. 9-10, σ. 531-562.
76. *Άγιο Πνεύμα και καθολικότητα της Εκκλησίας* (Sfântul Duh și sobornicitatea Bisericii), στο "Ο", XIX (1967), τευχ. 1, σ. 32-48 (και στα αγγλικά στη "Θεολογία" και στην "Εκκλησία", σ. 45-72, 1980).
77. *Αγάπη και Αλήθεια: ξεπερνώντας το δίλημμα του σύγχρονου οικουμενισμού* (Iubire și adevăr: Pentru depășirea dilemei ecumenismului contemporan), στο "Ο", XIX (1967), τευχ. 2, σ. 283-293.
78. *Κριτήρια της παρουσίας του Αγίου Πνεύματος* (Criteriile prezenței Sfântului Duh), στο "TV", XIX (1967), τευχ. 3-4, σ. 103-127.
79. *Οι συντεταγμένες του οικουμενισμού κατά την ορθόδοξη προοπτική* (Coordonatele ecumenismului din punct de vedere ortodox), στο "Ο", XIX (1967), τευχ. 4, σ. 494-540.
80. *Οι σχέσεις μεταξύ της Ορθοδόξου Εκκλησίας, των μη Χαλκηδονίων Εκκλησιών, της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας και του Προτεσταντισμού* (Relațiile Bisericii Ortodoxe Române cu Bisericele Vechi orientale, cu Biserica Romană-Catolică și cu Protestantismul), στο "Ο", XX (1968), τευχ. 2, σ. 209-224.
81. *Η αποκάλυψη από τις πράξεις, λέξεις και εικόνες* (Revelația prin acte, cuvinte și imagini), στο "Ο", XX (1968), τευχ. 3, σ. 347-377 (επίσης στα αγγλικά).
82. *Μάχη και δράμα του Inocențiu Micu Klein* (Lupta și drama lui Inocențiu Micu Klein), στο "BOR", LXXXVI (1968), τευχ. 9-10, σ. 1137-1185.
83. *Οικονομία του Θεού, θεμέλιο της εκκλησιαστικής οικονομίας* (Iconomia dumnezeiască, temei al iconomiei bisericești), στο "Ο", XXI (1969), τευχ. 4, σ. 3-24 (στα αγγλικά στο "Διακονία", 5 (1970), σ. 115-125, 218-231).
84. *Η Αποκάλυψη ως δώρο και επαγγελία* (Revelația ca dar și făgăduință), στο "Ο", XXI (1969), τευχ. 2, σ. 179-196.
85. *Η ομολογία του Πάπα Παύλου του ΣΤ΄* (Mărturisirea de credință a Papei Paul al VI lea), στο "Ο", XXI (1969), σ. 207-269.
86. *Η σημαντική κίνηση αμφισβήτησης στον παπισμό* (Vasta mișcare de contestare în Romano catolicism), στο "Ο", XXI (1969), τευχ. 2, σ. 304-317.
87. *Η ευχαριστιακή θεολογία* (Teologia Euharistică), στο "Ο", XXI, 1969, τευχ. 3, σ. 343-363.

88. *Η Ουνία στην Τρανσυλβανία, αποτέλεσμα μίας τριπλούς βίας* (Uniatismul din Transilvania, opera unei întreite silnicii), στο "BOR", LXXXVII (1969), τευχ. 3 4, σ. 355-390.
89. *Η Ουνία κατά την οικουμενική προοπτική* (Problema uniatismului în Perspectiva ecumenică), στο "ΜΑ", XIV (1969), τευχ. 4-6, σ. 322-329 (και το "Ο", XXI, 1969, τευχ. 4, σ. 616-626).
90. *The Orthodox Conception of Tradition and the Development of Doctrine*, στο "Sobornost", 5/1, 1969, σ. 552-662.
91. *The World as Gift and Sacrament of God's Love*, στο "Sobornost", V (1969), τευχ. 9, σ. 662-673.
92. *Οι Προσευχές για τους πλησίους και η καθολικότητα της Εκκλησίας* (Rugăciunile pentru alții și sobornicitatea Bisericii), στο "TV", XXII (1970), τευχ. 1-2, σ. 29-39 (στα γαλλικά "Contacts", 77 (1972), σ. 9-27).
93. *Η Χριστιανική Ευθύνη* (Responsabilitatea creștină), στο "Ο", XII (1970), τευχ. 2, σ. 181-196 (στα αγγλικά *The Tradition of Life...*, Λονδίνο, 1971, σ. 53-73).
94. *Ενότητα και ποικιλομορφία στην Ορθόδοξη Παράδοση* (Unitate și diversitate în Tradiția ortodoxă), στο "Ο", XXII (1970), τευχ. 3, σ. 333-356 (στα αγγλικά στο "Greek Orthodox Theological Review", 17 (1972), σ. 19-36).
95. *Οι εκκλησιαστικές υπηρεσίες και οι ευθύνες τους* (Slujirile bisericești și atribuțiile lor), στο "Ο", XXII (1970), τευχ. 3, σ. 462-469.
96. *Το Δώρο του Θεού για μας* (Darul lui Dumnezeu către noi), στην "MMS", XLVI (1970), τευχ. 3-4, σ. 258-267.
97. *Θεολογικά θεμέλια της Ιεραρχίας και της καθολικότητάς της* (Temeiurile teologice ale ierarhiei ale și sinodalității ei), στο "TV", XII (1970), τευχ. 3-4, σ. 165-178 (και στα γερμανικά στο "Östkirchliche Studien", 20, 1971, σ. 3-16).
98. *Υπηρετείται του Θεού, υπηρετείται του ανθρώπου* (Slujitorii lui Dumnezeu, slujitorii omului), στο "BOR", LXXXVIII (1970), τευχ. 3-4, σ. 408-416.
99. *Η διαφάνεια της Εκκλησίας στη μυστηριακή ζωή* (Transparența Bisericii în viața sacramentală), στο "Ο", XXII (1970), τευχ. 4, σ. 501-516 (επίσης στα γερμανικά, στο "Taufe und Firming", σ. 111 -125, 1971).
100. *Η Αγία Τριάς, δομή της ανωτάτης αγάπης* (Sfânta Treime, structura supremei iubiri), στο "TV", XXII (1970), τευχ. 5 - 6, σ. 333-355 (και στα αγγλικά στο "Theology and the Church", σ. 73 -108).

101. *Ορισμένα χαρακτηριστικά της Ορθοδοξίας* (Câteva trăsături caracteristice ale Ortodoxiei), στο "ΜΟ", XXII (1970), τευχ. 7-8, σ. 730-743 (στα γερμανικά στο "Kyrios", 10, 1970, σ. 8-24. Στα αγγλικά, στο "Eastern Churches Review", 2, 1968 1969, σ. 371-375).
102. *Η Αγία Γραφή εν σχέση προς την Εκκλησίαν και την παράδοση*, στο τόμο *Ο Ζωντανός Λόγος*, Αθήνα, 1970, σ. 67-97.
103. *Einige charaktestische Merkmale der Orthodoxie*, στο "Kyrios", X (1970), τευχ. 1, σ. 8-24.
104. *The Economy of Salvation and Ecclesiastical "Economy"*, στο "Diakonia", New York, τόμος α', τευχ. 2 (1970), σ. 115 -126.
105. *Théologie de l'Eucharistie*, στο "Contact", XXIII (1970), τευχ. 71, σ. 184-211.
106. *Ανοιχτή καθολικότητα* (Sobornicitatea deschisă), στο "Ο", XXIII (1971), τευχ. 2, σ. 165-180.
107. *Η δογματική θεολογία στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρουμανίας* (Teologia Dogmatică în Biserica Ortodoxă Română), στο "Ο", XXIII (1971), τευχ. 3, σ. 309-365 (σε συνεργασία με τον Ν. Chițescu, τον Ι. Todoran, τον Ι. Ică, τον Ι. Bria).
108. *Η μελλοντική εικόνα της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας κατά τους καινοτόμους Ρωμαιοκαθολικούς θεολόγους* (Chipul de mâine al Bisericii Romano-Catolice în viziunea teologilor catolici inovatori), στο "Ο", XXII (1971), τευχ. 3, σ. 266-283.
109. *Ο Θεός είναι αγάπη* (Ιω. 4,8), (Dumnezeu este iubire - Ioan: 4, 8), στο "Ο", XXXIII (1971), τευχ. 3, σ. 366-402 (στα γαλλικά στο "Labor et Fides", 1980).
110. *Περί της διακοινωνίας-Intercommunion* (În problema intercomuniunii), στο "Ο", XXIII (1971), τευχ. 4, σ. 561-584.
111. *The Cross and the Gift of the World*, στο "Sobornost", VI (1971), τευχ. 2, σ. 96-110.
112. *St. Callinicus of Cernica*, στο "Supplementary Studies to Sobornost", τευχ. 2, Λονδίνο, 1971, σ. 17-32.
113. *The Foundation of Christian Responsibility in the World: the Dialogue of God and Man*, στο "Supplementary Studies to Sobornost", τευχ. 2, Λονδίνο, 1971, σ. 53-73.
114. *The Tradition of Life: Essay on Spirituality and Theology* (του Ιουστινιανού Πατριάρχη, του επισκόπου Antonie Plămădeală και του π.

Δημητρίου Στανιλοάε), έκδ. Fellowship of St. Alban and St. Sergius, AM Allchin, Λονδίνο, 1971, σ. 53-73.

115. *Die Transparenz der Kirche auf Grund der Taufe*, στον τόμο *Taufe und Firming*, Verlag, 1971, Regensburg, σ. 111-125.
116. *Vom Geist der Orthodoxie*, στο "Theologie der Gegenwart", XIV (1971), σ. 88-95.
117. *Die dogmatischen Grundlagen der Synodalität*, στο "Ostkirchliche Studien", XX (1971), Würzburg, σ. 3-16.
118. *Το Μυστήριο της Μετανοίας ως πνευματική πράξη* (Taina pocăinței ca fapt duhovnicesc), στο "Ο", XXIV (1972), τευχ. 1, σ. 5-13.
119. *Η ορθόδοξη διδασκαλία περί της σωτηρίας και οι επιπτώσεις της για τη χριστιανική διακονία στον κόσμο* (Învățătura ortodoxă despre mântuire și concluziile ce rezultă din ea pentru slujirea creștină în lume), στο "Ο", XXIV (1972), τευχ. 2, σ. 195-212.
120. *Unity and Diversity in Orthodox Tradition*, στο "The Greek Orthodox Theological Review", Brooklin, τ. XVII (1972), τευχ. 1, σ. 19-37.
121. *Problems and Perspectives of Orthodox Theology*, στο "The Altar Almanach", II (1971-1972), σ. 40-50 (και στην "Theology and the Church", σ. 213-226).
122. *La catholicité de l'Église et les prières pour autrui*, στο "Contacts", XXIV (1972), τευχ. 77, σ. 9-28.
123. *Die Busse Geistliches als Ereignis*, στον τόμο *Busse und Berchte*, Regensburg, 1972, σ. 39-54.
124. *Εικόνα του Χριστού στην Ανατολική Εκκλησία: Ο Ιησούς Χριστός, Ανώτατος Λόγος και δώρο του Θεού* (Chipul lui Hristos în Biserica Răsăriteană: Iisus Hristos, darul și cuvântul suprem al lui Dumnezeu), στο "Ο", XXV (1973), τευχ. 1, σ. 5-17 (στα γαλλικά στο "Contacts", XXV (1973), σ. 287-309).
125. *Οι οικουμενικές σχέσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρουμανίας στο τελευταίο τρίμηνο του αιώνα* (Relațiile ecumenice ale Bisericii Ortodoxe Române în ultimul sfert de veac), στο "Ο", XXV (1973), τευχ. 2, σ. 166-175.
126. *Εικόνα του Θεού και η δική της ευθύνη στον κόσμο* (Chipul lui Dumnezeu și responsabilitatea lui în lume), στο "Ο", XXV (1973), τευχ. 3, σ. 347-362 (στα γαλλικά στο "Contacts", 25, 1973, σ. 287-309).

127. *Ο μόνιμος και κινητός χαρακτήρας της Παράδοσης* (Characterul permanent și mobil al Tradiției), στο "TV", XXV (1970), τευχ. 3-4, σ. 149-164.
128. *Η διδασκαλία του Αγίου Αθανασίου του Μεγάλου περί της σωτηρίας* (Învățătura Sf. Atanasie cel Mare despre mântuire), στο "TV", XXV (1973), τευχ. 5-6, σ. 328-340. Στα γαλλικά στο τ. *Politique et theologie chez Athanase d'Alexandrie*, Παρίσι, 1974, σ. 295-304. Στα γερμανικά στο "Kyrios", XIV (1974), σ. 25-42.
129. *Πρόσφατες μελέτες περί του Filioque* (Studii catolice recente despre Filioque), στο "TV", XXV (1973), τευχ. 7-8, σ. 471-505.
130. *Die Welt als Gabe und sakrament der liebe Gottes*, στο "Orthodoxe Beitrage", V (1973), Marburg, σ. 40-45.
131. *L'homme, l'image de Dieu dans le monde*, στο "Contacts", XXV (1973), τευχ. 81, σ. 287-309.
132. *Ο Θεός είναι φως* (Dumnezeu este Lumină), στο "Ο", XXV (1973), τευχ. 4.
133. *Το Άγιο Πνεύμα στην Αποκάλυψη και στην Εκκλησία* (Sfântul Duh în revelație și în Biserică), στο "Ο", XXVI (1974), τευχ. 2, σ. 216-249.
134. *Φύση και χάρη στη βυζαντινή θεολογία* (Natură și har în teologia bizantină), στο "Ο", XXVI (1974), τευχ. 3, σ. 392-439.
135. *Χριστολογία των Συνόδων* (Hristologia Sinoadelor), στο "Ο", XXVI (1974), τευχ. 4, σ. 573-579 (στά αγγλικά στο "Εκκλησιαστικός Φάρος", 58, 1976, σ. 130-137).
136. *La theologie dogmatique dans l'Église Orthodoxe Roumanie dès origines à nos jours* (σε συνεργασία με τον Isidor Todoran, τον N. Chițescu, τον I. Ică, στον τόμο *De la Theologie Orthodoxe Roumanie dès origines à nos*), Βουκουρέστι, 1974, σ. 211-284.
137. *La Doctrine de Saint Athanase sur le salut*, στον τόμο *Politique et théologie chez Athanase d'Alexandrie*, Beauchesne, Παρίσι, 1974, σ. 298 -304.
138. *Jesus Christ, Incarnate Logos of God, Source of Freedom and Unity*, στο "The Ecumenical Review", XXVI (1974) (4), σ. 403-412.
139. *Le St. Esprit dans la theologie et la vie de l'Église Orthodoxe*, στο "Contacts", XXVI (1974), τευχ. 87, σ. 227-256 (στα αγγλικά στο "Diakonia", τευχ. 9 (1974), σ. 343-366 και στο "Sobornost", τευχ. 1 (1975), σ. 4-21.

140. *Ο ρόλος του Αγίου Πνεύματος στη θεολογία και στη ζωή της Ορθόδοξης Εκκλησίας*, στο "Διακονία", IX (1974), σ. 343-366 (επίσης με μικρές διαφορές στο "Sobornost", VI (1975), σ. 4-21).
141. *L'accueil de la tradition dans le monde d'aujourd'hui: Le point de vue de l'Occident*, στο "Irenikon", XLVII (1974), σ. 451-466.
142. *Le caractère statique et dynamique de la Tradition. L'estimation des éléments conservateurs de la Tradition*, Θεσσαλονίκη, 1974, σ. 257-275.
143. *L'Orthodoxie: quelques traits caractéristiques*, στο "Présence orthodoxe", 1974, τευχ. 10-25.
144. *Η ορθόδοξη άποψη για την Παράδοση και την ανάπτυξη του δόγματος* (Conceptia ortodoxă despre tradiție și despre dezvoltarea doctrinei), στο "Ο", XXVIII (1975), τευχ. 1, σ. 5 -14.
145. *Η κατανόηση της Παράδοσης σήμερα, κάτω από την Ορθόδοξη προοπτική* (Primirea tradiției în timpul de azi, din punct de vedere ortodox), στο "TV", XXVII (1975), τευχ. 1-2, σ. 5 -12.
146. *Ο Σταυρός στη Θεολογία και στην ορθόδοξη λατρεία* (Crucea în teologie și în cultul Bisericii Ortodoxe), στο "Ο", XXVII, 1975, τευχ. 3, σ. 405-413. Επίσης στα γαλλικά "Contacts", 28 (1976), σ. 127-142, Επίσης στα αγγλικά στο "Sobornost", τευχ. 4, 1977, σ. 233-243.
147. *Πάσχα, η Ορθόδοξη εορτή του φωτός και της χαράς* (Paștile, sărbătoarea luminii și a bucuriei în Ortodoxie), στο "TV", XXVII (1975), τευχ. 5-6, σ. 349-358.
148. *Die Entstehung des Petrusamtes in Orthodoxer Sicht*, στο *Der Konsiliarität als Kollegialität und Strukturprinzipien der Kirche, Zehn Jahre Ökumenismus*, Verlag Tyrolia, Innsbruck-Wien-München, 1975, σ. 136 -141.
149. *Το Άγιο Πνεύμα στην Θεολογία και στην ζωή της Ορθόδοξης Εκκλησίας*, στο "Sobornost", VII (1975), τευχ. 1, σ. 4-21.
150. *La centralité du Christ dans la theologie, dans la spiritualité et dans la mission Orthodoxe*, στο "Contacts", XXVII, τευχ. 92 (1975), σ. 447-457.
151. *Η Δημιουργία ως δώρο και τα Μυστήρια της Εκκλησίας* (Creația ca dar și Tainele Bisericii), στο "Ο", XXVIII (1976), τευχ. 1, σ. 10-29.
152. *Ο δρόμος μαζί με τον Σωτήρα Χριστό μέσω Μυστηρίων και εορτών της Ορθόδοξης Εκκλησίας* (Drumul cu Hristos Mântuitorul, prin Tainele și

- sărbătorile Bisericii Ortodoxe), στο "Ο", XXVIII (1976), τευχ. 2, σ. 402-416.
153. *Η Σημασία του Φωτός του Θεού στη λατρεία και στην πνευματικότητα της Ορθόδοξης Εκκλησίας* (Semnificația luminii dumnezeiești în spiritualitatea și cultul Bisericii Ortodoxe), στο "Ο", XXVIII (1976), τευχ. 3-4, σ. 433 - 446.
 154. *Ο Σταυρός και η ανανέωση της δημιουργίας στην Ορθόδοξη διδασκαλία* (Crucea și înnoirea creațiunii în învățătura ortodoxă), στην "MMS", LII (1976), τευχ. 7 - 8, σ. 467 - 477.
 155. *The Christology of the Synods, στο Papers Referring to the Theological Dialogue between the Eastern and Oriental Orthodox Churches*, με την επιμέλεια του Μητροπολίτου Μεθοδίου του Αξούμ, Αθήνα, 1976, σ. 21-28. Και στο "Εκκλησιαστικός Φάρος", LVIII (1976), τευχ. 1-2, σ. 130 137.
 156. *La Croix dans la théologie et le culte orthodoxe*, στο "Contacts", XXVIII (1976), τευχ. 94, σ. 127-142.
 157. *Phos Christou phainei pasi: Logos...*, Thessaloniki, 1976, p. 21-40.
 158. *La dynamique du monde dans l'Église*, στο *Process verbaux du II-e Congrès de théologie orthodoxe à Athènes*, Αθήνα, 1976, σ. 346 - 360.
 159. *Image de Dieu et la déification de l'homme*, στο "Communio Viatorum", XIX (1976), τευχ. 3, σ. 109 -120.
 160. *Καθολικότητα και εθνικότητα της Εκκλησίας στην Ορθοδοξία* (Universalitatea și etnicitatea Bisericii în concepția ortodoxă), στο "Ο", XXIX (1977), τευχ. 2, σ. 143 152.
 161. *Η δυναμική της δημιουργίας στην Εκκλησία* (Dinamica creației în Biserică), στο "Ο", XXIX, 1977, τευχ. 3 - 4, σ. 281-291. Στα γαλλικά *Process verbaux du II-e Congrès de théologie orthodoxe à Athènes*, Αθήνα, 1976, σ. 346 - 360.
 162. *Η φύση της συνοδικότητας* (Natura sinodicității), στο "TV", XXIX (1977), τευχ. 9 -10, σ. 605 - 614.
 163. *The Cross in the Orthodox Theology and Worship*, στο "Sobornost", VII (1977), σ. 233 - 243.
 164. *Korset och skapelsen*, στο "Almanahul Parohiei Ortodoxe Române din Göteborg", I (1977), σ. 29 - 37.
 165. *Λειτουργία της κοινότητας και η εσωτερική θυσία κατά τη Φιλοκαλία* (Liturgia comunității și jertfa interioară în viziunea filocalică), στο "Ο",

- XXX (1978), τευχ. 1-2, σ. 389-399 (στα γαλλικά *Gestes et paroles dans les diverses familles liturgiques*, στο *Conferences St. Serge*, Παρίσι, 1977, σ. 259-273).
166. *Οι εικόνες στην Ορθοδοξία* (Icoanele în cultul ortodox), στο "Ο", XXX (1978), τευχ. 3, σ. 475 - 487.
 167. *Ο ρόλος της Ορθοδοξίας στη δημιουργία και στην τήρηση της εθνικής ενότητας του Ρουμανικού λαού* (Rolul Ortodoxiei în formarea și păstrarea ființei poporului latin și a unității naționale), στο "Ο", XXX (1978), τευχ. 4, σ. 584-604.
 168. *La liturgie de la communauté et la liturgie intérieure dans la vision philocalique*, στο *Gestes et paroles dans les diverses familles liturgiques*, *Conferences Saint Serge*, Παρίσι, κε' εβδομάδα μελετών, Ιούλιο, 1977, Ρώμη, 1978, σ. 259-273.
 169. *La prière dans un monde sécularisé*, στο "Contacts", XXX (1978), σ. 237 - 250.
 170. *La lecture de la Bible dans l'Église Orthodoxe*, στο "Contacts", XXX (1978), σ. 349-354.
 171. *Ουσία και υποστάσεις στην Αγία Τριάδα* (Ființa și ipostasurile în Sfânta Treime), στο "Ο", τευχ. XXXI (1979), σ. 53 -75.
 172. *Χριστολογία και εικονολογία στους καυγάδες των Η και Θ αιώνων* (Hristologie și iconologie în disputa din sec. VIII - IX), στο "TV", XXXI, 1979, τευχ. 1-4, σ. 15 - 53.
 173. *Ο Ιησούς Χριστός, ο Αιώνιος Αρχιερέυς* (Iisus Hristos, Arhiereu în veac), στο "Ο", XXXI (1979), τευχ. 2, σ. 217-239.
 174. *Η εκπόρευση του Αγίου Πνεύματος εκ του Πατρός και η σχέση Του με τον Υιό, ως βάση της υιοθεσίας και της θέωσής μας* (Purcederea Duhului Sfânt de la Tatăl și relația Lui cu Fiul, ca temelie al îndumnezeirii și înfierii noastre), στο "Ο", XXXI (1979), τευχ. 3 - 4, σ. 583 - 592 (στα αγγλικά στο *Spirit of God, Spirit of Christ*, Γενεύη, 1981, σ. 174-186. Στα γαλλικά στο *Le II - e Concile Oecumenique: importance et actualité pour le monde Chrétien d'aujourd'hui*, 1982, σ. 201-211.
 175. *Το Μυστήριο της Κοινωνίας, πηγή της Πνευματικής Ζωής στην Ορθοδοξία* (Taina Euharistiei, Izvor de viață spirituală în Ortodoxie), στο "Ο", XXXI (1979), τευχ. 3-4, σ. 499 - 510.
 176. *Παλαιότητα και πνευματικότητα της χριστιανικής ορολογίας στη Ρουμανική γλώσσα* (Vechimea și spiritualitatea termenilor creștini români

- în solidaritate cu ai limbii române în general), στο "BOR", XCVII (1979), τευχ. 3-4, σ. 563-590.
177. *Η Παναγία, η Προστάτις* (Maica Domnului, Ocrotitoarea), στο "GB", XXXVIII (1979), τευχ. 9 -10, σ. 938 - 950.
 178. *Bréviaire hésychaste* (I + II), στο "Irenikon", LII (1979), τευχ. 1, σ. 54-68. τευχ. 3, σ. 356-373.
 179. *Η διδασκαλία περί της Αγίας Τριάδος κατά το Μέγα Βασίλειο, στο Κατ' Ευνομίου* (Învățătura despre Sfânta Treime în scrierea Sf. Vasile cel Mare "Contra lui Eunomie"), στον τόμο *Ο Άγιος Βασίλειος ο Μέγας. Αφιέρωμα στα 1600 χρόνια από το θάνατό του* (Sfântul Vasile cel Mare. Închinare la 1600 de ani de la săvârșirea sa), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1980, σ. 50 - 69.
 180. *Αγιότητα στην Ορθοδοξία* (Sfințenia în Ortodoxie), στο "Ο", XXXIII (1970), τευχ. 1, σ. 33 - 43.
 181. *Η Αγία Γραφή και η αποστολική παράδοση στην ομολογία της Εκκλησίας* (Sfânta Scriptură în Tradiția apostolică și mărturisirea Bisericii), στο "Ο", XXXII (1980), τευχ. 2, σ. 204-220.
 182. *Η εν Χριστώ τελειοποίησή μας* (Desăvârșirea noastră în Hristos), στο "ΜΟ", XXXII (1980), τευχ. 1 - 2, σ. 76 - 111, τευχ. 3-6, σ. 402 - 427. XXXIII (1981), τευχ. 1 - 3, σ. 95 -104.
 183. *Η Παναγία κατά τον πρόλογο του Κατά Λουκάν Ευαγγελίου* (Maica Domnului în Prologul Evangheliei de la Luca), στο "Ο", XXX (1980), τευχ. 3, σ. 443-453.
 184. *Ο Υιός του Θεού, Υιός του Ανθρώπου* (Fiul lui Dumnezeu, Fiul Omului), στο "MMS", 56 (1980), σ. 733-763.
 185. *Η Ορθόδοξη λατρεία, το περιβάλλον των ενεργειών του Αγίου Πνεύματος στους πιστούς* (Cultul Bisericii Ortodoxe, mediu al lucrărilor Sfântului Duh asupra credincioșilor), στο "Ο", XXXIII (1981), τευχ.1, σ. 5-12.
 186. *Η κοινή ψαλμωδία, μέσο ενίσχυσης της ενότητας της πίστεως* (Cântarea liturgică comună, mijloc de întărire a unității dreptei credințe), στο "Ο", XXXIII (1981), τευχ. 1, σ. 58-72.
 187. *Το άφατο μυστήριο του Ανωτάτου Ενός* (Taina negrăită a Unului suprem), στο "MMS", LVII (1981), τευχ. 1-3, σ. 27-38.

188. *Η Λειτουργία, μια ανάβαση προς τον Θεό και Πύλη των Ουρανών* (Liturghia, urcuș spre Dumnezeu și poartă a cerurilor), στο "ΜΒ", XXXI (1981), τευχ. 1-3, σ. 41-56.
189. *Το Σάββατο, ημέρα των κεκοιμημένων. Η Κυριακή, ημέρα της Ανάστασης και ατελεύτητου ζωής* (Sâmbăta, ziua morților. Duminică, ziua Învierii și a vieții fără de sfârșit), στο "Ο", XXXIII (1981), τευχ. 2, σ. 129-135.
190. *Η Δεύτερη Οικουμενική Σύνοδος και το Σύμβολο της Κωνσταντινουπόλεως* (Sinodul II Ecumenic și Simbolul Niceeo Constantinopolitan), στο "Ο", XXXIII (1981), τευχ. 3, σ. 362-385.
191. *Η Εκκλησία, ο ουρανός στην γη ή το λειτουργικό κέντρο της κτίσεως* (Locașul bisericesc propriu zis, cerul pe pământ sau centrul liturgic al creației), στο "ΜΒ", XXXI (1981), τευχ. 4-6, σ. 277-307.
192. *Εικόνες της Εκκλησίας, η ορατή πίστη και μέσο συνάντησης των πιστών με το Χριστό και με τους κεκοιμημένους εν Αυτώ Αγίους* (Icoanele din Biserică, reprezentare vizibilă a dreptei credințe și mijloace de întâlnire a credincioșilor cu Hristos, cu Sfinții care s-au săvârșit în El), στο "ΜΟ" (1981), τευχ. 10-12, σ. 643-659.
193. *The Procession of the Holy Spirit from the Father and His Relation to the Son, as the Basis of Our Deification and Adoption*, στο *Spirit of God, Spirit of Christ. Ecumenical Reflections on the Filioque Controversy*, έκδ. του L. Vischer, Geneva, 1981, σ. 174-186.
194. *La procession du Saint Esprit du Père et sa relation avec le Fils, comme base de notre déification et adoption*, στο "La théologie du Saint Esprit dans le dialogue œcuménique. Document Foi et Constitution", τευχ. 103, έκδ. Le Centurion, Le presse de Taizé, 1981, σ. 190-202.
195. *Der Ausgang des Heiligen Geistes vom Vater und zum den Sohn Beziehung als Grundlage unserer Vergöttlichung und Kindschaft*, στο *Geist Gottes - Geist Christi. Ökumenische Überlegungen zur Filioque-Kontroverse. Bericht und Vorträge zweier Tagungen auf Schloß Klingenthal (Frankreich)* (Ökumenische Rundschau Beihefte, 39), έκδ. του Lukas Vischer, Frankfurt, 1981, σ. 153-163.
196. *Der dreieinige Gott und der Einheit Menschheit*, στο "Evangelische Theologie", τευχ. 5, 1981, Μόναχο, σ. 439-450.
197. *Το είδωλο ως εικόνα της θεοποιημένης φύσης και η εικόνα ως φύση και παράθυρο προς την υπερβατικότητα του Θεού* (Idolul ca chip al naturii

divinizate și icoana ca fereastră spre transcendența dumnezeiască), στο "Ο", XXXIV (1982), τευχ. 1, σ. 12-27.

198. *Η ομολογία πίστεως μέσω προσευχών του ιερέα και οι απαντήσεις των πιστών, ως προετοιμασία για τη Θεία Μετάληψη* (Mărturisirea dreptei credințe prin rugăciunile preotului însoțite de răspunsurile credincioșilor, ca pregătire pentru înfăptuirea jertfei euharistice și a împărtășirii de ea), στο "ΜΒ" (1982), τευχ. 1, σ. 39-72.
199. *Ο Τίμιος Σταυρός ως μέσο αγιασμού και ευλογίας και ως ευκαιρία προσκύνησης στον Θεό* (Sfânta Cruce ca mijloc de sfintire și de binecuvântare și ca prilej de închinare), στο "Ο", XXIV (1982), τευχ. 2, σ. 171-182.
200. *Η Εκκλησία ως οίκος και ευρύχωρος κοινωνία εν Χριστώ* (Biserica în sensul de lăcaș și de largă comuniune în Hristos), στο "Ο", XXXIV (1982), τευχ. 3, σ. 336-346.
201. *Οι μορφές παρουσίας του Χριστού στην Εκκλησία* (Modurile prezenței lui Hristos în cultul Bisericii), στο "ΜΒ", XXXII (1982), τευχ. 7-9, σ. 429-457.
202. *La doctrine de la procession du Saint Esprit du Père et de la relation de celui-ci avec le Fils en tant que base de l'adoption filiale et de la deification de l'homme*, Le II-e Centre Orthodoxe du Patriarcat Œcuménique, Chambesy-Geneve, 1982, σ. 201-211.
203. *Die Heilige Schrift und die Tradition apostolische im der Kirche Bekenntnis*, στο *Die Heilige Schrift, die das und Tradition Brkrnnntnis. Eine dokumentation über das 1. Theologusche mit der Gesoräch Rumänischen Kirche Orthodoxen* στο Goslar 1979, Beiheft zur "Ökumenische Rundschau", 1982, τευχ. 42, σ. 30 - 45.
204. *Die heiligen Sakramente nach dem Augsburgischen Bekenntnis im Verständnis luterheischen heute und in der der Lehre Orthodoxen Kirche*, στο "Sonderdruck aus Beiheft", 43, σ. 113-119.
205. *Θυσία του Χριστού και η δική μας πνευματικότητα μέσω της μεταλήψεως στην Θεία Λειτουργία* (Jertfa lui Hristos și spiritualitatea noastră prin împărtășirea ei în Sf. Liturghie), στο "Ο", XXXV (1983), τευχ. 1, σ. 104-118.
206. *Ο Υιός και Λόγος του Θεού μέσω του οποίου τα πάντα εγένετο και αναγίνονται* (Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu prin care toate s-au făcut și se refac), στο "Ο", XXXV (1983), τευχ. 2, σ. 168-176.

207. *Ιεραρχία των δώρων και τα βήματα της προσευχής* (Ierarhia darurilor și treptele rugăciunii), στο "ΜΟ" (1983), τευχ. 3, σ. 405-425.
208. *Μια σύγχρονη ζωγραφιά, ένα βελτιωμένο σχόλιο των Ορθόδοξων δογμάτων* (O pictură bisericească contemporană, un comentariu îmbogățit al dogmelor ortodoxe), στο "ΒΟΡ", Γ (1983), τευχ. 3-4, σ. 176-184.
209. *Η Λουθηρανική διδασκαλία περί της αιτιολόγησης και λόγου και ορισμένες Ορθόδοξες αναθεωρήσεις* (Doctrina luterană despre justificare și cuvânt și câteva reflexii ortodoxe), στο "Ο", XXXV (1983), τευχ. 4, σ. 495-509.
210. *Le Saint Esprit dans la theologie byzantine et dans la reflection orthodoxe contemporaine*, στο "Credo in Spiritum Sanctum", Vatican, 1983, σ. 661-679.
211. *Η σχέση μεταξύ ευλάβειας και θεολογίας στην Ορθόδοξη Εκκλησία* (Legătura dintre evlavie și teologie în Biserica Ortodoxă), στο "ΜΟ", XXXVI (1984), τευχ. 1-2, σ. 45-57.
212. *Η μυστηριακή πραγματικότητα της Εκκλησίας* (Realitatea tainică a Bisericii), στο "Ο", XXXVI (1984), τευχ. 3, σ. 415 - 420.
213. *Η πρόθεση των Αγίων Δώρων για τη Θεία Ευχαριστία* (Proscomidia sau rânduiala producerii darurilor pentru Sf. Jertfă a lui Hristos), στο "ΜΒ", XXXIV (1984), τευχ. 5 - 6, σ. 261- 277.
214. *La liturgia comunitaria e la liturgia interior nella vision della Filocalia*, στο *Punti di vista ortodossi su la chiesa, la prighiera, lo Spirito Santo e il monachesimo*, Centro Editoriale S. Lorenzo, Reggio Emilia, 1984, σ. 9-26.
215. *Η μυστική εμπειρία κατά τον Άγιο Συμεών και το Maister Ekkart*, στο "Σύναξη", 1984, τευχ. 10, σ. 27 - 35.
216. *Τα Ιερά Μυστήρια και οι ιερουργίες της Εκκλησίας* (Sfintele Taine și ierurgiile bisericești), στο "Ο", XXXVI (1985), τευχ. 3, σ. 450-454.
217. *Orthodoxie roumaine. II. Le Monde - Témoignage de la bonté de Dieu à l'égard des hommes*, στο "ROC", τευχ. 44, 1985, σ. 57-65.
218. *Αγία Τριάς – η δημιουργική, σωτηριώδης αιτία και αιώνιος προορισμός πάντων των πιστών* (Sfânta Treime - creatoarea, mântuitoarea și Ținta veșnică a tuturor credincioșilor), στο "Ο", XXXVIII (1986), τευχ. 2, σ. 14-42.
219. *Η ανανέωση και ο αγιασμός των πιστών στο Μυστήριο της Εξομολογήσεως, κατά τη διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας* (Înnouirea și

- sfîntirea credincioşilor în Taina Mărturisirii, după învăţătura Bisericii Ortodoxe), στο "Ο", XXXVIII (1986), τευχ. 3, σ. 10-17.
220. *Image, Likeness and Deification in the Human Person*, στο "Communio", XIII (1986), τευχ. 1, σ. 64-83.
221. *Devotion and Theology in the Orthodox Church*, στον τόμο *Gottes Zukunft – Zukunft der Welt*, Chr. Kaiser Verlag, München, 1986, σ. 103-111.
222. *The Mystery of the Church*, στο τόμο *Church, Kingdom, World. The Church as Mystery and Prophetic Sign*, έκδ. του Γεναδίου Limouris, Faith-Order Commission, World Council of Churches, Geneva, 1986, σ. 50-57.
223. *Το άρρητο μυσήριο του Ανωτάτου Ενόσ*, στο "Σύναξη", 1986, τευχ. 19, σ. 5-18.
224. *Η Αγία Τριάς και η εκ μηδενός δημιουργία του κόσμου* (Sfânta Treime și creația lumii din nimic, în timp), στο "ΜΟ", XXXIX (1987), τευχ. 2, σ. 41-69, τευχ. 3, σ. 28-47.
225. *Ο Ενσαρκωμένος και Αναστημένος Υιός και Λόγος του Θεού, ο αεί ανακεφαλαίων υπέρ Αυτου την κτίση* (Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu cel întrupat și înviat om ca: reunificatorul creației în veci pentru El), στο "ΜΟ", XXXIX (1987), τευχ. 4, σ. 7- 24.
226. *The World as Proof of God's Goodness to Men*, στο "ROC", XVII (1987), τευχ. 4, σ. 51-59.
227. *Παναγιώτης Νέλλας, σύγχρονος ερμηνευτής της Ορθόδοξης ανθρωπολογίας*, στο "Σύναξη", 1987, τευχ. 21, σ. 31 - 40.
228. *Erneuerung und Heiligung der Gläubigen im Sakrament der Buße nach der Lehre der orthodoxen Kirche auf Grund der Heiligen Schrift und der Heiligen Tradition*, in *Buße und Beichte im Glauben und Leben unserer Kirchen und ihre Bedeutung für die Erneuerung und Heiligung des Christen. Dritter Bilateralen Theologischen Kirche in Deutschland vom 28 Mai bis 3 Juni 1982 in Hüllhorst*, Beiheft zur "Ökumenische Rundschau" 51. Frankfurt am Main, 1987, σ. 25-32.
229. *Η Χριστολογία του Αγίου Μαξίμου του Ομολογητού* (Hristologia Sfântului Maxim Mărturisitorul), στο "Ο", XL (1988), τευχ. 3, σ. 67 - 72.
230. *La christologie de Saint Maxime le Confesseur*, στο "Contacts", XXX (1988), τευχ. 142, σ. 112 - 120.

231. *Le triumphe du bien dans l'existence crée*, στο "ROC", XVIII (1988), τευχ. 2, σ. 52-68.
232. *Ο δημιουργικός και σωτηριώδης και αιωνίως ανανέων λόγος* (Cuvântul creator și mântuitor și veșnic înnoitor), στο "ΜΟ", XLIII (1991), τευχ. 1, σ. 7-19.
233. *Η ιεραρχική έλξη του κόσμου προς την Αγία Τριάδα διά του Ενσαρκωμένου Λόγου του Θεού* (Atragerea ierarhică a lumii spre Sfânta Treime prin Cuvântul lui Dumnezeu făcut om), στο "ΜΟ", XLIII (1991), τευχ. 2, σ. 14 - 34.
234. *Ο Ενσαρκωμένος Λόγος του Θεού αγιάζει την κτίση μέσω του δικού του λόγου και έργου και ιδιαιτέρως του ιερέα* (Dumnezeu Cuvântul cel întrupat sfințește creația prin Cuvântul și fapta omenească a Sa și a omului și în special a preotului), στο "ΜΟ", XLIII (1991), τευχ. 4-6, σ. 12 - 20.
235. *The Christology of Saint Maximus the Confessor*, στο "Sourozh", 1993, τευχ. 52, σ. 10 - 16.

5. Θεολογικά άρθρα.

1. *Αυτοματοποίηση και πνευματική ζωή* (Mașinismul și viața spirituală), στο "ΑΑΤΑ", XI (1934 - 1935), Σιμπίου, σ. 40-46.
2. *Πρόσφατη Ποιμαντική και η σημασία της στη θεολογική εκπαίδευση* (Pastorală mai nouă și importanța ei în cadrul învățământului teologic), στο "RT", 25 (1935), σ. 214 - 221.
3. *Υπέρ του ξεπεράσματος του ατομικισμού και του σοσιαλισμού* (Pentru depășirea individualismului și a socialismului), στο "RT", XXV (1935), τευχ. 1-2, σ. 33-40, Σιμπίου.
4. *Ορθοδοξία και Έθνος* (Ortodoxie și națiune), στο "G", XIV (1935), τευχ. 2, σ. 76-84.
5. *Έκθεση περί των θεοφανείων* (Încercare despre teofanii), στο "G", XV (1936), τευχ. 1, σ. 14-29.
6. *Στάσεις: η Ρουμανική Εκκλησία στον εορτασμό της "Astra"* (Atitudini: Biserica Ortodoxă la serbările "Astrei"), στο "RT", XXVI (1936), τευχ. 7-10, σ. 347-349.
7. *Οι δύο βασιλείες* (Cele două împărății), στο "G", XVI (1937), τευχ. 1, σ. 26-35.

8. *Πάλιν Ρουμανικότητα και Ορθοδοξία* (Iarăși Româanism și Ortodoxie), στο "G", XVI (1937), τευχ. 5, σ. 241-247.
9. *Ο εθνικισμός από ηθική άποψη* (Naționalismul sub aspect moral), στο "G", XVI (1937), τευχ. 9, σ. 417-425.
10. *Ο λόγος και η μυστική της αγάπης* (Cuvântul și Mística iubirii), στο "G", XVII (1938), τευχ. 5, σ. 195 - 202.
11. *Λόγος και πράξη* (Cuvânt și faptă), στο "G", XVII (1938), τευχ. 10, σ. 538 - 548.
12. *Ορθοδοξία και λατινικότητα* (Ortodoxie și latinitate), στο "G", XVIII (1939), τευχ. 4, σ. 197- 202.
13. *Υπαρξιακή φιλοσοφία και η πίστη στον Ιησού Χριστό* (Filosofia existențială și credința în Iisus Hristos), στο "G", XVIII, τευχ. 10, 1939, σ. 565 - 572.
14. *Πίστη και λογική* (Credință și logică), στο "RT", XXIX, 1939, τευχ. 12, Σιμπίου, σ. 477-480.
15. *Ορθοδοξία, τρόπος της Ρουμανικής πνευματικότητας* (Ortodoxia, modul spiritualității românești), στο "G", XIX (1940), τευχ. 6, σ. 416 - 425.
16. *Περί του δόγματος* (Despre dogmă), στο "G", XX (1941), τευχ. 3-4, σ. 174 - 181.
17. *Οι αιώνιες βάσεις της σωτηρίας* (Temeiurile eterne ale mântuirii), στο "G", XX (1941), τευχ. 8, σ. 397 - 405.
18. *Θεωρήσεις περί των αγίων εικόνων* (Considerații în legătură cu Sfintele Icoane), το "G", XXI (1942), τευχ. 3, σ. 113 - 126.
19. *Ο Ιησούς Χριστός, η αληθινή μας υπερβατικότητα* (Iisus Hristos, adevarata noastră transcendență), στο "G", XXII (1943), τευχ. 1, σ. 1 - 11.
20. *Ορθόδοξη Εκκλησία της Τρανσυλβανίας* (Biserica Ortodoxă a Transilvaniei), στο "G", XXII, 1943, τευχ. 5, σ. 241-249.
21. *Θεωρία και άσκηση* (Contemplație și asceză), στο "G", XXIII (1944), τευχ. 2, σ. 57-64.
22. *Έχω και άλλα πρόβατα* (Mai am și alte oi), στο "GB", VII (1948), τευχ. 5-6, σ. 85-89.
23. *Επιστροφή των αδελφών* (Întoarcerea fraților), στο "GB", VII (1948), τευχ. 10, σ. 64 - 68.

24. *Δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν... ἐνανθρωπήσαντα* (Carele pentru noi, oamenii... S-a făcut om), στο "GB", VIII (1949), τευχ. 11 - 12, σ. 11 - 14.
25. *Ἡ πτώση ἀπὸ τον παράδεισο, ἡ πτώση ἀπὸ την ἀγάπη* (Căderea din Rai, căderea din iubire), στο "GB", XXVI (1967), τευχ. 3-4, σ. 215 - 218.
26. *Ἡ μονιμότητα του Ευαγγελίου του Χριστοῦ* (Permanența Evangheliei lui Hristos), στο "Calendarul Credința", 1967, σ. 57 - 63.
27. *Ἡ σημασία της Ενσάρκωσης του Κυρίου* (Semnificația Întropării Domnului), στο "GB", XXVII (1968), τευχ. 11-12, σ. 1133-1135.
28. *Orthodoxy, Life in the Resurrection*, στο "Eastern Churches Review", II (1969), τευχ. 4, σ. 371-375.
29. *Some Characteristics of Orthodoxy*, στο "Sobornost", V (1969), τευχ. 9, σ. 627-629.
30. *Orthodoxy and Modern Western Currents in Theology*, στο "Calendarul Ortodox Credința", 1969, σ. 67-68.
31. *Ιδιαιτερότητα της Ρουμανικής Ορθοδοξίας* (Din specificul ortodoxiei românești), στο "Calendarul Credința", 1970, σ. 90 - 92.
32. *The Orthodox teaching on faith*, στο "Altarul", III (1972), τευχ. 2, σ. 9 -10.
33. *The gifts of the Holy Spirit*, στο "Calendarul Credința", 1974, σ. 90 - 92.
34. *Ἡ ἀνάγκη της συγχώρεσης και ανανέωσης της Εκκλησίας* (Trebuinta de iertare și de înnoire a Bisericii), στο "Almanahul Parohiei ortodoxe române din Viena", XIV (1975), σ. 57 -61.
35. *Αγιότητα και λεπτότητα* (Sfințenie și delicatețe), στο "Almanahul Parohiei ortodoxe române din Viena", 1976, σ. 115-118.
36. *Οι "Μπέσσοι" στα μοναστήρια της Ανατολής* ("Bessi" în mănăstirile din Orient), στο "BOR", XCV (1976), τευχ. 5 - 6, σ. 587 - 589.
37. *Ἡ αποστολή του ιερέα ἀνάμεσα στους πιστούς* (Menirea preotului printre credincioși), στο "Îndrumător pastoral", Alba Iulia, II (1978), σ. 66 - 67.
38. *Ἡ ἔνωση της Τρανσυλβανίας με την Μητέρα πατρίδα, την 1η Δεκεμβρίου 1918* (Unirea Transilvaniei cu Țara Mamă la 1 Decembrie 1918), στο "Calendarul Credința", 1979, σ. 110 -114.
39. *Οι λόγοι του Θεοῦ ἐν τῇ κτήσει καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ*, στο "Ορθόδοξος Τύπος", I, 19 (1979), τευχ. 389, σ. 1· II, III, 20 (1980), τευχ. 391, σ. 3· IV, τευχ. 392, σ. 3· V, τευχ. 393, σ. 3· VI, τευχ. 394, σ. 3· VII, τευχ. 395, σ. 3· VIII, τευχ. 396, σ. 3.

40. *Witness through "Holiness" of Life*, στο *Martyria-Mission: the Witness of the Orthodox Churches Today*, έκδ. του Ι. Βρια, Γενεύη, 1980, σ. 45 - 51.
41. *Ο Θεός, Ένας έν ουσία και τρία Πρόσωπα* (Dumnezeu, unul în ființă și întreit în persoane), στο "Îndrumător bisericesc", Σιμπίου, 1981, σ. 206 - 208.
42. *Logos, le temple qui rayonne*, στο "Service Orthodoxe de Presse", LXII (1981), σ. 22 - 23.
43. *Στοχασμοί για τον Ρουμανικό λαό (1) Μεταξύ Ανατολής και Δύσης* (Reflexiuni despre poporul român (1). Între Orient si Occident), στο "Comuniunea Românească" (Περιοδικό τέχνης και πολιτισμού, στην επιμέλεια του Gheorghe Alexe), Detroit, Michigan, ΗΠΑ, IX - X (1981-1982), τευχ. 21-22, σ. 5 - 6.
44. *Η Ρουμανική φιλοξενία* (Ospitalitatea Românească), στο "Calendarul Credința", 1982, σ. 91-93.
45. *The Christian Sense of Responsibility*, στο *Jesus Christ – the Life of the World. An Orthodox Contribution to the Vancouver Theme*, Γενεύη, 1982, σ. 108-112.
46. *The Faces of the Fellow Human Beings*, στο "International Review of Missions", LXXI (1982), σ. 29-35; και στο *The Lord of Life. Theological Explorations of the Theme "Jesus Christ" – The Life of the World*, World Council of Churches, Γενεύη, 1983, σ. 116-122.
47. *Η ψυχή και ο σκοπός της προόδου της*, στο "Σύναξη", 1982, τευχ. 1, σ. 11-18.
48. *Φυσική και υπερφυσική στην Αποκάλυψη κατά τον άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή*, στο "Σύναξη", 1982, τευχ. 1, σ. 91-92.
49. *Για το ανθρώπινο σώμα*, στο "Σύναξη", τευχ. 4, σ. 7-13.
50. *Tache actuelle de la théologie*, στο "Service Orthodoxe de Presse", LXIII (1982), τευχ. 70, σ. 17-20.
51. *Σκέψεις για τον Ρουμανικό λαό (2) Η εδραίωση στο δικό του έδαφος* (Reflexiuni despre poporul român. (2), Înrădăcinarea în spațiu propriu), στο "Comuniunea Românească", Detroit, Michigan, USA, XI (1983), τευχ. 23- 24, σ. 8-9.
52. *Ενδιαφέρονσαι ομιλίες και σύναξεις υπό του π. Στανιλοάε* στο "Ορθόδοξος Τύπος", την 1η Ιουλίου 1983, σ. 4.

53. *Στιγμές της αρχαίας πνευματικότητας της χώρας του Μπουζάου* (Momente din vechea spiritualitate a ținutului buzoian), στο *Πνευματικότητα και ιστορία στην καμπύλη των Καρπαθίων* (Spiritualitate și istorie la întorsura Carpaților), τ. I, επιβλ. από τον Antonie Plămădeală, έκδ. Episcopia Buzăului, Buzău, 1983, σ. 341- 346.
54. *Η Εκκλησία, πύλωνα και έδαφος της αλήθειας* (Biserica - stâlp și temelie a adevărului), στο "Îndrumător Bisericesc", Oradea, 1984, σ. 56-59.
55. *Δημιουργία ως δώρο και φανέρωση της αγάπης του Θεού* (Creația ca dar și manifestare a iubirii lui Dumnezeu), στο "Îndrumător Bisericesc", Κραϊόβα, 1984, σ. 53-58.
56. *L'approche orthodoxe de la vie*, στο "Unité des chrétiens", (ειδικό τευχ.) 58, 1985, Παρίσι, σ. 8-9.
57. *L'homme et le monde: une permanente liturgie*, στο "Nouvelle de l'Église Orthodoxe Roumaine", XV (1989), τευχ. 5, σ. 5-6.
58. *Η ορθόδοξη διδασκαλία περί της δημιουργίας* (Învățătura creștină despre creație), στο "Îndrumător Bisericesc", Alba Iulia, X (1986), σ. XXIX - XXXII.
59. *Η ζεστασιά της πίστεως πλήρους Αγίου Πνεύματος* (Căldura credinței pline de Duhul Sfânt), στο "Îndrumător Bisericesc", Buzău, V (1986), σ. 71-72.
60. *Ο ιερέας - παράγοντας της ενότητας στην ενορία και στην Εκκλησία* (Preotul, factor de unitate în parohie și în Biserică), στο "Îndrumător Bisericesc", Buzău, VI (1987), σ. 49-50.
61. *Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς* (Tatăl nostru care ești în ceruri), στο "Îndrumător Bisericesc", Buzău, VI (1987), σ. 81-83.
62. *Orthodoxie Roumaine. La spiritualité Romaine - synthèse entre l'Orient et Occident*, στο "ROC" (1987), τευχ. 2, σ. 57-68.
63. *Marriage as a Natural Bond for Life Between a Man and a Woman*, στο "Calendarul Credința", 1988, σ. 75-78.
64. *La Biblia de 1688 y la tradición patristica de la Iglesia Ortodoxa Rumana*, στο "Dacoromania", 1988, τευχ. 7, σ. 13-17.
65. *Το ιστορικό πρόσωπο του Σωτήρα μας Ιησού Χριστού* (Persoana istorică a Mântuitorului nostru Iisus Hristos), στο "Cronica Episcopiei Romanului și Hușilor", I (1989), σ. 217-220.
66. *Chronique des Églises..., Roumanie*, στο "Irenikon", LXII (1989), τευχ. 1, σ. 105-107.

67. *The Church: Communion in Christ, the Son of God Incarnate*, στο "ROC", XIX (1989), τευχ. 3, σ. 17-19.
68. *Η πνευματική ενότητα του έθνους μας και η ελευθερία* (Unitatea spirituală a neamului nostru și libertatea), στο "BOR", CVIII (1990), τευχ. 1-2, σ. 47-49.
69. *Ανάσταση ή νίκη του θανάτου* (Învierea sau biruirea morții), στο "Ο", XLI (1990), τευχ. 2, σ. 3-4.
70. *La persecution de l'Église Orthodoxe Roumaine sous le regime communiste*, στο "Nouvelle de l'Église Orthodoxe Roumaine", XX (1990), τευχ. 1, σ. 8-11.
71. *Vénérer la Croix, confesser le Christ Dieu*, στο "ROC", XX (1990), τευχ. 5-6, σ. 35-38.
72. *Το όνομα των αληθινών Χριστιανών - η βέβαια ομολογία του Χριστού* (Numele de creștini adevărați - mărturisirea sigură a lui Hristos), στο "Ο", XLIII (1991), τευχ. 1, σ. 3-6.
73. *Το χριστιανικό περιεχόμενο της προσευχής στον Χριστό* (Conținutul creștin al rugăciunii către Hristos), το "Ο", XLIII (1991), τευχ. 2, σ. 3-4.
74. *Τα δόγματα - εκφράσεις της Θείας Αγάπης* (Dogmele - expresii ale iubirii divine), στο "Ο", XLIII (1991), τευχ. 4, σ. 3-4.
75. *Γιατί είμαστε Ορθόδοξοι;* (De ce sîntem ortodocși?), στο "Teologie și viață", νέα σειρά, I (LXVII), τευχ. 4-8, Απρίλιος-Αύγουστος 1991, Iași, σ. 15-27.
76. *Le Triomphe du Bien dans l'existence crée*, στο "J.O.I.E.", Οκτ. 1991, τευχ. 60, σ. 1-4.
77. *Τα Χριστιανικά και αποστολικά δόγματα, εκφράσεις του ανωτάτου Αγαθού* (Dogmele creștine apostolice și, expresii ale binelui celui mai înalt), στο "Ο", XLIV, τευχ. 1-2, Ιούνιος, 1992, σ. 3-4.
78. *Χριστιανικά θέματα στην Ρουμανική λαογραφία: τότε που ο Θεός περπατούσε στη γη* (Teme creștine în folclorul românesc, I. Pe când umbla Dumnezeu pe pământ), στο "Revista de etnografie si folclor", τόμος 37/2/1992, έκδ. "Academiei", σ. 103-117.
79. *Χριστιανικά θέματα στην Ρουμανική λαογραφία: η λαχτάρα ως δίψα για την κοινωνία με εκείνους που είναι μακριά και ως δύναμη αμοιβαίας μεταμορφώσεως των προσώπων και νίκης του θανάτου* (Teme creștine în folclorul românesc, II. Dorul ca sete după comuniunea cu cei depărtați și ca putere de transfigurare reciprocă a persoanelor umane și de biruire

- a mortii), στο "REF", τόμος 37, τευχ. 3, έκδ. "Academiei", Βουκουρέστι, 1992, σ. 219-236.
80. Στην αρχή της σύγχρονης Ορθοδοξίας στην Τρανσυλβανία ήταν ο *Șaguna* (La începutul ortodoxiei contemporane din Transilvania a fost Șaguna), στο „RT” III (75) (1993), τευχ. 2, σ. 32-38.
 81. Ο τίμιος Σταυρός ως μέσο αγιασμού και ευλογίας και ως ευκαιρία προσκύνησης στον Θεό (Sfânta Cruce ca mijloc de sfințire și binecuvântare și ca prilej de închinăciune), στο „Gândirea”, νέα σειρά, τευχ. 3, Σιμπίου, 1992, σ. 35-40.
 82. Οι ομορφιές της Θείας Λειτουργίας (Frumusețile Sfintei Liturghii), στο „GB”, L (1993), τευχ. 4-6, σ. 53-54.
 83. Η εικόνα στην Ορθόδοξη Εκκλησία (Sfânta icoană în Biserica Ortodoxă), στο „GB”, L (1993), τευχ. 4-6, σ. 5-6.
 84. "Το πρόσωπο" και "Το άτομο" - δύο διαφορετικές ενότητες ("Persoana" și "Individul" - două unități diferite), στο "TV", XLV (1993), τευχ. 5-6, σ. 44-47.
 85. Η Ουνία στη Τρανσυλβανία - το αποτέλεσμα μίας τριπλής βίας (Uniatismul din Transilvania opera unei întreite silnicii), απόσπασμα από την Ουνία στην Τρανσυλβανία,..., (Unitatismul în Transilvania,...), στο "GB", LII (1996), τευχ. 5-8, σ. 126-134.
 86. Σκέψεις περί των αγίων εικόνων (Considerații în legătură cu Sfintele Icoane), απόσπασμα από το "G", XX (1942), τευχ. 3, στο "GB", LIII (1997), τευχ. 1- 4, σ. 51-62.
 87. Το πρόβλημα της Ουνίας από οικουμενική προοπτική (Problema uniatismului în perspectiva ecumenică), απόσπασμα από το (Unitatismul în Transilvania,...), στο "GB", LIII (1997), τευχ. 1-4, σ. 120-129.
 88. Ο Ιησούς Χριστός, Ενσαρκωμένος Υιός του Θεού, θεωρημένος στη διάνοιά μας ως ανάγκη του ανθρώπου για τελειοποίηση (Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel întrupat, așteptat și văzut de rațiunea noastră ca trebuința de împlinire a ființei umane) (MMS., 8 σ.).
 89. Περιορισμός και υπερβατικότητα στον πολιτισμό και στη θρησκεία (Limită și transcendență în cultura și religie) (MMS., 11 σ.).
 90. Επέκταση και υπερβατικότητα κατά τον άγιο Γρηγόριο Νύσσης και τη σύγχρονη θεολογία (Epectaze și transcendență la Sf. Grigorie de Nyssa și în teologia contemporană) (MMS, 14 σ.).

91. *Η θρησκευτική Ορθόδοξη Χριστιανική γλώσσα του Ρουμανικού λαού* (Limbaajul bisericesc creștin ortodox al poporului român) (MMS., 6 σ).
92. *Οι σημασίες της θυσίας του Χριστού* (Semnificațiile jertfei lui Hristos) (στα αγγλικά, MMS., η πρώτη σελίδα λείπει, 25 σελίδες).
93. *La Christologie de Saint Maxim le Confesseur* (MMS, απόσπασμα, 11 σελίδες).
94. *Liturgy, participation in the Sacrifice of Christ, spiritually* (MMS., 25 σελίδες).
95. *The Lutheran doctrine on justification and word. Some orthodox remarks* (MMS., 19 σελίδες).
96. *Limit and Transcendence in Culture and Religion* (MMS., 13 σελίδες).
97. *Spirituality and Social Responsibility* (MMS., 9 σελίδες).

6. Τιμητικά άρθρα

1. Ο *Adolf Harnack*, στο "RT", XX (1930), τευχ. 7-9, σ. 343-345.
2. Ο *Adolf Harnack*, στο "TR", LXXVIII (1930), τευχ. 49-50, σ. 1.
3. Στην εκατονταετηρίδα ενός φιλανθρώπου (La centenarul unui iubitor de oameni), στο "TR", LXXXIX (1931), τευχ. 28, σ. 2-3 (υπογεγραμμένο Δ).
4. Ο νέος διευθυντής του Γυμνασίου της Παιδαγωγικής (Noul director al Școlii Normale) στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 5-6, σ. 4-5.
5. *Commemoration du Métropolitain Andrei Șaguna*, Σιμπίου, 1932 (χωρίς υπογραφή), 28 σ., η έκδοση του 1933, στη Ρουμανική γλώσσα.
6. Ο *Emanoil Gojdu* στο "Viața Ilustrată", I (1934), τευχ. 1, σ. 16-17.
7. Ένας μεγάλος Ρουμάνος ιδρυτής: ο *Emanoil Gojdu* (Un mare ctitor român: Emanoil Gojdu), στο "TR", LXXXII (1934), Σιμπίου, τευχ. 6. σ. 1-2.
8. Ο κ. *I.G. Savin* και... η Δύση (Domnul I. G. Savin și... Occidentul), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 17, σ. 3.
9. Ο *Zaharie Boiu* και ο *Nicolae Cristea*: δύο αγωνιστές σε δύσκολη εποχή (Zaharie Boiu și Nicolae Cristea doi luptători din vremuri grele), στο "TR" LXXXII (1934), τευχ. 50, σ. 1.
10. Ο σεβασμιότατος *Nicolae Colan* ως επιστήμωνας (P. S. Sa Nicolae Colan, ca om al școlii), στο "RT", XXVI (1936), τευχ. 7-10, σ. 260-262.
11. Ο *Nichifor Crainic*, στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 25, σ. 1-2.
12. Ο *Octavian Goga*, στο "TR", LXXXVII (1938), τευχ. 20, σ. 1.

13. *Ο Πατριάρχης Nicodim και οι Θεολογικές Σχολές* (PS Patriarh Nicodim și școlile de formare a preoților), στο "TR", LXXXVII (1939), Σιμπίου, τευχ. 30, σ. 1.
14. *Το θεολογικό έργο του Nichifor Crainic* (Opera teologică a lui Nichifor Crainic), στο "G", XIX (1940), τευχ. 4, σ. 264-275.
15. *Ο Μητροπολίτης Nicolae ως θεολόγος* (Mitropolitul Nicolae ca teolog), στο "TR", XXX (1940), τευχ. 5-8, σ. 423 - 440.
16. *Είκοσι Χρόνια Αρχιεπομαντικής ιεραποστολής. Τιμητικό αφιέρωμα στον Αρχιεπίσκοπό μας* (Douăzeci de ani de arhipăstorie. Întinutarea Arhipăstorului nostru), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 25-26, σ. 1-2.
17. *Ο καθηγητής N. Crainic στην Ακαδημία* (Profesorul Nichifor Crainic la Academie), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 22, σ. 3.
18. *Ο καθηγητής N. Iorga στην Επέτειό του στην Ρουμανική Ακαδημία* (Prof. N. Iorga - Cu prilejul comemorării lui la Academia Română), στο "TR", LXXXIV (1941), τευχ. 24, σ. 1 (χωρίς υπογραφή).
19. *"Gândirea" στα 20 έτη* ("Gândirea" la 20 de ani), στο "TR", XC (1942), Σιμπίου, τευχ. 5, σ. 1.
20. *Ο Σεβασμιότατος Επίσκοπος Nicolae στα εξήντα* (IPS Mitropolit Nicolae la șaizeci de ani), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 3, σ. 1 (χωρίς υπογραφή).
21. *Ο πρωτοπρεσβύτερος Σταυροφόρος Goron Ion*, στο "TR", XCI (1943), τευχ. 3, σ. 3.
22. *Ο Inochentie Micu Klein*, στο "TR", XLI (1943), τευχ. 29, σ. 3.
23. *Ο Μητροπολίτης Andrei Șaguna* (Mitropolitul Andrei Șaguna), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 26, σ. 1-2.
24. *Ο Επίσκοπος Andrei Șaguna - φωνές του τύπου στην Επέτειο των επτά δεκαετιών από το θάνατό του* (Mitropolitul Andrei Șaguna - glasuri de presă, cu prilejul împlinirii celor șapte decenii de la moartea sa), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 27, σ. 2-3.
25. *Ο εορτασμός του κ. Ioan Lupaș* (Sărbătorirea lui Ioan Lupaș), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 45, σ. 1.
26. *Ο Επίσκοπος Nicolae Colan* (PS Episcop Nicolae Colan), στο "TR", XCL (1943), τευχ. 48, σ. 1-2.
27. *Ο Αρχιμ. Iuliu Scriban* (PC Sa Arhim. Iuliu Scriban), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 50, σ. 1.
28. *Ο Πατριάρχης Σεργκέι της Μόσχας ως θεολόγος* (Patriarhul Serghie al Moscovei ca teolog), στο "O", I (1949), τευχ. 2-3, σ. 173-186.

29. *Πνευματική πρόοδος στην εποχή του Παναγιωτάτου Πατριάρχη Ιουστινιανού* (Sporuri duhovnicești sub păstorirea I PS Patriarh Iustinian), στο "BOR", LXVIII (1951), τευχ. 3-6, σ. 256-261.
30. *Ο εορτασμός των 250 χρόνων από το θάνατο του Petru Maior* (Comemorarea celor 250 de ani de la moartea lui Petru Maior), στο "BOR", LXXXIX (1971), τευχ. 1-2, σ. 174-186.
31. *Αφιέρωμα στον Πατριάρχη Iustin, στην ηλικία των 70* (Omagiul Prea Fericitului Patriarh Iustin, la vârsta de 70 de ani), στο "Ο", XXXII (1980), τευχ. 2, σ. 201-203.
32. *Ο Onisifor Ghibu. 100 χρόνια από τη γέννησή του* (Onisifor Ghibu. O sută de ani de la nașterea sa), στο "BOR", τευχ. 5-6, CI (1983), σ. 416-417.
33. *Μερικές αναμνήσεις περί του Μητροπολίτη Antonie* (Câteva amintiri despre IPS Mitropolit Antonie), στο "ΜΑ", XXXI (1986), τευχ. 6, σ. 62-63.
34. *Ένας ποιητικός πανηγυρικός λόγος στο θάνατο του Petru Movilă* (Un panegiric poetic la moartea lui Petru Movilă), στο "ΜΑ", XXXIII (1988), τευχ. 1, σ. 33-34.
35. *Αναμνήσεις για τον Nichifor Crainic, ο διευθυντής της "Gândirea"* (Amintiri despre Nichifor Crainic, directorul "Gândirii"), στο "Ζ", 1992, σ. 9.

7. Πρόλογοι

1. *Πρόλογος στη διδακτωρική διατριβή του Σεβασμιοτάτου Antonie Plamadeală - Η Εκκλησία στην Αγία Γραφή, την Παράδοση και τη σύγχρονη θεολογία* (Prefață la teza de doctorat a PS. A. Plamadeală), Biserica slujitoare în Sfânta Scriptură, și Sfânta Tradiție în teologia contemporană) στο "TV", XXV (1972), τευχ. 5-8, σ. 325-327.
2. *Πρόλογος στον τόμο "Παράδοση και Ελευθερία στην Ορθόδοξη πνευματικότητα" του Επισκόπου Antonie Μητροπολίτη του Ardeal* (Prefață la "Tradiție și Libertate în spiritualitatea ortodoxă" de Antonie, Mitropolitul Ardealului), Σιμπίου, 1972, 407 σ.
3. *Πρόλογος στο έργο "Οι απαρχές της βυζαντινής ζωγραφικής"* (Prefață la "Începuturile picturii bizantine"), του W. Nyssen, Βουκουρέστι, έκδ. IBMBOR, 1975, 167 σ.
4. *Πρόλογος στη διδακτ. διατριβή του π. λέκτορα Gh. Dumitru Radu: "Ο εκκλησιαστικός χαρακτήρας των Αγίων Μυστηρίων και το πρόβλημα της*

- διακοινωνίας-Intercommunion*" (Prefață la "Characterul eclesiologic al Sfintelor Taine și problema intercomuniunii", teza de doctorat de Pr. Lector Dumitru Gh. Radu), στο "Ο", XXX (1978), τευχ. 1-2, σ. 13-16. Στο τόμο, IBMBOR, Βουκουρέστι, 1978, σ. 13-16.
5. *Πρόλογος στο "Η γη τραγουδούσα σε εικόνες"* (Prefață la "Pământ cântând în imagini") του W. Nyssen, Βουκουρέστι, 1978, σ. 9 -13.
 6. *Εισαγωγή στο έργο Η Γένεση του ρουμανικού χειρογράφου "Desiderie" του 18ου αιώνα* (Introducere la geneza manuscrisului românesc "Desiderie" din secolul al XVIII lea), του π. Paul Mihail, στο "ΜΟ", XXXI (1979), τευχ. 1-3, σ. 113-115.
 7. *Πρόλογος στο "Η Εκκλησιολογία των έργων του Αρεοπαγίτου και η σημασία της για το σύγχρονο οικουμενισμό"* (Prefață la "Eclesiologia tratatelor areopagitice și importanța ei pentru ecumenismul contemporan"), του π. Gheorghe Dragulin, στο "Ο", XXXI (1979), τευχ. 1-4, σ. 54-56. Στο τόμο IBMBOR, Βουκουρέστι, 1979, σ. 5-7.
 8. *Πρόλογος στο "Η ορθόδοξη διδασκαλία περί της Θείας Οικονομίας και της Οικονομίας της Εκκλησίας"* (Prefață la "Învățătura ortodoxă despre iconomia dumnezeiască și iconomia bisericească"), του Αρχιμ. Chesarie Georgescu, στο "ΤΥ", XXXII (1980), τευχ. 3-6, σ. 5-7.
 9. *Πρόλογος στο Ρουμανικό Γεροντικό του Ιερομ. Ioanichie Bălan* (Prefață la "Pateric românesc..." de Ierom. Ioanichie Bălan), Βουκουρέστι, 1980, σ. 5-6.
 10. *Πρόλογος στο "Λεξικόν Ορθόδοξης Θεολογίας" του Ion Bria* (Prefață la "Dicționar de Teologie ortodoxă" de Ion Bria), Βουκουρέστι, 1981, σ. 5-6.
 11. *Πρόλογος στο "Πνευματικές ομιλίες"* (Prefață la "Convorbiri duhovnicești"), με τον Ιερομ. Ioanichie Bălan, έκδ. Episcopiei Romanului și Hușilor, 1984, σ. 5 - 6.
 12. *Πρόλογος στη διδακτ. διατριβή του π. Ioan Mihăițan "Η ιερωσύνη του Σωτήρα Χριστού και η ιερωσύνη της Εκκλησίας"* (Prefață la "Preoția Mântuitorului Hristos și preoția bisericească"), στο "ΜΑ", XXIX (1984), τευχ. 11-12, σ. 781-782.
 13. *Preface à la 2-e édition de la "Foi Orthodoxe" de l'archimandrite Cléopas*, Βουκουρέστι, 1985, σ. 5.
 14. *Η συμβολή των "Σκύθων μοναχών" στον καθορισμό των χριστολογικών δογμάτων στις αρχές του 6ου αιώνα* (Contribuția "călugărilor sciți" la precizarea hristologiei la începutul secolului al VI - lea), εισαγωγική

μελέτη στο έργο *Τα κείμενα των Σκύθων, Δακο – Ρωμαίων μοναχών του 6ου αιώνα* (Scrieri ale "Călugărilor sciți", daco-romani din sec. VI), στο "ΜΟ", XXXVII (1985), τευχ. 3 - 4, σ. 199-244.

15. *Εισαγωγή στις "Ομιλίες του Λαυρεντίου του Novae"* (Introducere la "Omiliile lui Laurentiu de Novae"), μετάφραση του καθ. David Popescu και Marin Ciucă, στο "ΜΟ", XXXVIII (1986), τευχ. 4, σ. 23-32.
16. *Επίλογος στο «Οι Ρουμάνοι Αγίοι, υπερασπιστές της προγονικής πίστewς»* (Epilog la "Sfinți români și apărători ai legii strămoșești"), IBMBOR Εκδοτικός Οίκος, Βουκουρέστι, 1987, σ. 674-677.
17. *Πρόλογος στο έργο "Τα λουλούδια της Γεθσιμανής"* (Prefață la "Florile din Gradina Ghetsimani"), με το P. D. Popescu, Soroca, έκδ. Martha, 1991, σ. 5-6.
18. *Μια ποίηση της Ρουμανικής ιδιοτυπίας, πρόλογος του "Gh. Popescu - Vâlcea "Λόγια από τη φυλακή" (ποιήματα)"*, (Prefață la Gheorghe Popescu Vâlcea, "Cuvinte din temniță" (poezii), "O poezie a specificului românesc"), Βουκουρέστι, 1991, σ. 3-5.
19. *Σύντομος πρόλογος στη "Μυστική Θεολογία της Ανατολικής Εκκλησίας του Vladimir Lossky"* (Scurtă prefață la "Teologia Mistică a Bisericii de Răsărit a lui V. Lossky"), έκδ. Anastasia, Βουκουρέστι, 1992, σ. 5.
20. *Πρόλογος στο "Η Εκκλησία και οι άλλες ομολογίες" (φυλλάδιο)* (Prefață la "Biserica și sectele", broșură), Θεσσαλονίκη, 1992, σ. 5-9.
21. *Πρόλογος στο "Πνευματικές διδασκαλίες του αββά Αμμώνα", "Οι Θησαυροί της ερήμου"* (Prefață la "Învățăături duhovnicești de Avva Ammona" "Comorile pustiei"), Schitul românesc Prodromul, Άγιον Όρος, 1993, σ. I-II.
22. *Πρόλογος στο Η ζωή των κεκοιμημένων και η δική μας ζωή μετά από το θάνατο* (Prefață la "Viața repausărilor nostri și viața noastră după moarte"), του π. Mitrofan, έκδ. Anastasia, Βουκουρέστι, 1993, σ. 5-6.
23. *Πρόλογος στο "Το Άγιον Πνεύμα στην Ορθόδοξη Πνευματικότητα"* (Cuvânt înainte la "Sfântul Duh în spiritualitatea ortodoxă"), της Anca Manoilescu Dinu, στο "TV", XLV (1993), σ. 4-6.
24. *Πρόλογος στο "Προσεύχεσθε αδιαλείπτως"* (Cuvânt introductiv la "Rugați-vă neîncetat"), του π. Marc Antoine Costa de Beauregard, έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1998, σ. 5-7.

25. Πρόλογος στο *"Πρωτότυπα Κηρύγματα"* (1). *"Κηρύγματα στις εορτές ενός λειτουργικού έτους"* (Prefață la "Predici inedite" (1). "Predici la Sărbătorile de peste an"), του π. Ilie Cleopa, έκδ. Christiana, Βουκουρέστι, 2001, σ. 7.
26. Πρόλογος στο *"Κηρύγματα στις Κυριακές του έτους"* (Prefață la "Predici la Duminicile de peste an"), έκδ. Scara, Βουκουρέστι, 2002, σ. 3.
27. *Ένα ποίημα ζήτησης και μυστικής συνάντησης με το Θεό*, εισαγωγική μελέτη στο, *"Η Συνάντηση με τον Θεό. Ποιήματα"* της Lidia Stăniloae (O poezie a căutării lui Dumnezeu și a întâlnirii mistice cu El: Introducere la Lidia Stăniloae, "Întâlnire cu Dumnezeu. Poezii"), Trinitas, Iași, 2003, σ. 13-132.

8. Κηρύγματα

1. *Στην Πεντηκοστή* (La Pogorârea Sfântului Duh), στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 47-48, σ. 1 (χωρίς υπογραφή).
2. *Ας είμαστε στο Κλουζ για την Κυριακή της Ορθοδοξίας* (În duminica ortodoxiei sa fim la Cluj), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 20-21, σ. 1 (χωρίς υπογραφή).
3. *Η Ανάληψη* (Înălțarea), "TR", LXXXI (1933), τευχ. 43-44, σ. 2 (υπογεγραμμένο T.S.).
4. *Στην Πεντηκοστή* (La coborarea Duhului Sfnt), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 22, σ. 1.
5. *Κυριακή της Απόκρεως* (La Duminica lăsatului de sec), στο "GB", XVI (1957), τευχ. 3, σ. 134-139.
6. *Κυριακή του Τελώνου και του Φαρισαίου* (La Duminica vameșului și a Fariseului), στο "GB", XVII (1958), τευχ. 1-2, σ. 35-39.
7. *Κυριακή της Σαμαρείτιδος* (La Duminica Samaritencei), στο "GB", XXV (1966), τευχ. 5-6, σ. 377-380.
8. *Κυριακή πριν από την Κυριακή του Τιμίου Σταυρού* (La Duminica de dinaintea Înalțării Sfintei Cruci), στο "GB", XXV (1966), τευχ. 9-10, σ. 781-784.
9. *Κυριακή πριν από τα Χριστούγεννα* (La Duminica dinaintea Nașterii Domnului), στο "GB", XXVI (1967), τευχ. 11-12, σ. 1074-1076.

10. *Κυριακή του Σταυρουπροσκυνήσεως. Η Σημασία του Σταυρού στη ζωή του Χριστιανού* (La duminica Crucii. Semnificația Crucii în viața creștină), στο "GB", XXVII (1968), τευχ. 3-4, σ. 362-365.
11. *Τετάρτη Κυριακή μετά από την Πεντηκοστή* (La Duminica a patra după Rusalii), στο "GB", XXXI (1972), τευχ. 5-6, σ. 507-509.
12. *Κυριακή του Αγίου Πνεύματος* (La Sfânta Treime), στο "GB", XXXIII (1973), τευχ. 5-6, σ. 477-479.
13. *Του Κυρίου δεηθώμεν υπέρ τῆς εἰρήνης παντὸς τοῦ κόσμου* (Pentru pacea a toată lumea, Domnului sa ne rugăm!), στο "O", XXXV (1983), τευχ. 4, σ. 548-550.

9. Ομιλίες.

1. *Ομιλία στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους στη Θεολογική Ακαδημία* (Cuvânt la încheierea anului școlar în Academia teologică), στην "TR", LXXXVI (1938), 26, τευχ. 26, σ. 1.
2. *Ομιλία στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους στη Θεολογική Ακαδημία "Andrei Șaguna"* (Cuvânt la încheierea anului școlar în Academia teologică), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 26, σ. 1-2.
3. *Ομιλία στην έναρξη του ακαδημαϊκού έτους στην Θεολογική Ακαδημία "Andrei Șaguna"* (Cuvânt la începutul anului școlar la Academia teologică "Andreiană"), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 39, σ. 2.
4. *Ομιλία για τους φοιτητές στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους* (Cuvânt către studenții teologi la sfârșit de an academic), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 26, σ. 1-2.
5. *Λόγος εγκωμιαστικός κοντά στο φέρετρο του κ. Petru Gherman* (Cuvânt funebru lângă sicriul Profesorului Petru Gherman), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 28, σ. 1 - 2.
6. *Ομιλία για τους θεολόγους φοιτητές στην έναρξη του ακαδημαϊκού έτους* (Cuvânt către studenții teologi la începutul anului academic), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 40, σ. 2-3.
7. *Στην έναρξη του ακαδημαϊκού έτους* (La deschiderea Universității), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 46, σ. 1.
8. *Η ερώτηση όλων των ερωτήσεων. Λόγος στον Καθολικό του Σιμπίου, στην έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 1941-1942* (Întrebarea întrebărilor.

- Cuvânt rostit în Catedrala din Sibiu la deschiderea anului universitar 1941-1942), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 46, σ. 1-2.
9. *Με τον υπουργό I. Petrovici στο Σιμπίου* (Domnului Ministru Ion Petrovici, la Sibiu), στο "TR", XC (1942), τευχ. 6, σ. 1.
 10. *Λόγος γιάτους θεολόγους φοιτητές στην έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 1942-1943* (Cuvânt către studenții teologi la începutul anului academic 1942-1943), στο "TR", XC (1942), τευχ. 40, σ. 1-2.
 11. *Εορτασμός της αναγνώρισης της Ακαδημίας "Andrei Șaguna" ως Πανεπιστήμιο... ομιλία του Πρύτανη της Θεολογικής Ακαδημίας* (Solemnitatea înălțării la rang universitar a Academiei teologice Andreiene... Cuvântarea rectorului Academiei teologice), στο "Țara", III (1943), τευχ. 607, σ. 1-2, 3-5.
 12. *Ομιλία του πρύτανη π. Δημητρίου Στανιλόαε στον εορτασμό της Θεολογικής Ακαδημίας "Andrei Șaguna", την 23η Μαΐου 1943* (Cuvântarea Părintelui Rector Dr. Dumitru Stăniloae la serbarea Academiei teologice "Andreiene" din 23 mai 1943), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 22, σ. 2-3 (επίσης το άρθρο *Ο Πρύτανης της Ακαδημίας μιλάει* (Vorbește rectorul Academiei Andreiene), σ. 4-5).
 13. *Ομιλία για τους θεολόγους φοιτητές στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους 1942-1943* (Cuvânt către studenții teologi la încheierea anului academic 1942 - 1943), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 27, σ. 1.
 14. *Λόγος για τους θεολόγους φοιτητές στην έναρξη του ακαδημαϊκού έτους* (Cuvânt către studenții teologi la început de an academic), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 40, σ. 1-2.
 15. *Η Εκκλησία στη Σοβιετική Ένωση. Κατά τις δηλώσεις της Ρωσικής Εκκλησίας* (Biserica în Uniunea Sovietică. După mărturiile din Biserica rusească), στο "TR", XCIII (1945), τευχ. 24, σ. 1-3.
 16. *Λόγος στην αγιοποίηση του Αγίου Καλλινίκου από την Cernica* (Cuvânt rostit la canonizarea Sfântului Calinic de la Cernica), στο "BOR", LXXIII (1955), τευχ. 11-12, σ. 1159-1172.
 17. *Το Συνέδριο για την Ορθόδοξη λατρεία κατά την περίοδο της Μεγάλης Εβδομάδας και του Πάσχα στο Bossey* (Conferința despre cultul ortodox din Săptămâna Mare și din zilele de la Paști la Bossey), στο "O", XXVII (1975), τευχ. 3, σ. 536.
 18. *Λόγος χαράς* (Cuvânt de bucurie), στο "MO", XLI (1989), τευχ. 6, σ. 8.

19. *Λέξη για την ψυχή και τη χριστιανική πίστη* (Cuvânt de suflet și credința creștină), στο "Îndrumător biscercesc", Σιμπίου, 1990, σ. 17-18.
20. *Ολοκληρωτική πνευματικότητα. Ομιλία στην βράβευση του τίτλου Doctor Honoris Causa του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου* (Spiritualitatea integrală. Cuvânt rostit la decernarea titlului de Doctor Honoris Causa al Universitatii din București), στο "RL", L (1992), τευχ. 697, σ. 5. Στο "TR", CXL (1992), τευχ. 27-30, σ. 1-4.
21. *Ομιλία του Πρύτανη Δημητρίου Στανιλόαε για τον εορτασμό της Ακαδημίας "Andrei Șaguna" την 23η Μαΐου 1943* (Cuvântarea Părintelui Dumitru Stăniloae la serbarea Academiei Teologice "Andreiene" din 23 mai 1943), με το συμπληρωματικό της χριστιανικής πνευματικότητας "Alfa și Omega" "της ημερήσιας εφημερίδας "Cotidianul", τευχ. 1, το πρώτο έτος, την Παρασκευή, 13 Νοεμβρίου 1992, σ. 4-5.
22. *Ο Άγιος Γρηγόριος Ναζιανζηνός ή τι σημαίνει να είσαι θεολόγος* (Sfântul Grigorie de Nazianz sau ce înseamnă a fi teolog), στο Teodor Baconsky - Bogdan Tătaru Cazaban, *Ο Δημήτριος Στανιλόαε ή το παράδοξο της θεολογίας*, έκδ. Anastasia, Βουκουρέστι, 2003, σ. 23-28.

10. Εκλαϊκευτικά άρθρα.

1. *Χρειαζόμαστε περισσότερη ενότητα* (Ne trebuie mai multă unitate), στο "TR", LXXIX (1931), τευχ. 9-10, σ. 1.
2. *Προσοχή στα προάστια* (Atenție la periferiile orașelor), στο "TR", LXXIX (1931), τευχ. 13, σ. 1-2 (υπογεγραμμένο Diorates).
3. *Ας είμαστε πιο ακριβείς!* (Să fim mai categorici!), στο "TR", LXXIX (1931), τευχ. 28, σ. 1-2 (υπογεγραμμένο Diorates).
4. *Για την ειρήνη μεταξύ των χριστιανικών ομολογιών, I* (Pentru pacea confesională, I), στο "TR", LXXIX (1931), τευχ. 33-34, σ. 1 – 2. *Για την ειρήνη μεταξύ των ομολογιών, II* (Pentru pacea confesională, II), στο "TR", LXXIX (1931), τευχ. 35, σ. 1.
5. *Θρησκεία και επιστήμη στην Δευτεροβαθμία Εκπαίδευση* (Religia și știința în școala secundară), στο "TR", LXXIX (1931), τευχ. 36, σ. 2-3 (υπογεγραμμένο Diorates).
6. *Οι Ρουμάνοι Άγιοι* (Sfinții neamului românesc), στο "TR", LXXIX (1931), τευχ. 40-41, σ. 1 (υπογεγραμμένο Diorates).

7. *Ο Ιερέας στην οικογένειά του* (Preotul în familia lui), στο "TR", LXXIX (1931), τευχ. 68, σ. 1-2.
8. *Τα σημάδια μιας ευπρόσδεκτης αντίδρασης* (Semnele unei reacțiuni binevenite), στο "TR", LXXIX (1931), τευχ. 75-76, σ. 1-2.
9. *Πνευματική αριστοκρατία* (Aristocrație sufletească), στο "TR", LXXIX (1931), τευχ. 85-86, σ. 1.
10. *Sarasău!...* στο "TR", LXXIX (1931), τευχ. 89-90, σ. 1 (Diorates).
11. *Πρωτοχρονιά!* (An Nou!), Στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 1-2, σ. 1 (Diorates).
12. *Με περισσότερο ζήλο!* (Cu mai multă râvnă!), στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 5-6, σ. 1-2.
13. *Ο Καθολικισμός: μια μάσκα και εργαλείο του ουγγρικού εθνικισμού* (Catolicismul: masca și unealta iridenței maghiare), στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 9-10, σ. 1-2.
14. *Η δράση μας* (Acțiunea noastră), στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 15-16, σ. 1.
15. *Ρώμαιο-καθολικισμός ή εθνικισμός;* (Catolicism sau naționalism?), στην "TR", LXXX (1932), τευχ. 27-28, σ. 2 (Diorates).
16. *Η δημοφιλή θρησκευτική λογοτεχνία* (Literatura religioasă populară), στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 33-34, σ. 3-4.
17. *Ήρθε η ώρα για δράση* (E momentul faptei), στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 42-43, σ. 1-2.
18. *Για τους νέους από το σταυροδρόμι* (Către tinerii de la răscruce), στην "TR", LXXX (1932), τευχ. 58, σ. 1-2.
19. *Πρέπει να είμαστε ενθουσιώδεις;* (Să fim exaltați?), στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 60-62, σ. 1-2 (Diorates).
20. *Η φιλοσοφία επιστρέφεται στην Εκκλησία!* ("Filosofia revine la Biserică!"), στο "TR" (LXXX), το 1932, τευχ. 67, σ. 1-2.
21. *Το σημαντικό κατηχητικό Συνέδριο των Ιερέων της Μητρόπολης* (Importantul Congres catehetic al preoțimii din arhiepiscopie), στο "TR" (LXXX), το 1932, τευχ. 76-77, σ. 1.
22. *Ένα συκοφαντικό καταστατικό* (Statutul calomniat), στο "TR" (LXXXI), 1993, τευχ. 13-14, σ. 1-2.
23. *Τα πολιτικά κομμάτια και ο Σταυρός* (Partidele politice și crucea), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 13-14, σ. 1-2.

24. *Μια νέα αγροτιά* (O țărănime nouă), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 15-17, σ. 1-2.
25. *Για την εντατικοποίηση της ποιμαντικής δραστηριότητας των κληρικών* (Pentru intensificarea activității pastorale a clerului), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 20-21, σ. 2 (Diorates).
26. *Η προσεγγιστική μέθοδος εργασίας* (Proxima metodă de lucru), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 29-30, σ. 1-2.
27. *Ένας νεαρός ιερέας* (Un tânăr preot), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 38-39, σ. 1-2.
28. *Η ηρωική ηθική* (Morală eroică), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 40-41, σ. 1.
29. *Η δόξα της Ορθοδοξίας τελειοποιείται ξανά* (Se desăvârșește iarăși slava Ortodoxiei), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 51-52, σ. 1.
30. *Η πίστη που σώζει* (Credința care mântuie), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 60, σ. 1 (χωρίς υπογραφή).
31. *Για την άμυνα των ενοριών* (În apărarea parohiilor), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 63, σ. 1 (Diorates).
32. *Ο Προτεσταντισμός σε δύσκολο σταυροδρόμι* (Protestantismul la mare răspântie), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 64, σ. 1.
33. *Μια σύγχρονη κίνηση στον γερμανικό Καθολικισμό* (O mișcare actuală în sânul catolicismului german), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 35, σ. 1-2.
34. *Για διόρθωση* (De rectificat), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 68, σ. 3.
35. *Οι ιερατικές ενέργειες σε πλήρη δράση* (Energiiile preoțești în plină desfășurare), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 71, σ. 2.
36. *Το Ιεραποστολικό Συνέδριο στο Κισινάου* (Congresul misionar de la Chișinău), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 72, σ. 1-2.
37. *Η στιγμή Κλουζ (Vaida)* (Momentul de la Cluj <Vaida>), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 73, σ. 1-2.
38. *Η ιεραποστολή των θεολόγων φοιτητών* (Misiunea studenților teologi), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 74, σ. 1.
39. *Μάταια. Η οργανωτική κατάσταση ανήκει στο Andrei Șaguna* (În zadar. Statutul organic e șagunian), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 75, σ. 1-3.
40. *Ποιος έχει δίκαιο;* (Cine are dreptate?), στο "TR", LXXXI, 1933, τευχ. 74, σ. 1.
41. *... Και ο Λόγος σάρξ ἐγένετο* (... Și Cuvântul trup s-a făcut), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 78-79, σ. 2.

42. *Κατά την Πρωτοχρονιά* (În preajma anului nou), στην "TR", LXXXII (1934), Σιμπίου, σ. 1, τευχ. 1.
43. *Το ζήτημα της ποιμαντικής των ψυχών* (Problema păstoririi sufletești), στην "TR", LXXXII (1934), τευχ. 3.
44. *Η πειθαρχία των νέων* (Disciplina celor tineri), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 4, σ. 1-2.
45. *Η θρησκεία και η φιλοσοφία στο Γυμνάσιο* (Religia și filosofia în școala secundară), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 7, σ. 1-2.
46. *Η Βαλκανική Συμφωνία και η Ορθόδοξη προοπτική* (Pactul balcanic și perspectiva ortodoxă), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 10, σ. 1.
47. *Ο Βασιλιάς μιλάει περί της ιεραποστολής της Εκκλησίας* (M. Sa Regele despre misiunea Bisericii), στο "TR", LXXXII (1934), Σιμπίου, τευχ. 12, σ. 1.
48. *Ένας αθλητής του Χριστιανικού εθνικισμού* (Un atlet al naționalismului creștin), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 14, σ. 1.
49. *Μια σύντομη θεολογική ερμηνεία του έθνους* (Scurtă interpretare teologică a națiunii), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 15, σ. 2-3.
50. *Χριστιανισμός και Έθνος. Η σχέση τους στον Καθολικισμό* (Creștinism și națiune. Raportul lor în catolicism), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 10, σ. 1-2.
51. *Οι Ρουμάνοι, οι Σάξονες και οι Γερμανοί* (Românii, sașii și nemții), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 17, σ. 1-2.
52. *Η ενωρία του ιερέα* (Gospodăria preotului), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 36, σ. 1-2.
53. *Η οργάνωση της δημόσιας φιλανθρωπίας* (Organizarea carității publice), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 37, σ. 1-2.
54. *Μια πρόταση για το FOR* (O propunere pentru FOR), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 38, σ. 1-2.
55. *Η θεολογική εκπαίδευση σε άλλες χώρες* (Învățământul teologic în alte țări), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 40, σ. 2.
56. *Ο στόχος του γυμνασίου "Andrei Șaguna"* (Sensul Școalei Normale "Andrei Șaguna"), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 41, σ. 2.
57. *Η ευχή του Βασιλιά* (Urarea MS Regelui), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 42-43, σ. 2.
58. *Τα μέλη της Εκκλησίας* (Mădularele Bisericii), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 44-45, σ. 1-2.

59. *Οι σπορείς της διαφωνίας* (Semănătorii de vrăjbă), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 44-45, σ. 2-3.
60. *Η "Εθνική" Ουνία* (Uniația „Națională”), στην "TR", LXXXII (1934), τευχ. 48-49, σ. 2-3.
61. *Προτάσεις που διαλύονται* (Sentințe care nu rezistă), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 50, σ. 1-3.
62. *Η φιλία μεταξύ των Ιησουιτών και των Ούγγρων* (Tovărășia Unito - iezuito -maghiară), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 51, σ. 1-2.
63. *Οι τρόποι της Ουνίας* (Căile uniației), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 52, σ. 1.
64. *Η μέθοδος της Ουνίας: το ψέμα και η προσωπική βλάβη* (Metoda uniată: minciuna și injuria personală), στην "TR", LXXXII (1934), τευχ. 1-2.
65. *Και σαρκωθείς έκ Μαρίας της Παρθένου* ("Și din Maria Fecioara S-a făcut om"), στο "TR", LXXXII (1934), τευχ. 54, σ. 2-3.
66. *Ένα νέο έτος* (Un an nou), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 1, σ. 1.
67. *Η επίσκεψη των οικογενειών. Τα Θεοφάνεια* (Vizitarea familiilor. Boboteaza), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 2, σ. 1.
68. *Ο Χριστός και ο ιερέας* (Hristos și preotul), στην "TR", LXXXIII, 1935, τευχ. 3, σ. 1.
69. *Οι Ιησουίτες, οι διδάσκαλοι της Ουνίας* (Iezuiții, dascălii uniației), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 6, σ. 1-2.
70. *Τα συνθήματα του Βασιλιά για την Εκκλησία* (Lozinci regale pentru biserică), στην "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 7, σ. 1.
71. *Απλές λύσεις* (Soluții simpliste), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 8, σ. 1.
72. *Οι παπάγαλοι των Ιησουιτών* (Papagalii iezuiților), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 11, σ. 1-2.
73. *Η έννοια της εικόνας* (Sensul icoanei), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 12, σ. 1.
74. *Μια άλλη συλλογή των ψευδών συκοφαντιών* (Un alt monitor al calomniilor răsuflate), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 15, σ. 2-3 (ανώνυμο).
75. *Οι δυο πλευρές της πνευματικότητας* (Cele două fețe ale spiritualității), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 16, σ. 2-3.
76. *Μαζί με τον Ιησού ανάμεσα τα πεδία* (Cu Iisus printre semănături), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 26, σ. 1.

77. *Το χωριό και ο ιερέας* (Satul și preotul), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 34, σ. 1.
78. *Ποιμενικός ρεαλισμός και ιδεαλισμός* (Realism și idealism pastoral), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 38, σ. 1.
79. *Υπερβολές* (Exagerări), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 39, σ. 1.
80. *Ένα δοκίμιο για θεοφάνειες* (Încercare despre teofanii), στην "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 40, σ. 1.
81. *Ένα μεγάλο βήμα μπροστά* (Un pas mare înainte), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 45, σ. 1.
82. *Ποιμαντικές ευκαιρίες το χειμώνα* (Prilejuri pastorale iarna), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 51, σ. 1.
83. *Το παιδίον Ιησούς* (Pruncul Iisus), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 53, σ. 2.
84. *Στην αρχή ενός νέου έτους* (În pragul unui nou an), σε "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 1, σ. 1.
85. *Το νέο έτος 1936* (Anul nou 1936), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 1, σ. 1-2.
86. *Η θρησκευτική ένωση* (Unificarea religioasă) (χωρίς υπογραφή), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 4, σ. 2-3.
87. *Για γέλιο και για κλάμα* (De râs și de plâns), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 4, σ. 4.
88. *Το παρελθόν μας* (Trecutul nostru), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 71, σ. 2-3.
89. *Οι ταλαιπωρίες των ιερέων* (Suferințele tagmei preoțești), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 8, σ. 2.
90. *Από τους πόνους του παρελθόντος* (Din durerile trecutului), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 9, σ. 1-2.
91. *Κατά τη διάρκεια της Σαρακοστής* (În Postul Mare), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 10, σ. 1 (υπογεγραμμένο D.S.).
92. *Τα σημεία του ορίζοντα στο χάος* (Puncte cardinale in haos), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 10, σ. 1-2.
93. *Η κύρια προϋπόθεση της προσέγγισης μεταξύ της Ρώμαιοκαθολικής και της Ορθόδοξης Εκκλησίας* (Condiția principală a apropierii dintre Biserica Ortodoxă și cea Catolică), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 13, σ. 1 και, επίσης, II, τευχ. 15, σ. 1.

94. *Η Θεία Κοινωνία* (Dumnezeiasca Euharistie), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 16, σ. 3-4.
95. *Προς το Ρουμανικό Χριστιανικό Κράτος* (Spre statul român creștin), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 18, σ. 1-2.
96. *Η αποστολή του ιερέα* (Misiunea preotului), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 25, σ. 1.
97. *Τα φρούρια της πίστεώς μας* (Fortărețele credinței noastre), στην "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 26, σ. 1.
98. *Εθνικισμός και Εκκλησία* (Biserica și naționalismul), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 28, σ. 2.
99. *Απέναντι στην κομμουνιστική επίθεση* (În fața ofensivei comuniste), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 35, σ. 1 (ανώνυμο).
100. *Ο εθνικισμός στην Χριστιανική Πνευματικότητα* (Naționalismul în cadrul spiritualității creștine), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 36, σ. 1.
101. *Για μια καλύτερη εκπαίδευση στις Θεολογικές Σχολές* (Pentru o mai bună educație în școalele teologice), στο "TR" (1936), τευχ. 38, σ. 1.
102. *Προσοχή, ο κομμουνισμός!* (Atențiune, Comunismul!), στην "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 38, σ. 2-3 (ανώνυμο).
103. *Η ανάγκη για ιεράρχηση στην κοινωνική ζωή* (Necesitatea ierarhiei în viața socială), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 39, σ. 1-2.
104. *Η Εκκλησία κατά του κομμουνισμού* (Biserica împotriva comunismului), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 42, σ. 1.
105. *Ελευθερία και αμαρτία* (Libertate și păcat), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 44, σ. 1.
106. *Ένας ξένος θα είναι πάντα ξένος* (Străinul tot străin), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 49, σ. 2-3.
107. *Εκπαιδευτικά προβλήματα* (Probleme școlare), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 52, σ. 1.
108. *Ο Μεσίτης* (Mijlocitorul), στο "TR", LXXXIV (1936), τευχ. 53, σ. 2.
109. *Για μια στενότερη πνευματική ενότητα* (Pentru o mai strânsă unitate spirituală), στο "TR", LXXXV (1937), σ. 1.
110. *Η Οδύσσεια μίας ποιμαντικής* (Odiseea unei Pastorale), στο "TR", LXXV (1937), τευχ. 2, σ. 2.
111. † Ο Πατέρας Brânzea Ioan († Pr. Ioan Brânzea), στο "TR", LXXXV (1973), τευχ. 2, σ. 4.

112. *Ο ηρωισμός του ιερέα* (Eroismul preoțesc), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 4, σ. 1-2.
113. *Μάρτυρες για τον Χριστό* (Martiri pentru Hristos), στο "TR", LXXXV (1937), σ. 1.
114. *Για έναν καθημερινό Χριστιανό* (Pentru un creștin cotidian), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 5, σ. 1.
115. *Μια εξαιρετική εκδήλωση* (Un epocal eveniment), στην "TR", LXXXV (1937), τευχ. 13, σ. 1.
116. *Μία περίοδος για νηστεία και κατάνυξη* (Timp de post și de pocăință), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 14, σ. 1.
117. *Ο Σταυρός της Γολγοθά* (Crucea de pe Golgota), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 17, σ. 1.
118. *Ανάσταση του Κυρίου και η οικουμενική σημασία της* (Învierea Domnului și importanța ei universală), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 18, σ. 2 - 3.
119. *Οι συμβουλές του αρχιεπομένου* (Îndrumările arhiepiscopului), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 24, σ. 1.
120. *Ένα μέρος του έθνους μας αλλοτριώνεται!* (Ni se înstrăinează o parte din neam!), Στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 22, σ. 1 2 (ανώνυμο).
121. *Ο εκπρόσωπος του Βατικανού και η ίδρυση του Constantin Brancoveanu* (Nunțiul papal și ctitoria lui Constantin Brancoveanu), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 23, σ. 1-2 (ανώνυμο).
122. *Η Ορθόδοξη εταιρία των Ρουμάνων Γυναικών* (Societatea Ortodoxă a femeilor române), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 25, σ. 1.
123. *Η ιστορία της Ένωσης των Ρουμάνων* (Istoria Unirii Românilor), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 27, σ. 1.
124. *Στο τέλος του έτους στη Θεολογική Ακαδημία* (La încheierea anului școlar la Academia Teologică), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 14, σ. 1.
125. *"Η σελίδα της Εκκλησίας" στις σελίδες της πολιτικής μας* ("Pagina Bisericii" în foile politice noastre), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 31, σ. 1 (ανώνυμο).
126. *Η πάλη της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Γιουγκοσλαβίας* (Lupta Bisericii Ortodoxe din Iugoslavia), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 34, σ. 1.
127. *Οι ειδωλολατρικές και εκμεταλλεύουσες αιρέσεις* (Sectele păgâne și exploataatoare), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 36, σ. 1-2.
128. *Ένας άλλος εκπρόσωπος του Πάπα στη Ρουμανία* (Alt comisar al papei în România), "TR", LXXXV (1937), τευχ. 39, σ. 1 (ανώνυμο).

129. *Επιστροφή της φιλοσοφίας* (Reîntoarcearea filosofiei), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 40, σ. 1.
130. *Κινητοποίηση της Ουνίας για την καταπολέμηση* (Mobilizarea uniăței la luptă), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 41, σ. 2.
131. *Μια αξιόλογη δράση* (O faptă vrednică de toată lauda), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 43, σ. 1.
132. *Λάθος γνώμες για τη σχέση μεταξύ Ορθοδοξίας και Εθνικισμού* (Părerii greșite despre raportul dintre ortodoxie și naționalism), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 44, σ. 1.
133. *Εστίες φωτός στην περιοχή των Secui* (Vetre de lumină în Săcuime), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 46, σ. 1.
134. *Ο εθνικισμός, από ηθική άποψη* (Naționalismul sub aspect moral) (συνέχεια στο τευχ. 44, *Λάθος γνώμες...*), στην "TR", LXXXV (1937), τευχ. 47, σ. 1-2. Το δεύτερο μέρος τευχ. 48, σ. 2, και το τρίτο τευχ. 49, σ. 2.
135. *Οι φοιτητές στο FOR* (Studentimea universitară în rândurile Forului), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 36, σ. 1-2.
136. *Οι ανεύθυνες* (Iresponsabilii), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 36, σ. 1-2.
137. *Ευαγγέλιο και Ζωή* (Evanghelie și viață), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 36, σ. 1-2.
138. *Ο Ιησούς Χριστός, ο καλύτερός μας αδελφός* (Iisus Hristos, cel mai bun frate al nostru), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 36, σ. 1-2.
139. *Για την Πρωτοχρονιά* (De anul nou), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 1, σ. 1.
140. *Στοιχεία Χριστιανικής ηθικής* (Elemente de morală creștină), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 4, σ. 1-3 και το δεύτερο μέρος τευχ. 51, σ. 1-2.
141. *Το εκκλησιαστικό σχολείο στην εξοχή* (Școala țărănească religioasă), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 7, σ. 1.
142. *Η νίκη της Σερβικής Εκκλησίας* (Triumful Bisericii sârbești), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 7, σ. 1-2 (ανώνυμο).
143. *Οι ιερείς σε νέες συνθήκες* (Preoțimea în noile împrejurări), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 9, σ. 1.
144. *Ο κίνδυνος των αιρέσεων* (Pericolul sectelor), στην "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 10, σ. 1.
145. *Γιατί πρέπει η Εκκλησία να είναι αυτόνομη;* (De ce trebuie să fie Biserica autonomă?), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 12, σ. 1.

146. *Η διάδοση του Χριστιανισμού στην εκπαίδευση* (Încreștinarea învățământului), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 21, σ. 1.
147. *Η αναδιοργάνωση της θεολογικής εκπαίδευσης* (Reorganizarea învățământului teologic), στο "TR", LXXXVI (1938).
148. *Ορθοδοξία και εθνοκρατία* (Ortodoxie și Etnocrație), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 24, σ. 1.
149. *Η πολιτιστική λειτουργία των ιερέων σήμερα* (Funcția culturală a preoțimii, astăzi), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 25, σ. 1.
150. *Η ποιμαντική κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού* (Pastorația în timpul verii), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 31, σ. 1-2.
151. *Το πρόβλημα του κακού στον Ιερό Αυγουστίνο* (Problema răului la Fericitul Augustin), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 34, σ. 1.
152. *Σκέψεις για το θέμα του κακού* (Gânduri despre problema răului), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 35, σ. 1.
153. *Χαμένες ψυχές* (Suflete rătăcite), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 36, σ. 1-2.
154. *Η Αγία Γραφή και η ρουμανική ψυχή* (Biblia și sufletul românesc), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 37, σ. 1-2.
155. *Ιατρική και Πίστη* (Medicina și credința), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 41, σ. 1-2.
156. *Η νέα οργάνωση των εργαστηρίων* (Noua organizare a breslelor), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 42, σ. 1.
157. *Για την άμυνα της χώρας* (Pentru apărarea țării), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 43, σ. 1 (ανώνυμο).
158. *Ας σταματήσει η απαισιοδοξία!* (Să înceteze pesimismul!), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 51, σ. 1.
159. *Η ενσάρκωση της θεικής αγάπης* (Întruparea iubirii dumnezeiești), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 52, σ. 2-3.
160. *Αρχές εθνικής αναβίωσης* (Principii de renaștere națională), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 3.
161. *Λατινικότητα και Ορθοδοξία* (Latinitate și ortodoxie), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 4, σ. 1 και το δεύτερο μέρος στο τευχ. 5, σ. 1.
162. *Κοινωνική προσωπικότητα* (Personalitate socială), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 6, σ. 1.
163. *Πίστη και δράση* (Credința și munca), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 8, σ. 1.

164. *Θέλουμε μια Εκκλησία* (Dorim o Biserică), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 12, σ. 2 (ανώνυμο).
165. *Μία διάνοια, μία αίσθηση* (Un cuget și o simțire), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 13, σ. 1 (ανώνυμο).
166. *Η ζωή én τάφω* (Din mormânt viață), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 15, σ. 2.
167. *Υπάρχει καμία σχέση μεταξύ της κοινωνιολογίας του Durkheim και της κοινωνικής υπηρεσίας*, (Există vreo legatură între sociologia lui Durkheim și serviciul social?), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 18, σ. 1-2 (επίσης μέρος II, στο τευχ. 19, σ. 1-2).
168. *Στην Πεντηκοστή* (La coborârea Duhului Sfânt), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 22, σ. 1.
169. *Προσκύνημα από το Σιμπίου* (Pelerinaj de la Sibiu), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 22, σ. 1.
170. *Ηθική και θρησκευτική εκπαίδευση εν πρώτοις* (Educația religioasă și morală în primul rând), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 29, σ. 1.
171. *Πνευματική ετοιμασία* (Pregătire sufletească), στην "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 35, σ. 1.
172. *Η απειλή του πολέμου* (Amenințarea războiului), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 36, σ. 1.
173. *Ο πόλεμος έχει αρχίσει* (Războiul a început), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 37, σ. 1.
174. *Άλλα ποιμαντικά καθήκοντα επιβαλλόμενα από τα πρόσφατα γεγονότα* (Alte îndatoriri pastorale impuse de împrejurările actuale), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 38, σ. 1.
175. *Εθνική Αλληλεγγύη* (Solidaritate Națională), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 40, σ. 1.
176. *Πολιτική και θρησκεία* (Politica și religie), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 42, σ. 1.
177. *Χρόνος δοκιμασίας* (Timpuri de încercare), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 42, σ. 1.
178. *Το Εθνικό Πρόγραμμα Αναγέννησης* (Programul Frontului Renașterii Nationale), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 44, σ. 1.
179. *Οι ηνωμένες πολιτείες της Ευρώπης* (Statele unite ale Europei), στην "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 47, σ. 1.

180. Ένα βιβλίο χριστιανικής φιλοσοφίας (O carte de filosofie creștină), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 48, σ. 1.
181. Ανακωχή όλων των παθών (Armistițiul tuturor patimilor), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 49, σ. 1.
182. Σωτηρία (Mântuire), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 59, σ. 2-3.
183. Στις αρχές του 1940 (În pragul anului 1940), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 1, σ. 1.
184. Η ευχή του Βασιλιά στο ραδιόφωνο, την νύχτα της Πρωτοχρονιάς (Urarea MS Regelui adresată prin radio țării, în noaptea anului nou), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 2, σ. 1.
185. Αποτέφρωση (Incinerare), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 3, σ. 1 2.
186. Το μόνιμο εθνικό ιδεώδες (Idealul național permanent), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 4, σ. 1-2 (επίσης μέρος II, σε καμία περίπτωση τευχ. 5, σ. 1).
187. Πώς μπορεί η εθνική συνείδηση να προωθηθεί; (Prin ce se promovează conștiința națională?), στο "TR", LXXXVIII (1940), σ. 1.
188. Η Αγία Τριάς και η κοινωνική ζωή (Sfânta Treime și viață socială), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 8, σ. 2 (επίσης μέρος II, τευχ. 9, σ. 1).
189. Ορθοδοξία και κοινωνική ζωή (Ortodoxia și viața socială), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 10, σ. 1.
190. Η Ορθοδοξία, φως του κόσμου και η καρδιά του έθνους μας (Ortodoxia, lumina lumii și inima neamului nostru), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 11, σ. 1.
191. Κατά τη διάρκεια της Σαρακοστής (În Postul Mare), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 12, σ. 1.
192. Η νοσταλγία του παραδείσου (Nostalgia paradisului), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 13, σ. 1.
193. Η μετάνοια (Căința creștină), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 14, σ. 1.
194. Για την εναρμόνιση των μισθών (În legătură cu armonizarea salariilor), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 15, σ. 1.
195. Η εξομολόγηση των αμαρτιών (Mărturisirea păcatelor), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 16, σ. 1.
196. Χριστός ο αναστηθείς και η επίγεια ζωή μας (Hristos cel înviat și viața noastră pământească), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 18, σ. 2.
197. Η σχισμένη Τρανσυλβανία! (Ardealul frânt în două!), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 37-38, σ. 3.

198. *Η αποκατάσταση της Ρουμανίας στο στωικό πεπρωμένο* (Restaurarea românilor în destinul stoic), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 39, σ. 1.
199. *Χριστιανισμός και εθνικισμός* (Creștinism și etnicism), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 40, σ. 1-2.
200. *Η Ορθόδοξη Εκκλησία στο νέο καθεστώς* (Biserica ortodoxă în noul regim), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 41, σ. 1-2 (ανώνυμο).
201. *Χριστιανικός ανδρισμός* (Barbăție creștină), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 42, σ. 1-2 (ανώνυμο).
202. *Η ιδεώδης εικόνα του ιερέα* (Chipul ideal de preot), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 42, σ. 1 (ανώνυμο).
203. *Εθνική Επανάσταση* (Revoluție Națională), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 43, σ. 1.
204. *Ο εργάτης* (Muncitorul), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 44, σ. 1.
205. *Εργασία και προσευχή* (Muncă și rugăciune), στο "TR", LXXXVIII, τευχ. 45, σ. 1.
206. *Εργασία και θεία λατρεία* (Munca și cultul divin), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 46, σ. 1-2.
207. *Σημεία των καιρών* (Semnele vremii), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 47, σ. 1-2.
208. *Ποιμένας των ψυχών* (Pastor de suflete), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 48, σ. 1.
209. *Προστάτης του Αγίου Ευαγγελίου* (Păzitor al Evangheliei), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 51, σ. 1.
210. *Η κλίμακα των ευθύνων* (Scara răspunderilor), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 7, σ. 1 (ανώνυμο).
211. *Η Ρουμανική φιλοξενία* (Omenia românească), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 9, σ. 1.
212. *Υπερβολικός θυμός* (Supărare excesivă), στο TR, LXXXIX (1941), τευχ. 2, σ. 3.
213. *Η Εκκλησία και η ενότητα του λαού* (Biserica și unitatea poporului), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 10, σ. 1 (ανώνυμο).
214. *Προέδρια* (Prezidări), στην "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 11, σ. 1.
215. *Χάρις και μαγία* (Har și vraje), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 13, σ. 1 (SI, II, τευχ. 14, σ. 1).

216. *Απλές αυταπάτες. Η αλήθεια για την προσπάθεια του Βατικανού να σταματήσει το ουγγρικό προσηλυτισμό ανάμεσα στους Ρουμάνους στο αρπαγμένο Αρντέαλ* (Biete iluzii. Adevărul în chestiunea opririi de către Vatican a prozelitismului maghiar printre românii din Ardealul răpit), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 15, σ. 3 (ανώνυμο).
217. *Η αγάπη νικάει το θάνατο* (Iubirea învinge moartea), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 17, σ. 2.
218. *Οι ιερές μέρες της Αναστάσεως του Κυρίου* (În zilele sfinte ale Învierii Domnului), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 18, σ. 1 (ανώνυμο).
219. *Η σημασία των θρησκευτικών έθιμων του λαού* (Însemnatatea obiceiurilor religioase ale poporului), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 22, σ. 1.
220. *Χριστιανισμός και παράδοση στην εθνική κλήση* (Creștinism și tradiție în vocația națională), στο "Luceafărul", τευχ. 2, σ. 42-48.
221. *Θρησκεία, ένα ζήτημα αισθήματος* (Religia, chestie de sentiment), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 23, σ. 1.
222. *Η Πεντηκοστή* (Sărbătoarea Duhului Sfânt), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 24, σ. 1.
223. *Η καταπολέμηση του μπολσεβισμού έχει ξεκινήσει* (A început lupta împotriva bolșevismului), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 27, σ. 2 (ανώνυμο).
224. *Η απελευθέρωση της Μπουκοβίνας και η λύτρωση του κόσμου* (Eliberarea Bucovinei și scăparea lumii), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 29, σ. 2.
225. *Η απελευθέρωση της Μπουκοβίνας και της Μπασσαραβίας* (Eliberarea Bucovinei și Basarabiei), στο "Țara", τευχ. 86, 1941, σ. 3.
226. *Μεταξύ Ανατολής και Δύσης* (Între Orient și Occident), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 30, σ. 1-2.
227. *Η Χώρα* (Țara), στο "L" (1941), τευχ. 4-5, σ. 122-127.
228. *Εκείνοι που θυσιάστηκαν* (Cei ce s-au jertfit), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 33, σ. 1.
229. *Χριστιανισμός και κομμουνισμός* (Creștinism și comunism), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 34, σ. 1.
230. *Το ζωτικό και πνευματικό Ρουμανικό διάστημα* (Spațiul vital și spiritual românesc), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 35, σ. 1.
231. *Πνεύμα θυσίας στο έθνος* (Duhul de jertfă al neamului), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 38, σ. 1.

232. *Η μέλλουσα ανθρωπότητα* (Omenirea de mâine), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 39, σ. 1.
233. *Ο οστρακισμός της θρησκευτικής λογοτεχνίας* (Ostracizarea literaturii religioase), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 43, σ. 1.
234. *Η λειτουργία του λόγου* (Funcția cuvântului), στο "Luceafărul", τευχ. 8, 1941, σ. 258-262.
235. *Η Ορθοδοξία, ασπίδα του έθνους μας* (Ortodoxia, pază naționalității noastre), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 45, σ. 1.
236. *Νηστεία και ελεημοσύνη* (Post și milostenie), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 49, σ. 1.
237. *Ο Ιησούς Χριστός και το κοινωνικό πρόβλημα* (Iisus Hristos și problema socială), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 52, σ. 2-3.
238. *Με εμπιστωσύνη στη βοήθεια του Θεού* (Cu încredere în ajutorul lui Dumnezeu), στο "TR", XC (1942), τευχ. 2, σ. 2.
239. *Πιστεύουμε στη θεία Πρόνοια* (Credem în providența divină), στο "TR", XC (1942), τευχ. 3, σ. 1.
240. *Θυσία, ουσία της ιερωσύνης* (Jertfa, esența preoției), στο "TR", XC (1942), τευχ. 4, σ. 1.
241. *Ο νόμος του έθνους* (Legea neamului), στο "Luceafărul", τευχ. 2, 1942, σ. 42-48.
242. *Στην έναρξη της Σαρακοστής* (La începutul Postului mare), στο "TR", XC (1942), τευχ. 7, σ. 1.
243. *Ο Χριστός στο Πανεπιστήμιο* (Hristos în Universitate), στο "TR", XC (1942), τευχ. 8, σ. 1.
244. *Νηστεία και φως του Θαβώρ* (Post și Lumina taborică), στο "TR", XC (1942), τευχ. 9, σ. 1.
245. *Η Ρουμανική Εκκλησία* (Biserica Românească), στο "TR", XC (1942), τευχ. 10, σ. 1 (σ. II, τευχ. 11, σ. 1).
246. *Ανάσταση του Κυρίου* (Învierea Domnului), στο "TR", XC (1942), τευχ. 14, σ. 2-3.
247. *Ιησούς ο Ανίκητος* (Iisus cel nebirit), στο "TR", XC (1942), τευχ. 16, σ. 2.
248. *Η ανώτατη αξιοποίηση του πλησίον μας* (Suprema valorificare a semenului), στο "TR", XC (1942), τευχ. 20, σ. 1.
249. *Το είναι θερμός...* (A fi fierbinte...), στο "TR", XC (1942), τευχ. 34, σ. 2-3.

250. *Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Τρανσυλβανίας* (Biserica ortodoxă a Transilvaniei), στο "TR", ΧC (1942), τευχ. 37, σ. 1-2.
251. *Πολιτισμός και Πνευματικότητα* (Cultură și duhovnicie), στο "TR", ΧC (1942), τευχ. 39, σ. 1.
252. *Ορθοδοξία και Προτεσταντισμός* (Ortodoxie și protestantism), στο "TR", ΧC (1942), τευχ. 40, σ. 1.
253. *Οι ποιμένες των ψυχών* (Păstorii de suflete), στο "TR", ΧC (1942), τευχ. 48, σ. 1.
254. *"Ω, θαυμάσια ευαγγέλια!"* ("O ce veste minunată!"), στο "TR", ΧC (1942), τευχ. 51 52, σ. 2.
255. *Το μόνιμο καθήκον του κηρύγματος* (Datoria permanentă de a propovădui), στο "TR", ΧCΙ (1943), τευχ. 2, σ. 1.
256. *Η κατάργηση των αιρέσεων* (Desființarea sectelor), στο "TR", ΧCΙ (1943), τευχ. 2, σ. 1-2.
257. *Ο μελλοντικός καιρός* (Timpurile viitoare), στο "TR", ΧCΙ (1943), τευχ. 3, σ. 1.
258. *Βιβλιογραφία* (Bibliografie), στο "TR", ΧCΙ (1943), τευχ. 3, σ. 3.
259. *Πάλιν, σχετικά με το μελλοντικό καιρό* (Tot despre timpurile viitoare), στο "TR", ΧCΙ (1943), τευχ. 4, σ. 1.
260. *Η Εκκλησία και προστασία των παιδιών* (Biserica și protecția copilului), στο "TR", ΧCΙ (1943), τευχ. 9, σ. 1.
261. *Η αίσθηση της εργασίας* (Sensul muncii), στο "TR", ΧCΙ (1943), τευχ. 13, σ. 1-2.
262. *"Θανάτω, θάνατον πατήσας..."* (Cu moartea pe moarte călcând...), στο "TR", ΧCΙ (1943), τευχ. 16-17, σ. 2-3.
263. *Η μετα-ιστορία μας* (Supraistoria noastră), στο "TR", ΧCΙ (1943), τευχ. 18, σ. 1.
264. *Βιβλιογραφία* (Bibliografie), στο "TR", ΧCΙ (1943), τευχ. 18, σ. 2.
265. *Η Ορθοδοξία, το καθαρό φως του Χριστού* (Ortodoxia, Lumina curată a lui Hristos), στο "TR", ΧCΙ (1943), τευχ. 20, σ. 1.
266. *Η Συναυλία του Μουσικού Συγκροτήματος "Gheorghe Dima"* (Concertul Reuniunii de Muzică "Gh. Dima"), στο "TR", ΧCΙ (1943), τευχ. 22, σ. 6.
267. *Η Πεντηκοστή* (Pogorârea Duhului Sfânt), στο "TR", ΧCΙ (1943), τευχ. 24, σ. 1.

268. Ένα θύμα της υπερεκτίμησης (O victimă a grandomaniei), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 24, σ. 2-3.
269. Βιβλιογραφία (Bibliografie), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 24, σ. 4.
270. Η συνεργασία στην εξυπηρέτηση της υγείας του έθνους (Cooperația în slujba sănătății neamului), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 27, σ. 2.
271. Το έργο της Μονής Brâncoveanu (Lucrarea de la mănăstirea Brâncoveanu), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 31-32, σ. 1.
272. Η τριαμβέβουσα Εκκλησία (Biserica luptătoare), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 34-35, σ. 1.
273. Μεταξύ μίσους και αγάπης (Între iubire și ură), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 36, σ. 1.
274. Ο ιερέας και ο ιατρός (Preotul și medicul), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 37, σ. 1.
275. Το ένστικτο της ιδιοκτησίας (Instinctul proprietății), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 38, σ. 1.
276. Σχετικά με το ένστικτο της ιδιοκτησίας (Tot despre instinctul proprietății), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 39, σ. 1.
277. Το σοβιετικό καθεστώς και η Εκκλησία (Regimul sovietic și Biserica), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 41, σ. 3 (ανώνυμο).
278. Θρησκευτική συνείδηση και τα κοσμικά αγαθά (Conștiința religioasă și bunurile materiale), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 44, σ. 1-2 (υπογεγραμμένο Δ.).
279. Ένας φιλόσοφος Χριστιανός (Un creștin filosof), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 46, σ. 1-2.
280. Ενότητα ανάμεσα και μεταξύ μας (Unitate în noi și între noi), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 47, σ. 1.
281. Η Αξία της 1ης Δεκεμβρίου 1918 (Valoarea Zilei de 1 Decembrie 1918), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 48, σ. 2.
282. Η εικόνα του Υιού (Chipul Fiului), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 51-52, σ. 3.
283. Ρουμανική φιλοσοφία και Ορθοδοξία (Filosofie Românească și ortodoxie), στο "Țara", 1943, τευχ. 579, σ. 2.
284. Πρωτοχρονιά – νέοι άνθρωποι (An Nou - oameni noi), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 1, σ. 1.
285. Στεφάνι αγκαθίων (Cununa de spini), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 4, σ. 1.

286. *Το δικαίωμα των μικρών λαών* (Dreptul neamurilor mici), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 5, σ. 1.
287. *Η αποστολή του τύπου* (Misiunea presei), στην "TR", XCII (1944), τευχ. 6, σ. 1.
288. *Μια Χριστιανική Ποιμαντική* (O pastorală christologică), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 7, σ. 1.
289. *Στην αρχή της νηστείας* (La începutul postului), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 9, σ. 1.
290. *Ρωσία και το θρησκευτικό ζήτημα* (Rusia și problema religioasă), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 9, σ. 4 (ανώνυμο).
291. *Ένας ηγέτης της Μολδαβίας* (Un moldovean povestitor), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 9, σ. 4 (ανώνυμο).
292. *Ο καθ. Silviu Dragomir, ο χρονογράφος της ταλαιπωρίας του Αρντέαλ* (Prof. Silviu Dragomir, cronicarul suferințelor ardeleni), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 12, σ. 2.
293. *Η δύναμη της υπομονής* (Tăria răbdării), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 13, σ. 1.
294. *Ο Σταυρός, η δύναμη του Χριστιανισμού* (Crucea, puterea creștinismului), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 14, σ. 1 (ανώνυμο).
295. *Η πρώτη Ανάσταση* (Prima Înviere), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 15-16, σ. 2-3.
296. *Ένα έθνος ζει διά της ψυχής της* (Un neam trăiește prin sufletul său), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 17, σ. 1.
297. *Χριστιανισμός και μέλλουσα ειρήνη* (Creștinismul și pacea viitoare), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 19, σ. 1.
298. *Εθνική ένωση* (Înfrățirea Națională), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 20, σ. 1.
299. *Αισιοδοξία πίστεως* (Optimismul credinței), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 22, σ. 1.
300. *Ο Χριστός πάσχει μαζί μας* (Hristos pătimește cu noi), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 24, σ. 1.
301. *Τα κλειδιά της Βασιλείας* (Cheile împărăției), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 25, σ. 1.
302. *Ο πολιτισμός και η ψυχή* (Civilizația și sufletul), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 28, σ. 2-3.

303. *Ιερωσύνη και αγνεία* (Preoție și curăție), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 30, σ. 1.
304. *Η νέα χώρα* (Țara Nouă), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 36, σ. 1-2.
305. *Όλοι ηνωμένοι γύρω στο έθνος μας* (Toți în jurul neamului), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 37, σ. 1.
306. *Η Εκκλησία και η νέα εποχή* (Biserica și vremurile noi), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 41, σ. 11.
307. *Η Ρωσία και η Τρανσυλβανία* (Rusia și Ardealul), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 43, σ. 1.
308. *Η διδασκαλία του Andrei Șaguna και η δημοκρατία* (Șagunismul și democrația), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 64, σ. 1.
309. *Ιδιοκτησία, κοινωνική λειτουργία* (Proprietatea, funcție socială), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 72, σ. 1.
310. *Η ψυχή των εργαζομένων* (Sufletul muncitorului), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 76, σ. 1.
311. *Πολιτικά κόμματα και Εκκλησία* (Partidele politice și Biserica), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 80, σ. 1.
312. *Η διδασκαλία του Α. Șaguna στην Ορθόδοξη Εκκλησία* (Șagunismul în Bisericile Ortodoxe), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 80, σ. 2 (ανώνυμο).
313. *Η Εκκλησία στο νέο πολιτιστικό ορίζοντα* (Biserica în noul orizont social), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 97, σ. 1.
314. *Η Εκκλησία στη ζωή του έθνους μας* (Biserica în viața nostru neamului), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 99, σ. 1.
315. *Το Πανεπιστήμιο Τρανσυλβανίας στο Σιμπίου* (Universitatea Ardealului la Sibiu), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 101, σ. 1 (υπογεγραμμένο TR).
316. *Χριστιανισμός και κοινωνική ζωή* (Creștinismul și viața socială), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 102, σ. 1.
317. *Το κοινωνικό και το εθνικό* (Social și etnic), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 105, σ. 1 (ανώνυμο).
318. *Η Ιατρική Σχολή και στο Σιμπίου* (Facultate de medicina și la Sibiu), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 106, σ. 1.
319. *Από σπίτι σε σπίτι, έρανο για Τρανσυλβανία και Μολδαβία* (Din casă în casă, colectă pentru Ardeal și Moldova), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 113, σ. 1.
320. *Απάθητος* (Fără patimi), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 115, σ. 1.

321. *Η ένωση των ρουμανικών Εκκλησιών* (Reuniunea Bisericilor românești), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 121, σ. 1.
322. *Η κοινωνική σημασία των Χριστουγέννων* (Însemnătatea socială a Crăciunului), στο "TR", XCII (1944), τευχ. 123-126, σ. 5-6.
323. *Ας μείνουμε ίδιοι με τον εαυτό μας* (Să rămânem identici cu noi înșine), στο "TR", XCII (1945), τευχ. 1, σ. 1.
324. *Ένα λεπτό ζήτημα* (Tema delicată), στο "TR", XCII (1945), τευχ. 4, σ. 1.
325. *Ανθρωπότητα και ανθρωπιά* (Umanitate și omenie), στο "TR", XCIII (1945), τευχ. 8, σ. 1.
326. *Οι προοπτικές της Ορθοδοξίας* (Perspectivele ortodoxiei), στο "TR", XCIII (1945), τευχ. 9, σ. 1.
327. *Κήρυγμα στα πεδία* (Predica pe ogoare), στο "TR", XCIII (1945), τευχ. 11, σ. 1.
328. *Ορθοδοξία και Ρουμανικό έθνος* (Ortodoxia și neamul românesc), στο "TR", XCIII (1945), τευχ. 12 -13, p. 1.
329. *Η αγροτική μεταρρύθμιση* (Reforma agrară), στο "TR", XCIII (1945), τευχ. 14, σ. 1.
330. *Η Εκκλησία στη Σοβιετική Ένωση, κατά τις μαρτυρίες της Ρωσικής Εκκλησίας* (Biserica în Uniunea Sovietică. După mărturiile din Biserica rusească), στο "TR", XCIII (1945), τευχ. 24-25, σ. 1-3.
331. *Ρουμανική πνευματικότητα και πολιτισμός στο φως της Ορθόδοξης πίστης* (Spiritualitatea și cultura românească în lumina credinței ortodoxe), στο "Almanahul capelei ortodoxe române "Mihail Sturza" din Germania", 1980, σ. 81-85.
332. *Γέννηση του Κυρίου και αξία του ανθρώπου* (Nașterea Domului și valoarea omului), στο "TR", το 1981, τευχ. 47-48 και τευχ. 1-2 (1982), σ. 3.
333. *Η Ουνία στην Τρανσυλβανία, ένα εντελώς εξαφανισμένο φαινόμενο* (Uniatismul din Transilvania, un fenomen care s-a risipit definitiv), στο "TR", το 1982, τευχ. 3-4, σ. 34.
334. *"Έγένετο άνθρωπος άπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ,"* ("Fost-a om trimis de Dumnezeu"), στο "TR", το 1982, τευχ. 13-14, σ. 1- 4.
335. *Οι κύριες περίοδοι του "Ρουμανικού Τηλεγράφου"* (Perioadele principale ale "Telegrafului Român"), στο "TR", CXXXI (1983), τευχ. 13 -14, σ. 1-3.
336. *Σκέψεις περί της ρουμανικής φύσης* (Gânduri despre firea românească), στο "Opinia studentească" Iași, τευχ. 1-2, 3-4, 1985, σ. 22 και 11.

337. *Σκέψεις περί της ρουμανικής φύσης. Η ρίζωση στο ιδικό έδαφος* (Gânduri despre firea românească. În rădăcinarea în spațiul propriu), στο "Opinia Studentească" Iași, τευχ. 5-6, 1985, σ. 11 και "Dorul", σ. 22. Επίσης, τευχ. 7 -8, σ. 22. Τευχ. 1/1986, XIII, σ. 11.
338. *Η ισορροπία της ρουμανικής ψυχής* (Echilibrul sufletului românesc), στο "Almanahul literar 1985", Βουκουρέστι, Uniunea Scriitorilor έκδ. 1985.
339. *Σκέψεις περί της ρουμανικής φύσης. Η ευπρέπεια, μια μορφή ευγένειας* (Gânduri despre firea românească. Buna cuviință, o formă a nobleței), στο "Ramuri", τευχ. 3, Κραϊόβα, 1986, σ. 3.
340. *Η αγαθοσύνη, φυσική και ευγενική μεταξύ των ανθρώπων* (Bunătatea, relație respectuoasă și firească între persoane), στο "Ramuri", Κραϊόβα, τευχ. 7, 1987, σ. 6.
341. *Η γυναίκα, πηγή της ζωής* (Femeia, matca vieții), στο "Ramuri", Κραϊόβα, τευχ. 9, 1987, σ. 10.
342. *Κλήση στην ενότητα* (Apel la unitate), στο "Vestitorul", II, τευχ. 2, Ιαν. 1990, σ. 1.
343. *Ο διωγμός της Πατροπαράδοτης Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρουμανίας κατά τη διάρκεια του κομμουνισμού* (Prigonirea Bisericii Ortodoxe strămoșești sub comunism), στο "VOR", τευχ. 3, 1990, σ. 1.
344. *Πνευματική ενότητα και ελευθερία του έθνους μας* (Unitatea spirituală a neamului nostru și libertatea), στο "VOR", τευχ. 3, 1990.
345. *Η ρουμανική ειρωνεία και το χιούμορ* (Ironia și umorul românesc), στο "Criterion", I (1990), τευχ. 1, σ. 3. II, τευχ. 2, σ. 4.
346. *Η φιλοξενία, οι σχέσεις με τους ξένους και η συνείδηση της δικής μας αξίας* (Ospitalitatea, raporturile cu străinii și conștiința propriei valori), στο "Ramuri", I (1990), τευχ. 3, σ. 3.
347. *Σκέψεις για την πνευματικότητα του ρουμανικού λαού. Λογικότητα και ευαισθησία* (Reflexie despre spiritualitatea poporului român. Luciditate și duiosie), στο "Ramuri", I (1990), τευχ. 4, σ. 8.
348. *Για την προώθηση της θρησκευτικής εκπαίδευσης στα σχολεία* (Pentru învățământul religios în școli), στο "Lumină din lumină", I (1990), τευχ. 4, σ. 1-2.
349. *Σκέψεις για την πνευματικότητα του ρουμανικού λαού. Το σύμπαν σε μία ανώτατη σύνθεση και ανθρωποποίηση* (Reflexii despre spiritualitatea poporului român. Universul într-o superioară sinteză și umanizare), στο "Ramuri", I (1990), τευχ. 5, σ. 8.

350. *Για την εισαγωγή των θρησκευτικών στα σχολεία* (Pentru introducerea învățământului religios în școli), στο "VOR", τευχ. 7-8, 1990, σ. 14.
351. *Θυσία ως αγάπη* (Jertfa ca iubire), στο "Adevărul", I (1990), τευχ. 50, σ. 1.
352. *Η φροντίδα για τον πλησίον* (Grija de celălalt), στο "Academica", τευχ. 1, 1990, σ. 12.
353. *Ανδρισμός ή ηθικό θάρρος* (Bărbăția sau curajul moral), στο "Academica", τευχ. 3, 1990, σ. 13.
354. *Λίγες σκέψεις περί της ύπαρξης και της έννοιάς της* (Câteva reflecții asupra existenței și sensul ei), στο "Cuvântul", 1990, 1η Φεβρ.
355. *Το ρουμανικό έθνος διαφώτισε την ιστορία του για τον εαυτό του και για ολόκληρο τον κόσμο, μέσα από τη θυσία των νέων της, για τον Χριστό!* (Neamul românesc și-a luminat istoria pentru el însuși și pentru lumea întreagă, prin jertfele tineretului său, pentru Hristos!), στο "RL", XLVIII, 1990, τευχ. 43, 1990, σ. 1 και 3.
356. *Η προσκύνηση στο Σταυρό δεν είναι ειδωλολατρία* (Cinstirea crucii nu este idolatrie), στο "RL", XLVIII (1990), 55.
357. *Προσευχή της Εκκλησίας* (Rugăciunea Bisericii), στο "RL", XLVIII (1990), 79, σ. 3.
358. *Ανάσταση του Χριστού και πλήρης λογική της ύπαρξης* (Învierea lui Hristos și logica deplină a existenței), στο "Convorbiri literare", 12η Απριλίου, 1990.
359. *Ανάσταση ή νίκη του θανάτου – αποτέλεσμα της αμαρτίας ή του χωρισμού από τον Θεό και μεταξύ μας* (Învierea sau biruirea morții produs al păcatului sau al despărțirii de Dumnezeu și între noi), στο "RL", XLVIII (1990), 96, σ. 4.
360. *Η άκαρπος συκιά* (Smochinul neroditor), στο "RL", XLVIII (1990), τευχ. 111, σ. 3.
361. *"Απόδοτε τοίνυν τὰ Καίσαρος Καίσαρι"* („Dați Cezarului cele ale Cezarului"), στο "RL", XLVIII (1990), 117, σ. 3.
362. *Προτροπή για συμφιλίωση* (Îndemn de împăcare), στο "Adevărul", I (1990), τευχ. 149, σ. 1.
363. *Το όνομα Χριστιανού, η βέβαια μαρτυρία του Χριστού* (Numele de creștin, mărturisire sigură a lui Hristos), στο "RL", XLVIII (1990), τευχ. 174, σ. 4.

364. *Σχετικά με την εισαγωγή των Θρησκευτικών στα σχολεία* (Din nou despre reintroducerea învățământului religios în școli), στο "RL", XLVIII (1990), 186, σ. 4.
365. *Μια λέξη για τους πιστούς του "Στρατού του Κυρίου" - "Oastea Domnului"* (Un cuvânt despre credincioșii creștini din Oastea Domnului), στο "Îsis Biruitorul. Foaie religioasă a Oastei Domnului", τευχ. 2, 1990, σ. 1.
366. *Γιατί και πώς πρέπει να κάνουμε το σταυρό;* (De ce și cum ne facem semnul crucii?), στο "RL", XLVIII (1990), 210, σ. 4.
367. *Ανακοίνωση της Ομάδας Σκέψεως για την ανανέωση της Εκκλησίας* (Comunicat al grupului de reflecție pentru înnoirea Bisericii), στο "RL", XLVIII (1990), 228, σ. 4.
368. *Πίστη, αγαθοσύνη, λογικότητα* (Credință, bunătate, raționalitate), στο "Adevărul", I (1990), τευχ. 43, σ. 1-3.
369. *Το μέλος στη ρουμανική πνευματικότητα* (Melosul în spiritualitatea românească), στο "Foaie pentru minte, inimă și literatură", τευχ. 5, 1990, σ. 2.
370. *Η Αποστολική Χριστιανική Εκκλησία και η ουσιώδης διδασκαλία του Ευαγγελίου* (Biserica creștină apostolică și învățătura esențială a Evangheliei), στο "RL", 1991, σ. 5.
371. *Ο Χριστιανισμός, ένα ατελεύτητο καινούριο μυστήριο, διάλογος που καταγράφηκε από το Boris Buzilă* (Creștinismul, o taină mereu nouă, convorbire consemnată de Boris Buzilă), στο "RL", 9η Φεβρ. 1991, σ. 5.
372. *Ο κόσμος γίνεται λογικός, αρμονικός, θαυμάσιος, τη στιγμή που τον βλέπουμε σε σχέση με το Θεό* (Lumea devine rațională, armonioasă, minunată, de îndată ce o vedem legată de Dumnezeu), στο "RL", 23η Φεβρ. 1991, σ. 5.
373. *Ο άνθρωπος, φως και μυστήριο* (Persoana umană, Lumina și taină (I)), στο "Lumea creștină", στο "RL", 30 Μαρτίου 1991, σ. 5 και II 6 Απριλίου 1991, σ. 5.
374. *Ανάσταση του Χριστού. Πασχαλινή ανακεφαλαίωση κατά τον πατέρα καθ. Δ. Στανιλοάε* (Învierea lui Hristos. Recapitulare pascală în viziunea pr. Prof. D. Stăniloae) συνέντευξη, στο "Curierul românesc", τευχ. 4-6, 1991.

375. *Τα δόγματα, εκφράσεις της αγάπης του Θεού* (Dogmele, expresii ale iubirii dumnezeiești), στο "RL", XLIX, 1991, σ. 5 (μέρος β', στο ζήτημα της 8ης Ιουνίου 1991, σ. 5).
376. *Ο εγωισμός, μια μεγάλη αδυναμία* (Egoismul, o mare slăbiciune), στο "Adevărul", 1991, σ. 2.
377. *Περί της θεώσεως* (Despre îndumnezeire), στο "Cuvânt și suflet", II (1991), τευχ. 7-8, σ. 1.
378. *Η Ουνία στην οικουμενική προοπτική* (Uniația în perspectiva ecumenică), στο "Cuvânt și suflet", II (1991), τευχ. 11-13, σ. 1.
379. *Ιστορία, μια οδός προς την αιωνιότητα* (Istoria, un drum spre veșnicie), στο "VOR", τευχ. 31-32, 1991, σ. 1-2.
380. *Τα αποστολικά και χριστιανικά δόγματα, εκφράσεις του Υψίστου Αγαθού* (Dogmele creștine și apostolice, expresii ale binelui celui înalt), στο "RL", 1991, σ. 5.
381. *Εισαγωγή στον ΚΑ αιώνα* (Introducere la sec. XXI), στο "RL", XLIX (1991), 466, σ. 5.
382. *Μπορούμε να δώσουμε στην Ευρώπη ένα θησαυρό που αυτή δεν έχει* (Putem aduce Europei o bogăție pe care nu o are), στο "Literaturul", τευχ. 6, σ. 16.
383. *Η Αποστολική καταγωγή του ρουμανικού Χριστιανισμού* (Originea apostolică a creștinismului românesc), στο "RL", XLIX (1991), 511, σ. 5.
384. *Απαντήσεις σε μια ανοιχτή επιστολή* (Răspunsuri unei scrisori deschise (I)), στο "RL", XLIX, 536, 1991, σ. 5.
385. *Η Γέννησή σου, Χριστέ, ανέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως* (Nașterea ta Hristoase, răsarit-a lumii Lumina cunoștinței), στο "VOR", τευχ. 61-62, Δεκέμβριος 1991, σ. 1.
386. *Η θυσία των νέων δύο χρόνια πριν* (Jertfa tinerilor de acum doi ani), στο "Învierea", τευχ. 24, 1991, σ. 1-2.
387. *Οι νέοι μάρτυρες του έθνους* (Tinerii martiri ai neamului), στο "Almanahul părinților", Βουκουρέστι, 1992, σ. 5-6.
388. *Οι προσευχές των γονέων για τα παιδιά* (Rugăciunea părinților pentru copiii lor), στο "Almanahul părinților", Βουκουρέστι, 1992, σ. 63.
389. *Αυτοβιογραφία? Υπάρχει μια συγγένεια στην παράδοση? Σιωπές και αυξανόμενα μυστήρια? Προϋποθέσεις σωτηρίας – αποσπάσματα* (Autobiografie? Există o afinitate în tradiție? Tăceri și mistere crescânde?)

- Condițiile mântuirii - fragmente), στο "Cotidianul", I (1992), τευχ. 1, σ. 2-5.
390. *Χριστιανοί μάρτυρες* (Mucenicii creștini), στο "Transilvania", XXI (1992), τευχ. 1-2, σ. 9-10.
391. *Λόγος χαράς για το διεθνή συγγραφέα Eugen Ionescu* (Cuvânt de bucurie către marele scriitor mondial Eugen Ionescu), στο "Transilvania", XXI (1992), τευχ. 1-2, σ. 74.
392. *Η μόνη αλήθεια* (Adevărul unic), στο "VOR", τευχ. 67, 1992, σ. 1-2.
393. *Μια διαθήκη Ορθόδοξης πνευματικότητας* (Un testament de spiritualitate ortodoxă), στο "CM", I (1992), τευχ. 17-18, σ. 1.
394. *Το υπερβατικό μυστήριο στη ζωγραφική* (Misterul transcendent în pictură), στο "RL", 624, 1992, σ. 5.
395. *Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός...* (Acum toate de s-au umplut de lumină...), στο "RL", 1992, σ. 6.
396. *Τα παιδιά στις προσευχές των γονέων* (Copiii în rugăciunea părinților), στο "TR", CXL (1992), τευχ. 17-18, σ. 1.
397. *Σχετικά με το Μήνυμα των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών* (În legătură cu „Mesajul Întâistătătorilor Sfințelor Biserici Ortodoxe”), στο "VOR", τευχ. 17-18, 1992, σ. 1-2.
398. *Η Ανάσταση του Χριστού και η πλήρης λογική της ύπαρξης* (Învierea lui Hristos și logica deplină a existenței), στο "Convorbiri literare", 12 Απριλίου 1990, σ. 5.
399. *Τα κάλαντα ως έκφραση της απείρου λεπτότητας της σχέσης ανθρώπου και Θεού* (Colindele ca expresie a infinitei delicateți a relației Om - Dumnezeu), στο "Cotidianul", συμπλήρωση στο "Alfa și Omega", II, τευχ. 264 (429), Πέμπτη, 24η Δεκεμβρίου 1992, σ. 5.
400. *Μοș Crăciun, ο "Γέροντας" των Χριστουγέννων* (Moș Crăciun, Moșul Nașterii lui Hristos), στο "RL", III (1992), τευχ. 831, Παρασκευή, σ. 5.
401. *Η θυσία ως χαρακτηριστικό του Χριστιανισμού* (Caracteristica creștinismului este jertfa) (Με μια εισαγωγή του επιμελητή περί του π. Δ. Στανιλοάε), στο "Îndrumătorul bisericesc", CXL (1992), Σιμπίου, σ. 185-187.
402. *Η Εκκλησία δεν μπορεί να δεχθεί την ύπαρξη μιας νέας Αποκάλυψης διαφορετική από την Αποκάλυψη του Χριστού* (Biserica lui Iisus Hristos nu poate accepta existența unei revelații - noi - deosebite de revelația lui Iisus Hristos), στο "RL", έτος LI (1993), τευχ. 853, σ. 9.

403. *Η προσφορά του ρουμανικού λαού στο Θεό* (Ofranda adusă lui Dumnezeu de poporul român), 19η Ιαν. 1993, "Gazeta de vest", τευχ. 18 (87), Φεβρ. 1993, σ. 18.
404. *Περί θανάτου* (Despre moarte), στο "Cotidianul", συμπλήρωμα "Alfa și Omega", II (1993), τευχ. 10 (12), σ. 5.
405. *Θεολογικές σκέψεις. Από τα σχόλια στους στίχους της Lidia Stăniloae* (Reflexii teologice. Din comentariile la versurile Lidiei Stăniloae), στο "Cotidianul", συμπλήρωμα "Alfa și Omega", II (1993), τευχ. 10 (12), σ. 6.
406. *Η σημασία της Ενσάρκωσης του Κυρίου* (Semnificația întrupării Domnului), συμπλήρωμα "Alfa și Omega", II (1993), τευχ. 12 (14), σ. 5.
407. *Ταυτόχρονα με τον Lossky, εμφανίζεται ένας καινούριος τρόπος δογματικής* (Cu Lossky apare un altfel de a scrie dogmatica), στο "Cotidianul", συμπλήρωμα "Alfa și Omega", III, τευχ. 41 (473), Παρασκευή, 19.02.1993, σ. 5.
408. *Ο θάνατος ως θυσία* (Moartea ca jertfă), στο "Adevărul", IV (1993), τευχ. 1074, σ. 1.
409. *Το παιδί, ως δώρο του Θεού* (Copilul, ca dar al lui Dumnezeu), στο "Chemarea credinței", τευχ. 1, Μάρτιος, 1993, σ. 1.
410. *Η Εκκλησία, ο τόπος λατρείας και ευχαριστίας* (Biserica, locaș de cult, de aducere a jertfei euharistice), στο "Chemarea credinței", τευχ. 1, Μάρτιος, 1993, σ. 6.
411. *Ο Θεός θέλει να βοηθήσει την ανθρωπότητα δια της συμμετοχής στην αγάπη Του* (Dumnezeu vrea să ajute omenirea, comunicându-i fericirea iubirii Lui), στο "CC", I (1993), τευχ. 1, 6.
412. *Αγάπη και προσευχή* (Iubire și rugăciune), στο "CC", I (1993), τευχ. 6-7, σ. 6. τευχ. 8-10, σ. 10.
413. *Πλήρης ένωση με το Θεό. Η σημασία του θανάτου ως γάμος στην "Miorița"* (Unire deplină cu Dumnezeu. Semnificație datului morții ca nuntă în "Miorița"), στο "CC", I (1993), τευχ. 25-26, σ. 1-2.
414. *Η προσευχή και το Φως του Αγίου Πνεύματος* (Rugăciunea și Lumina Duhului Sfânt), στο "Calendarul Credința", 1993, σ. 77 – 80. Και στο "TV", IV (1994), τευχ. 11-12, σ. 120-122.
415. *Η ισόρροπη πνευματικότητα μίας μεγάλης σύνθεσης του ρουμανικού λαού* (Spiritualitatea echilibrată, de largă sinteză a poporului român), στο "TR", CXLI (1993), τευχ. 25-26, σ. 1-2.

416. *Η Αγιότητα είναι η τέλεια εκπλήρωση του ανθρωπίνου* (Sfințenia este realizarea deplină a umanului), στο "Luminătorul", I (1993), τευχ. 3, σ. 17-19 (απόσπασμα από την Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία, τ. α', Βουκουρέστι, 1978, σ. 259).
417. *Οι δύο βασιλείες* (Cele două împărății), στο "Adevărul literar și artistic", 7 Μαρτίου 1993, σ. 9.
418. *Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ο υπερασπιστής της Ορθοδοξίας* (Sf. Grigorie Palama, apărător al Ortodoxiei), στο "VOR", τευχ. 90, 15 Μαρτίου 1993, σ. 2 (απόσπασμα από τη ζωή και τις διδασκαλίες του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά (Fragment din viața și învățătura Sf. Grigorie Palama), Σιμπίου, 1938).
419. *Πνευματική ενότητα του έθνους μας και ελευθερία* (Unitatea spirituală a neamului nostru și libertatea), στο "VOR", τευχ. 91, 31, 1993, σ. 1-2.
420. *Η Ανάσταση, ο λόγος της ύπαρξής μας* (Învierea, sens al existenței), στο "VOR", τ. V, τευχ. 92-93, Απρίλιος 1993, σ. 1-2.
421. *Ο Σταυρός, σημείο ανώτατης αγάπης* (Crucea, semn al supremei iubiri), στο "VOR", V (1993), τευχ. 103, σ. 1.
422. *Το πνεύμα της ειρήνης στους Ρουμάνους* (Spiritul de pace al românilor), στο "Magazin istoric", XXVII (1993), τευχ. 8, σ. 2.
423. *Διαστάσεις του ρουμανικού πνεύματος* (Dimensiuni ale spiritului românesc), στο "Magazin istoric", XXVII (1993), τευχ. 6, σ. 2.
424. *Ρουμανική ισορροπία* (Echilibrul românesc), στο "Magazin istoric", XXVII (1993), τευχ. 7, σ. 2.
425. *Ορθόδοξη συναδέλφωση για ολόκληρη τη ζωή* (Apropierea ortodoxă pe viață), στο "Echinoc", έτος XXV (1993), τευχ. 3, σ. 1-8.
426. *Μια ανησυχητική ερώτηση: η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρουμανίας – προς τα που; Η Εκκλησία είναι πάνω από την πολιτική. Οι άνθρωποι μπορούν να μας απογοητεύουν, ο Θεός όμως ποτέ. Δεν μπορώ να δεχτώ τις αιρέσεις. Ένας Χριστός των ομιλιών. Η Ορθοδοξία είναι κατ'ουσίαν οικουμενική. Μόνο δια της αγαθοσύνης μπορούμε να είμαστε ενωμένοι. Εν αρχή ἦν η αγάπη. Βρισκόμαστε σε μια συνεχή πορεία.)* (Întrebare tulburătoare: Biserica Ortodoxă Română încotro? Biserica e deasupra politicii. Oamenii ne mai dezamăgesc, Dumnezeu niciodată. Nu pot admite sectele. Un Hristos al discursurilor. Ortodoxia este universală prin ființă. Numai în bunătate ne putem uni. La început a fost iubirea. Sîntem

- mereu pe drum), στο "Curierul național", IV, 9 Ιουνίου 1993, τευχ. 681, σ. 1 και 7.
427. *Τι είναι αυτή η ζωή χωρίς το Θεό; (Ce ar fi viața asta fără Dumnezeu?)*, (εξομολόγηση που καταγράφηκε από την Anca Mateescu), στο "Jurnalul literar", IV (1993-1994), τευχ. 49-52, σ. 5.
428. *Η τελευταία λέξη (Ultimul cuvânt)*, στο "Jurnalul literar", IV (1993 1994), τευχ. 49-52, σ. 5.
429. *Η Ζωή εν τάφω (Din mormânt viață)*, στο "Luminătorul", II (1994), τευχ. 2, σ. 8-11, (απόσπασμα από την "Ortodoxie și românism").
430. *Ο Ρώμαιο-καθολικισμός και η φιλοσοφική κίνηση (Catolicismul și mișcarea filosofică)*, στο "Cotidianul", συμπλ. "Alfa și Omega", III (1994), τευχ. 3, σ. 8.
431. *Η Δημοκρατία κατά της Εκκλησίας (Republica contra Bisericii)*, στο "Cotidianul", συμπλ. "Alfa și Omega", III (1994), τευχ. 5, σ. 8.
432. *Η κατάσταση της Ρώμαιο-Καθολικής Εκκλησίας σε διάφορες χώρες (Situația Bisericii Catolice în diferitele state)*, στο "Cotidianul", συμπλ. "Alfa și Omega", III, 1994, τευχ. 6, σ. 8.
433. *Θεολογικές σκέψεις (Cugetări teologice)*, στο "CM", III (1994), τευχ. 9-10, σ. 1-17.
434. *Η ελευθερία της πίστεώς μας φανερώνει τη δύναμή της εν Χριστώ (Libertatea credinței noastre în Hristos își arată puterea)*, στο "VOR", VI (1994), τευχ. 125, σ. 4. (Απόσπασμα από το *Iisus Hristos, Lumina lumii și îndumnezeitorul omului*, σ. 164.
435. *Αν ο Χριστός δεν είχε γεννηθεί, ο κόσμος δεν θα είχε σωθεί (Dacă Hristos nu S-ar fi născut, lumea nu s-ar fi mântuit)*, στο "VOR", VI (1994), τευχ. 126, σ. 5. (Απόσπασμα από το *Iisus Hristos, Lumina lumii și îndumnezeitorul omului*), σ. 59.
436. *Η προσφορά του ρουμανικού λαού στο Θεό (Ofranda adusă lui Dumnezeu de poporul român)*, στο "Gazeta de Vest", "Almanah - 1994", έκδ. Gordian, Timișoara, σ. 165.
437. *Περί της Ορθοδοξίας (Despre ortodoxie)*, στο "CC", II (1994), τευχ. 12, σ. 5.
438. *Περί της ενότητας της Εκκλησίας (Despre unitatea Bisericii)*, στο "VOR", VII (1995), τευχ. 145-146, σ. 5 (απόσπασμα της Ορθόδοξης Δογματικής Θεολογίας, τομ. Β', έκδοση 1978, σ. 255-263).

439. *Η ταυτότητα της πίστewος* (Identitatea credinței), στο "Renașterea", VII (1995), τευχ. 10, σ. 5.
440. *Χάρις και μαγία. Η εικόνα του Făt-Frumos* (Har și vrajă. Chipul lui Făt-Frumos), στο "CC", III (1995), τευχ. 25-26, σ. 9. Και στο "CC", XI (2003), τευχ. 123-124, σ. 7.
441. *Το μήνυμα της Ορθοδοξίας για Χριστιανική ενότητα* (Mesajul Ortodoxiei pe calea unității creștine), στο "CC", III (1995), τευχ. 29-30, σ. 10-11.
442. *Ο Χριστός ήρθε στον κόσμο ως Φως, υπεράνω τον κόσμο, και Δημιουργός του κόσμου, διά της Γέννησής Του από την Παρθένο* (Hristos a venit în lume ca Lumină, mai presus de lume, și Creator al lumii prin nașterea din Fecioară), στο "CC", III (1995), ειδική έκδοση, σ. 17.
443. *Ο Κύριος Ιησούς Χριστός στην Παρουσία...* (Domnul Iisus Hristos la judecata Sa...), στο "VOR", VII (1995), τευχ. 173, σ. 3. (Απόσπασμα από το *Iisus Hristos, Lumina lumii și îndumnezeitorul omului*), σ. 116.
444. *Γι' αυτό ο Υιός του Θεού έγινε άνθρωπος* (De aceea s-a făcut Fiul lui Dumnezeu om), στο "VOR", VII (1995), τευχ. 125, σ. 3. (Απόσπασμα από το *Iisus Hristos, Lumina lumii și îndumnezeitorul omului*), σ. 197.
445. *Η Χριστιανική πνευματικότητα του ρουμανικού λαού* (Spiritualitatea creștină a poporului român), στο "CC", IV (1996), τευχ. 35, σ. 4.
446. *Η ρίζωση στο δικό μας έδαφος* (Înrădăcinarea în spațiul propriu), στο "CC", IV (1996), τευχ. 36, σ. 4.
447. *Η δύναμη του καλού εναντίον του κακού* (Tăria binelui față de rău), στο "CC", IV (1996), τευχ. 39, σ. 8.
448. *Η ενότητα της ενέργειας της Αγίας Τριάδος – η φανέρωση της αγάπης* (Unitatea lucrării Sfintei Treimi - o manifestare a iubirii), το "CC", IV (1996), τευχ. 40, σ. 8.
449. *Η ανάγκη της προσευχής* (Nevoia de rugăciune), στο "CC" (1996), τευχ. 41-43, σ. 12-24.
450. *Περί των αγίων λειψάνων* (Despre Sfintele moaște), στο "CC", IV (1996), τευχ. 44, σ. 6 (απόσπασμα της Ορθόδοξης Δογματικής Θεολογίας, τόμ. Γ').
451. *Η Ανάσταση του Χριστού και η εν Αυτώ μέλλουσα ανάστασή μας* (Învierea lui Hristos și învierea noastră viitoare în El), στο "VOR", VIII (1996), τευχ. 153, σ. 4. (Απόσπασμα του "Chipul nemuritor al lui Dumnezeu").

452. *Ορθοδοξία και εθνικισμός στην σκέψη του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Ortodoxie și naționalism în gândirea părintelui Dumitru Stăniloae), (επιλογή κειμένων από τα έργα του πατρός Στανιλοάε από το Dan Săvan), στο "VOR", VIII (1996), τευχ. 154, σ. 5.
453. *Περί του σταλμένου για κήρυγμα* (Despre cel trimis la propovăduire), στο "VOR", VIII (1996), τευχ. 157, σ. 1.
454. *Περί του ανθρώπου* (Despre om), στο "VOR", VIII (1996), τευχ. 158, σ. 1.
455. *Η πλήρης αρμονία των ρουμανικών εθνικών δημιουργιών* (Armonia complexă a creațiilor românești etnice), στο "VOR", VIII (1996), τευχ. 159-160, σ. 4 -5. (Απόσπασμα του "Reflecții despre spiritualitatea poporului român").
456. *Περί του πάθους* (Despre patimă), στην "VOR" (1996), τευχ. 165, σ. 4.
457. *Το ανθρώπινο πρόσωπο, η αιώνια ύπαρξη* (Persoana umană, existență fără sfârșit), στο "VOR", VIII (1996), τευχ. 166, σ. 1.
458. *Η ενσαρκώση της θείας αγάπης* (Întruparea iubirii dumnezeiești), στο "VOR" (1996), τευχ. 169 -170, σ. 4.
459. *Η Ουνία στην Τρανσυλβανία. Η έναρξη της Ουνίας και τα πλαστά που σχετίζονται με την αρχή της* (Uniatismul din Transilvania. Începuturile uniației și falsurile documente care însoțesc originea ei), στο "GB", LII (1996), τευχ. 9-12, σ. 127 - 137.
460. *Βάπτισμα του Θεού* (Botezul Domnului), στο "CC", V (1997), τευχ. 47-48, σ. 4. (Απόσπασμα του "Chipul evanghelic al lui Iisus Hristos").
461. *Η ενότητα και ποικιλομορφία στην Ορθόδοξη Εκκλησία* (Unitatea și diversitatea în Biserica Ortodoxă), στο "Schimbarea la Față", 1998, τευχ. 6, σ. 7.
462. *Η καθαρή προσευχή ή νοερή προσευχή* (Rugăciunea curată sau rugăciunea inimii), στο "CC", VI (1998), τευχ. 59-60, σ. 6-7.
463. *Η ελάττωση του προσώπου διά των παθών* (Îngustarea persoanei prin patimă), στο "VOR", X (1998), τευχ. 197, σ. 3.
464. *Η Ανάσταση του Χριστού και η μέλλουσα μας ανάσταση* (Învierea lui Hristos și învierea noastră viitoare), στο "CM", VIII (1999), τευχ. 3-4, σ. 11.
465. *Ας απαντήσουμε στην Ευρώπη με ό τι έχουμε εμείς* (Să răspundem chemării Europei cu ceea ce avem noi), στο "CC", VII (1999), τευχ. 3-4, σ. 11.

466. *Το Μυστήριο του Βαπτίσματος* (Taina Sfântului Botez), στο "Almanah Iisus Biruitorul", 1999, σ. 39 - 41.
467. *Το Μυστήριο του Χρίσματος* (Taina Mirungerii), στο "Almanah Iisus Biruitorul", 1999, σ. 44-45.
468. *Το αναστημένο σώμα του Χριστού* (Trupul înviat al lui Hristos), στο "Schimbarea la față", το 1999, τευχ. 10, σ. 4.
469. *Ανάσταση του Κυρίου και η οικουμενική σημασία της* (Învierea Domnului și importanța ei universală), στο "CM", X (2001), τευχ. 3-4, σ. 5. Και στο "Legea Românească", XIV (2003), τευχ. 1, σ. 7.
470. *Περί της μνήμης του θανάτου. Η έκτη βαθμίδα της Κλίμακος του Αγίου Ιωάννου* (Despre pomenirea morții. Cea de a șasea treaptă a scării duhovnicești a Sfântului Ioan), στο "Scara", V (2001), τευχ. 6, σ. 5-7.
471. *Το Ανώτατο Μυστήριο της ύπαρξης. Η εμπειρία της Αγίας Τριάδος* (Suprema taină a existenței. Experiența Treimii), στο "Argeșul ortodox", II (2002), τευχ. 70, σ. 1.
472. *Η χαρά της Γέννησης του Χριστού* (Bucuria Nașterii lui Hristos), στο "CC", XI (2003), τευχ. 129-130, σ. 9.
473. *Όλες οι έννοιες της ύπαρξης έρχονται διά της Αναστάσεως. Η επιστήμη καταλαβαίνει μόνο τους νόμους στους οποίους υπόκεινται τα όντα* (Toate sensurile existenței vin din înviere. Știința nu poate cunoaște decât legile căroră le sunt supuse lucrurile), στο "Vestea Bună", III (2003), τευχ. 27, σ. 1.
474. *Προσωπογραφία ενός Αγίου* (Portretul sfântului), στο "Scala Caeli", III (2003), τευχ. 1, (17), σ. 1-2.
475. *Πνευματικοί λόγοι* (Cuvinte duhovnicești), στο "CC", XI (2003), τευχ. 127-128, σ. 6. (Απόσπασμα του "Iubirea frumuseții dumnezeiești în scrierile Părinților Filocalici").
476. *Πνευματικοί λόγοι* (Cuvinte duhovnicești), στο "Argeșul ortodox", III (2003), τευχ. 138, σ. 2. (Απόσπασμα του "Iubirea frumuseții dumnezeiești în scrierile Părinților Filocalici").
477. *Ορθοδοξία και Ρουμανικότητα* (Ortodoxie și românism), (στον τόμο "Fiecare în rândul cetei sale". Pentru o teologie a neamului), Christiana, Βουκουρέστι, 2003, σ. 120-145.
478. *Έχε εμπιστοσύνη στον Θεό, δεν θα σε αφήνει ποτέ! Μήνυμα για τους νέους* (Ai încredere în Dumnezeu, El nu te lasă! Mesaj către tineri), στο "CC", XI (2004), τευχ. 131 132, σ. 8.

479. *Ο Ρουμάνος και η Ορθοδοξία* (Românul și Ortodoxia), στο "Magazin istoric", XXXVIII (2004), τευχ. 4, σ. 4.
480. *Οι Νέοι Μάρτυρες του έθνους μας* (Tinerii martiri ai neamului), στο "CC", XII (2004), τευχ. 135-136, σ. 6.
481. *Η Εκκλησία – η εν Χριστώ ευρύχωρη κοινωνία* (Biserica - Larga comuniune în Hristos), στο "Cetatea Creștină", III (2004), τευχ. 5 (25).

11. Σχόλια, σημειώσεις, απόψεις

1. *Μεταξύ της Ρουμανικότητας και του καθολικισμού* (Între românism și catolicism), στο "TR", LXXVIII (1930), τευχ. 86 (με μια συνέπεια σε καμία περίπτωση τευχ. 88, σ. 1 2).
2. *Οι Ρουμάνοι κατά την Ρώμαιο-Καθολική άποψη* (Românii în judecata catolică), στο "TR", LXXIX (1931), τευχ. 6, σ. 1 (υπογεγραμμένο Δ.).
3. *Foișoara, το Άγιο Όρος* (Foișoara, Sfântul Munte Atos), στο "TR", LXXIX (1931), τευχ. 23, σ. 1- 2 (ανώνυμο), το δεύτερο μέρος τευχ. 24, σ. 1-3 και το τρίτο τευχ. 25, σ. 1-2 (υπογεγράμμενο Δ.).
4. *Η σύγκρουση μεταξύ Ιταλίας και Βατικανού* (Conflictul între Italia și Vatican), στο "TR", LXXIX (1934), τευχ. 45, σ. 1 (υπογεγραμμένο Diorates).
5. *Νέο τεκμήριο: η "Αποστολία" των Ιησουιτών και των Φραγκισκανών ανάμεσα στους Ρουμάνους* (Dovezi mai nouă: "Apostolia" iezuiților și franciscanilor între români), στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 3-4, σ. 3 (ανώνυμο).
6. *Οι υπερασπιστές του "Ρώμαιου-Καθολικού καταστατικού" στο Αρντέαλ* (Apărătorii "statusului catholic" ardelean), στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 7- 8, σ. 1-2 (ανώνυμο).
7. *Σχολή Ρώμαιο-Καθολικής Θεολογίας στο Βουκουρέστι* (Facultatea de Teologie Catolică în București), στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 31-32, σ. 1 (ανώνυμο).
8. *Το πρόβλημα της μη Χαλκηδονικής Εκκλησίας* (Problema bisericească orientală), στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 38-39, σ. 34, (υπογεγραμμένο Συντακτική Ομάδα).
9. *Περί της μελλούσης Οικουμενικής Συνόδου* (Despre viitorul ecumenic sinod), στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 47, σ. 1-2.

10. *Το Συνέδριο του Ρουμανικού Συνδέσμου του Ορθοδόξου Κλήρου* (Congresul Asociației clerului român ortodox), στο "TR", LXXX (1932), τευχ. 80 - 81, σ. 1.
11. *Η αναδιοργάνωση των Θεολογικών Σχολών* (Reorganizarea Facultăților de Teologie), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 53, σ. 1-2.
12. *Η κατάργηση του Ρώμαιου-Καθολικού Κέντρου* (Desființarea Centrului catolic), στο "TR", LXXXI (1933), τευχ. 59, σ. 1.
13. *Το ζήτημα της θεολογικής εκπαίδευσης* (Problema învățământului teologic), στο "TR", LXXXIII (1935), τευχ. 10, σ. 3-5.
14. *Στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους της Ακαδημίας "Andrei Șaguna"* (La începutul anului în Academia teologică "Andreiană"), στο "TR", LXXXV (1937), τευχ. 37, σ. 1.
15. *Ορθοδοξία και ρουμανικός πολιτισμός* (Ortodoxia și cultura românească), στο "RT", XXVIII (1938), τευχ. 10, σ. 437- 440.
16. *Κανονισμός των αιρέσεων* (Regulamentul sectelor), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 27, σ. 1.
17. *Θεολογικές Ακαδημίες* (Academiile teologice), στο "TR", LXXXVI (1938), τευχ. 40, σ. 1.
18. *Κοσμολογία του κ. Lucian Blaga* (Cosmologia d-lui Lucian Blaga), στο "TR", LXXXVIII (1940), τευχ. 21, σ. 1-2.
19. *Kierkegaard anti Luther*, στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 8, σ. 1-2.
20. *Τα ιδρύματα των πρώην Θεολογικών Σχολών* (Edificiile fostelor școli confesionale), στο "TR", LXXXIX (1941), τευχ. 48, σ. 1.
21. *Η Θεολογική Σχολή του Τσερναούτσι* (Facultatea de Teologie din Cernăuți), στο "TR", XC (1942), τευχ. 21, σ. 1.
22. *Η θέση του κ. Lucian Blaga περί του Χριστιανισμού και της Ορθοδοξίας* (Poziția d-lui Lucian Blaga față de creștinism și Ortodoxie), στο "TR", XC (1942), τευχ. 22, σ. 2 - 3. I. *Ρουμανικότητα και Ορθοδοξία* (Românism și ortodoxie), στο "TR", XC (1942), τευχ. 22, σ. 2 – 3. II. *Θρησκεία και μορφή* (Religie și stil), τευχ. 23, σ. 1-2. III. *Μια θρησκευτική αντιχριστιανική φιλοσοφία* (O filosofie religioasă anticreștină), τευχ. 24, σ. 2- 4. IV. *Ο ορισμός της θρησκείας* (Definiția religiei), τευχ. 25, σ. 1- 2. V. *Ο ορισμός της θρησκείας* (2) (Definiția religiei, 2), τευχ. 26, σ. 1-2. VI. *Ο ορισμός της θρησκείας* (3) (Definiția religiei, 3), τευχ. 27, σ. 1- 2. VII. *Η αλήθεια της θρησκείας* (1) (Adevărul religiei, 1), τευχ. 28, σ. 1- 2. VIII. *Η αλήθεια της θρησκείας* (2) (Adevărul religiei, 2), τευχ. 29, σ. 1-2 3. IX.

- Η αλήθεια του Χριστιανισμού* (1) (Adevărul creștinismului 1), τευχ. 31, σ. 1-2. Χ. *Η αλήθεια του Χριστιανισμού* (2) (Adevărul creștinismului 2), τευχ. 32, σ. 1-2. XI. *Ρουμανική Ορθοδοξία και ο μύθος του κ. Blaga* (Ortodoxia românească și mitul d-lui Blaga), τευχ. 33, σ. 1-2.
23. *Η επίσκεψη του Σεβασμιοτάτου Νικολάε στους φυλακισμένους Ρώσους στο Vlădeni* (Vizita IPS Nicolae la lagărul de deținuți ruși de la Vlădeni), στο "TR", XC (1942), τευχ. 34, σ. 1-2.
 24. *Η επικαιρότητα της Ορθοδοξίας* (Actualitatea Ortodoxiei), στο "TR", XC (1942), τευχ. 35, σ. 1.
 25. *Ένα νέο στάδιο στη ζωή της Θεολογικής Ακαδημίας "Andrei Șaguna"* (O nouă fază în viața Academiei teologice "Andreiene"), στο "TR", XCI (1943), τευχ. 8, σ. 1.
 26. *Μια νέα κατεύθυνση για την εκκλησιαστική δραστηριότητα: η κοινωνική ιεραποστολή* (O nouă direcție de activitate bisericească: Asistența socială), στο "GB", 1948, VII, τευχ. 9, σ. 7-11.
 27. *Συνεδρία της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Χριστιανικού Διαλόγου για την Ειρήνη στην Πράγα* (Sesiunea comitetului Consultativ al Conferinței Creștine pentru Pace de la Praga), στο "GB", XXI (1963), τευχ. 5-6, σ. 562-563 (υπογεγραμμένο D.S.).
 28. *Μη ρώμαιοκαθολική αντιπροσωπεία στη στέψη του Πάπα Παύλου VI* (Delegați necatolici la încoronarea Papii Paul al VI-lea), στο "GB", XXI (1963), τευχ. 5-6, σ. 565 (που υπογεγραμμένο D.S.).
 29. *Τα δογματικά πρακτικά του Μοντρεάλ* (Documentele doctrinare de la Montreal), στο "Ο", XVI, 1964, τευχ. 4, σ. 577-597.
 30. *Οικουμενικές σημειώσεις* (Note ecumenice), στο "GB", XXI (1963), τευχ. 7-8, σ. 773-779, (υπογεγραμμένο D.S.).
 31. *Οικουμενικά νέα* (Știri ecumenice), στο "GB", XXII (1964), τευχ. 1- 2, σ. 26 - 28 (υπογεγραμμένο D.S.).
 32. *Αποσπάσματα Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Εκκλησιών. Διάλογοι με τους Γερμανούς Θεολόγους* (De la Conferința Biseriilor Europene. Convorbiri cu Teologii germani), στο "GB", XXII (1964), τευχ. 3-4, σ. 214-217 (υπογεγραμμένο D.S.).
 33. *Ένα νέο εμπόδιο στην πορεία του διαλόγου* (O nouă piedică în calea dialogului), στο "Ο", XVII (1965), τευχ. 2, σ. 283 - 289 (υπογεγραμμένο D.S.).

34. *Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις του 4ου μέρους του Δευτέρου Συμβουλίου του Βατικανού* (Dezbaterile și hotărârile Sesiunii a patra a Conciliului al doilea de la Vatican), στο "Ο", XVIII (1966), τευχ. 1, σ. 8-34.
35. *Αγάπη και αλήθεια. Για την υπέρβαση του διελλήμματος του συγχρόνου οικουμενισμού* (Iubire și adevăr. Pentru o depășire a dilemei ecumenismului contemporan), στο "Ο", XIX (1967), τευχ. 2, σ. 283-292.
36. *Το πρώτο μέρος συνεδρίασης των "Επισκόπων της Συνόδου" και η ταραχή μέσα στη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία* (Prima sesiune a "episcopilor Sinodului" și frământarea din Biserica Romano - Catholică), στο "Ο", XX (1968), τευχ. 1, σ. 152 -167.
37. *Η 2η έκθεση της Μεικτής Ομάδας εργασίας της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας και του Οικουμενικού Συμβουλίου των Εκκλησιών* (Al doilea raport al Grupului mixt de lucru al Bisericii Romano- Catolice și al Consiliului Ecumenic al Biseriilor), στο "Ο", XX (1968), τευχ. 1, σ. 174-179 (υπογεγραμμένο D.S.).
38. *Η συνέντευξη του Μητροπολίτη Emilian Timadis για τη Ρωμαιοκαθολική εφημερίδα "Le Courier de Genève"* (Interviul acordat de Mitropolitul Emilian Timadis ziarului Romano-catolic "Le courier de Genève"), στο "Ο", XX (1968), τευχ. 3, σ. 496-497.
39. *Έναρξη αναθεώρησης και ανοιχτής μάχης στη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία* (Început de revizuire și de luptă deschisă în Biserica Romano Catholică), στο "Ο", XX (1968), τευχ. 4, σ. 619-627.
40. *Οι θεολογικές ομιλίες του AM Allchin στα Θεολογικά Ινστιτούτα του Βουκουρεστίου και του Σιμπίου* (Conferințele teologice ale rev. A. M. Allchin la Institutele teologice din București și Sibiu), στο "BOR", LXXXVII (1969), σ. 930.
41. *Η προοπτική της εγγραφής της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας στο Οικουμενικό Συμβούλιο Εκκλησιών, κατά την ορθόδοξη όψη* (Perspectiva intrării Bisericii Romano-Catolice în Consiliul ecumenic al Biseriilor, privită din punct de vedere religios), στο "Ο", XXI (1969), τευχ. 1, σ. 127-137.
42. *Το πρόβλημα της Ουνίας στη συζήτηση της Ομάδας Ορθοδόξων θεολόγων συγκαλεσμένους από τη γραμματεία της υπέρ Πίστεως και Συντάγματος Επιτροπής* (Problema uniatismlui în discuția grupului de

teologi ortodocși întruniți de secretariatul comisiei pentru Credința și Constituție), στο "BOR", LXXXVII (1969), σ. 712-713.

43. *Το Θεολογικό Συνέδριο οργανωμένο από το "Pro Oriente" Ίδρυμα της Βιέννης* (Sesiunea teologică organizată de Fundația "Pro Oriente", din Viena), στο "BOR", XXXVIII (1970), τευχ. 11-12, σ. 1155 - 1157.
44. *Το έκτακτο Συμβούλιο των Ρωμαιοκαθολικών Εκκλησιών* (Consiliul extraordinar al Bisericii Catolice), στο "Ο", XXII (1970), τευχ. Ι, σ. 45-62.
45. *Σύγχρονες ερωτήσεις του οικουμενισμού* (Întrebări contemporane ale ecumenismului), στο "Ο", XXII (1970), τευχ. 2, σ. 296-300.
46. *Ο σημερινός οικουμενικός προβληματισμός* (Problematika ecumenică actuală), στο "Ο", XXII (1970), τευχ. 2, σ. 296 -299.
47. *Η Έκτακτη Σύνοδος των Ρωμαιο-Καθολικών Επισκόπων* (Sinodul extraordinar al episcopilor catolici), στο "Ο", XXII (1970), τευχ. 1, σ. 45-61.
48. *Το ετήσιο συνέδριο της Αγγλικανικής Ορθόδοξης Συλλόγου των Αγίων Άλμπαν και Σεργίου* (Conferința anuală a Asociației anglicano-ortodoxe Sfinții Alban și Sergiu), στο "BOR", LXXXVIII (1970), σ. 688 - 689.
49. *Το νέο καταστατικό των νουντίων του Πάπα, μία επιβεβαίωση του απολυταρχικού παπικού πρωτείου* (Noul statut al nunțiilor, o reafirmare a primatului absolutist papal), στο "Ο", XXII (1970), τευχ. 1, σ. 134-146.
50. *Άνοιγμα του ρωμαιοκαθολικισμού* (Deschiderea catolicității), στο "Ο", XXIII (1971), τευχ. 9 10, σ. 165-180.
51. *Προοπτικές του διαλόγου των μη Χαλκηδονίων Εκκλησιών- τα πρακτικά της Επιτροπής των Ορθοδόξων στην Αντίς Αμπέμπα* (Perspectivele dialogului din Bisericele Vechi Orientale - lucrările Comisiei interortodoxe de la Adis Abeba), στο "BOR", LXXXIX, 1971, τευχ. 9 -10, σ. 978 – 991.
52. *Οι ομιλίες του Καθ. Δ. Στανιλοάε στα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Εκκλησιαστικά Συνέδρια στη Γερμανία* (Conferințele ținute de Pr. Prof. D. Stăniloae la instituții de învățământ și întruniri bisericești din RFG), στο "BOR", 1971, σ. 780 -781.
53. *Η Δογματική Θεολογία στη Ρουμανική Ορθόδοξη Εκκλησία, στο παρελθόν και σήμερα* (Teologia Dogmatică în "BOR", în trecut și azi), στο "Ο", XXIII (1971), σ. 309-365.
54. *Three Phases of the Ecumenical Movement by Archbishop of Canterbury, An Orthodox Comment*, στο "Sobornost", τευχ. 5, 1972.

55. *Νέες δράσεις και θέσεις στις προσπάθειες προσεγγίσης της Ορθόδοξης και των μη Χαλκηδονιών Εκκλησιών* (Acțiuni și poziții noi în eforturile de apropiere între Bisericile Ortodoxe și Vechi Orientale), στο "Ο", XXIV (1972), τευχ. 1, σ. 113-119.
56. *Η τρίτη σύνοδος των ρωμαιοκαθολικών επισκόπων* (Al treilea sinod al episcopilor catolici), στο "Ο", XXIV (1972), τευχ. 1, σ. 129-139.
57. *Η πνευματικότητα της αδιαιρέτου Εκκλησίας - συμβολή στη συνάντηση της Ανατολικής και της Δυτικής Εκκλησίας* (Spiritualitatea Bisericii nedivizate - o contribuție la reîntâlnirea Bisericii din Răsărit și din Apus), στο "Ο", XXIV (1972), τευχ. 2, σ. 304-308.
58. *Η τάση του Βατικανού, μετά από την ευχαριστιακή κοινωνία με τους Ορθοδόξους* (Tendința Vaticanului după comuniunea euharistică cu ortodocșii), στο "Ο", XXIV (1972), τευχ. 3, σ. 492-494.
59. *Η πνευματοποίηση των εκκλησιαστικών δομών στη σύγχρονη εποχή και οι αιτίες της* (Spiritualizarea structurilor bisericești în epoca actuală și cauzele ei), στο "Ο", XXIV (1972), τευχ. 4, σ. 512-592.
60. *Οι ομιλίες του καθ. Δ. Στανιλοάε στο Πανεπιστήμιο Οξφόρδης* (Conferințele ținute la Universitatea din Oxford de Pr. Prof. D. Stăniloae), στο "BOR", XC (1972), σ. 514-515.
61. *Το Θεολογικό Συμπόσιο στην Θεσσαλονίκη και οι ομιλίες του καθ. Δ. Στανιλοάε στην Αθήνα* (Simpozionul teologic de la Salonic și Conferințele ținute de Pr. Prof. D. Stăniloae la Atena), στο "BOR", XC (1972), τευχ. 9-10, σ. 982-983.
62. *Η δραστηριότητα της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρουμανίας τα τελευταία 25 χρόνια* (Activitatea Bisericii Ortodoxe Române în ultimul sfert de veac), στο "BOR", XC (1972), τευχ. 7-8, σ. 715 -720.
63. *Οι σχέσεις της Ρουμανικής Οικουμενικής Ορθόδοξης Εκκλησίας τα τελευταία 25 χρόνια* (Relațiile ale Bisericii ecumenice Ortodoxe Române în ultimul sfert de veac), στο "Ο", XXV (1973), τευχ. 2, σ. 166-175.
64. *Απόψεις για τη μέλλουσα Αγία και Μεγάλη Παν-Ορθόδοξη Σύνοδο* (Opinii în legătură cu viitorul sfânt și mare sinod ortodox), στο "Ο", XXV (1973), τευχ. 3, σ. 425-440.
65. *Θεολογικές ομιλίες του π. καθ. Δ. Στανιλοάε στην Γερμανία* (Conferințele teologice ținute de Pr. Prof. D. Stăniloae în RF Germania), στο "BOR", XCI (1973), τευχ. 7-8, σ. 802 -803.

66. *Θεολογικές ομιλίες του π. καθ. Δ. Στανιλοάε στην Γαλλία* (Conferințele teologice ținute de Pr. Prof. D. Stăniloae în Franța), στο "BOR", XCI (1973), τευχ. 9-10, σ. 986-987.
67. *Οι ουνίτες πατριάρχες και η εκλογή του Πάπα* (Patriarhii Uniți și alegerea Papei), στο "Ο", XXVI (1974), τευχ. 1, σ. 204-205.
68. *L'accueil de la tradition dans le monde d'aujourd'hui: Le point de vue de l'Occident*, στο "Irenikon", XLVII (1974), σ. 451-466.
69. *Θεολογικές ομιλίες του π. καθ. Δ. Στανιλοάε στην Γερμανία* (Conferințele ținute de Pr. Prof. D. Stăniloae în RFG), στο "TV", XXVI (1974), τευχ. 9 -10, σ. 775.
70. *Ο καθηγητής Wilhelm Nyssen περί των τοιχογραφιών των Μονών της Μολδαβίας* (Profesorul Wilhelm Nyssen despre frescele mănăstirilor din Moldova), στο "Ο", XXVI (1974), τευχ. 1, σ. 202-203.
71. *Η Ορθοδοξία απέναντι σε ορισμένα σύγχρονα φαινόμενα του δυτικού Χριστιανισμού* (Ortodoxia în fața unor fenomene actuale din creștinismul arusean), στο "Ο", XXVI (1974), τευχ. 21, σ. 325-345.
72. *Η θρησκευτική και εκκλησιαστική ζωή των πιστών, συμπεριλαμβάνουσα την αγιοποίηση των Ρουμάνων Αγίων* (Viața bisericească și religioasă a credincioșilor, inclusiv canonizarea de sfinți români), στο "BOR", XCIII (1975), τευχ. 11-12, σ. 1401-1405.
73. *Romanian Orthodox Anglican Talks: A Dogmatic Assesement*, στο "Romanian Orthodox Church and the Church of England", Βουκουρέστι, έκδ. IBMBOR, 1976, σ. 129-148.
74. *Κοινά ιδεώδη και παραδόσεις των Ρουμάνων, Ούγγρων και Σαξόνων στην Τρανσυλβανία* (Tradiții și idealuri comune ale românilor, maghiarilor și sașilor din Transilvania), στο "ΜΑ", XXIII (1978), σ. 754-759.
75. *Vers un dialogue Orthodoxo-Luthérien*, στο "ROC", IX (1979), τευχ. 1, σ. 34-36.
76. *Ο πολιτισμός της Ρουμανίας στο φως της Ορθοδοξίας* (Spiritualitatea și cultura românească în lumina credinței ortodoxe), στο "Almanahul Capelei ortodoxe române Mihail Sturza al parohiilor ortodoxe române din RFG pe anul 1980", Baden Baden, σ. 81-86.
77. *Η ρουμανική Ορθοδοξία και η πατρίδα* (Ortodoxia românească și patria), στο "Ο", XXII (1980), τευχ. 4, σ. 579-581.
78. *L'importance du 2 e Synode oecumenique pour l'Humanité chrétienne*, στο "ROC", XI (1981), τευχ. 1, σ. 7-11.

79. *Le dialogue entre l'Église Orthodoxe et l'Église Catholique Roumaine: le document de la commission mixte de Munich*, στο "ROC", XII (1982), τευχ. 2, σ. 48-52.
80. *L'uniatisme en Transylvanie: Un phénomène définitivement disparu*, στο "ROC", XII (1982), τευχ. 1, σ. 3-5.
81. *Colloque de la direction d'études de la conférence des églises européennes* (Βουκουρέστι, 22 -26 Μαρτίου 1982), στο "ROC", XII (1982), τευχ. 49-54.
82. *Ορθοδοξία και Οικουμενισμός* (Ortodoxia și ecumenismul), στο "Îndrumător Bisericesc", Buzău, IV (1985), σ. 72-74.
83. *Ο πιθανός κόσμος στους πίνακες του Horea Paștina* (Lumea posibilă în tablourile picturii Horea Paștina), στο "Tribuna României", XV (1986), τευχ. 322, 1986, σ. 13.
84. *Παρατηρήσεις περί ενός βιβλίου Ορθόδοξης ανθρωπολογίας* (Note pe marginea unei cărți de antropologie ortodoxă), στο "Ο", XXXIX (1988), τευχ. 1, σ. 148-156.
85. *Η ηθική θρησκευτική εκπαίδευση στα σχολεία* (Învățământul moral religios, în școli), στο "Ο", XLII (1990), τευχ. 2, σ. 3-4.
86. *Απαντήσεις σε μια ανοιχτή επιστολή (2)* (Răspunsuri unei scrisori deschise), στο "RL" (βλ. παραπομπή παραπάνω).
87. *On Uniatism...*, στο "ROC", XX (1991), τευχ. 1, σ. 9-11.
88. *Ρουμανικότητα και Ορθοδοξία* (Românism și Ortodoxie), στο "Z", 1992, σ. 30-32.
89. *Σημαντική αναταραχή στο Κλουζ. Η Αγία Σύνοδος αντιμετωπίζει αύριο μια εκρηκτική κατάσταση. Πορτρέτο του Bartolomeu Anania, σε συνεργασία* (Fierbere mare la Cluj. Sf. Sinod confruntat mâine cu o situație explozivă. Medalion - Bartolomeu Anania, în colaborare), στο "RL", LI, τευχ. 848, σ. 36.
90. *Glaube und Liebe der Erlangung des Heils* (Dumitru Stăniloae und Ioan Caraza) στο *Das Heil in Christus und die Heilung der Welt: Vierter bilateral theologischer Dialog zwischen der Rumänischen Orthodoxen Kirche und der Evangelischen Kirche in Deutschland vom 6. Bis 11. Mai 1985, im Techirghiol Kloster (Rumänien). Missionshandlung Hermannsburg*, 1994, σ. 57-69.
91. *Diskussionsprotokoll der nach Tonbandaufzeichnung zusammengestellt von Klaus Schwarz. Aussprache nach den Referaten von Bischof Vasile, Präses Held und den Herren Stăniloae und Caraza*, στο *Das Heil in*

Christus und die Heilung der Welt. Vierter bilateral theologischer Dialog zwischen der Rumänischen Orthodoxen Kirche und der Evangelischen Kirche im Deutschland vom 6. Bis 11. Mai 1985, im Techirghiol Kloster (Rumänien). Missionshandlung Hermannsburg, 1994, σ. 70-82.

12. Κριτικές βιβλίων

1. V. Loichiță, *Χιλιετία. Κρίτική και δογματική έκθεση* (Chiliasmul/ Milenarismul. Expunere critică și dogmatică), Cernăuți (1926), "RT", XVII (1927), τευχ. 1-2, σ. 41-42.
2. Georg Ostrogorsky, *Studien zur Geschichte des bilderstreits Byzantinischen*, στο "RT", XIX (1929), τευχ. 1 2, σ. 144 -145.
3. *Gesammelte aufsatze zur Kirchengeschichte. Sanctus. Studien zur Geschichte des Bilderstreits*, στο "RT", XX (1930), τευχ. 3-4, σ. 143-145.
4. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, Αρχιεπίσκ. Αθήνας, *Το πρωτείο του επισκόπου Ρώμης*, (Primatul episcopului Romei), στα ελληνικά, Αθήνα, 1930, σ. 340. Στο "RT", 1930, τευχ. 11 -12, σ. 464-466.
5. *Βιβλιογραφία* (Bibliografie), στο "TR", XC (1942), τευχ. 33, σ. 3.
6. Carmelio Capizzi, *Pantocrator (Seggio d'esegesi Letteraria iconografica)*, Orientalia Christiana Analecta, στο "O", XVI (1964), τευχ. 2, σ. 270-281.
7. Paul Lehmann, *Ethik als Antwort. Methodik einer Koinonia*, Munchen, 1966, στο "O", XIX (1967), τευχ. 2, σ. 251-252.
8. Jean Jaques von Allmen, *Essai sur le Repas du Seigneur*, Neuchatel, 1967, 124 σ., στο "O", XIX (1967), τευχ. 3, σ. 439-447.
9. Reinhard Slenczka, *Geschichtlichkeit und Personsein Jesu Christi*, Gottingen, 1966, στο "O", XX (1968), τευχ. 3, σ. 446-447.
10. Jürgen Kuhlmann, *Die Taten des einfachen Gottes*, Wurtzburg, 1968, στο "O", XXI (1969), τευχ. 3, σ. 431-434.
11. Hermann Dembrowski, *Grundfragen der Christologie*, Μόναχο, 1969, στο "O", XXI (1969), τευχ. 4, σ. 578-580.
12. GH. Cotoșman, *Σύνοδοι της Εκκλησίας του Μπανάτ κατά της ένωσης με τον επίσκοπο Gherasie του Caransebeș. Οι σχέσεις με τη Μητρόπολη της Ουγγροβλαχίας* (Soboarele Bisericii Banatului împotriva Unirii sub episcopul Gherasie al Caransebeșului. Legăturile cu Mitropolia Ungrovlahiei), στο "TV", XXI (1969), τευχ. 5-6, σ. 426.

13. Ion Al. Florescu, *Το ξύλο στην οικοδόμηση και διακόσμηση των Εκκλησιών* (Lemnul în construcția și ornamentarea Bisericii), στο "TV", XXI (1969), τευχ. 5-6, σ. 427.
14. Petru Rezuș, *Η σύγχρονη θεολογία της σωτηρίας* (Teologia contemporană a mântuirii), στο "TV", XXI (1969), τευχ. 5-6, σ. 428.
15. Lucian Florea, *Οι Ορθόδοξοι του Μπρασόβ στην καταπολέμηση της Ουνίας στο 1ο ήμισυ του 18ου αιώνα* (Ortodocșii din Brașov în luptă cu uniația în prima jumătate a secolului al XVIII - lea), στο "TV", XXI (1969), τευχ. 5-6, σ. 429.
16. Lars Thunberg, *Microcosm and Mediator. The Theological Anthropology of Maximus the Confessor*, στο "ST", XXI (1969), τευχ. 5-6, σ. 429.
17. Amba Gregorias, *Η χριστιανική διδασκαλία των μη Χαλκηδονίων Εκκλησιών* (Învățătura hristologică a Bisericii Necalcedoniene), στο "Ο", XXII (1970), τευχ. 2, σ. 252-253.
18. Emilianos Timiadis, *Grandeza e fragilita del Cristiano nel premiero e nella tradizione della Chiesa Ortodossa d'Oriente Bergamo*, στο "Ο", XXV (1973), τευχ. 1, σ. 83-84.
19. Wilhelm Nyssen, *Früchristliches Byzanz*, Λειψία, 1973, στο "Ο", XXV (1974), τευχ. 2, σ. 288-289.
20. Π. Αντωνίου Αλεντοπούλου, *Η τροφή της Ορθοδοξίας στα ελληνικά*, Αθήνα, στο "TV", XXVII (1975), τευχ. 3-4, σ. 315.
21. Κριτική του O. Clément, *Le visage intérieur*, στο "Ο", 30, 1978, σ. 648.
22. Κριτική of G. Koepgen, *Die Gnosis als Christentism*, στο "Ο", XXXI (1979), σ. 195-198.
23. Επανεξέταση της Νέλλας Π., *θεούμενον ζώνον*, στο "Ο", XXXII (1980), σ. 561-564.
24. Κριτική του Γ. Moltmann, *Trinitat und Reich Gottes*, στο "Ο", XXIII (1981), σ. 629-631.
25. Κριτική of Met. Damaskinos Papadopoulos, *Enheit in der Vielfalt. Amsätze zur Einigung von Orthodoxer Sicht*, στο "Okumenische Information", στο "Ο", XXXIV (1982), σ. 599 - 601.
26. Allchin, MA, *The Dogmatic of Tradition*, Λονδίνο, 1981, στο "Ο", XXXV (1983), τευχ. 1, σ. 310-311.
27. Karl Christian Felmy, *Die Detung der gottlichen Liturgie in der russichen Theologie. Wege und Wandhungen russichien Liturgie Auslengung*, Βερολίνο - Νέα Υόρκη, 1984, 507 σ., στο "Ο", XXXVI (1984), τευχ. 4, σ. 543-544.

13. Συνεντεύξεις (στο ραδιόφωνο, στη τηλεόραση και στον τύπο).

1. Σε διάλογο με τον καθ. Δημήτριο Στανιλοάε (În dialog cu prof. dr. Dumitru Stăniloae) (I), στο "TR", τευχ. 5-6 και 7-8, 1988, σ. 5, άρθρο του Ion Pinte, (2) σε τευχ. 9-10, σ. 2.
2. Intervista a Padre Dumitru Stăniloae, *Una teologia filocalica* στο "Biserica Românească", XIV, 1989, τευχ. 51, σ. 10-24, Ιταλία (αναδημοσιευμένο στο "MA", 1990, τευχ. 1, σ. 29-38), άρθρο του F. Strazzari.
3. Συνέντευξη σ' ένα συνεργάτη της "Εκκλησιαστικής Αλήθειας" (Interviu acordat colaboratorului ziarului "Ecklesiastiki Alitheia"), άρθρο του π. C. Coman και καθ. I. Ioan Ică, στο "MA", το 1989, τευχ. 5, σ. 100-102.
4. Ο Χριστιανισμός, ένα ατελείωτο καινούριο μυστήριο (Creștinismul, o taină mereu nouă), στο "RL", 9η Φεβρ., 1992, σ. 5.
5. Αναρωτιέμαι συχνά ποια διαβολική σκληρότητα... (Adeseori mă întreb ce diabolică cruzime...), στο "Rezistența", (AFDPR), τευχ. 1, 1991, σ. 2.
6. Συνεντεύξεις με τον πατέρα καθηγητή Δημήτριο Στανιλοάε για τον πολιτισμό και τον Χριστιανισμό, διανοητικό σύστημα και Ορθοδοξία, για το περιοδικό "Gândirea" και το δικό του διευθυντή (Interviuri cu Pr. Prof. Dumitru Stăniloae despre cultura și creștinism, gândirism și ortodoxism, despre "Gândirea" și mentorul ei), δακτυλογραφημένο υλικό, 5 σ., την 5η Μαρτίου 1990, παρουσιάστηκε στο Radio Κραϊόβα από τον Tudor Nedelcea.
7. Το Φως του Κόσμου – Πασχαλινός διάλογος με τον Πατέρα Καθ. Δ. Στανιλοάε (Lumina lumii - dialog pascal cu Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae), στο "Luceafărul", 10 Μαρτίου 1991, σ. 8-9.
8. Διάλογος με τον π. Δ. Στανιλοάε για την σύγχρονη ηθική αποξήρανση του ρουμανικού πολιτισμού (Convorbire cu Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae despre asanarea morală a societății românești astăzi), βιντεοκασέτα που υποβλήθηκε από το TVR, στην εκπομπή "Viața Spirituală", την πρώτη ημέρα του Πάσχα και παρουσιάστηκε από τον καθηγητή Gh. Anghelescu.
9. Η Ανάσταση του Χριστού, πασχαλινή ανακεφαλαίωση, κατά τον π. καθ. Δ. Στανιλοάε (Învierea lui Hristos – recapitulare pascălă, în viziunea pr. Prof. dr. D. Stăniloae), στο "Curierul Românesc", III, 1991, τευχ. 5-6, καταγράφηκε από την Sânziana Pop.

10. *Η δύναμη της υπομονής* (Forța născută din răbdare) Ο Δ. Στανιλοάε απαντάει στις ερωτήσεις του Pavel Chihaia (Dumitru Stăniloae răspunde întrebărilor lui Pavel Chihaia), στο "Lumea Liberă", Νέα Υόρκη, τευχ. 140, 1991, σ. 20-21, παρουσιάστηκε επίσης στο ραδιόφωνο Radio Europa Liberă.
11. *Η Ορθόδοξη παράδοση και το παρόν της Ορθοδοξίας. Συζητήσεις με τον π. καθ. Δ. Στανιλοάε* (Tradiția ortodoxă și prezentul ortodoxiei. Convorbiri cu pr. prof. Dumitru Stăniloae), στο "Arca", III (1992), τευχ. VI, σ. 3.
12. *Ευχές για τη Ρουμανία το 1992. Πίστη, η δύναμη της ενότητας του λαού* (Urări pentru Țară în anul 1992. Credința, forța de unitate a neamului), στο "Strada", III (1992), τευχ. 1, σ. 1-3, άρθρο της Anca Filoteanu.
13. *Το φως της πίστεως* (Lumina credinței) στο "Student", τευχ. 10, 1992, σ. 5, άρθρο του Dan Mihu.
14. *Η Ανάσταση του Χριστού, πασχαλινή ανακεφαλαίωση, στην προοπτική του π. καθ. Δ. Στανιλοάε. Μύθος και πραγματικότητα. Η κοινωνία με τον Χριστό* (Învierea lui Hristos. Recapitulare pascală în viziunea părintelui pr. Dr. Dumitru Stăniloae. Mit și realitate. Comuniunea cu Hristos), στο "Curierul Românesc", III (1991), τευχ. 5-6, σ. 14.
15. *Με την Sânziana Pop: το Φως του κόσμου – πασχαλινός διάλογος με τον π. καθ. Δ. Στανιλοάε* (Lumina lumii - dialog pascal cu părintele prof. Dumitru Stăniloae), στο "Luceafărul", την Τετάρτη, 10η, Απριλίου 1991, σ. 8-9.
16. Με τον Remus Andrei Ion - *Πάντα μετά από τότε που έγραψα ένα βιβλίο λυπήθηκα ότι το τελείωσα...* (Totdeauna după ce am scris o carte mi-a părut rău că am terminat-o...), στο "VOR", IV (1992), τευχ. 77, σ. 2.
17. Με τον Victor Botez: *Συνέντευξη με τον Δημήτριο Στανιλοάε* (Interviu cu Dumitru Stăniloae), στο "Revista de filozofie", τευχ. 6, Νοέμβριος - Δεκέμβριος 1992, έκδ. Academiei, Βουκουρέστι, σ. 551-562.
18. Με Salca Horia: *Ο π. Δημήτριος Στανιλοάε επεμβαίνει. Η ίδρυση της Επισκοπής του Μπρασόβ* (Părintele Stăniloae intervine. Înființarea Episcopiei Brașovului), στο "Mesager", III (1992), τευχ. 440, σ. 2.
19. Με τον Marian Munteanu: *Η Ορθοδοξία είναι το μέλλον της ανθρωπότητας* (Ortodoxia este viitorul omenirii), στο "Mișcarea", II (1993), τευχ. 3, σ. 4.
20. Με τον Jean Nedelea, Ovidiu Molnar: *Περί της απολογιτικής του π. Στανιλοάε* (Despre apologetica cu părintele Dumitru Stăniloae), στο

- "Martyria", I, Νηστεία των Χριστουγέννων, 1992, τευχ. 1, Μάρτιο, 1993, Βουκουρέστι, σ. 1-2.
21. Με τον Marian Munteanu: *η Ορθοδοξία είναι το μέλλον της ανθρωπότητας* (2) Ortodoxia este viitorul omenirii, 2), στο "Mișcare", II (1993), τευχ. 4, σ. 4.
 22. Με το Pavel Chihaia: *Περί διάφορων* (Despre diverse), ραδιόφωνο Europa Liberă, 18η Απριλίου 1993.
 23. Με την συντακτική ομάδα: *"Χριστός ανέστη, εμείς άραγε θα αναστηθούμε;"* (Hristos a înviat, vom învia si noi?), στο "Lumea", τευχ. 10, 28 Απριλίου 1993, σ. 3-4.
 24. Με τον Alexander Baumgarten: *Δεν μπορούμε να διαχωρίσουμε το όν από το ηθικό. Το αληθινό όν ταυτίζεται με το βαθύ ηθικό και το ηθικό είναι η δύναμη του όντος* (Nu poți separa onticul de etic: onticul adevărat e una cu eticul profund și eticul e forța onticului), στο "Apostrof", IV (1993), τευχ. 3-4, σ. 13 και 31.
 25. *Réponses aux questions sur la "Nouvelle Europe"*, συνέντευξη για το περιοδικό "Il Regno" της Βουλώνης (MSS, 6 σ.).
 26. Με την Elena Solunca και τη Maria Preduț: *Χριστιανική Αγάπη* (Iubire creștină) (4 μέρη), βιντεοκασέτες στη τηλεόραση TVR, στην εκπομπή "Viața Spirituală", Βουκουρέστι, 27 Οκτωβρίου 1991 (12 λεπτά), 3 Νοεμβρίου 1991 (12 λεπτά), 17 Νοεμβρίου 1991 (12 λεπτά) και την 24 Νοεμβρίου 1991 (12 λεπτά).
 27. Με την Angela Botez: *Φιλοκαλία*, βιντεοκασέτες στην TVR, στην εκπομπή "VS", Βουκουρέστι, την 5η Ιουλίου 1992 (17 λεπτά).
 28. Με την Angela Botez: *Ταπεινοσύνη και συγχώρεση* (Smerenie și iertare), βιντεοκασέτες στην TVR, "VS", Βουκουρέστι, 26η Ιουλίου 1992.
 29. Με τη Maria Preduț: *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε - Doctor Honoris Causa* (Părintele Dumitru Stăniloae - Doctor Honoris Causa), βιντεοκασέτες στην TVR, "VS", Βουκουρέστι, 15 Νοεμβρίου 1992 (18 λεπτά).
 30. Με τη Corina Tudose: *Ορθόδοξες Μαρτυρίες* (Mărturii ortodoxe) (2 μέρη), βιντεοκασέτες στην TVR, "VS", Βουκουρέστι, 31 Ιανουαρίου 1993, (25 λεπτά) και 14 Φεβρουαρίου 1993, (16 λεπτά).
 31. Με τον Vartan Arachelian: *Περί διαφόρων* (Despre diverse), βιντεοκασέτες στην TVR, Βουκουρέστι, 1991-1992.

32. Με τον Valeriu Daescu: *Λόγος και ψυχή* (Cuvânt și suflet), Ραδιόφωνο Ρουμανία, Βουκουρέστι, Οκτώβριος 1990, (10 λεπτά).
33. Με τον Răzvan Novacovski, *Περί των Αγίων Παθών* (Despre Sf. Patimi), Ραδιόφωνο RDR, Βουκουρέστι, 4 Απριλίου 1991 (5 λεπτά).
34. Με τον Răzvan Novacovski, *Λόγος πνευματικός περί της Παναγίας* (Cuvânt duhovnicesc despre Maica Domnului), Ραδιόφωνο RDR, Βουκουρέστι, 15 Αυγούστου, 1991 (7 λεπτά).
35. Με τον Răzvan Novacovski, *Από απευθείας μετάδοση του Εσπερινού της Αγάπης. Πασχαλινός Λόγος* (Transmisiune directă a celei de a doua Învieri: Cuvânt de Sf. Paști), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 7 Απριλίου 1991 (5 λεπτά).
36. Με τον Răzvan Novacovski, *Ο Σταυρός του Χριστού* (Crucea lui Hristos), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 14 Σεπτεμβρίου 1991 (5 λεπτά).
37. Με τον Răzvan Novacovski, *Περί της σωτηρίας - Ορθόδοξοι Θησαυροί* (Despre mântuire - Comori ale ortodoxiei), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 19 Δεκεμβρίου 1991 (18 λεπτά).
38. Με τον Răzvan Novacovski, *Λόγος για την Πρωτοχρονιά* (Cuvânt de Anul Nou / În prag de Anul Nou), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 2 Ιαν. 1992 (7 λεπτά).
39. Με τον Răzvan Novacovski, *Λόγος περί των Θεοφανίων. Λόγος περί του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου* (Cuvânt la Bobotează. Cuvânt la Sf. Ioan Botezătorul), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 4 Ιανουαρίου 1992 (7 λεπτά).
40. Με τον Răzvan Novacovski, *Περί της Ορθοδοξίας, σωτηρίας και Δύσης (Θησαυροί της ορθόδοξης πνευματικότητας)* (Despre ortodoxie, mântuire, Occident <Comori ale spiritualității ortodoxe>), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 6 Φεβρουαρίου 1992 (6 λεπτά).
41. Με τον Răzvan Novacovski, *Περί Ορθοδοξίας* (Despre ortodoxie), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 21 Μαρτίου 1992 (6 λεπτά).
42. Με τον Răzvan Novacovski, *Συμπεράσματα για την προηγούμενη συζήτηση περί της Ορθοδοξίας - Θησαυροί της Ορθοδοξίας* (Concluzii la discuția anterioară despre ortodoxie. Comori ale Ortodoxiei), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 11 Απριλίου 1992 (6 λεπτά).
43. Με τον Răzvan Novacovski, *Περί της Αγίας Τριάδος* (Despre Sf. Treime), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 23 Μαΐου 1992 (5 λεπτά).
44. Με τον Răzvan Novacovski, *Περί της Αγίας Τριάδος και της θυσίας του Χριστού (Σελίδες από ένα Πνευματικό Ημερολόγιο)* (Despre Sf. Treime și

- jertfa lui Hristos - file din Jurnalul duhovnicesc), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 16 Μαΐου 1992 (5 λεπτά).
45. Με τον Răzvan Novacovski, *Περί του χριστιανικού μονοθεϊσμού. Περί της σχέσεως φύση - άνθρωπος* (Despre monoteismul creștin. Despre relația natură - om), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 16 Ιουνίου 1992 (6 λεπτά).
 46. Με τον Răzvan Novacovski, *Περί της ανθρωπίνης καταστάσεως και των εορτών - ύψη της Ορθόδοξης πνευματικότητας* (Despre condiția omului și sărbători - Înălțimi ale spiritualității ortodoxe), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 25 Ιουλίου 1992 (10 λεπτά).
 47. Με τον Răzvan Novacovski, *Λόγος περί του Brâncoveanu. Εγκωμιαστικός λόγος περί της Παναγίας* (Cuvânt despre Brâncoveanu. Cuvânt de preacinstire a Maicii Domnului), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 15 Αυγούστου 1992 (5 λεπτά).
 48. Με τον Răzvan Novacovski, *Περί εορτασμού και αιωνιότητος* (Despre sărbătoare și veșnicie), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 5 Νοεμβρίου 1992 (6 λεπτά).
 49. Με τον Răzvan Novacovski, *Τα καλά έργα - εικόνες χριστιανικής τελειότητας: ο Άγιος Ιωάννης ο Ελεήμων, πατριάρχης Αλεξανδρείας* (Fapte de bunătate - Chipuri ale desăvârșirii creștine: Sfântul Ioan cel Milostiv, patriarhul Alexandriei), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 12 Νοεμβρίου 1992 (7 λεπτά).
 50. Με τον Valeriu Dăescu, τον Vasile Hristea, τον Mihai Ovidiu Enea: *Σκέψεις για την 89η επέτειο* (Gânduri la 89 de ani), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 21 Νοεμβρίου 1992 (7 λεπτά).
 51. Με τον Vasile Hristea, τον Dăescu Valeriu, *Στη Θεία χάρη της αγάπης του Θεού. Σκέψεις για την ανέκδοση του πρώτου τόμου της "Φιλοκαλίας"* (În harul iubirii lui Dumnezeu. Gânduri la reeditarea volumului întâi al Filocaliei), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 11 Φεβρουαρίου 1993.
 52. Με τον Novacovski Răzvan, τον Stoinea Liviu, *Η Θεία Λειτουργία των Χριστουγέννων. Οι σημασίες Ενσαρκώσεως του Λόγου του Θεού. Πανηγυρικός λόγος των Χριστουγέννων* (Sfânta Liturghie de Crăciun. Semnificațiile Întropării Cuvântului lui Dumnezeu. Cuvânt festiv de Crăciun), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 25 Δεκεμβρίου 1991 (5 λεπτά).
 53. Με τον Novacovski Răzvan, *Απέυθείας μετάδοση της Ακολουθίας της Μ. Πέμπτης. Λόγος περί της Μεγάλης Πέμπτης* (Transmisiune directă a

- deniei celor 12 Evanghelii. Cuvânt despre Joia Mare), Ράδιο RDR, "Azi în țară și în lume" εκπομπή, Βουκουρέστι, 23 Απριλίου 1992 (6 λεπτά).
54. Με τον Novacovski Răzvan, *Από απευθείας μετάδοση του Εσπερινού της Αγάπης. Πασχαλινός Λόγος* (Transmisiune directă a celei de a doua Învierii: Cuvânt de Sf. Paști), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 26 Απριλίου 1992 (6 λεπτά).
 55. Με τον Novacovski Răzvan, την Anca Bărbulescu *Τα πάντα για όλους. Η σημασία του Πάσχα* (De toate pentru toți. Semnificația zilei Sf. Paști), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 27 Απριλίου 1992 (5 λεπτά).
 56. Με την Olga Dăescu, *Κασέτες μουσικής την Κυριακή. Περί της μουσικής του Δεκεμβρίου - τα Κάλαντα* (Casete muzicale duminicale. Despre muzica lui decembrie - colinde), Ράδιο RDR, Βουκουρέστι, 6 Δεκεμβρίου 1992.
 57. Με τον Novacovschi Răzvan, την Bărbulescu Anca, *Τα πάντα για όλους. Λόγος περί της Αναστάσεως* (De toate pentru toți. Cuvânt despre Înviere), εκπομπή στο RDR, Βουκουρέστι, 18 Απριλίου 1993, 4 λεπτά.
 58. Με τον Novacovschi Răzvan, τον Dăescu Valeriu, τον Hristea Valeriu, *Λόγος και ψυχή. Η αγιοποίηση της φύσης - σκέψεις για τη εορτή της Ζωοδόχου Πηγής* (Cuvânt și suflet. Sfințirea firii - gânduri la sărbătoarea "Izvorul Tămăduirii"), εκπομπή στο RDR, Βουκουρέστι, 22 Απριλίου, 1993, 3 λεπτά. Επίσης την αναμετάδοση από το σταθμό "Antena satelor", από τον Mihai Mihalache, 24 Απριλίου 1993.
 59. Με Novacovschi Răzvan, *Λόγος και ψυχή. Η διαπίστωση των Αποστόλων - Σημασίες της Κυριακής του Θωμά*. (Cuvânt și suflet. Încredințarea Apostolilor. Semnificații ale Duminicii Tomei), εκπομπή στο RDR, Βουκουρέστι, 24 Απριλίου 1993 (6 λεπτά).
 60. Με τον Răzvan Novacovschi – *Λόγος και ψυχή. Ο Ιησούς Χριστός και η αποκατάσταση του ανθρώπου - διάλογος περί σωτηρίας, της οντολογικής αποκατάστασης της ανθρώπινης φύσης, του μυστηρίου, και της αποφαιτικής γνώσεως του Θεού*, (Cuvânt și suflet. Iisus Hristos și restaurarea omului - dialog despre mântuire, restaurarea ontologică a firii umane, taină, cunoașterea apofatică a lui Dumnezeu) RDR, Βουκουρέστι, 13 Μαΐου 1993 (13 λεπτά).
 61. Με τον Gheorghe F. Angheliescu, *Πέντε προβλήματα περί της ηθικής αποξήρανσης του ρουμανικού πολιτισμού* (Cinci probleme despre asanarea morală a societății românești), εκπομπή στο TVR, "Viața

spirituală”, Βουκουρέστι, που παρουσιάστηκε σε δύο μέρη, την Κυριακή, 23 Δεκεμβρίου το 1990 (15 λεπτά) και την Κυριακή 13 Ιανουαρίου 1991 (30 λεπτά).

62. Με τη Maria Preduț και την Elena Solunca, *Περί του ρουμανικού μοναχισμού* (Despre monahismul românesc), εκπομπή στο TVR, τμήμα “Viața spirituală”, Βουκουρέστι, εκπομπή που άρχισε την 23η Μαΐου 1993 (15 λεπτά) (σύνολικά 4 μέρη 15 λεπτών η κάθε μία).
63. Με τον Theodor Novacovschi, *Περί της Πεντηκοστής...* (Despre Rusalii...), ηχητικό υλικό που καταγράφηκε στο Νοσοκομείο “Ηλίας”, Βουκουρέστι, την Τρίτη, 2 Ιουνίου 1993, και μεταδόθηκε αργότερα στο RDR, “România Actualități”, TVR 2, Σάββατο, 5 Ιουνίου, στις 15.00.

14. Άρθρα, βιβλιοκρισίες και διαφορετικά τμηματικοί τόμοι περί του αιδεσιμοτάτου Καθηγητή Δημητρίου Στανιλοάε

α. Έργα σε τόμους

1. Vasilescu, Emilian, Dumitru Stăniloae, *Χριστιανοί, Ρουμάνοι και ξένοι απολογιτές* (Apologeti creștini, români și străini), έκδ. Cugetarea, Βουκουρέστι, 1942, σ. 76-90.
2. Davy, Marie Madeleine, *La Mystique Byzantine*, στο *Encyclopédie des mystiques*, Robert Laffont et έκδ. Jupiter, Παρίσι, 1972, σ. 245. Και στα ρουμανικά (Enciclopedia doctinelor mistice), έκδ. Amarcord, Τιμισοάρα, 1998, σ. 66.
3. Συντακτική Ομάδα, *Père D. Stăniloae à 70 ans*, στο *L'Église Orthodoxe Roumaine en 1973*, Βουκουρέστι, 1974, σ. 122-155.
4. Micu Dumitru, *Dumitru Stăniloae*, στο “Gândirea și gândirismul” έκδ. Minerva, Βουκουρέστι, 1975, σ. 31, 60, 155, 176 180, 186, 255, 345, 367, 370, 901, 903, 926, 994.
5. Ghișe, Dumitru, επιμελετής, *Συστήματα και τάσεις πνευματικού προσανατολισμού* (Sisteme și curente de orientare spiritualistă), στην *Ιστορία της ρουμανικής φιλοσοφίας* (Istoria filosofiei românești), 2 τ.: 1900 -1944, έκδ. Academiei, Βουκουρέστι, 1980, σ. 565-758.
6. Neeser, Daniel, *Esquisse de quelques commentaries et compléments théologiques*, στο *Dumitru Stăniloae, Dieu est amour, Labor et Fides*, Γενεύη, 1980, σ. 91 - 120.

7. Clément, Olivier, εισαγωγή στο Dumitru Stăniloae, *Prière de Jesus et expérience de Saint Esprit*, Desclée de Brouwer, Παρίσι, 1981.
8. Nyssen, Wilhelm, *Irdisch hab ich dich gewolt, Beitragezur Den Autul Bildform der Christlichen Frübe*, Spee Verlag, Trier, 1982, 295 σ.
9. E. O' Brien, *The Orthodox Pneumatic Ecclesiology of Father Dumitru Stăniloae. An Ecumenical Approach*, μεταπτυχιακή διατριβή, Dublin, 1984.
10. Ware, Kallistos, *Philocalia*, στο *Dictionnaire de Spiritualité, Ascétique et Mystique, Doctrine et Histoire*, τόμος XII, Beauchesne, Παρίσι, 1984, σ. 1346-1347.
11. Păcurariu, Mircea, *Βιβλιογραφία των καθηγητών* (Bibliografia profesorilor), στο *200 χρόνια θεολογικής εκπαίδευσης στο Σιμπίου 1786 - 1986* (Două sute de ani de învățământ teologic la Sibiu 1786 -1986), Σιμπίου, 1986, σ. 320 -325.
12. Συντακτική Ομάδα, *Neunzehn Pro - Oriente Symposien 1971 bis 1981*, στο *Dialog Der Liebe*, Verlag Tyrolia, Wien, Innsbruck, 1986, σ. 122, 123, 127, 132, 135, 136, 187, 213, 218, 265.
13. Phratseas, I., *Dumitru Stăniloae*, στην *Εγκυκλοπαίδεια Ύδρια*, τ. 48, Εταιρεία Ελληνικών Εκδόσεων, Αθήνα, 1987, σ. 398-399.
14. Plămădeală, Antonie, *Άλλες σελίδες από το ημερολόγιο της ρουμανικής καρδιάς* (Alte file de calendar de inimă românească), Εκδοτικός Οίκος της Επισκοπής, Σιμπίου, 1988, σ. 14-16, 311-313.
15. Plămădeală, Antonie, *Ημερολόγιο ρουμανικής καρδιάς* (Jurnal de inimă românească), Εκδοτικός Οίκος της Επισκοπής, Σιμπίου, 1988, σ. 342-343.
16. Roberson, Ronald X., CSP, *Contemporary Romanian Orthodox Ecclesiology. The Contribution of Dumitru Stăniloae and Younger Colleagues* (Excerpta ex disertatione ad Doctoratum), Roma, 1988, 358 σ.
17. Συντακτική Ομάδα, *Dokumentation des römisch-katolisch/ orthodoxen Theologischen Dialogs XLI. Ökumenische Symposion, Ökumenische Gastfreundschaft 1982-1989 Pro Oriente und die Orthodoxie*, στο *Im Dialog der Wahrheit*, Wien Innsbruck, 1990, σ. 44, 91, 105.
18. Michael G., *Hermeneutics*, στο *Dictionary of the Ecumenical Movement*, εκδ. του Nicholas Lossky, Jose Miguel Bonino, John Pobee, WCC Εκδόσεις, Γενεύη, 1991, σ. 455 - 456.

19. Ware, Kallistos, *Tradition and Traditions*, στο *Dictionary of the Ecumenical Movement*, επιμελ. του Nicholas Lossky, Jose Miguel Bonino, John Pobee, WCC Εκδόσεις, Γενεύη, 1991, σ. 1017.
20. Ciobotea, Dan-Ilie, *Η ρουμανική σύγχρονη θεολογία* (Teologia Română contemporană), στο "Ortodoxia Romanească", έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1992, σ. 205-207.
21. Anghelescu, F. Gheorghe, *Η βιβλιογραφία του πατρός καθ. Δημητρίου Στανιλοάε*, (Bibliografia Părintelui Academician Dr. Dumitru Stăniloae), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1993, 48 σ.
22. McGrath, Alister E., *The Blackwell Encyclopedia of Modern Christian Thought*, Εκδ. Blackwell, 1993, σ. 123.
23. Ică, Ioan I. jr., *Πρόσωπο και κοινωνία. Αφιέρωμα ευγνωμοσύνης προς τον αιδεσιμότατο Ακαδημαϊκό Καθηγητή Δημήτριο Στανιλοάε 1903-1993* (Persoană și comuniune. Prinoc de cinstire Preotului Prof. Dr. Acad. Dumitru Stăniloae 1903-1993), Έκδ. Arhiepiscopiei Ortodoxe Sibiu, Σιμπίου, 1993, 640 σ.
24. Σεβασμ. Θεοκτίστου, Πατριάρχη της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Ο Αιδεσιμότατος Ακαδημαϊκός Καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε: μια ζωή στη διακονία του Χριστού και της Εκκλησίας Του* (Părintele Profesor Academician Dumitru Stăniloae: o viață în slujba lui Hristos și a Bisericii Sale), σ. IX-X.
25. Σεβασμ. Αντωνίου, Μητροπολίτη Τρανσυλβανίας, *Η Στανιλοάε γενιά* "Generația Stăniloae", σ. XI-XXI.
26. Ică, Ioan I. jr., *Γιατί "Πρόσωπο και κοινωνία"; Συμβουλευτικός λόγος σ' ένα καθυστερημένο "Festschrift"* (De ce "Persoană și comuniune"? Cuvânt prevenitor la un "Festschrift" întârziat), σ. XXIII-XXXI.
27. Păcurariu, Mircea, *Ο καθηγητής και Ακαδημαϊκός αιδεσιμότατος Δημήτριος Στανιλοάε. Μερικές βιογραφικές συντεταγμένες* (Preotul Profesor și Academician Dumitru Stăniloae. Câteva coordonate biografice), σ. 1-15.
28. Anghelescu, F. Gheorghe, Ică, Ioan I. jr., *Αιδεσιμότατος Ακαδημαϊκός Καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε - Συστηματική Βιβλιογραφία* (Părintele Prof. Acad. Dumitru Stăniloae - Bibliografie sistematică), σ. 16-67.
29. Abrudan, Dumitru, *Ο Αιδεσιμότατος Καθηγητής - συντάκτης του "Telegraful român"* (1 Ιανουαρίου 1934 - 13 Μαΐου 1945) (Părintele Prof.

dr. Dumitru Stăniloae – redactor al “Telegrafului Român” <1 ianuarie 1934 - 13 mai 1945>), σ. 68-73.

30. Ion Bria, *The Creative vision of D. Stăniloae. An introduction to his theological thought*, σ. 74 - 81. Και στο “The Ecumenical Review” 33, 1981, σ. 53-59.
31. Clément, Olivier, *Le Père Dumitru Stăniloae et le genie de l'Orthodoxie roumaine*, σ. 82-89.
32. Cosntantinescu, Emil, *Ο καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε - Προσωπογραφία ενός Ορθοδόξου Χριστιανού θεολόγου και φιλοσόφου* (Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae - profil de teolog și filosof creștin ortodox), σ. 90-93.
33. Frunză, Sandu, *Για μια έμμεση μεταφυσική του προσώπου στη θεολογία του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Pentru o metafizică a persoanei implicată în teologia părintelui Dumitru Stăniloae), σ. 94-102.
34. *Η Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία του Δ. Στανιλοάε* (“Teologia dogmatică ortodoxă” a Părintelui D. Stăniloae), σ. 103-107. Και στο “Apostrof”, Cluj, τευχ. 1-2, 1991, σ. 5.
35. Kallistos Ware Διοκλείας, *Η εμπειρία του Θεού στη “Δογματική Θεολογία” του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Experiența lui Dumnezeu în “Teologia Dogmatică” a Părintelui Dumitru Stăniloae), σ. 108-119.
36. Moldoveanu, Ilie, *Η συγχρονικότητα της σκέψης του Πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε περί έθνους και εθνικότητας* (Actualitatea gândirii Părintelui Dumitru Stăniloae cu privire la etnic și etnicitate), σ. 120 -130.
37. Popescu, Dumitru, *Το έργο του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε – μια εξαιρετική χριστολογική συμβολή* (Opera Părintelui Dumitru Stăniloae - o remarcabilă contribuție hristologică), σ. 131-136.
38. Radu, Dumitru, *Θεολογικές συντεταγμένες και σταθμοί θεολογίας στο έργο του πατέρα Ακαδ. Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε* (Coordonate și permanențe teologice în opera Părintelui Acad. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae), σ. 137-155.
39. Solunca - Moise, Elena, *Ο Θεός, το πρόσωπο και ο κόσμος κατά τον πατέρα Δ. Στανιλοάε* (Dumnezeu, persoana și lumea în viziunea pr. Prof. D. Stăniloae), σ. 156-162.
40. Vlăduțescu, Gheorghe, *Ο π. καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε – προσωπογραφία ενός φιλοσόφου* (Preot Profesor Dumitru Stăniloae, profil de filosof), σ. 163-165. Και στο “Academica”, 5 (17), 1992, σ. 20.

41. Rus, Remus, *Προς μια θεολογία των θρησκειών κατά τον πατέρα καθ. Δ. Στανιλοάε* (Spre o teologie a religiilor în viziunea pr. prof. D. Stăniloae), σ. 521-531.
42. Bobrinskoy, Boris, *Prière du Coeur et Eucharistie - en hommage respectueux au Père Dumitru Stăniloae*, σ. 627-634.
43. Radulescu, Mihai, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε στην Καιόμενη Βάτο. Οι γέροντες της Ορθοδοξίας, κάτω από ταφόπλακες, στα κομμουνιστικά ξεράδια* (Dumitru Stăniloae în Rugul Aprins. Duhovnicii Ortodoxiei, sub lespezi, în ghearele comuniste), έκδ. Ramida, Βουκουρέστι, 1993, σ. 190, 197, 208-214.
44. Serafim Joantă, Μητροπολίτου, *Η φιλοκαλική αναζωογόνηση στο Ο ησυχασμός, παράδοση και ρουμανικός πολιτισμός* (Renașterea filocalică în Isihasmul, tradiție și cultură românească), μετάφραση της Iuliana Iordăchescu, έκδ. Anastasia, Βουκουρέστι, 1994, σ. 182-185.
45. Bălan, Ioanichie, *Αφιέρωμα τιμής στη μνήμη του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Omagiul memoriei Părintelui Dumitru Stăniloae), έκδ. "Mitropoliei Moldovei și Bucovinei" Iași, 1994, 156 σ.
46. Bria, Ion, *Ο χώρος της αθανασίας ή αιωνιότητα της εν Θεώ ανθρωπότητας κατά τη θεολογική και πνευματική σκέψη του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Spațiul nemuririi sau eternizarea umanului în Dumnezeu în viziunea teologică și spirituală a Părintelui Dumitru Stăniloae), Trinitas Τυπογραφείο και Εκδοτικός Οίκος, Iași, 1994, 48 σ.
47. Bria, Ion, *Η θεολογική μέθοδος του πατέρα Στανιλοάε* (Metoda teologică a părintelui Stăniloae), στο τόμο *Ορθοδοξία στην Ευρώπη. Η θέση της ρουμανικής πνευματικότητας* (Ortodoxia în Europa. Locul spiritualității românești), έκδ. Trinitas, Iași, 1995, σ. 99-103.
48. Συντακτική Ομάδα, *Ecumenical Pelgrinus – Profiles of Pioneers in Christian Reconciliation*, επιμέλεια του Ion Bria και του D. Neeser, έκδ. WCC, Γενεύη, 1995, σ. 226-230.
49. Clément, Olivier, *Εισαγωγή* (Prefață) στο έργο του Δ. Στανιλοάε, *Η νοερή προσευχή και η εμπειρία του Αγίου Πνεύματος* (Rugăciunea lui Iisus și experiența Duhului Sfânt), έκδ. Deisis, Σιμπίου, 1995, σ. 11-20. Β' έκδοση, σ. 13-26.
50. Ornea Zigu, *Ο Sextil Pușcariu και ο Dumitru Stăniloae περί της Ορθοδοξίας* (Sextil Pușcariu și Dumitru Stăniloae despre ortodoxie), στο *Η δεκαετία του '30, η ρουμανική ακροδεξιά* (Anii treizeci, extrema dreaptă

- românească), Έκδ. Fundației Culturale Române Βουκουρέστι, 1995, σ. 113-116.
51. Blaser, Klauspeter, *La téologie au XX ème Siècle: Histoire-Défis-Enjeux, L'Age d'Homme*, Lausanne, Suisse, 1995, σ. 200, 372, 373.
 52. Stolojan, Sanda, *Ιούλιος. Πάω να δω τον πατέρα...* (Iunie. Mă duc să-l văd pe părintele...), στο *Σύννεφα πάνω από μπαλκόνια. Από το ημερολόγιο εξορίας στο Παρίσι* (Nori peste balcoane. Jurnal din exilul parizian), Humanitas, Βουκουρέστι, 1996, σ. 110-111.
 53. Rusu, Dorina N., Stăniloae Dumitru, *Τα μέλη της Ρουμανικής Ακαδημίας. 1866-1996. Μικρό Λεξικό* (Membrii Academiei Române. 1866-1996. Mic dicționar), Fundația Academică "Petre Andrei", έκδ. A92, Iași, 1996, σ. 344.
 54. Păcurariu, Mircea, Stăniloae Dumitru, στο *Λεξικό των Ρουμάνων θεολόγων* (Dicționarul teologilor români), έκδ. Univers Enciclopedic, Βουκουρέστι, 1996, σ. 418-423. Β' έκδοση, έκδ. Enciclopedica, Βουκουρέστι, 2002, σ. 455-460.
 55. Hangiu, I., Stăniloae Dumitru, στο *Λεξικό του ρουμανικού λογοτεχνικού τύπου: 1790-1990* (Dicționarul presei literare românești: 1790-1990), β' έκδοση, Fundației Culturale Române, Βουκουρέστι, 1996, οι αναφορές: 7, 8, 30, 66, 229, 257, 430, 507, 533, 832, 1115, 1362, 1462, 1455, 1809, 1927.
 56. Frunză, Sandu, *Μια μυστική ανθρωπολογία. Εισαγωγή στη σκέψη του πατέρα Στανιλοάε* (O antropologie mistică - Introducere în gândirea Păintelui Stăniloae), Πρόλογος του καθ. Codoban Aurel, έκδ. Omniscop, Κραϊόβα, 1996, 140.
 57. Negruț, Paul, *Αποκάλυψη, Αγία Γραφή, Κοινωνία. Μια ανάκριση περί της εξουσίας στη θεολογική γνώση* (Revelație, Scriptură, Comuniune. O interogație asupra autorității în cunoașterea teologică), Έκδ. Cartea creștină, Oradea, 1996, 183 σ.
 58. Bielawski, Maciej, *The Philokalic Vision of the World in Theology of Dumitru Stăniloae*, Bydgoszcz, Wzdrawnictwo, 1997, 230 σ. Pontifica Studiorum Universitas A. S. Thoma Aq. in Urbe, 19 Μαρτίου 1997.
 59. Καραϊσαρίδη, Κωνσταντίνου, *Η συμβολή του Π. Δημητρίου Στανιλοάε στη μελέτη των λειτουργικών θεμάτων*, Λυκνεία, Αθήνα, 1997, 365 σ.

60. Bartos, Emil, *Θέωση του ανθρώπου κατά τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (Îndumnezeirea omului în teologia părintelui Dumitru Stăniloae), έκδ. Emanuel, Oradea, 1997. 2η έκδοση, 1999, 509 σ.
61. Ianoși, Ion, *Δημήτριος Στανιλοάε, στο Λεξικό των ρουμανικών φιλοσοφικών έργων* (Dicționarul operelor filozofice românești), Humanitas, Βουκουρέστι, 1997, σ. 187-189, 309.
62. Reid, Duncan, *Energies of the Spirit: Trinitarian Models in Eastern Orthodox and Western Theology*, Oxford University Press, Ατλάντα, Γεωργία, 1997, σ. 100 και τα επόμενα.
63. Anghelescu, Gheorghe F., *Ο Πατέρας Δημήτριος Στανιλοάε – κήρυξ και ερμηνευτής της πατερικής σκέψης* (Părintele Dumitru Stăniloae - promotor și exeget al gândirii patristice), έκδ. Trinitas, Iași, 1998, 208 σ.
64. Pinte, Emil, *Stăniloae Dumitru*, στο "Gândirea" 1921-1944. *Βιβλιογραφικός δείκτης με σχόλια* (Gândirea 1921 1944. Indice bibliografic adnotat), Echinocțiu, Cluj Napoca, 1998, σ. 18.
65. Bielawski, Maciej, *Ο Πατέρας Δημήτριος Στανιλοάε - ένα φιλοκαλικό όραμα περί του κόσμου* (Părintele Dumitru Stăniloae - O viziune filocalică despre lume), μεταφρασμένο από τον Ioan Ică. Jr., έκδ. Deisis, Σιμπίου, 1998, 348 σ.
66. Rogobete, Eugen Silviu, *Subject and Supreme Personal Reality in the Theological Thought of Fr. Dumitru Stăniloae. An Ontology of Love*, London Biblie College, Associated Institution of Brunei University, Uxbridge, 1998, 328 σ.
67. Pisula, Robert, *L'eternità di Dio verso un concetto teologica: Alcuni elementi della discussione teologica contemporanea (Michael Schmaus, Dumitru Stăniloae, Eberhard Jungel)* (Thesis ad Doctoratum in Sacra Theologica, Pontificium Athenaeum Sanctae Crucis Latinae), 1998, σ. I XLIII, 356 σ.
68. Rădulescu, Mihai, *Η Καιόμενη Βάτος: από τη Μονή Antim στο Aiud* (Rugul aprins: de la mănăstirea Antim la Aiud), πρόλογος του Vasile Andru, έκδ. Ramida, Βουκουρέστι, 1998, σ. 20-21, 114-115, 144-145.
69. Ică, Ioan I., *Ένας Βενεδικτίνος περί του πατέρα Στανιλοάε* (Un benedictin despre părintele Stăniloae), στο Maciej Bilewski, *Ο Πατέρας Δημήτριος Στανιλοάε - ένα φιλοκαλικό όραμα περί του κόσμου* (Părintele Dumitru

- Stăniloae, o viziune filocalică despre lume), έκδ. Deisis, Σιμπίου, 1998, σ. 5 - 8.
70. Nestor Vornicescu, Π. καθ. Ακαδ. Δημήτριος Στανιλοάε στην ηλικία των 90 (Părintele. Acad. Dr. Dumitru Stăniloae în al 90 lea an al vieții), στο "Academica", το έτος III, τευχ. 2 (26), Δεκέμβριος 1992, σ. 26. Και στο τ. *Μελέτες Ιστορικής Θεολογίας. Ανθολογία* (Studii de teologie istorică. Antologie), έκδ. Mitropolia Olteniei, 1998, σ. 323-329.
 71. Caravia, Paul, Constantinescu, Virgiliu, Stănescu, Florin, *Η φυλακισμένη Εκκλησία: Ρουμανία από 1944 ως το 1989* (Biserica întemnițată: România 1944-1989), έκδ. Institutului Național pentru Studiarea Totalitarismului, Βουκουρέστι, 1988, σ. 405-406.
 72. Schifirneț, Constantin, *Μια Ορθόδοξη Χριστιανική ανθρωπολογική άποψη περί του έθνους* (O concepție antropologică creștin ortodoxă despre națiune), εισαγωγική μελέτη στο Dumitru Stăniloae, *Ορθοδοξία και ρουμανικότητα* (Ortodoxie și românism), έκδ. Albatros, Βουκουρέστι, 1998, σ. V-XXXVI.
 73. Daniel Ciobotea, Μητροπολίτης Μολδαβίας και Μπουκοβίνας, *Η θεολογία του - μια Λειτουργία της σκέψεως* (Teologia lui - o liturghie a gândirii), στο Gheorghe F. Anghelescu, *Ο Πατέρας Δημήτριος Στανιλοάε – κήρυξ και ερμηνευτής της πατερικής σκέψης* (Părintele Dumitru Stăniloae - promotor și exeget al gândirii patristice), έκδ. Trinitas, Iași, 1998, σ. 5-11.
 74. Ghideanu Tudor, *Μυστική αγάπη, τριαδικό πρόσωπο και αποφαιτική γνώση στο έργο του Δημητρίου Στανιλοάε* (Iubire tainică, persoană treimică și cunoaștere apofatică la Dumitru Stăniloae), στο *Εκπύρωσις ή η κατοχή της φωτιάς* (Ekpirosis sau posesia focului), Institutul Național pentru Societate și Cultură Română, Iași, 1999, σ. 190-202.
 75. Bartos, Emil, *Η θέωσις κατά την Ανατολική Ορθόδοξη Θεολογία. Η αξιολόγηση και η κριτική του Δημητρίου Στανιλοάε*, πρόλογος του Καλλίστου Ware, Paternoster Press, Carlisle, Cumbria, Αγγλία, 1999, 340 σ. Β' έκδοση, 2002.
 76. Bartos, Emil, *Deification in Eastern Orthodox Theology. An Evaluation and Critique of Dumitru Stăniloae*, Έκδ Cartea Creștină., Oradea, 1999, 509 σ. 2η έκδοση, 2002, 469 σ.
 77. Lupu, Ștefan, *La Sinodalita e/o la Conciliarita espressione dell'unita e della cattolicita della Chiesa in Dumitru Stăniloae, (1903-1993)*

- (Dissertatio ad Doctoratum in Facultate Theologiae Pontificae Universitatis Gregoriana, Romae), 1999, σ. 456.
78. *The Theological Legacy of Fr. Dumitru Stăniloae and Its Ecumenical Actuality*, στο *The Sixth Ecumenical Theological Symposium*, έκδ. του The Romanian Institute of Orthodox Theology and Spirituality, Νέα Υόρκη, 1999.
 79. Alexe, George, *Together with Father Dumitru Stăniloae on the Theological Mainline of the Romanian Orthodoxy and Ethnicity. Personal Testimonies and Recollections*, σ. 13-22.
 80. Damian, Theodor, *Aspects of the Theology of the Gift in Fr. Stăniloae's Synthesis*, σ. 23-34.
 81. Pentiuc, Eugen, *Principles of Biblical Hermeneutics In Fr. Stăniloae's Theology*, σ. 35-42.
 82. Roberson, Ronald G, CSP, *Ecumenism in the Thought of Dumitru Stăniloae*, σ. 43-54.
 83. Ioniță, Ioan, *The Spiritual and Cultural Significance of Fr. Stăniloae's Visit to America*, σ. 55-60.
 84. Turcescu, Lucian, *Communion Ecclesiology According to Some Orthodox Theologians*, σ. 61-71.
 85. Συντακτική Ομάδα, *Stăniloae Dumitru*, στο *Εικονογραφημένο Εγκυκλοπαιδικό Λεξικό* (Dicționar enciclopedic ilustrat), έκδ. Cartier, Κισινάου, 1999, σ. 1705.
 86. Predescu, Lucian, *Δημήτριος Στανιλοάε, στην Εγκυκλοπαίδεια της Ρουμανίας. Η σκέψη. Ρουμανικό υλικό. Άνθρωποι και έργα. Αναστατική έκδοση* (Enciclopedia României. Cugetarea. Material românesc. Oameni și înfăptuiri. Ediție anastatică), Saeculum IO Έκδ., Vestala, Βουκουρέστι, 1999, σ. 804.
 87. Fahlbusch, Erwin – Bromiley, Geoffrey William, *The Encyclopedia of Christianity*, τ. 2, Wm. B. Εκδόσεις Eerdmans, 1999, σ. 204.
 88. Ică, Ioan I. jr., *Stăniloae Dumitru (1903-1993)*, στο *The Dictionary of Historical Theology*, Pater Noster Press, William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan, 2000, σ. 527-531.
 89. Miller, Charles, *The Gift of the World. An Introduction to the Theology of Dumitru Stăniloae*, έκδ. T&T Clarck, Edinburgh, 2000, 128 σ. Β' έκδοση, 2001.

90. Nicolae Moşoiu, *Το μυστήριο της παρουσίας του Θεού στη ζωή του ανθρώπου. Το δημιουργικό όραμα του π. Δημητρίου Στανιλοάε* (Taina prezentei lui Dumnezeu în viața umană. Viziunea creatoare a Părintelui Prof. Dumitru Stăniloae), έκδ. Paralela 45, Braşov, 2000, 328 σ.
91. Carey, Patrick W. – Lienhard Joseph T. (edit.), *Biographical Dictionary of Christian Theologians*, Greenwood Press, 2000, σ. 476-478 (Alexander Golitzin).
92. Ionescu Stăniloae, Lidia, *Το φως του έργου από το φως του λόγου. Μαζί με τον πατέρα μου, το Δημήτριο Στανιλοάε* ("Lumina faptei din Lumina cuvântului". Împreună cu tatăl meu, Dumitru Stăniloae), έκδ. Humanitas, Βουκουρέστι, 2000, 396 σ.; Humanitas, Βουκουρέστι, 2010, 448 σ.
93. Holbea, Gheorghe, *Η θεολογία του Π. Δημητρίου Στανιλοάε και η σχέση της με τη σύγχρονη ανατολική και δυτική θεολογία* (διδακτ. διατριβή στο Τμήμα Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου), Θεσσαλονίκη, 2000.
94. Querini, Mario, *Fondamenti teologici e prospettive ecumeniche di comunione nel pensiero dei teologi ortodossi romeni* (Dissertation ad Doctoratum, Pontificium Athenaeum Antonianum, Facultas Theologiae, Romae), 2000, 84 σ.
95. Constantim, Mihail, *Ιατρός για σπουδαίους ανθρώπους: αναμνήσεις, υπαινίγματα, επέτεια* (Doctor la oameni de seamă: Amintiri, evocări, comemorări), έκδ. Anastasia, Βουκουρέστι, 2000, σ. 13-28.
96. Andru, Vasile, *Γέροντες των Καρπαθίων και αξιόλογοι άνθρωποι στην ιστορία της σωτηρίας* (Mistici din Carpați și alți oameni slăviți din istoria mântuirii), έκδ., Κισινάου, 2000, σ. 13, 30, 133, 164, 176, 178, 180, 181, 183.
97. Pandrea, Petre, *Το πνεύμα του Αγίου Όρους στο Aiud* (Duhul Athosului la Aiud), στο *Επανεκπαίδευση στο Aiud* (Reeducarea de la Aiud), έκδοση της Nadia Marcu Pandrea, έκδ. Vremea, Βουκουρέστι, 2000, σ. 140-146.
98. Nemoianu, Virgiliu, *Η φήμη του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Reputația Părintelui Dumitru Stăniloae), *Τα παιχνίδια του θείου. Σκέψη, ελευθερία και θρησκεία στο τέλος της χιλιετίας* (Jocurile divinității. Gândire, libertate și religie la sfârșit de mileniu), έκδ. Polirom, Iași, 2000, σ. 118-120.
99. Costache, Doru, *Εικονικότητα και επικαιρότητα. Από την κβαντική οντολογία στην ανθρωπολογική κοσμολογία του Πατέρα Δημητρίου*

Στανιλοάε (Virtualitate și actualitate. De la ontologie cuantică la cosmologia antropică a Părintelui Dumitru Stăniloae), στο Dumitru Popescu (coord.), *Επιστήμη και Θεολογία, προκαταρκτικά για διάλογο* (Știința și teologie, preliminarii pentru un dialog), έκδ. Eonul dogmatic, Βουκουρέστι, 2001, σ. 202-220.

100. Leb, Ioan Vasile, *Εκκλησία και έθνος κατά την διδασκαλία του πατέρα Στανιλοάε* (Biserică și neam în concepția Părintelui Stăniloae), στην *Η ενεργούσα Εκκλησία* "Biserica în acțiune", έκδ. Limes, Cluj, 2001, σ. 115-118.
101. Baconsky, Teodor, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε και η παγίδα της κλασικοποίησης* (Dumitru Stăniloae și capcana clasicizării), στο *Η δύναμη του Σχίσματος: μια μορφή του ευρωπαϊκού Χριστιανισμού* (Puterea schismei: Un portret al creștinismului european), έκδ. Anastasia, Βουκουρέστι, 2001, σ. 233-244.
102. Manea, Vasile, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε* (Părintele Dumitru Stăniloae) στο *Ορθόδοξοι ιερείς στις κομμουνιστικές φυλακές* (Preoți ortodocși în închisorile comuniste), έκδ. Patmos, Cluj Napoca, 2001, σ. 237.
103. Popescu, Dumitru, *Η επίπτωση του έργου του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε στην σύγχρονη θεολογία και πολιτισμό* (Impactul operei Părintelui Dumitru Stăniloae asupra teologiei și culturii contemporane), στο *Ο ξεριζώμενος άνθρωπος* (Omul fără rădăcini), Nemira, Βουκουρέστι, 2001, σ. 97-116.
104. Gillet, Olivier, *Θρησκεία και εθνικισμός. Η Ιδεολογία της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας κατά τη διάρκεια του κομμουνιστικού καθεστώτος* (Religie și naționalism. Ideologia Bisericii Ortodoxe Române sub regimul comunist), μετάφρ. της Mariana Petrișor, έκδ. Compania, Βουκουρέστι, 2001, σ. 71, 118, 160, 161, 204, 234, 254-257, 278.
105. Lovinescu, Monica, *Ο Στανιλοάε Δημήτριος*, στο "La apa Vavilonului", τ. β' : 1960-1980, έκδ. Humanitas, Βουκουρέστι, 2001, σ. 47, 193-194.
106. Schifirneț, Constantin, *Η Ορθόδοξη Χριστιανική αντίληψη του Δημητρίου Στανιλοάε περί του έθνους* (Concepția antropologică creștin ortodoxă a lui Dumitru Stăniloae despre națiune), στο *Η σύγχρονη γένεση της ιδέας του έθνους. Εθνική ψυχολογία και ρουμανική ταυτότητα* (Geneza Modernă a ideii naționale. Psihologie etnică și identitate românească), Albatros, Βουκουρέστι, 2001, σ. 483-510.

107. Nicolae Corneanu, Μητροπολίτου, *Πρόλογος. Σύσταση από τη ψυχή* (Cuvânt înainte. Recomandare de suflet), στο τόμο του Silviu Eugen Rogobete, *Μια οντολογία της αγάπης* (O ontologie a iubirii), έκδ. Polirom, Iași, 2001, σ. 5-6.
108. Brânzaș Liviu, Stăniloae Dumitru, στο *Η ακτίνα της κατακόμβης. Ημερολόγιο φυλακής* (Raza din catacombă. Jurnal din închisoare), έκδ. Scara, Βουκουρέστι, 2001, σ. 242-243 246-247, 252-253, 260-264, 268, 271, 290, 344, 350.
109. Rogobete, Eugen Silviu, *Μια οντολογία της αγάπης. Υποκείμενο και προσωπική ανώτατη πραγματικότητα στη σκέψη του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (O ontologie a iubirii. Subiect și realitate personală supremă în gândirea părintelui Dumitru Stăniloae), σε μετάφραση της Anca Dumitrașcu και του Adrian Guiu, έκδ. Polirom, Iași, 2001, 288 σ.
110. Frunză, Sandu, *Η θρησκευτική εμπειρία κατά το έργο του Δημητρίου Στανιλοάε. Μια ηθική* (Experiența religioasă în opera lui Dumitru Stăniloae. O etică relațională), Πρόλογος του Alexandru Boboc, έκδ. Dacia, Cluj Napoca, 2001, 200 σ.
111. O'Donnel, C., S. Ninot, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε*, στο *Diccionario de Ecclesilogia*, San Pablo, 2001, σ. 1010.
112. Basarab, Mircea, Stăniloae Dumitru, στο *Theologie für Lexikon und Kirche*, Band 11, Nachträgen, Freiburg Br I., 2001, σ. 420.
113. Turcescu, Lucian, ed., Dumitru Stăniloae, *Tradition and Modernity in Theology*, The Center for Romanian Studies, Iași, Oxford, Palm Beach, Portland, 2002, 260 σ.
114. Stăniloae, Lidia, *Remembering my father*, σ. 15-24.
115. Bielawski, Maciej, *Dumitru Stăniloae and his Philokalia*, σ. 25-52.
116. Louth, Andrew, *The Orthodox Dogmatic Theology of Dumitru Stăniloae*, σ. 53-70.
117. Drăgulin, Gheorghe, *Pseudo-Dionysios the Areopagite στο Dumitru Stăniloae*, σ. 71-82.
118. Turcescu, Lucian, *Eucharistic Ecclesiology or Open Sobornicity?*, σ. 83-103.
119. Robertson, Ronald G., *Dumitru Stăniloae on Christian Unity*, σ. 104-125.
120. Mănăstireanu, Dănuț, *Dumitru Stăniloae's Theology of Ministry*, σ. 126-146.
121. Beauregard, Marc-Antoine Costa de, *Le Cosmos et la Croix*, σ. 147-166.

122. Rogobete, Eugen Silviu, *Mystical Existentialism or Communitarian Participation? Vladimir Lossky and Dumitru Stăniloae*, σ. 167-206.
123. Bartoș, Emil, *The Dynamics of deification in the theology of Dumitru Stăniloae*, σ. 207-248.
124. Christescu, Vasile, *Die Anthropologie und ihre christologische Begundung bei Wolfhart Pannenberg und Dumitru Stăniloae* (Inauguraldissertation zur Erlangung des Doktorgrades des Theologischen Fakultät der Ruprecht Karls Universität Heidelberg), Heidelberg, 2002, 352 σ.
125. Munteanu, Daniel, *Die Pneumatologien Moltmann Jürgen und Dumitru Stăniloae*, Heidelberg, Δ. Θ., 2002.
126. Buchiu, Ștefan, *Η αποφατική γνώση στη σκέψη του πατέρα Στανιλοάε* (Cunoașterea apofatică în gândirea Părintelui Stăniloae), έκδ. Libia, Βουκουρέστι, 2002, 226 σ.
127. Chiriac, C, *Η Επίσκεψη του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε στην επισκοπή του Roman* (Vizita P.C. Părinte Dumitru Stăniloae la Episcopia Romanului), στο (Aproape de Domnul), Corgal Press, Bacău, 2002, σ. 51-52.
128. Ciachir, Dan, *Η Ορθόδοξη επίθεση* (Ofensiva ortodoxă), Anastasia, Βουκουρέστι, 2002, σ. 107-113, 170-173, 262-269, 490-493, 526-528.
129. Bartolomeu Valeriu Anania, *Ο πατήρ Στανιλοάε* (Părintele Stăniloae), στο *Το ύδωρ το ζων της Ορθοδοξίας* (Apa cea vie a ortodoxiei), έκδ. Renașterea, Cluj Napoca, 2002, σ. 33-34.
130. Calinic Argatu, *Ο Αρχιερέας της ρουμανικής θεολογίας* (Arhiereul teologiei românești), *Η ομορφιά του ορατού κόσμου* (Frumusețea lumii văzute), Dacia, Cluj Napoca, 2002, σ. 44-47.
131. Tănase, Petroniu, *Ο πατήρ καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε*, (Părintele Profesor Dumitru Stăniloae) στο *Ευσεβείς Εικόνες της Αγίας Ορθοδοξίας της Ρουμανίας* (Icoane smerite din Sfânta Ortodoxie Românească), έκδ. Bizantină, Schitul românesc Prodromu- Άθος, 2002, σ. 56-58.
132. Bartolomeu Anania Valeriu, *Ο πατήρ Στανιλοάε* (Părintele Stăniloae), στο *Η χαρά του ερωτᾶν. Ο πατήρ Στανιλοάε σε διάλογο με τον Ioan Pinte*a (Bucuria întrebării. Părintele Stăniloae în dialog cu Ioan Pintea), έκδ. Αλήθεια, Bistrița, 2002, σ. 5-8.
133. Pintea, Ioan, *Ένας διάλογος με τον πατέρα Στανιλοάε το 1987* (Un dialog cu Părintele Stăniloae în anul 1987), στο *Η χαρά του ερωτᾶν. Ο πατήρ Στανιλοάε σε διάλογο με τον Ioan Pinte*a (Bucuria întrebării. Părintele

- Stăniloae în dialog cu Ioan Pinte), έκδ. Αλήθεια, Bistrița, 2002, σ. 11-20.
134. Pinte, Ioan, *Μια συνάντηση με τον πατέρα Στανιλοάε το 1990* (O întâlnire cu Părintele Stăniloae în anul 1990), στο *Η χαρά του ερωτών. Ο πατήρ Στανιλοάε σε διάλογο με τον Ioan Pinte* (Bucuria întrebării. Părintele Stăniloae în dialog cu Ioan Pinte), έκδ. Αλήθεια, Bistrița, 2002, σ. 103-106.
 135. Ciachir, Dan, *Μια στιγμή πνευματικής αντίστασης* (Un moment de rezistență spirituală), στο *Η χαρά του ερωτών. Ο πατήρ Στανιλοάε σε διάλογο με τον Ioan Pinte* (Bucuria întrebării. Părintele Stăniloae στο παράθυρο διαλόγου cu Ioan Pinte), έκδ. Αλήθεια, Bistrița, 2002, σ. 111-119.
 136. Păcurariu, Mircea, *Ο Καθηγητής και Ακαδημαϊκός Δημήτριος Στανιλοάε*, (Preotul Profesor și Academician Dumitru Stăniloae), στο *Οι λόγιοι του παρελθόντος από το Συμπόσιον "Cărturari sibieni de altădată"* Dacia, Cluj Napoca, 2002, σ. 567-582.
 137. Leb, Ioan Vasile, Bel, Valer, *Dumitru Stăniloae: Geisterfahrung und Trinitätspekulation*, στο *Theologen des 20 Jahrhunderts: eine Einführung*, έκδ. του Petru Neuner και Günther Wenz, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt, 2002.
 138. Bria, Ion, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, το σύμβολο της ομολογιτικής θεολογίας. Μια θεολογία της σύνθεσης* (Părintele Dumitru Stăniloae, simbolul teologiei mărturisitoare. O teologie a sintezei), στο *Η Ορθόδοξη Θεολογία στη σύγχρονη Ρουμανία. Αξιολογήσεις και προοπτικές* (Teologia Ortodoxă în România contemporană. Evaluări și perspective), έκδ. Trinitas, Iași, 2003, σ. 44-60.
 139. Ionescu, Răzvan, *Διεσκόρπισες τόσο πολύ χρυσό, πάτερ...* (Atâta aur ai risipit, părinte...), στο *Ο χρόνος του ανθρώπου από την αιωνιότητα του Θεού* (Timpul omului din eternitatea Domnului), έκδ. Nemira, Βουκουρέστι, 2003, σ. 113-114.
 140. Tia, Teofil, *Η θεολογία των θρησκειών κατά τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (Teologia religiilor în viziunea Părintelui Dumitru Stăniloae), στο *Ο ανεκχριστιανισμός της Ευρώπης; Η θεολογία της θρησκείας στα ποιμαντικά και στη σύγχρονη δυτική ιεραποστολή* (Reîncălestinarea Europei? Teologia religiei în pastorale și misiologia occidentală contemporană), έκδ. Reîntregirea, Alba Iulia, 2003, σ. 432-447.

141. Lovinescu, Monica, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε*, στο *Ημερολόγιο*, 1981-1984 (Jurnal, 1981-1984), έκδ. Humanitas, Βουκουρέστι, 2003, σ. 23, 78.
142. Lovinescu, Monica, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε*, στο *Ημερολόγιο*, 1990-1993 (Ημερολόγιο, 1990-1993), έκδ. Humanitas, Βουκουρέστι, 2003, σ. 292.
143. Schifirneț, Constantin, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε – περί της χριστιανικής βάσεως του έθνους* (Dumitru Stăniloae despre fundamentul creștin al națiunii), εισαγωγική μελέτη στο *Έθνος και Χριστιανισμός* (Națiune și creștinism), έκδ. Elion, Βουκουρέστι, 2003, σ. V -XXII.
144. *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε* (Părintele Dumitru Stăniloae), στο *Φιλοκαλική Συλλογή* (Florilegiu Filocalic) του Ιγνατίου Μονάχου. Βιογραφικά σημεία του π. Tudor Ciocan και του I.M., έκδ. Herald, Βουκουρέστι, 2003, σ. 61-72.
145. Δανιήλ, Μητροπολίτη Μολδαβίας και Μπουκοβίνας, *Πρόλογος* (Cuvânt înainte) στο *Φως από τις καρδιές. Ησυχαστική πνευματικότητα σε μετάφραση και ερμηνεία του πατέρα Στανιλοάε* (Lumina din inimi. Spiritualitate isihastă în traducerea și tâlcuirea Părintelui Stăniloae), έκδ. Trinitas, Iași, 2003, σ. 7-8.
146. Δανιήλ, Μητροπολίτη Μολδαβίας και Μπουκοβίνας, *Πρόλογος* (Cuvânt înainte) στο *Ο πατήρ Στανιλοάε στη συνείδηση των συγχρόνων. Μαρτυρίες, επικλήσεις, αναμνήσεις* (Mărturii, evocări, amintiri), έκδ. Trinitas, Iași, 2003, σ. 7-9.
147. Δανιήλ, Μητροπολίτη Μολδαβίας και Μπουκοβίνας, *Préface* στο Evêque Joachim, Giosanu, *La deification de l'homme d'après la pensée du père Dumitru Stăniloae*, έκδ. Trinitas, Iași, 2003, σ. 5-6.
148. Ciachir, Dan, *Η ευγένεια της ταπείνωσης. Σκέψεις περί του πατρός Στανιλοάε* (Noblețea smereniei. Gânduri despre Părintele Stăniloae), στο *Τότε που πεθαίνει μια εποχή* (Când moare o epocă), έκδ. Anastasia, Βουκουρέστι, 2003, σ. 57-67.
149. Ionita, Viorel, *Einige Bezugspunkte Orthodoxer Theologie und Spiritualität aus der Sicht von Dumitru Stăniloae*, στο *Ökumene vor neuen Zeiten. Festschrift für Schneider Theodor. Herasugegehen von Konrad Raiser und Dorothea Sattler*, Φράϊμπουργκ I. Br., 2003, σ. 399-409.
150. Henkel, Jürgen, *Eros und Ethos. Mensch, gottesdienstliche Gemeinschaft und Nation als Adressanten theologischer Ethik bei Dumitru Stăniloae*, Lit Verlag, Münster - Hamburg - London, 2003, 344 σ.

151. Henkel, Jürgen, *Θέωση και ηθική της αγάπης στο "Η Ορθόδοξη πνευματικότητα". "Ασκητική και Μυστική" του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε (Îndumnezeire și etică a iubirii)* στο "Spiritualitatea ortodoxă". "Ascetica și Mistica" părintelui Dumitru Stăniloae), μετάφραση του διακ. Ioan I. Ică jr., έκδ. Deisis, Σιμπίου, 2003, 440 σ.
152. Pinteă, Ioan, *Ένας διάλογος με τον πατέρα Στανιλοάε (Un dialog cu Părintele Stăniloae)*, στο *Ορθόδοξοι θαυμασμοί (Admirații ortodoxe)*, έκδ. Limes, Cluj-Napoca, 2003, σ. 80-83.
153. Manolache, Anca, *Προσωπογραφία ενός θεολόγου (Portret de teolog)*, σε διάλογο με την Nicoleta Pălimaru, Renașterea, Cluj Napoca, 2003, 75 σ.
154. Manolescu, Florin, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε, στην Εγκυκλοπαίδεια της ρουμανικής λογοτεχνικής διασποράς 1945-1989 (Enciclopedia exilului literar românesc 1945-1989)*, Compania, Βουκουρέστι, 2003, σ. 235, 583.
155. Giosanu, Evêque Joachim, *La déification de l'homme d'après la pensée du père Dumitru Stăniloae*, έκδ. Trinitas, Iași, 2003, 272 σ.
156. Teșu, Ioan C., *Ο κόσμος, η προσευχή και η άσκηση κατά τον Πατέρα Στανιλοάε (Lumea, rugăciunea și asceza în Teologia Părintelui Stăniloae)*, έκδ. Trinitas, 2003, 194 σ.
157. Berger, Kevin M., *Towards a theological Gnoseology. The Synthesis of Fr. Dumitru Stăniloae* (Διατριβή στο Τμήμα της Θεολογικής Σχολής Ορθοσκευτικών Σπουδών του Καθολικού Πανεπιστημίου Αμερικής κατά την εκπλήρωση των εν μέρει προϋποθέσεων για το τίτλο διδακτορικού, τομ. α'), το Καθολικό Πανεπιστήμιο Αμερικής, Washington DC, 2003.
158. ***, *Ο πατήρ Στανιλοάε στην συνείδηση των συγχρόνων. Μαρτυρίες, επικλήσεις, μνήμες (Părintele Dumitru Stăniloae în conștiința contemporanilor. Mărturii, evocări, amintiri)*, έκδ. Trinitas, Iași, 2003, 240 σ.
159. Θεοκτίστου, Πατριάρχου της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Ένας αφωτισμένος υπηρέτης της Εκκλησίας και της Ορθόδοξης θεολογίας, ένας μεγάλος Ορθόδοξος θεολόγος της εποχής μας, στήλη της σύγχρονης Ορθόδοξης θεολογίας, (Un devotat slujitor al Bisericii și teologiei ortodoxe, un mare teolog ortodox al epocii noastre, coloană a teologiei ortodoxe contemporane)*, σ. 11-14.

160. Χριστοδούλου, Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος, *Ο πατήρ Στανιλοάε μας εμπνέει στην ιεραποστολή* (Părintele Stăniloae ne inspiră pentru misiune), σ. 15-18.
161. Ghenadios Sassima, Μητροπολίτη, *Fr. Dumitru Stăniloae: A Flying Eagle of the Romanian Orthodox Contemporary Theologians. A Personal Witness*, σ. 19-24.
162. Δανιήλ, Μητροπολίτου Μολδαβίας και Μπουκοβίνας, *Ο πατήρ Στανιλοάε, άνθρωπος και θεολόγος της προσευχής. Η μαρτυρία ενός μαθητή* (Părintele Stăniloae, om și teolog al rugăciunii. Mărturia unui discipol), σ. 25-38.
163. Bartolomeu Anania Valeriu, Αρχιεπισκόπου Κλουζ, *Το ύδωρ το ζων της Ορθοδοξίας. Ο πατήρ Στανιλοάε* (Apa cea vie a Ortodoxiei. Părintele Stăniloae), σ. 39-41.
164. Kallistos Ware, επίσκοπου, *Η εμπειρία του Θεού στη "Δογματική Θεολογία" του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Experiența lui Dumnezeu în "Teologia dogmatică" a Părintelui Dumitru Stăniloae), σ. 42-64.
165. Stăniloae, Lidia, *Ο πατήρ μου – ο Δημήτριος Στανιλοάε* (Tatăl meu, Dumitru Stăniloae), σ. 65-73.
166. Căndea, Spiridon, *Πάλιν περί της Φιλοκαλίας της Μονής του Προδρόμου* (Din nou despre Filocalia de la Prodromu), σ. 74-75.
167. Vlăduțescu, Gheorghe, *Ο πατήρ καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε. Προσωπογραφία ενός φιλοσόφου* (Preot Profesor Dumitru Stăniloae. Profil de filosof), σ. 76-81.
168. Paleologu, Alexandru, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε σήκωσε τα λείπια από τα μάτια μου* (Părintele Dumitru Stăniloae mi-a luat solzii de pe ochi), σ. 82-86.
169. Allchin, A. M., *Obituary. Dumitru Stăniloae (1903-1993)*, σ. 87-98.
170. Louth, Andrew, *Η Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία του Δημητρίου Στανιλοάε* ("Teologia Dogmatică Ortodoxă" a lui Dumitru Stăniloae), σ. 99-126.
171. Moltmann, Jürgen, *Vorwort*, σ. 127-131.
172. Held, Hans Joachim, *Dumitru Stăniloae, (1903-1993)*, σ. 132-137.
173. Ritter, Adolf Martin, *Στη μνήμη του πατέρα Στανιλοάε* (În amintirea Părintelui Stăniloae), σ. 138-143.
174. Clément, Olivier, *Le Père Dumitru Stăniloae Docteur Honoris Causa de l'Institut Saint Serge*, σ. 144-159.

175. Cioran, Emil, *Περί της Φιλοκαλίας* (Despre Filocalia), σ. 160.
176. Vasilescu, Emilian, *Χριστιανοί απολογητές. Ο Δημήτριος Στανιλοάε* (Apologeti creștini. Dumitru Stăniloae), σ. 161-168.
177. Ierunca, Virgil, *"Η Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία" του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* ("Teologia Dogmatică Ortodoxă" a Părintelui Dumitru Stăniloae), σ. 169-177.
178. Lovinescu, Monica, *Ο πατήρ Στανιλοάε μας έκανε μεγάλη εντύπωση* (Ne-a surprins Pr. Stăniloae), σ. 161-168.
179. Stolojan, Sanda, *Μια άψογη αξιολόγηση* (O judecată fără greș), σ. 180-181.
180. Solunca, Elena, *Ο πνευματικός πατήρ του έθνους μας* (Părintele duhovnic al neamului nostru), σ. 182-183.
181. Ciachir, Dan, *Ο άνθρωπος και το έργο του* (Omul și lucrarea sa), σ. 184 – 193.
182. Bria, Ion, *Ο πατήρ Στανιλοάε – δημιουργικός θεολόγος και ομολογητής* (Părintele Stăniloae - un teolog creator și mărturisitor în același timp), σ. 194 -199.
183. Mihail, Pavel, *Θερμή και αδελφική επιστολή* (Scrisoare caldă și frațească), σ. 200-201.
184. Tănase, Petroniu, *Ευσεβείς εικόνες της Αγίας Ρουμανικής Ορθοδοξίας. Ο πατήρ καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε* (Icoane smerite din Sfânta Ortodoxie Românească. Părintele Profesor Dumitru Stăniloae), σ. 202-204.
185. Ichim, Dumitru, *Τί σήμαινε ο πατήρ Στανιλοάε για μένα;* (Ce a însemnat pentru mine Părintele Stăniloae?), σ. 205-210.
186. Cristea, Simion, *Εμβλήματα: τα μάτια του πατρός Στανιλοάε* (Embleme: Ochii Părintelui Stăniloae), σ. 211-214.
187. Ioniță, Ioan, *Θεολογία ως εμπειρία του θείου μυστηρίου. Αφιέρωμα τιμής στη μνήμη του π. καθ. Δημητρίου Στανιλοάε* (Teologia ca experiență a misterului divin. Omagiu memoriei Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae), σ. 225-230.
188. Ică, Ioan I. jr. *Ο πατήρ Στανιλοάε - "κλασικός" της θεολογίας του 20ου αιώνα* (Părintele Dumitru Stăniloae - "clasic" al teologiei secolului XX), σ. 231-240.

189. Baconsky, Teodor, Tătaru Cazaban, Bogdan, συντον., *Ο πατήρ Στανιλοάε ή το παράδοξο της θεολογίας* (Dumitru Stăniloae sau paradoxul teologiei), έκδ. Anastasia, Βουκουρέστι, 2003, 400 σ.
190. Baconsky, Teodor, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε και η παγίδα του κλασικισμού* (Dumitru Stăniloae și capcana clasicizării), σ. 7-19.
191. Clément, Olivier, *Η υπερφυία της Ορθοδοξίας* (Geniul Ortodoxiei), σ. 29-47.
192. Scrima, Andre, *Η φιλοκαλική αναβίωση στη ρουμανική Ορθοδοξία* (Renăsterea filocalică în ortodoxia românească), σ. 51-76.
193. Serafim Joantă, Αρχιεπισκόπου, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε και ο ρουμανικός ησυχασμός τον 20ό αιώνα* (Părintele Dumitru Stăniloae și isihasmul românesc în secolul al-XX lea), σ. 77-83.
194. Daniel Ciobotea, Αρχιεπισκόπου, *Μια δογματική για το σύγχρονο άνθρωπο* (O dogmatică pentru omul de azi), σ. 87-107.
195. Ierunca, Virgil, *Ο Καρλ Μπαρθ, ένας sui generis* (Karl Barth - un sui generis), σ. 87-107.
196. Louth, Andrew, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε και η νέο - πατερική θεολογία* (Dumitru Stăniloae și teologia neo - patristică), σ. 121-155.
197. Lazu, Robert, *Το προπατορικό αμάρτημα- θεολογικές παραδοχές* (Păcatul originar - ipoteze teologice), σ. 159-182.
198. Costache, Doru, *Ατελείωτος διάλογος. Αιτιολογία του είναι στη δημιουργία κατά τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (Colocviu fără sfârșit. Rațiunea de a fi a creației în gândirea Părintelui Dumitru Stăniloae), σ. 183-241.
199. Rogobete, Eugen Silviu, *Μυστηριώδης υπαρξισμός ή κοινωνική συμμετοχή; Δύο εναλλακτικές λύσεις στην Ορθόδοξη Παράδοση: ο Βλαντιμίρ Λόσκι και ο Δημήτριος Στανιλοάε* (Existențialism mistic sau participare comunitară? Două alternative în cadrul tradiției ortodoxe: Vladimir Lossky și Dumitru Stăniloae), σ. 245-305.
200. Neamțu, Mihail, *Η Αποστολική ομολογία, η ερμηνευτική της Αγίας Γραφής και η θεολογική γλώσσα της Ορθοδοξίας* (Confesiunea apostolică, hermeneutica Scripturii și limbajul teologic al Ortodoxiei), σ. 307-370.
201. Tătaru Cazaban, Bogdan, *Μεταξύ του Διονυσίου και του Παλαμά: μια Ορθόδοξη αγγελολογία* (Între Dionisie și Palama: o angelologie ortodoxă), σ. 371-393.

202. Nicolescu, Costion, *Ο Θεολόγος εν πόλει. Ο πατήρ Στανιλοάε και ο χώρος της πολιτικής* (Teologul în cetate. Părintele Stăniloae și aria politicii), έκδ. Christiana, Βουκουρέστι, 2003, 128 σ.
203. Codrescu, Răzvan, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε*, στο *Το βιβλίο των διορθώσεων: μια χριστιανική προοπτική περί της πολιτικής* (Dumitru Stăniloae în "Cartea îndreptărilor: O Perspectiva creștină asupra politicului"), έκδ. Christiana, Βουκουρέστι, 2004, σ. 108-109, 112-113, 124, 150, 166.
204. Crihană Dascălu, Sorina, *Εκατονταετηρίδα "Δημήτριος Στανιλοάε"* (Centenar Dumitru Stăniloae), στο *Επτά χρόνια μεταξύ εκτυπωτών* (Șapte ani printre tipografi), Perpessicius, Βουκουρέστι, 2004, σ. 200-204.
205. Cristescu, Vasile, *Ανθρωπολογία και χριστολογική βάση της στο Wolfhart Pannenberg και Δημήτριο Στανιλοάε* (Antropologia și fundamentarea ei hristologică la Wolfhart Pannenberg și Dumitru Stăniloae), Tehnopres, Iași, 2004, 442 σ.
206. Popa, Virginia, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε. Βιο-βιβλιογραφία* (Părintele Dumitru Stăniloae. Bio Bibliografie), έκδ. Trinitas, Iași, 2004, 526 σ.
207. Matei E., *The Practice of Community in Social Trinitarianism: A Theological Evaluation with Reference to Dumitru Stăniloae and Jürgen Moltmann*, διδ. διατριβή, Fuller Theological Seminary, 2004.
208. Schwarz, Hanz, *Theology in a Global Context: The Last Two Hundred Years*, έκδ. Eerdmans Books for young Readers, 2005, σ. 459.
209. Ford, David Muers, Rachel, *The Modern Theologians: an Introduction to Christian Theology Since 1918*, έκδ. Blackwell, 2005, 585 σ.
210. Turcescu, Lucian, *"Dumitru Stăniloae"*, one analytic chapter and one chapter of translations, στο *The Teachings of Modern Christianity on Law, Politics and Human Nature*, 2 τ., έκδ. του. John White, Jr. και του Frank Alexander, Columbia Univ. Press, Νέα Υόρκη, 2005, 1: 685-711, 2: 537-558.
211. ***, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε (1903-1993). Ρουμανική θεολογία σε ευρωπαϊκή διάσταση* (Dumitru Stăniloae, 1903-1993. Teologie românească de dimensiune europeană), έκδ. Academiei Evanghelice Transilvania, Σιμπίου, 2007, 298 σ.
212. S.E. Christoph Klein, *Πρόλογος* (Geleitwort), σ. 11-18.

213. Δανιήλ, Πατριάρχη, *Θεολογία - Η επιστήμη της σωτηρίας και της αιωνίου ζωής κατά τον πατέρα Στανιλοάε* (Teologia - știința mântuirii și a vieții veșnice în gândirea Părintelui Stăniloae), σ. 18-27.
214. Laurențiu Streza, Αρχιεπισκόπου, *Στοιχεία λειτουργικής θεολογίας κατά τον πατέρα Δ. Στανιλοάε* (Elemente de teologie liturgică în gândirea părintelui Dumitru Stăniloae), σ. 28-38.
215. Teodosie, Αρχιεπισκόπου, *Η θεολογία του πατρός Στανιλοάε οδηγεί στην κοινωνία* (Teologia Părintelui Stăniloae conduce la comuniune), σ. 39-43.
216. Ioachim Băcăuanul, του επισκόπου, *Ο πατήρ Στανιλοάε – ο αναντικατάστατος θεολόγος* (Părintele Stăniloae, teolog insubstituibil), σ. 44-49.
217. Anghelescu, Gheorghe F., *Η βιο-βιβλιογραφία του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε. Σημαντικές αναφορές στη ρουμανική πνευματικότητα του 20ου αιώνα* (Bio-bibliografia Părintelui Dumitru Stăniloae. Repere semnificative în spiritualitatea românească a secolului XX), σ. 50-63.
218. Popescu, Dumitru, *Βίος και έργο του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Viața și opera părintelui Dumitru Stăniloae), σ. 64-74.
219. Turcescu, Lucian, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε 1903 - 1993* (Dumitru Stăniloae) (1903 - 1993), σ. 75-105.
220. Săsăujan, Mihai, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε - Βιογραφικά αποσπάσματα από το Σιμπίου* (Părintele Dumitru Stăniloae - Fragmente sibiene biografice), σ. 106 -124.
221. Bartoș, Emil, *Η αποκατάσταση του ανθρώπου εν Χριστώ και εν Εκκλησία κατά τον θεολόγο Δημήτριο Στανιλοάε* (Restaurarea omului în Cristos și Biserică în viziunea teologului Dumitru Stăniloae), σ. 125 – 137.
222. Moșoiu, Nicolae, *Τρεις θεολογικές συνθέσεις στη σύγχρονη Ορθοδοξία και η συγχρονικότητά τους* (Trei sinteze teologice în Ortodoxia contemporană și modernitatea lor), σ. 138-161.
223. Munteanu, Daniel, *Πραγματικότητα και σημασία της Αγίας Τριάδος στη θεολογία του π. Δ. Στανιλοάε* (Realitatea și însemnătatea Sfintei Treimi în teologia pr. D. Stăniloae), σ. 162-187.
224. Oancea, Dorin, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε - ένας φιλόσοφος της θρησκείας. Το αόριστο όν της αγιοσύνης και του κόσμου* (Dumitru Stăniloae - filosof al religiei. Ființarea nedefinită a sacrului și a lumii), σ. 188-206.
225. Καραϊσαρίδη, Κωνσταντίνου, *Λειτουργικές αναφορές στο έργο του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Referințe liturgice în opera Părintelui Dumitru Stăniloae), σ. 207-231.

226. Bielawski, Maciej, *Η φιλοκαλική όψη περί του κόσμου στη θεολογία του Δημητρίου Στανιλοάε* (Viziunea filocalică asupra lumii în teologia lui Dumitru Stăniloae), σ. 232-239.
227. Drăgulin, Gheorghe I., *Οι απασχολήσεις του π. ακαδ. Δημητρίου Στανιλοάε περί της θεολογίας, μετάφρασης και ημερομηνίας έκδοσης των αρεοπαγιτών τόμων* (Preocupările pr. acad. Dumitru Stăniloae pentru teologie, traducerea și data apariției tratatelor areopagitice), σ. 240-250.
228. Henkel, Jürgen, *Η θεολογία κατά την Παράδοση των Πατέρων της Εκκλησίας: η δογματική και θεολογική μέθοδος του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Teologia conform tradiției Părinților Bisericii: dogmatica și metoda teologică a Părintelui Dumitru Stăniloae), σ. 251-258.
229. Mănăstireanu, Dănuț, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε στη σύγχρονη θεολογία* (Pr. Dumitru Stăniloae în teologia contemporană), σ. 259-271.
230. Vasile Ciobanu, *Η δυναμική των αγίων μυστηρίων. Η έννοια των Μυστηρίων στην Ορθόδοξη Θεολογία κατά το έργο του π. καθ. Δημητρίου Στανιλοάε (1903 -1993)* (Dinamica Sfintelor Taine. Sensul mistic în teologia ortodoxă exemplificat în opera pr. Prof. dr. Dumitru Stăniloae <1903-1993>), έκδ. Arhiepiscopia Romano-Catolică (ARCB), Βουκουρέστι, 2007, 424 σ.
231. Ștefan Lucian Toma, *Παράδοση και επικαιρότητα στο έργο του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Tradiție și actualitate la pr. Dumitru Stăniloae), έκδ. Agnos, Σιμπίου, 2008, 296 σ.
232. Pr. Daniel Oprescu, *Ο διάλογος μεταξύ Ορθοδοξίας και Καθολικισμού κατά τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (Dialogul catolicism - ortodoxie în viziunea teologică a Părintelui Dumitru Stăniloae), Ars Docendi - Εκδοτικός Οίκος του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου, 2008, 168 σ.

β. Μελέτες, άρθρα, σχόλια σε περιοδικά.

1. Neaga, N., Π. Δ. Στανιλοάε, *Η ζωή και η δράση του πατριάρχη Ιεροσολύμων Δοσιθέου* (Viața și activitatea patriarhului Dosoftei al Ierusalimului), στο "RT", 19 (1929), τευχ. 11, σ. 352.
2. Scriban, Αρχιμ., Χρήστου Ανδρούτσου, *Δογματική της Ορθοδόξου Ανατολικής Εκκλησίας* μετάφραση του Δημητρίου Στανιλοάε, Σιμπίου, 1930, έκδ. Arhiecezană, στο BOR, 48 (1930), τευχ. 6, σ. 608-605.

3. Scriban, Αρχιμ., *Ο καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε, Ο καθολικισμός, μετά τον πόλεμο* (Prof. dr. Dumitru Stăniloae, "Catolicismul de după război"), Σιμπίου, 1933, 202 σ., στο "BOR", 51 (1933), τευχ. 3-4, σ. 190-191.
4. Simedrea, Tit: Δ. Στανιλοάε, *Το ζήτημα της πνευματικής ποιμαντικής* (D. Stăniloae, Problema păstoririi sufletești), στο "TR", 82 (1934), τευχ. 3, στο "BOR", 52 (1934), τευχ. 1-2, σ. 119.
5. Simedrea, Tit: Δ. Στανιλοάε, *Ένας Μεγάλος Ιδρυτής: ο Emanoil Gojdu* (D. Stăniloae, "Un mare ctitor român: Emanoil Gojdu"), στο "TR", 82 (1934), τευχ. 6, στο "BOR", 52 (1934), τευχ. 3-4, σ. 251-252.
6. Ilie, I., *Μάταια: το οργανικό καταστατικό είναι του Andrei Șaguna* (στο În zadar: statutul organic e șagunian...), στο "RT", 24 (1934), τευχ. 7-8, σ. 275-276.
7. Racoveanu, G., *Ο εθνικισμός από ηθική άποψη* (Naționalismul sub aspect moral), στο "Predania", 1 (1937), τευχ. 12-13, σ. 26-27.
8. Moiesescu, Gh. I., *Στανιλοάε Δ., Για το σύγχρονο Χριστιανό* (Stăniloae D., "Pentru un creștin cotidian"), στο "TR", 85 (1937), τευχ. 5, στο "BOR", 52 (1934), τευχ. 3-4, σ. 227-228.
9. Niță, Mihai, *Η Οικουμενική Σύνοδος και περισσότερα...* (Sinodul ecumenic și altceva...), στο "Sfarmă Piatră", 4 (1938), τευχ. 113, σ. 5.
10. Crainic, Nichifor: *Δημητρίου Στανιλοάε, Η ζωή και διδασκαλία του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά* (Dumitru Stăniloae, Viața și învățătura Sf. Grigorie Palama), έκδ. Arhidiecezană, Σιμπίου, 1938, στο "G", 17 (1938), τευχ. 2, σ. 110-111.
11. Bezdechi, Ștefan: *Δημητρίου Στανιλοάε, Η ζωή και διδασκαλία του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά (με τρεις τόμους)* (Prof. Dr. D. Stăniloae, Viața și învățătura Sf. Grigorie Palama <cu Trei tratate>), έκδ. Arhidiecezană, Σιμπίου, 1938, 250 σ., στο "RT", 28 (1938), τευχ. 3, σ. 124-126.
12. Felea, Il.V.: *Δημητρίου Στανιλοάε, Η ζωή και διδασκαλία του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά (σε τρεις τόμους)* (Prof. Dr. D. Stăniloae, Viața și învățătura Sf. Grigorie Palama <cu Trei tratate>), Σιμπίου, 1938, στο "Viața ilustrată", 5 (1938), τευχ. 4, σ. 21.
13. Dobra, Ștefan, *Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, (Η ζωή και η διδασκαλία του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά)* (Sfântul Grigorie Palama (Viața și învățătura Sf. Grigorie Palama)), στο "Fântâna darurilor", 10 (1938), τευχ. 4, σ. 198-201.

14. Savin, Ioan G., *Βιβλία και περιοδικά - Η ζωή και διδασκαλία του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά* (Cărți și reviste: Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama), στο "Viitorul", 26 (1938), τευχ. 7, σ. 8.
15. Mihai, Niță, *Επιστήμη, προσευχή και το φως του Θαβώρ (Η ζωή και η διδασκαλία του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά)* (Știință, rugăciune și lumina taborică - Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama), έκδ. Arhidiecezană, Σιμπίου, 1938), στο "G", 17 (1938), τευχ. 7, σ. 385-387, τευχ. 8, σ. 434-437.
16. Marcu, Grigorie T., *Ο Δ. Στανιλοάε περί του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά ή το Φως από την Ανατολή έρχεται* (D. Stăniloae despre Sf. Grigorie Palama sau Lumina vine de la Răsărit), στο "TR", 86 (1938), τευχ. 17, σ. 2-3.
17. Ionescu, Mariana, *Ζωή και διδασκαλία του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά* (Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama), στο "Porunca vremii", 7 (1938), τευχ. 103, σ. 2.
18. Maieu, Gr. T, *Ορθοδοξία και ρουμανικότητα* (Ortodoxie și Româanism), στο "TR", LXXXVII (1939), τευχ. 20, σ. 1-2.
19. Popa, Grigorie, *Ορθοδοξία και ρουμανικότητα* (Ortodoxie și Româanism), στο "Sfarmă Piatră", 1939, τευχ. 4, σ. 4.
20. Mihai, Nilă: Δ. Στανιλοάε, *Ορθοδοξία και ρουμανικότητα* (Dumitru Stăniloae, Ortodoxie și Româanism), έκδ. Arhidiecezană, Σιμπίου, 1939, 396 σ., στο "Z", 18 (1939), τευχ. 6, σ. 337-340.
21. Vasilescu, Emilian: Δ. Στανιλοάε, *Ορθοδοξία και ρουμανικότητα* (Dumitru Stăniloae, Ortodoxie și româanism), έκδ. Arhidiecezană, Σιμπίου, 1939, 369 σ., στο "TV", 7 (1938-1939), σ. 442-426.
22. Moisescu, Gh. L.: *Δημητρίου Στανιλοάε, Η Ρουμανική Ορθόδοξη Θεολογική Ακαδημία "Andrei Șaguna" από το Σιμπίου* (Dumitru Stăniloae, Academia teologică "Andreiană" ortodoxă Română din Sibiu), Anuarul 15 (1938-1939), έκδ. Arhidiecezană, Σιμπίου, 1939, 226 σ., στο "BOR", 57 (1939), τευχ. 7-8, σ. 454-455.
23. Papilian, Victor, *Συναξάριο. Ο πατήρ Στανιλοάε* (Sinaxar. Părintele Stăniloae), στο "Z", 21 (1942), τευχ. 4, σ. 181-183.
24. Popa, Grigore, *Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Τρανσυλβανίας. Η ομιλία του π. καθ. Δ. Στανιλοάε, πρύτανι της Θεολογικής Ακαδημίας* (Biserica Ortodoxă a Transilvaniei. Conferință a profesorului Dumitru Stăniloae, rectorul Academiei Teologice), στο "Țara", III (1943), τευχ. 576, σ. 2.

25. Συντακτική Ομάδα, *Ένα μνημειώδες έργο. Η επετηρίδα της Θεολογικής Σχολής του Σιμπίου* (O lucrare monumentală: Anuarul facultății de teologie din Sibiu), στο "Țara", 3 (1943), τευχ. 729, σ. 2.
26. Συντακτική Ομάδα, *Ο Ιησούς Χριστός ή αποκατάσταση του ανθρώπου* (Iisus Hristos sau restaurarea omului), στο "Țara", 3 (1943), τευχ. 671, σ. 2 (ανώνυμο).
27. Crainic, Nichifor, *Περί του Ιησού Χριστού. Δ. Στανιλοάε, ο Ιησούς Χριστός ή αποκατάσταση του ανθρώπου* (Despre Iisus Hristos. D. Stăniloae, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*), Σιμπίου, 1943, 406 σ., στο "Z", 22 (1943), τευχ. 8, σ. 487-488.
28. Vasilescu, Emilian, *Ο Ιησούς Χριστός ή αποκατάσταση του ανθρώπου* (Iisus Hristos sau restaurarea omului), Σιμπίου, 1943, σ. 406, Θεολογική σειρά, τευχ. 24, στην "RT", 34 (1944), τευχ. 2, σ. 139-142.
29. Rezuș, P., *Πρωτ. Σταυρ. Δημήτριος Στανιλοάε*, στο "AB", 1 (1944), τευχ. 1-2, σ. 66-69.
30. Dăscălescu, Romeo, *Ο πατήρ μας. Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε* (Tatăl nostru. Părintele D. Stăniloae), στο "Z", 22 (1944), τευχ. 2, σ. 83-84.
31. Manolache, Teodor N., Δ., *Η Εκκλησία της Σοβιετικής Ένωσης* (Stăniloae D., Biserica în Uniunea Sovietică), στο "TR", 93 (1945), τευχ. 24-25, σ. 1-3, στο "BOR", 63 (1945), τευχ. 7-8, σ. 389-390.
32. Marcu, T Grigorie, *Φιλοκαλία* (Filocalia), τ. α', έκδ. Arhidiecezană, Σιμπίου, 1946, σ. XXII 408, στο "RT", 36 (1946), τευχ. 1-2, σ. 144-147.
33. Marcu, T. Grigorie, *Φιλοκαλία* (Filocalia), τ. β', έκδ. Arhidiecezană, Σιμπίου, 1947, σ. XX 288, στο "RT", 37 (1947), τευχ. 5-6, σ. 254.
34. Συντακτική Ομάδα, *Το πρυτανείο* (Rectoratul), στο "AATA", 13 (1946 1947), (V), σ. 88 (ανώνυμο).
35. Συντακτική Ομάδα, *Τιμητικά βραβεία στον πατριάρχη Ιουστινιανό εκ μέρους του διδακτικού προσωπικού της Θεολογικής Σχολής Βουκουρεστίου. Απόφαση αριθ. 115/1950* (Distincțiuni onorifice acordate de ÎPS Patriarh Justinian corpului didactic al Institutului Teologic din București. Decizia No. 115/1950), στο "BOR", 68 (1950), τευχ. 2, σ. 157-158.
36. Δημητρίου, ιερέα, *"Ο Ρουμανικός Τηλέγραφος" - Αφιέρωμα του Αρχιεπισκόπου Nicolae Bălan, μητροπολίτου Τρανσυλβανίας* (Telegraful Român - Omagiu IPS Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului (1905-1955)), στο "MO", 8 (1956), τευχ. 8 - 9, σ. 571-585.

37. Bulat, T. G., Ciurea. I., *75 χρόνια από την ίδρυση της Θεολογικής Σχολής Βουκουρεστίου. Συνεισφορές στην ιστορία της Θεολογικής Σχολής και του Θεολογικού Ινστιτούτου Βουκουρεστίου* (75 de ani de la întemeierea Facultății de Teologie din București. Contribuții la istoricul Facultății de Teologie și Institutului Teologic Universitar din București), στο "BOR", 75 (1957), τευχ. 11-12, σ. 1070 - 1251.
38. Scrima, Andrei, *L'avènement philocalique dans l'Orthodoxie roumaine*, στο "Istina", (1958), τευχ. 3, σ. 295-328 (υπογεγραμμένο: "Un Moine de l'Église de Orthodoxe Roumaine").
39. Popan, F., *Le caractère Occidental de la théologie roumaine d'aujourd'hui*, στο "Ostkirchliche Studien", (1959), σ. 169 -183.
40. Braniște, Ene, *Η δραστηριότητα της Εκκλησίας της Ρουμανίας στις δια-χριστιανικές συνεδριάσεις. Η επίσκεψη του π. καθ. Δ. Στανιλοάε και του Ene Braniște στην Αγγλικανική Εκκλησία* (Activitatea BOR în cadrul întâlnirilor intercreștine. Vizitarea Bisericii Anglicane de către preoții profesori D. Stăniloae și Ene Braniște), στο "BOR", 87 (1969), τευχ. 1-2, σ. 139-144.
41. Sîrbu, Corneliu, *Η επίσκεψη του Αγγλικανού θεολόγου AM Allchin του Πανεπιστημίου Οξφόρδης στο Σιμπίου* (Vizita teologului anglican AM Allchin de la Oxford la Sibiu), στο "MA", 15 (1969), τευχ. 9-10. σ. 773-776.
42. Nicolaescu, N., *Οι ομιλίες του π. καθ. Δ. Στανιλοάε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία Γερμανίας* (Conferințele ținute de Pr. Prof. D. Stăniloae în RF a Germaniei), στο "BOR", 87 (1969), τευχ. 11-12, σ. 1120-1121.
43. Antonie, Plămădeală, Μητροπολίτου, *Some Lines on Professor Stăniloae's Theology*, στο "The Altar Almanach", 1970, σ. 24-29.
44. Georgescu, I.V. : *Ο Δημήτριος Στανιλοάε, Μερικά χαρακτηριστικά της Ορθοδοξίας* (Câteva trăsături caracteristice ale Ortodoxiei), στο "MO", 22 (1970), τευχ. 5-8, σ. 730-742, στο "MB", 22 (1972), τευχ. 4-6, σ. 294-297.
45. Bria, Ion, *A Look at Contemporary Romanian Dogmatic theology*, στο "Sobornost", 6 (1972), τευχ. 5, σ. 330-336.
46. Voronov, Livery, *Unity and Diversity in Orthodox Tradition. A Response*, στο "Greek Orthodox Theological Review", 17 (1972), τευχ. 1, σ. 37-40.

47. Συντακτική Ομάδα: *Unity and Diversity in Orthodox Tradition. A Response*, στο "Ο", 25 (1973), τευχ. 1, σ. 5-17, στο "ROC", 3 (1973), τευχ. 3, σ. 72-73.
48. Συντακτική Ομάδα, *Romanian Theological Professors Abroad*, στο "ROC", 3 (1973), τευχ. 3, σ. 55-59.
49. Συντακτική Ομάδα, *Theological Education Anniversaries. The Seventieth Anniversary of Prof. D. Stăniloae*, στο "ROC", III (1973), τευχ. 4, σ. 81-87.
50. Τ.Μ., *Επισκέπτες: Ο Καθηγητής Olivier Clement, και ο πατήρ Καθ. Δ. Στανιλοάε σε επίσκεψη στην Αρχιεπισκοπή του Ιασίου* (Oaspeți: Profesorul Olivier Clément și P.C. Prof. D. Stăniloae în vizită în Arhiepiscopia Iașilor), στο "MMS", 50 (1974), τευχ. 5-6, σ. 501.
51. Συντακτική Ομάδα, *Les conférences du Rev. P. Prof. honoraire Dr. D. Stăniloae en Allemagne Fédérale*, στο "ROC", 4 (1974), σ. 124.
52. Συντακτική Ομάδα, *Les conférences du Rev. P. Prof. honoraire Dr. D. Stăniloae en France*, στο "ROC", 4 (1974), σ. 124-125.
53. Συντακτική Ομάδα, *Relations with the Protestant Churches. Conferences in Sweden*, στο "ROC", 5 (1975), τευχ. 4, σ. 106.
54. Συντακτική Ομάδα, Π. Καθ. Δ. Στανιλοάε *Doctor Honoris Causa της Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης* (Părintele Prof. D. Stăniloae Doctor Honoris Causa al Facultății de Teologie din Tesalonic), στο "ΜΑ", 21 (1976), τευχ. 4-6, σ. 376-377.
55. Συντακτική Ομάδα, *Le R. P. Prof. D. Stăniloae – Docteur Honoris Causa de la Faculté de Theologie de l'Université de Salonique*, στο "ROC", 6 (1976), τευχ. 2-3, σ. 66.
56. Συντακτική Ομάδα, *Professeurs roumains à l'Etranger. Le XVIIème Séminaire pour le Présentation du culte orthodoxe à Bossey*, στο "ROC", 6 (1976), όχι. 2-3, σ. 115-116.
57. Συντακτική Ομάδα, *Το β' Συνέδριο Ορθοδόξων Καθηγητών Θεολογίας, Αθήνα - Ελλάδα, 19-29 Αυγούστου 1976* (Al II-lea Congres al profesorilor ortodocși de teologie <Atena-Grecia, 19-29 Aug. 1976), στο "ΜΑ", 21 (1976), τευχ. 7-9, σ. 662-671.
58. Συντακτική Ομάδα, *Βράβευση του τίτλου Doctor Honoris Causa της Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης στον Καθ. Δ. Στανιλοάε* (Decernarea titlului de Doctor Honoris causa al Facultății din Salonic PC Pr. Prof. D. Stăniloae), στο "TV", 28 (1976), τευχ. 7-10, σ. 733-734.

59. Συντακτική Ομάδα, *Συνέδριο Θεολογίας*, Αθήνα, 1976 (Congres teologic, Atena, 1976), στο "TR", 124 (1976), τευχ. 45-46, σ. 3, 4.
60. Συντακτική Ομάδα, *La conférence du R.P. Professeur D. Stăniloae à l'Institut Théologique Protestant Unique de Cluj-Napoca*, στο "ROC", 6 (1976), τευχ. 2-3, σ. 92.
61. Συντακτική Ομάδα, *Congrès des facultés de Théologie Orthodoxe*, στο "ROC", 6 (1976), τευχ. 2-3, σ. 65-66.
62. Vasile, ιερέα, *Άρτος για την ψυχή. Το καλό νέο (Η Φιλοκαλία, τ. Ε)* (Părintele Vasile, Pâine pentru suflet. Veste Bună, <Filocalia, vol. V>), στο "TR", 124 (1976), τευχ. 37-38, σ. 1, 4.
63. Συντακτική Ομάδα, ("*Philocalie*") *Traduction de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae (vol. 5, 6, 7)*, στο "ROC", 7 (1977), τευχ. 4, σ. 72-73.
64. Συντακτική Ομάδα, *La philocalie: Rayonner la beauté de Dieu*, στο "Service Orthodoxe de Presse", 1977, τευχ. 18, σ. 11-13.
65. Συντακτική Ομάδα, *Participation des délégués de l'Église Orthodoxe Roumaine à l'Assemblée Générale de la Fraternité Orthodoxe de l'Europe Occidentale à Amiens, France*, στο "ROC", 7 (1977), τευχ. 4, σ. 9.
66. Συντακτική Ομάδα, *Nouveaux docteurs en théologie – Pr. Chargé de cours Dumitru Gh. Radu*, στο "ROC", 7 (1977), τευχ. 4, σ. 63.
67. Ciobotea, Dan Ilie, *La Théologie roumaine contemporaine*, στο "Service Orthodoxe de Press et d'Information", 27 (1978), σ. 9-11.
68. Συντακτική Ομάδα, *Quelques textes du père Stăniloae traduits en français*, στο "Service Orthodoxe de Press et d'Information", 1978, τευχ. 27, σ. 11.
69. Συντακτική Ομάδα, *Ρουμανικές παρουσίες στο εξωτερικό (Prezențe românești peste hotare)*, στο "Ο", 30 (1978), τευχ. 1- 2, σ. 411.
70. Popescu, I., Glăjar, I., Șebu, Σ., *Η 31η Διεθνής Θεολογική Συνεδρίαση, Σιμπίου, 18 και 19 Μαΐου 1978 (Cea de a XXXI a Conferință teologică interconfesională, Sibiu 18 și 19 mai 1978)*, στο "ΜΑ", 23 (1978), τευχ. 4-6, σ. 337-352.
71. Bria, Ioan, *Αφιέρωμα στον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε κατά την επέτειο των 75 χρόνων (Omăgiu Părintelui Prof. Dumitru Stăniloae la aniversarea a 75 de ani de viață)*, στο "Ο", 30 (1978), τευχ. 4, σ. 638-647.
72. Beju, Ioan, *Οι σύντακτες του "Ρουμανικού Τηλεγράφου" (Redactorii "Telegrafului Român")*, στο "TR", 126 (1978), τευχ. 1-4, σ. 11-12.

73. Ciobotea, Dan Ilie, *Το Γ' Ορθόδοξο Συνέδριο Δυτικής Ευρώπης* (Al treilea Congres Ortodox al Europei Occidentale), στο "Ο", 30 (1978), τευχ. 3, σ. 570-575.
74. Συντακτική Ομάδα, *Νέες Εκδόσεις. Η Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία για τα Θεολογικά Ινστιτούτα / ο Δημήτριος Στανιλοάε* (Noutăți editoriale. Teologia Dogmatică Ortodoxă pentru Institutele Teologice / Dumitru Stăniloae), στο "TR", 126 (1978), τευχ. 41-42, σ. 4.
75. Streza, N., *Δημητρίου Στανιλοάε, Φιλοκαλία* (Dumitru Stăniloae, Filocalia), τ. 6, έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1977, στο "ΜΑ", 23 (1978), τευχ. 4-6, σ. 400-402.
76. L. M., *Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία* (Teologia Dogmatică Ortodoxă), στο "GB", τ. 1, 37 (1978), τευχ. 9-12, σ. 1175-1178. τ. 2, 38 (1979), τευχ. 5- 6, σ. 631- 636. τ. 3, 38 (1979), τευχ. 7-8, σ. 889 - 895.
77. Buzescu, Nicolae: *Ο πατήρ καθ. Δ. Στανιλοάε, Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία, τόμ. 1, 2, 3* (Pr. Prof. dr. Dumitru Stăniloae, Teologia Dogmatică Ortodoxă, τομ. I, II, III), IBMBOR, Βουκουρέστι, 1978, στο "ROC", 19 (1979), τευχ. 1, σ. 44-48. Στο "BOR", 97 (1979), τευχ. 3-4, σ. 596-607.
78. Συντακτική Ομάδα, *Φιλοκαλία* (Filocalia), τ. 7, στο "TR", 129 (1879), τευχ. 13-14, σ. 4.
79. Radu, Dumitru: *Π. Καθ. Δ. Στανιλοάε, Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία, τόμ. 1-3* (Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Teologia Dogmatică Ortodoxă), vol. I -III, έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1978, στο "ROC", 19 (1979), τευχ. 1, σ. 44-48.
80. Chilea, Sebastian, *Φιλοκαλία* (Filocalia), τ. 5-7, έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1977, στο "Ο", 31 (1979), τευχ. 2, σ. 434 - 440.
81. Chilea, Sebastian, *Φιλοκαλία* (Filocalia), τ. 8, έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1979, 646 σ., στο "Ο", 31 (1979), τευχ. 3-4, σ. 616-623.
82. George, Popa, *Ένας φίλος της χώρας μας, ο Wilhelm Nyssen* (Un prieten al țării noastre, Wilhelm Nyssen), αναθεώρηση του W. Nyssen, *Η γη τραγούσα σε εικόνες. Οι Τοιχογραφίες των Μοναστηρίων της Μολδαβίας* (Pământ cântând în imagini. Frescele exterioare ale mănăstirilor din Moldova), έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1978, στο "Cronica", 14 (1979), τευχ. 38, σ. 10.

83. Juhász, Istvan, *Dumitru Stăniloae's Ecumenical Studies as an Aspect of the Orthodox-Protestant Dialogue*, στο "Journal of Ecumenical Studies", 16 (1979), τευχ. 4, σ. 747-764.
84. Bria, Ion, *Hommage au Père D. Stăniloae à l'occasion de son soixante-quinzième anniversaire*, στο "Contacts", 31 (1979), τευχ. 105, σ. 64 -74.
85. Συντακτική Ομάδα, *Fr. Prof. D. Stăniloae Lectured in Greece*, στο "ROC", 13 (1980), τευχ. 2, σ. 62.
86. Bria, Ion, *Pour situer la Théologie du Père Stăniloae*, στο "Revue de Théologie et de Philosophie", 112 (1980), τευχ. 2, σ. 133-137.
87. Συντακτική Ομάδα, *Prize Awarded to Fr. Prof. D. Stăniloae by the Evangelical Faculty of Theology In Tübingen*, στο "ROC", 10 (1980), τευχ. 4, σ. 42-44.
88. Συντακτική Ομάδα, *Weise in seiner Kirche Prof. D. Stăniloae inhalt den Leopold-Lucas Preis*, στο "Südwest Presse", Tübingen, 1980, σ. 3.
89. Manolache, A., *Ένας προτεστάντης ποιμένας περί της θεολογικής σκέψεως του Πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Un pastor protestant despre gândirea teologică a părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Ο", 32 (1980), τευχ. 3, σ. 569 - 572.
90. Συντακτική Ομάδα, *Ρουμάνος Θεολόγος βραβεύτηκε στην Ευαγγελική Σχολή Θεολογίας στο Tübingen* (Teolog român premiat la Facultatea Evanghelică de Teologie din Tübingen), στο "BOR", 98 (1980), τευχ. 9-10, σ. 1106-1107.
91. Bria, Ion, *Η εμπειρία του κόσμου στη σύγχρονη Ορθόδοξη θεολογία. Η συμβολή του Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε* (Experiența lumii în teologia ortodoxă actuală. Contribuția Pr. Prof. Dumitru Stăniloae), στο "BOR", 98 (1980), τευχ. 9-10, σ. 1007 - 1010.
92. Neeser, Daniel, *Le monde, don de Dieu, réponse de l'homme; aspects de la pensée du Père D. Stăniloae*, στο "Revue de Theologie et de Philosophie", 1980, τευχ. 112, σ. 138-150.
93. Chilea, Sebastian, *Φιλοκαλία* (Filocalia), τ. 9, Βουκουρέστι, έκδ. IBMBOR, 1980, "Ο", 32 (1980), τευχ. 4, σ. 626-633.
94. Javaux: *Dumitru Stăniloae, Dieu est amour*, Geneve, Labor et Fides, 1980, 122 σ., στο "Nouvelle Revue Theologique", 1980, τευχ. 6, σ. 921.
95. Meyendorff, John, *Foreword, Dumitru Stăniloae, Theology and the Church*, St. Vladimir's Seminary Press, Νέα Υόρκη, 1980, σ. 7-9.

96. Συντακτική Ομάδα: Dumitru Stăniloae, *Dieu est amour*, Geneve, Labor et Fides, 1980, 122 σ., στο "ROC", 11 (1981), τευχ. 3, σ. 76-77.
97. Συντακτική Ομάδα: Dumitru Stăniloae, *Theology and the Church*, Νέα Υόρκη, St. Vladimir's Seminary Press, 1980, 240 σ., στο "ROC", 11 (1981), τευχ. 3, σ. 77-78.
98. Ciobotea, Dan Ilie, *Une dogmatique pour l'homme d'aujourd'hui*, στο "Irenikon", 54 (1981), σ. 472-484. Και στα ρουμανικά, *Μια δογματική για το σύγχρονο άνθρωπο* (O dogmatică pentru omul de azi), στο "TV", 38 (1986), τευχ. 6, σ. 98-104.
99. Green, W.B.: Dumitru Stăniloae, *Theology and the Church....* στο "Anglican Theological Review", 63 (1981), τευχ. 4, σ. 361-362.
100. Žužek, R.: Dumitru Stăniloae, *Theology and the Church*, ..., 1980, στο "Orientalia Christiana Periodica", 47 (1981), τευχ. 1, σ. 287-291.
101. Συντακτική Ομάδα, *Prière de Jesus et expérience du Saint Esprit*, Παρίσι, 1981, 136 σ., (coll. Théophanie), στο "ROC", 11 (1981), τευχ. 3, σ. 78-79.
102. V. R., *Prière de Jesus et expérience du Saint Esprit*, Παρίσι, 1981, 136 σ., (coll. Théophanie), στο "Nouvelle Revue Theologique", 1981, τευχ. 4, σ. 632.
103. Žužek, R.: Dumitru Stăniloae, *Prière de Jesus et expérience du Saint Esprit*,..., 1981, στο "Orientalia Christiana Periodica", 47 (1981), τευχ. 2, σ. 521.
104. Neeser, Daniel, *The World: Gift of God and Scene of Humanity Response. Aspects of the Thought of Father Dumitru Stăniloae*, στο "The Ecumenical Review", 33 (1981), σ. 272-282.
105. Συντακτική Ομάδα, *Decoration Granted to Prof. D. Stăniloae by the Anglican Church*, στο "ROC", 11 (1981), τευχ. 4, σ. 81.
106. Găncăanu, Ștefan, *Ένας νέος διδάκτωρ Θεολογίας: Dan Ilie Ciobotea* (Un nou doctor în teologie: Dan Ilie Ciobotea), στο "TV", 33 (1981), τευχ. 1 - 2, σ. 78-84.
107. Bria, Ion, *The Creative Vision of D. Stăniloae. An introduction to His Theological Thought*, στο "The Ecumenical Review", 33 (1981), τευχ. 1, σ. 53-59.
108. Ionescu-Berechet, Maria, Π. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε, *"Doctor honoris Causa" του Ινστιτούτου Saint Serge Παρισίου* (Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, "Doctor honoris causa" al Institutului teologic ortodox Saint

- Serge de Paris), στο "Ο", 33 (1981), τευχ. 3, σ. 486-488. Και στο "ROC", 11 (1981), τευχ. 2, σ. 18.
109. Συντακτική Ομάδα, *Séminaire théologique sur le thème L'importance et l'actualité du II-ème Synode Œcuménique pour le monde chrétien contemporain*, στο "ROC", 11 (1981), τευχ. 2, σ. 63.
 110. Clément, Olivier, *Allocution* στο *Le père Dumitru Stăniloae, Docteur Honoris Causa de l'Institut Saint Serge*, στο "Service Orthodoxe de Presse", 1981, τευχ. 59, σ. 18-23.
 111. Αρθρογράφος, *Τιμώντας ένα Ρουμάνο θεολόγο* (Cinstirea unui teolog român), στο "MB", 31 (1981), τευχ. 10-12, σ. 742-743.
 112. Suttner, Ernst C, *Zur ekklesiologischen Bewertung der Autokephalie in der Rumänischen Orthodoxie*, στο "Ostkirchlichen Studien", 30 (1981), τευχ. 3, σ. 255-282.
 113. Ομάδα σύνθεσης, *Η βράβευση του Π. Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε με το τίτλο "Δ. Leopold Lukas"* (Acordarea premiului "Dr. Leopold Lukas" Părintelui Prof. Dumitru Stăniloae), στο "TR", 129 (1981), τευχ. 9-10, σ. 4.
 114. Συντακτική Ομάδα, *Π. καθ. Δημήτριος Στανιλοάε - Doctor Honoris Causa του Θεολογικού Ινστιτούτου Παρισίου, Saint Serge* (Preot Prof. Dumitru Stăniloae Doctor Honoris Causa al Institutului Teologic Ortodox "Saint Serge" din Paris), στο "TR", 129 (1981), τευχ. 37-38, σ. 4.
 115. Pimen, Zainea, Αρχιμ., *Ορθόδοξη Ηθική Θεολογία*, γ' τ., *Η Ορθόδοξη Πνευματικότητα* (Teologia morală ortodoxă, vol. III, Spiritualitatea ortodoxă), Βουκουρέστι, 1981, 319 σ., στο "MMS", 57 (1981), τευχ. 10-12, σ. 792-795. Και στο "Journal of Ecumenical Studies", 20 (1983), τευχ. 4, σ. 680-681.
 116. Juhász, I., *Theology and the Church*, St. Vladimir's Seminary Press, 1980, στο "Journal of Ecumenical Studies", 19 (1982), σ. 805-806.
 117. Chilea, Sebastian, *Φιλοκαλία* (Filocalia), τ. 10, στο "Ο", 3 (1982), τευχ. 3, σ. 470-473.
 118. Radu, Dumitru, *Π. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε (1903)* (Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae - 1903), στο "TV", 34 (1982), τευχ. 1-2, σ. 63-65.
 119. Συντακτική Ομάδα, *Διάκριση που απονέμεται στον Π. Καθ. Δημήτριο Στανιλοάε* (Distinctje acordată P.C. Sale Prof. Dr. Dumitru Stăniloae), στο "TV", 34 (1982), τευχ. 1-2, σ. 138-139.

120. Συντακτική Ομάδα, *Η Επίσκεψη του Πατέρα Στανιλοάε στην Αμερική* (Vizita Părintelui Stăniloae în America), στο "Credința", 33 (1982), τευχ. 11-12, σ. 2-4.
121. Συντακτική Ομάδα, *Conference by Revd. Prof. D. Stăniloae Abroad* (Conferences du P. Prof. Dumitru Stăniloae à l'étranger), στο "ROC", 12 (1982), τευχ. 2, σ. 37-38.
122. Συντακτική Ομάδα, *La III-e Session du dialog théologique bilatéral entre L'Église Orthodoxe Roumaine et l'Église Evangélique de l'Allemagne*, στο "ROC", 12 (1982), τευχ. 2, σ. 75-76.
123. Συντακτική Ομάδα, *Points of view. The Orthodox-Catholic Theological Discussion. The Document of the Joint Commission in München*, στο "ROC", 12 (1982), τευχ. 3, σ. 47-51.
124. Συντακτική Ομάδα, *Conference de P. Prof. Dumitru Stăniloae aux Etats-Unis*, στο "ROC", 12 (1982), τευχ. 4, σ. 94.
125. Roșea, Florin, *Διάκριση στον π. Δημήτριο Στανιλοάε* (Distinctje pentru Pr. Prof. Dumitru Stăniloae), στο "MB", 32 (1982), τευχ. 4-6, σ. 360-361.
126. Συντακτική Ομάδα, *Ο Π. Καθ. Δ. Στανιλοάε, "Doctor Honoris Causa" της Θεολογικής Σχολής Βελιγραδίου* (Părintele Prof. D. Stăniloae, "Doctor Honoris causa" al Facultății de Teologie din Belgrad), στο "TV", 34 (1982), τευχ. 7-8, σ. 602-604.
127. Costa de Beauregard, Marc Antoine, *Le salut de la création selon le père Dumitru Stăniloae*, στο "Présence Orthodoxe", 1983, τευχ. 1, σ. 30-39.
128. Abrudan, D., *Η συνεδρίαση: "130 χρόνια αδιάκοπης δημοσίευσης του "Telegraful Român"* (Sesiunea de comunicări "130 de ani de la apariție neîntreruptă a Telegrafului Român"), στο "TR", 131 (1983), τευχ. 5-6, σ. 4.
129. Συντακτική Ομάδα, *Ενδιαφέρουσai ομιλίες στις συνεδριάσεις*, στο "Ορθόδοξος Τύπος", 1983, την 1η Ιουλίου, σ. 4.
130. Συντακτική Ομάδα, *Ο Π. Καθ. Δ. Στανιλοάε - στην ηλικία των 80 χρονών* (Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae - la 80 de ani), στο "TR", 131 (1983), τευχ. 39-40 και 41-42, σ. 5.
131. Συντακτική Ομάδα, *Conférence de P. Prof. Dumitru Stăniloae en Grece*, στο "ROC", 13 (1983), τευχ. 2, σ. 65.
132. Συντακτική Ομάδα, *Doctors of Theology Honoris Causa of Belgrade Theological Faculty*, στο "Journal of the Moscow Patriarchate", 1983, τευχ. 3, σ. 46-47.

133. Συντακτική Ομάδα, *Theological Education. The 80th Birthday*, στο "ROC", 13 (1983), τευχ. 4, σ. 37-39.
134. Jata, Ioan, *Fr. Dumitru Stăniloae on His 80th Birthday*, στο "Saint Vladimir's Theological Quaterly", 27 (1983), τευχ. 4, σ. 298-301.
135. Neaga, Vasile ML, *Theology and the Church in Fr. Stăniloae's Thought*, στο "Comuniunea Românească", 11 (1983), τευχ. 23-24, σ. 9.
136. Popescu, Dumitru, *Η ουσία της δογματικής σύνθεσης του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Esența sintezei dogmatice a părintelui profesor Dumitru Stăniloae), στο "TV", 35 (1983), τευχ. 7-8, σ. 581-586.
137. Necula N., *Η 41η Διεθνής Θεολογική Συνεδρίαση* (A 41 a Conferință Teologică interconfesională), στο "TV", 35 (1983), τευχ. 7-8, σ. 601-612.
138. Radu, Dumitru, *Ο Πατέρας Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε στην ηλικία των 80. Η προσωπικότητά του και η δική του θεολογική σκέψη στο πλαίσιο της ρουμανικής Ορθοδοξίας* (Părintele Profesor Dumitru Stăniloae la 80 de ani. Personalitatea și gândirea sa teologică în contextul ortodoxiei românești), στο "TV", 35 (1983), τευχ. 9-10, σ. 686-699.
139. Ioniță, I. *Η επέτειος των 80 χρόνων από τη γέννηση του π. καθ. Δημητρίου Στανιλοάε στη Θεολογική Σχολή Βουκουρεστίου* (Festivitatea Aniversării a 80 de ani de la nașterea P.C. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae la Institutul Teologic Universitar din București), στο "TV", 35 (1983), τευχ. 9-10, σ. 749-754.
140. Moldoveanu, Ilie, *Εορτασμός* (Popas sărbătoresc), στο "TR", 131 (1983), τευχ. 39-40 και 41-42, σ. 5.
141. Ioniță, Ioan, *Ο Π. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε - στην ηλικία των 80* (Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae - la 80 de ani), στο "TR", 131 (1983), τευχ. 39-40 και 41-42, σ. 5.
142. Vlăduceanu, B., *Φιλοκαλία* (Filocalia), τ. 9, 10, στο "BOR", 101 (1983), τευχ. 5-6, σ. 440-443.
143. Alexe, Ștefan, *Ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης, Έργα* (Sfântul Grigorie de Nyssa, Scrieri), Βουκουρέστι, 1982, 493 σ. στο "Ο", 36 (1984), τευχ. 1, σ. 135 -138.
144. Dură, Nicolae B., *Ο Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής, Ambigua* (Sfântul Maxim Mărturisorul, Ambigua), έκδ. IBMBOR, 1983, 372 σ., στο "GB", 43 (1984), τευχ. 1-2, σ. 138-139. Και στο "ROC", 14 (1984), τευχ. 2, σ. 97-99.

145. Alexe, Ștefan, *Ο Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής, Ambigua* (Sfântul Mărturisitorul Maxim, Ambigua), έκδ. IBMBOR, 1983, 372 σ., στο "Ο", 36 (1984), τευχ. 3, σ. 431-435.
146. Antonie de la Prislop, *Δημήτριος Στανιλοάε* (Marc Antoine Costa de Beauregard) "*Ose comprendre que je t'aime*", Cerf, Παρίσι, 1983, στο "TR", 132 (1984), τευχ. 1-2, σ. 4.
147. Dion, Michel, *Ose comprendre que je t'aime*, Cerf, Paris, 1983, στο "Archives de Sciences Sociales des Religions", 29 (1984), τευχ. 2, σ. 248-249.
148. L. J.R., *Marc Antoine Costa de Beauregard, Dumitru Stăniloae, Ose comprendre que je t'aime*, Les éditions du Cerf, Paris, 1983, στο "Nouvelle Revue Theologique", 1984, τευχ. 6, σ. 930.
149. Allchin, AM, *Introduction, Dumitru Stăniloae: Prayer and Holiness*, SLC Press, Fairacres, Oxford, 1984, σ. V-VI.
150. Moltman, Jürgen, *Geleitwort* στο *Dumitru Stăniloae, Orthodoxe Dogmatik*, Einseideln Zürich; Benziger, Köln; Gütersloh, 1984, σ. 9-13.
151. Roșea, Fl., *Π. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε στην ηλικία των 80* (Pr. Prof. Dumitru Stăniloae la 80 de ani), στο "MB", 34 (1984), τευχ. 1-2, σ. 84-88.
152. Horhoianu, Petre, *Η θεολογία της αποκάλυψης στο έργο του π. Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε* (Teologia revelației în opera părintelui profesor Dumitru Stăniloae), στο "MO", 36 (1984), τευχ. 9-10, σ. 578-592.
153. Ugolnik, Anton, *Παράδοση ως ελευθερία από το παρελθόν: Ανατολική και Δυτική Ορθοδοξία Νου*, στο "Εφημερίδα του Οικουμενικού Σπουδών", 21 (1984), τευχ. 2-3, σ. 287-294.
154. Ugolnik, Anton, *The Art of Belonging*, στο "Religion and Intellectual Life", 1 (1984), τευχ. 4, σ. 113-127.
155. Johansen, Alf, *Dumitru Stăniloae's Dogmatics*, στο "Occasional Papers on Religion in Eastern Europe", τ. 4 (1984), τευχ. 1, σ. 15-26.
156. Horhoianu, Petre, *Η θεολογική σκέψη του καθ. Δ. Στανιλοάε* (Cugetarea teologică a prof. D. Stăniloae), στο "MB", 35 (1985), τευχ. 3-4, σ. 155-165.
157. Madey, J., *Dumitru Stăniloae, Orthodoxe Dogmatik*, Benziger Verlag, Gütersloh, 1985, 458 σ., στο "Christian Orient", 1985, τ. 6, σ. 92-93.
158. Clément, Olivier, *Préface, Dumitru Stăniloae, Le Genie de l'Orthodoxie*, Desclée de Brouzer de Paris, 1985, σ. 11-23.

159. Συντακτική Ομάδα, *Le Genie de l'Orthodoxie*, Παρίσι, 1985, στο "Service Orthodoxe de Presse", 96 (1985), σ. 25.
160. Nikolaou, Theodor, *Stăniloae Dumitru, Orthodoxe Dogmatik*, Benziger Verlag, Gütersloh, 1985, στο Zeischrift für Kirchengeschichte, 97 (1986), τευχ. 2, σ. 262-265.
161. Ioniță, Viorel, *Dumitru Stăniloae, Orthodoxe Dogmatik*, τ. I, Benziger Verlag, Gütersloh, 1985, 458 σ., στο "Ο", 38 (1986), τευχ. 1, σ. 158-160.
162. Συντακτική Ομάδα, *Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία* (Teologia Dogmatică Ortodoxă), στο "Communio", 13 (1986), σ. 64-83.
163. Horhoianu, Petre, *Η περί του Θεού διδασκαλία στη θεολογική σκέψη του Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε* (Învățătura despre Dumnezeu în gândirea teologică a părintelui profesor Dumitru Stăniloae), στο "ΜΟ", 38 (1986), τευχ. 6, σ. 83-101.
164. Miller jr., E. C., *Presentation of the Gifts. Orthodox Insight for Western Liturgical Renewal*, στο "Worship", 60 (1986), τευχ. 1, σ. 22-38.
165. *Ο πατήρ Στανιλοάε και η ρουμανική Ορθοδοξία* (Părintele Dumitru Stăniloae și România Ortodoxă), στο "Synaxe", 1986, τευχ. 19: Γεωργίου Γαλίτη, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε*, σ. 19-22. Clément, Olivier, *Σπουδή στη θεολογία του Π. Στανιλοάε*, σ. 23-32. Bria, Ion, *Ένα δημιουργικό όραμα του Δ. Στανιλοάε*, σ. 33-40. Μοναχού Andrei (Scrima), *Ο ερχομός της Φιλοκαλίας στη ρουμανική Ορθοδοξία*, σ. 41-52. Stăniloae, Lidia, *Ο Πατέρας μου*, σ. 53-54. *Ρουμανική Ορθοδοξία*, σ. 53-54. Ciobotea, Dan Ilie, *Μια δογματική για το σημερινό άνθρωπο*, σ. 82-86.
166. Balthasar, Hans Urs von, *Person: Psychology and Spirituality*, στο "Communio", 13 (1986), τευχ. 1-3, σ. 94.
167. Συντακτική Ομάδα: Π. Καθηγητής Δ. Στανιλοάε, *Η ανανέωση και αγιοποίηση των πιστών δια του μυστηρίου της Εξομολογήσεως, κατά τη διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας* (Înnoirea și sfințirea credincioșilor în Taina Mărturisirii, după învățătura Bisericii Ortodoxe) (e renouvellement et la sanctification des fidèles dans le Sacrement de la Pénitence, selon la doctrine de l'Église Orthodoxe), στο "Ο", 38 (1986), τευχ. 3, σ. 10-18, στο "ROC", 17 (1987), τευχ. 2, σ. 95.
168. Pavel, C.: Marc Antoine Costa de Beauregard, Dumitru Stăniloae, *Ose comprendre que je t'aime*, Les édition du Cerf, Paris, Παρίσι, 1983, "Ο", 39 (1987), τευχ. 4, σ. 149-152.

169. Ventura, Vaslav: Dumitru Stăniloae, *Le Génie de l'Orthodoxie*, στο "Communio Viatorum", 30, (1987), σ. 81-83.
170. Petraru, Gh., *Πνευματικότητα και Κοινωνία στην Ορθόδοξη Λειτουργία...* (Spiritualitate și comuniune în Liturgia ortodoxă...), Κραϊόβα, 1986, 442 σ., στο "MMS", 73 (1987), τευχ. 3, σ. 121-123.
171. Bănescu, M., *Πνευματικότητα και Κοινωνία στην Ορθόδοξη Λειτουργία...* (Spiritualitate și comuniune în Liturgia ortodoxă...), Κραϊόβα, 1986, 442 σ., στο "MB", 37 (1987), σ. 122-124.
172. Mihălțan, I., *Πνευματικότητα και Κοινωνία στην Ορθόδοξη Λειτουργία...* (Spiritualitate și comuniune în Liturgia ortodoxă...), Κραϊόβα, 1986, 442 σ., στο "MB", 38 (1988), τευχ. 3, σ. 134-136.
173. Iancu, Eugen, *Πνευματικότητα και Κοινωνία στην Ορθόδοξη Λειτουργία...* (Spiritualitate și comuniune în Liturgia ortodoxă...), Κραϊόβα, 1986, 442 σ., στο "MB", 38 (1988), σ. 133-134.
174. Papuc, Gh., *Πνευματικότητα και Κοινωνία στην Ορθόδοξη Λειτουργία...* (Spiritualitate și în comuniune Liturgia ortodoxă...), Κραϊόβα, 1986, 442 σ., στο "MA", 33 (1988), τευχ. 1, σ. 142-146.
175. Alexe, Ștefan, *Του Αγίου Αθανασίου, Έργα* (Sfântul Atanasie cel Mare, Scrieri), α' μέρος, έκδ. IBMBOR, Βουκουρέστι, 1987, 415 σ., στο "Ο", 40 (1988), τευχ. 4, σ. 147-152.
176. Dârlea, Tiberiu, MA Costa de Beauregard: *Dumitru Stăniloae. Ose comprendre que je t'aime*, Παρίσι, Les édition du Cerf, 1983, 218 σ., στο "TR", 136 (1988), τευχ. 33-34 και 35-36, σ. 7.
177. Père Daniel D. I., Ciobotea, *Le père Dumitru Stăniloae à son 85-ème anniversaire*, in "Nouvelles de l'Église Orthodoxe Roumaine", 13 (1988), τευχ. 6, σ. 29-31.
178. Ciobotea, Daniel, *Ο Πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε - στην επέτειο των 85 χρόνων* (Părintele Dumitru Stăniloae la cea de a 85-a aniversare a zilei de naștere), στο "TR", 136 (1988), τευχ. 47-48, σ. 2.
179. Daniel Ciobotea, Μητροπολίτου: *Π. Καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε, Το αιώνιο κατ' εικόνα του Θεού* (Chipul nemuritor al lui Dumnezeu) (L'image immortelle de Dieu), Mitropolia Olteniei Έκδ., Κραϊόβα, 1987, 292 σ., στο "Nouvelles de l'Église Orthodoxe Roumaine", 19 (1989), τευχ. 6, σ. 58-60.

180. Dură, Nicolae, *Του Αγίου Αθανασίου, Έργα* (Sfântul Atanasie cel Mare, Scrieri), β' μέρος, IBMBOR, Βουκουρέστι, 1988, 256 σ., στο "TV", 41 (1989), τευχ. 2, σ. 111-113.
181. Dură, Nicolae, *Saint Athanase le Grand, Ecrits, I-ère partie (traduction du grec, introduction et notes par P. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae)*, Bucharest, έκδ. IBMBOR, 1987. 416 σ., στο "Nouvelles de l'Église Orthodoxe Roumaine", 19 (1989), τευχ. 1, σ. 66-68.
182. Bodogae, T., *Του Αγίου Αθανασίου, Έργα 1-2* (Sfântul Atanasie cel Mare, Scrieri I-II), μετάφραση, εισαγωγή και υποσημειώσεις του π. Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε, Βουκουρέστι, 1987 και 1988, 415 σ. 225, στο "ΜΑ", 34 (1989), τευχ. 1, σ. 122-126.
183. Συντακτική Ομάδα, *Του Αγίου Μαξίμου του Ομολογητού, Ecrits et Epîtres hristologiques et spirituelles*, Βουκουρέστι, έκδ. IBMBOR, 1990, 367 σ., στο "ROC", 20 (1990), τευχ. 5-6, σ. 59.
184. Radu, D., *Ο Π. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε, μέλος της Ρουμανικής Ακαδημίας* (Pr. Prof. D. Stăniloae, Membru al Academiei Române), στο "VOR", 2 (1990), τευχ. 13-14, σ. 9, 13, 14. Και στο "Nouvelles de l'Église Orthodoxe Roumaine", 20 (1990), τευχ. 3-4, σ. 34-35.
185. Drăgulin, Gh., *Η Ρουμανική Ακαδημία δέχθηκε πρόσφατα στα μέλη της τον Δημήτριο Στανιλοάε, ένα από τους μεγαλύτερους Χριστιανούς θεολόγους* (Academia Română a primit de curând în rândul membrilor săi pe Dumitru Stăniloae, unul dintre cei mai mari teologi creștini), στο "Albina", 93 (1990), τευχ. 7, σ. 11.
186. Συντακτική Ομάδα, *Καθηγητές της χριστιανικής θεολογίας. Ο πατήρ Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε* (Dascăli ai teologiei creștine. Părintele Prof. Dumitru Stăniloae), στο "Credința neamului", 1 (1990), τευχ. 6, σ. 1, 2.
187. Συντακτική Ομάδα, *Renouveau dans l'Église*, στο "Nouvelles de l'Église Orthodoxe Roumaine", 20 (1990), τευχ. 1, σ. 17-18.
188. Alexandru, Horia, *Le festival "La Philocalie"*, στο "Nouvelles de l'Église Orthodoxe Roumaine", 20 (1990), τευχ. 5-6, σ. 32-34.
189. Dumitru Bușulenga, *Μια ζωή και ένα έργο του υψίστου επιπέδου* (Ο viață și o operă de cea mai înaltă exemplaritate), στο "RL", 48 (1990), τευχ. 162, σ. 4.
190. Radu, Simion, *Ανοιχτή επιστολή προς τον π. καθ. Δημήτριο Στανιλοάε* (O scrisoare deschisă către P. C. Prof. Univ. Acad. Dumitru Stăniloae), στο "TR", 138 (1990), τευχ. 27-28, σ. 3.

191. Joantă, Visarion, *Κατά το πνεύμα της Φιλοκαλίας* (În Duhul Filocaliei), στο "TR", 138 (1990), τευχ. 31-32, σ. 3-4.
192. Συντακτική Ομάδα, *Μια συνάντηση με τον πατέρα Στανιλοάε* (O întâlnire cu părintele Stăniloae), στο "Renașterea", 1 (1990), τευχ. 9, σ. 4.
193. Bria, Ion, *Ο πατέρας Στανιλοάε, η θεολογική σκέψη του* (Părintele Stăniloae, gândirea teologică), στο "BOR", 2 (1990), τευχ. 19-20, σ. 2.
194. Drăgulin, Gh., *Η ανώτατη αναγνώριση στη χώρα και στο εξωτερικό της αξίας ενός μεγάλου Χριστιανού φιλοσόφου και θεολόγου* (Recunoașterea supremă în țară a valorii unui mare filosof și teolog creștin), στο "BOR", 108 (1990), τευχ. 5-6, σ. 28-30.
195. Alexe, Gheorghe, *Ο Καθ. - Ακαδημαϊκός Στανιλοάε* (Părintele Academician Stăniloae), στο "Credința", 40 (1990), τευχ. 7-9, σ. 7.
196. Drăgulin, Gheorghe, *Ένας μεγάλος Χριστιανός φιλόσοφος, ο Δημήτριος Στανιλοάε* (Un mare filosof creștin, Dumitru Stăniloae), στο "Curierul Românesc", 2 (1990), τευχ. 20-21, σ. 7.
197. Ciongariu, Ioan, *Πνευματική θεολογία* (Teologie duhovnicească), στο "RL", 48 (1990), τευχ. 276, σ. 4.
198. Păcurariu, Mircea, *Έκανε η Εκκλησία το καθήκον της; (Și-a făcut Biserica datoria?)*, στο "VOR", 2 (1990), τευχ. 7-8, σ. 2, 5.
199. Bănescu, M., *Το αιώνιο κατ' εικόνα του Θεού* (Chipul nemuritor al lui Dumnezeu), στο "AB", 1 (1990), τευχ. 1-2, σ. 123-125.
200. Tulcan, Ioan: *Dumitru Stăniloae, Le Genie de l'Orthodoxie*, στο "O", 38 (1986), τευχ. 2, σ. 154-155. Και "AB", 2 (1991), τευχ. 4-6, σ. 177-178.
201. Ciongariu, Ioan, *Το μοναδικό έργο στη Χριστιανική Δογματική* (Lucrare unică în dogmatica creștină), στο "RL", 49 (1991), τευχ. 431, σ. 5.
202. Ierunca, Virgil, *Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία του Δ. Στανιλοάε* (Teologia dogmatică ortodoxă de D. Stăniloae), στο "Apostrof", 1991, τευχ. 1-2, σ. 5.
203. Tulcan, Ioan: *Dumitru Stăniloae, Orthodoxe Dogmatik*, τ. 1, Benziger Verlag Gütersloh, Verlag Benziger, 1985, 458 σ., στο "AB", II (41), 1991, τευχ. 7-9, σ. 188-189.
204. Neuenheuser, Burkhard: *Neuenheuser, Burkhard: Dumitru Stăniloae, Orthodoxe Dogmatik*, β'τ., Zürich, Gütersloh, Benziger, 1990, στο Archiv für Liturgiewissenschaft, 33 (1991), τευχ. 2-3, σ. 319.
205. Moraru, Eugen: *Ο π. Καθ. Δ. Στανιλοάε - ο Θεός, ο κόσμος και ο άνθρωπος*, μετάφραση στα ελληνικά του π. C. Coman και Γιώργου

- Παπαφθιμίου, Amos, Αθήνα, 1990, 160 σ., στο "RT", νέα σειρά, 1 (1991), τευχ. 1, σ. 112-114.
206. Ciongariu, Ioan, *Πρωτότυπο. Ο Emil Cioran περί της Φιλοκαλίας* (Emil Cioran Inedit. despre Filocalia), Παρίσι, 22 Ιουνίου του 1985, στο "RL", 49 (1991), τευχ. 406, σ. 5.
207. Gavrilă, Vasile, *Η ρουμανική Φιλοκαλία συνεχίζει* (Filocalia românească continuă), στο "VOR", 3 (1991), τευχ. 55-56, σ. 8.
208. Συντακτική Ομάδα, *Φιλοκαλία* (Filocalia), α' τ., στο "RL", 49 (1991), τευχ. 456, σ. 5.
209. Bodogae, T., *Του Αγίου Μαξίμου Ομολογητού, Έργα*, β' μέρος (Sf. Maxim Mărturisitorul, Scrieri, Partea a II a), Βουκουρέστι, 1990, 367 σ., στο "RT", νέα σειρά, 1 (1991), τευχ. 1, σ. 110-111.
210. Țintă, Ilie I., *Ορθόδοξοι Θεολόγοι και ιερείς στις κομμουνιστικές φυλακές* (Teologi și preoți ortodocși în temnițele comuniste), στο "TR", 139 (1991), τευχ. 15-16, σ. 1 και 3.
211. Ciongariu, Ioan, *Αληθινός Χριστιανός και ιερέας* (Creștin și preot adevărat), στο "RL", 49 (1991), τευχ. 53, σ. 5.
212. Frunză, Sandu, *Για μια χριστιανική οντολογία. Η σημασία της πτώσης και του δένδρου του Παραδείσου* (Pentru o ontologie creștină. Semnificația căderii și a pomului din mijlocul grădinii), στο "Renașterea", 2 (1991), τευχ. 11-12, σ. 6.
213. Drăgulin, Gheorghe, *Αξιόλογοι θεολόγοι του πρώτου ήμισυ του 20ου αιώνα* (Teologi de seamă din prima jumătate a veacului al XX-lea), στο "TV", 43 (1991), τευχ. 4, σ. 64-83.
214. Anghelescu Gheorghe F., *Ο ανθρωπολογικός προβληματισμός στο έργο του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Problematika antropologică în opera Părintelui profesor Dumitru Stăniloae), στο "MO", νέα σειρά, 43 (1991), τευχ. 4-6, σ. 148-156.
215. Συντακτική Ομάδα, *Ομολογητές της Ορθοδοξίας του παρελθόντος και του παρόντος* (Mărturisitori de ieri și de azi ai ortodoxiei), στο "G", νέα σειρά, 1 (1991), τευχ. 1, σ. 9.
216. Alexandru, Ioan, Galeriu, G., *Συνέδριο "Δημήτριος Στανιλοάε" στην Εκκλησιαστική Σχολή του Buzău* (Simpozion Dumitru Stăniloae la Seminarul Teologic din Buzău), στο "Muguri", 1 (1991-1992), τευχ. 5, σ. 3-7.

217. Anghelescu, Gh. F., *Η Βιβλιογραφία του καθ. Δημητρίου Στανιλοάε* (Bibliografia Pr. Prof. Acad. Dumitru Stăniloae), στο "TV", XLIV (1992), τευχ. 3-4, σ. 114-172. Και στο "Revista de filozofie", 1994, τευχ. 1, σ. 101-106.
218. Rădulescu, Gh. Chihaia, Pavel, *Το λυπημένο πρόσωπο της ελευθερίας* (Fața cernită a libertății), στο "Cuvântul românesc", 18 (1992), τευχ. 191, σ. 11.
219. Anghelescu, Gh. F., *Ο Ακαδ. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε, Doctor Honoris Causa του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου* (Părintele Acad. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Doctor Honoris Causa al Universitatii din București), στο "TV", 44 (1992), τευχ. 3-4, σ. 134-172.
220. Συντακτική Ομάδα, *Ο Ακαδ. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε στο 90ο έτος της ζωής του* (Părintele Prof. Dr. Dumitru Stăniloae a intrat în al 90 lea an de viață), στο "Legea românească", νέα σειρά, 3 (1992), σ. 6.
221. Wiewtz, Paul, *Theologie der Liebe Gottes. Orthodoxe Dogmatik hat Wichtigen Stellenwert im Ost-West Dialog*, στο "Das Theologische Buch", kna-Oki 6, 1992, Seite 16.
222. Liiceanu, Gabriel, *Η Ακαδημία. Πιστεύετε ότι η Ρουμανική Ακαδημία συμπλήρωσε το ηθικό καθήκον της, προκειμένου να ανακτήσει τη ρουμανική φιλοσοφία; Πού θα έπρεπε να ξαναβρούμε τους φιλοσόφους μας;* (Academia. Considerați că Academia Română a făcut ce era moral obligată pentru recuperarea filosofiei românești? Unde ar trebui să ne regăsim filosofii?), στο "Revista 22", 3 (1992), τευχ. 8, σ. 15.
223. Solunca, Elena, *Το εγώ και η ανάγκη του άλλου* (Eul și nevoia de celălalt), στο "Academica", 1992, τευχ. 5 (17), σ. 23.
224. Vlăduțescu, Gh., *Ο Δημήτριος Στανιλοάε, η προσωπογραφία ενός φιλοσόφου* (Dumitru Stăniloae, profil de filosof), στο "Academica", 5 (17), 1992, σ. 20.
225. Vedinas, Traian, *Ορθοδοξία και ρουμανικότητα* (Ortodoxie și românism), στο "TR", 140 (1992), τευχ. 13-14, σ. 1, 3.
226. Daniel Ciobotea, *Gift of God to Romania*, στο "The Times of Bucharest", 1992, τευχ. 10, σ. 12.
227. Συντακτική Ομάδα, *Ο Καθ. Δ. Στανιλοάε, "Doctor Honoris Causa" της Θεολογικής Σχολής Αθηνών* (Pr. Prof. D. Stăniloae, "Doctor Honoris causa" al Facultății de Teologie din Atena), στο "VOR", 4 (1992), τευχ. 71, σ. 7.

228. Συντακτική Ομάδα, *Ένα εκδοτικό γεγονός* (Un eveniment editorial), στο "Cotidianul", 2 (1992), τευχ. 177, σ. 7.
229. Frunză, Sandu, *Τρία πρόσωπα αγάπης* (Trei fețe ale iubirii), στο "Renașterea", 3 (1992), νέα σειρά, τευχ. 9 -10, σ. 2.
230. Ciongariu, Ioan, *Θρησκευτικές συνομιλίες με τον πατέρα Στανιλοάε* (Convorbiri duhovnicești cu Părintele Stăniloae), στο "RL", 50 (1992), τευχ. 762, σ. 5.
231. Solunca, Elena, *Ένα έργο ως αφοσίωση. Μια πρωτότυπη σύνθεση της ρουμανικής πνευματικότητας* (O dăruire ca operă. O sinteză originală a spiritualității românești), στο "Azi" (συμπλ.), 4η σειρά, 61 (1992), τευχ. 145, σ. 9, 11.
232. Marc Antoine Costa de Beauregard, Ion Petrovici, *Ο γέροντας - ένας εξοικειωμένος του Θεού* (Părintele - un om familiar cu Dumnezeu), με τα εξής κεφάλαια: *Το κελλί* (Chilia), *Καλύτερα να εργάζεσαι χωρίς να πληρώνεσαι παρά να κάθεσαι μάταια* (Mai bine să lucrezi degeaba decât să stai degeaba), *Ο φιλόσοφος και ο θεολόγος* (Filosoful și teologul), *Ένα φως από το Θαβώρ* (O lumină care adie dinspre Tabor), *Ένας άγγελος πάντα πρόσεχε τον γέροντα* (Un înger l-a vegheat mereu pe Părinte). Ioan Alexandru: *(Ποιητική Δοξολογία. Εορτή των Αρχαγγέλων)* (Doxologie poetică. De Sf. Mihail și Gavriil). Remus Andrei Ioan, *Υπάρχει αιωνιότητα στην Παράδοση;* (Există o infinitate în tradiție?) D. Stăniloae, *Αγίου Συμεών του Νέου Θεολόγου. Ύμνοι της αγάπης του Θεού. Ο Ύμνος (z.15)* (Sf. Simeon Noul Teolog. Imnele iubirii dumnezeiești. Imnul (Z. 15)), στον τόμο *Μελέτες δογματικής και καθολικής θεολογίας* (Studii de Teologie dogmatică și universală), Κραϊόβα, 1991. *Ο πατήρ Στανιλοάε στην ηλικία των πατριάρχων. Ο θεολόγος της ελπίδας κατά τους συγχρόνους του: ο Moltmann Jürgen, ο John Mayendorff, ο AM Allchin* (Părintele Stăniloae la vârsta patriarhilor. Teologul speranței văzut de contemporanii sai Jürgen Moltmann, John Mayendorff, AM Allchin). Δ. Στανιλοάε, *Αυξανόμενες σιωπές και μυστήρια*. (Tăceri și mistere crescânde). Όλα τα υλικά που αναφέρθηκαν, μαζί μ' έναν "χρονολογικό πίνακα της ζωής του Π. Στανιλοάε" του Gheorghe F. Anghelescu δημοσιεύτηκαν κάτω από την επιμέλεια του Costin Nicolescu, στο "Cotidianul", στο συμπλ. "Alfa și Omega", τευχ. 1, έτος I, Παρασκευή, 13 Νοεμβρίου, 1992.

233. Radu Preda, *Ο π. Δ. Στανιλοάε στην ηλικία των 89. Μία καινούρια θεολογική ομιλία* (Părintele Dumitru Stăniloae la 89 de ani. Noul discurs teologic), στο "RL", 50 (1992), νέα σειρά, τευχ. 798, σ. 5.
234. Συντακτική ομάδα, *Ο καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε, έξοχος θεολόγος διεθνούς φήμης, εορτάζει την ηλικία των 89* (Astăzi prof. univ. dr. Dumitru Stăniloae, eminent teolog de reputație internațională, împlinește vârsta de 89 de ani!), στο "Libertatea", 4 (1992), τευχ. 872, σ. 1.
235. Popa, Maricel, *Ο Αιδεσιμότατος Δημήτριος Στανιλοάε στην ηλικία των 89* (Părintele Dumitru Stăniloae la 89 de ani), στο "VOR", 4 (1992), τευχ. 83, σ. 1-2.
236. Dumitru Popescu, *Μια αξιολόγηση ρουμανική χριστολογική συμβολή* (O remarcabilă contribuție hristologică românească), στο "Revista de filosofie", 6 (1992), τευχ. 6, σ. 537-541.
237. Nestor Vornicescu, *Ο Καθ. Ακαδ. Δημήτριος Στανιλοάε στην ηλικία των 90* (Pr. Prof. Acad. Dumitru Stăniloae în al 90 lea an al vieții), στο "Academica", 3 (1992), τευχ. 2 (26), σ. 26.
238. Solunca, Elena, *Οδός. Αλήθεια. Ζωή.* (Cale. Adevăr. Viață), στο "Academica", 3 (1992), τευχ. 2 (26), σ. 27.
239. Botez, Victor, *Ένας πανορθόδοξος φιλόσοφος* (Un filozof panortodox), στο "Revista de filosofie", 1992, 543-549.
240. Drăgulin, Gheorghe I., *Μια αξιολόγηση που τιμά το ρουμανικό έθνος και την Εκκλησία του* (O distincție care cinstește neamul românesc și Biserica ei), στο "Cuvântul românesc", 18 (1992), τευχ. 199, σ. 14.
241. Afloarei, Ștefan, *Αμυδροί τόποι σε μια πολεμική φιλοσοφία* (Locuri obscure într-o polemică filosofică), στο "Anuarul Fundației Academice Petre Andrei", τ. II, 1992, σ. 53-64.
242. Συντακτική ομάδα, *Δημήτριος Στανιλοάε - Τακτικός Καθηγητής. Τμήμα Φιλοσοφίας, Ψυχολογίας, Παιδαγωγικής* (Dumitru Stăniloae - Membru titular. Secția Filosofie, Psihologie, Pedagogie), στο "Analele Academiei Române", 126 (1992), 5η σειρά, γ' τ., σ. 189.
243. Vizitiu, Mihail: *Η Ευαγγελική εικόνα του Ιησού Χριστού* (Chipul evanghelic al lui Iisus Hristos), Σιμπιού, 1991, σ. 286, στο "Analele Științifice ale Universității Al. I. Cuza din Iași" (νέα σειρά), Θεολογία, α' τόμος, 1992, σ. 137-138.
244. Gavrilă, Vasile, *Φιλοκαλία* (Filocalia), 12 τ.: *Ο Θεός με βοήθησε να τελειώσω τη μετάφραση της Φιλοκαλίας στα ρουμανικά* (Dumnezeu mi-a

- ajutat sa închei Filocalia românească...), στο "VOR", 4 (1992), τευχ. 72, σ. 7.
245. Bănescu, M., *Μελέτες Ορθοδόξου Δογματικής Θεολογίας* (Studii de Teologie dogmatică ortodoxă), έκδ. Mitropolia Olteniei, 1990, 705 σ., στο "AB", 2 (1992), τευχ. 1-3, σ. 131-133.
 246. Petraru, Gheorghe, Π. Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε, *Μελέτες Ορθόδοξης Δογματικής Θεολογίας* (Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae. Studii de Teologie Dogmatică Ortodoxă), Κραϊόβα, 1991, 708 σ., στο "Analele Științifice ale Universității Al. I. Cuza din Iași"(νέα σειρά), Θεολογία, α' τόμος, 1992, σ. 140-142.
 247. Ciongariu, Ioan, *Πνευματικές συνομιλίες με τον Πατέρα Στανιλοάε* (Convorbiri duhovnicești cu Părintele Stăniloae), στο "RL", 1992, τευχ. 762, σ. 5.
 248. Dascălu, Nicolae, *(Ημερολόγιο αναγνώσματος. Ανακοίνωση δημοσίευσης βιβλίου)* (Jurnal de lectură. Anunț apariție carte), στο "Candela Moldovei", 1 (1992), τευχ. 9-10, σ. 14.
 249. Wendebourg, Wendebourg, Dorothea, *Dumitru Stăniloae, Orthodoxe Dogmatik*, β' τ., Zürich, Benziger, Gütersloh, 1990, στο "Ökumenische Rundschau", 42 (1993), σ. 132-136.
 250. Sterpu, Cezar, *Δημήτριου Στανιλοάε, Το βίωμα του Θεού στην Ορθοδοξία* (Dumitru Stăniloae, Trăirea lui Dumnezeu în Ortodoxie), Cluj, Dacia, 1993, 247 σ., στο "AB", 4 (1993), τευχ. 7-9, σ. 174, τευχ. 10-12, σ. 167.
 251. Neaga, Nicolae, *Επτά πρωινόι διάλογοι με τον πατέρα Στανιλοάε* (Șapte dimineți cu părintele Stăniloae), συνομιλίες με τον Sorin Dumitrescu, Βουκουρέστι, 1992, στο "AB", 4 (1993), τευχ. 1-3, σ. 92-93.
 252. Dădârlat, Camil Marius, *Αγίου Γρηγόριου Ναζιανζηνού, Πέντε Θεολογικοί Λόγοι* (Sfântul Grigorie de Nazianz, Cele Cinci cuvântări teologice), έκδ. Anastasia, 1993, "Universul cărții", 1993, τευχ. 6-8, σ. 16.
 253. BCB, *Φιλοκαλία των ιερών νυπτικών* (Filocalia sfintelor nevoințe ale desăvârșirii), α' τ., στο "RL", 50 (1993), τευχ. 767, σ. 2.
 254. Συντακτική ομάδα, *Ένα εκδοτικό γεγονός: Επτά πρωινόι διάλογοι με τον πατέρα Στανιλοάε* (Un editorial eveniment: Șapte dimineți cu Părintele Stăniloae), συνέντευξη με τον Sorin Dumitrescu, στο "Cotidianul", συμπλ. "Alfa și Omega", 2 (1993), τευχ. 177, σ. 6.

255. Mihai Iacob, *Αυτός που ερωτά και αυτός που απαντά* (Cel care întreabă și cel care răspunde), στο "România literară", 26 (1993), τευχ. 7, σ. 8.
256. Antonie, Plămădeală, Μητροπολίτου, *Η Ορθόδοξη άσκηση και μυστική* (Ascetica și mistica ortodoxă), στο "TR", 140 (1993), τευχ. 1-4, σ. 8.
257. Coman, Constantin: Δ. Στανιλοάε, *Ο Ιησούς Χριστός, το φως του κόσμου και θεοποιός του ανθρώπου* (Dumitru Stăniloae, Iisus Hristos, Lumina lumii și îndumnezeitorul omului), στο "VOR", 5 (1993), τευχ. 107, σ. 6.
258. Antonie, Plămădeală, Αρχιεπισκόπου, *Στοχασμοί περί της πνευματικότητας του ρουμανικού λαού* (Reflexii despre spiritualitatea poporului român), Κραϊόβα, έκδ. Scrisul românesc, 1992, 161 σ., στο "TR", 141 (1993), τευχ. 25-26, σ. 4.
259. Dădârlat, Camil Marius, *Πνευματική ανάκτηση, Φιλοκαλία των ιερών νυπτικών* (Recuperare spirituală, Filocalia sfintelor nevoințe ale desăvârșirii), α' τ., β' έκδ., έκδ. Harisma, Βουκουρέστι, στο "Universul cărții", 1993, τευχ. 5, σ. 7.
260. Mihălcescu, Florin, *Στοχασμοί περί της πνευματικότητας του ρουμανικού λαού* (Reflexii despre spiritualitatea poporului român), Κραϊόβα, Έκδ. Scrisul românesc, 1992, στο "Steaua", 44 (1993), τευχ. 1, σ. 6-7.
261. Frunză, Sandu, *Περί μίας μεσοπολεμικής νοσταλγίας (Στοχασμοί περί της πνευματικότητας του ρουμανικού λαού)* (Asupra unei nostalgii interbelice - Reflexii despre spiritualitatea poporului român), στο "Echinocțiu", 25 (1993), τευχ. 3, σ. 8.
262. Brădășan, Costică, *Στοχασμοί περί της πνευματικότητας του ρουμανικού λαού* (Reflexii despre spiritualitatea poporului român), Κραϊόβα, έκδ. Scrisul românesc, 1992, στο *Λεξικό των φιλοσοφικών ρουμανικών έργων* (Dicționarul operelor filosofice românești), έκδ. Humanitas, Βουκουρέστι, 1997, σ. 187-189.
263. Antonie, Plămădeală, Αρχιεπισκόπου, *Από την Ιστορία του μοναχισμού στη Ρουμανική Ορθοδοξία* (Din istoria isihasmului în ortodoxia română), έκδ. Scripta, Βουκουρέστι, 1992, σ. 170, στο "TR", 141 (1993), τευχ. 25-26, σ. 4.
264. Nae, Aurel, *Ένα έργο περί της θεώσεως του ανθρώπου (Η χριστιανική άσκηση και μυστική ή η θεολογία της πνευματικής ζωής)* (O carte despre îndumnezeirea omului - Ascetica și mistica creștină sau teologia vieții spirituale), στο "VOR", 5 (1993), τευχ. 106, σ. 4.

265. Soviany, Octavian, *Το χριστολογικό πρόγραμμα της Φιλοκαλίας* (Programul hristologic al Filocaliei), στο "Contemporanul", 1993, τευχ. 9 (144), σ. 6.
266. Drăgulin, Gheorghe, *Une remarquable personnalité théologique*, στο "Πανόραμα", 1993, τευχ. 1, σ. 29 και 44.
267. Stănculescu, Nina, *Ο παράδεισος των αθώων* (Raiul inocenților), στο "Curierul Românesc", 5 (1993), τευχ. 2, σ. 12.
268. Clément, Olivier, *Χρειαζόμαστε πνευματικούς ανθρώπους* (Avem nevoie de oameni duhovnicești), στο "VOR", 5 (1993), τευχ. 88, σ. 6.
269. Printzipas, G. Th., *Dumitru Stăniloae, d. 1993 (Obituary)*, στο "Patristic and Byzantine Review", 12 (1993), τευχ. 1-3, σ. 94-95.
270. Συντακτική ομάδα, *Αφιέρωμα στον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε, ο καθημερινός καθηγητής της απόλυτης πίστης στον Θεό* (Omăgiu părintelui Dumitru Stăniloae, profesorul de fiecare zi al credinței absolute în Dumnezeu), στο "Vremea", 2 (1993), τευχ. 124, σ. 1.
271. Codreanu, Teodor, *Θρησκευτική πρωτοχρονικότητα* (Protocronism religios), στο "Totuși iubirea", 4 (1993), τευχ. 6, σ. 7. τευχ. 7, σ. 7.
272. Frunză, Sandu, *Εθνικό και καθολικό. Η Ορθόδοξη άποψη* (Național și universal. Perspectiva ortodoxă), στο "Tomis", 28 (1993), τευχ. 4 (277), σ. 1, 3.
273. Ursache, Petru, *Η καιόμενη Βάτος* (Rugul aprins), στο "Neamul românesc", 1 (1993), τευχ. 3, σ. 4.
274. Radu Preda, *Δέκα κεφάλαια περί του π. Δημητρίου Στανιλοάε* (Zece capete despre Părintele Dumitru Stăniloae), στο "Echinox", 25 (1993), τευχ. 3, σ. 9. Και *Dix Chapitres sur le père Dumitru Stăniloae*, στο "Contacts", 35 (1993), τευχ. 161, σ. 48-55.
275. Dumitrescu, Sorin, *Η "Στανιλοάε" γενιά* (Generația Stăniloae), στο "Mișcarea", 2 (1993), τευχ. 11, σ. 1.
276. Συντακτική ομάδα, *Η πρεσβυτέρα Μαρία Στανιλοάε* (Presbitera Maria Stăniloae), στο "VOR", 5 (1993), τευχ. 91, σ. 8.
277. G. M., *Βιβλίο πνευματικής διδασκαλίας* (Carte de învățătură spirituală), στο "Universul cărții", 3 (1993), τευχ. 2, σ. 2.
278. Συντακτική ομάδα, *Η Ορθοδοξία έχασε ένα μεγάλο πνεύμα* (Lumea ortodoxă s-a rărit cu un mare spirit), στο "Azi", το 1993, τευχ. 396, σ. 1.

279. G. E., *Av o χρόνος είχε περισσότερη υπομονή* (Dacă Timpul ar mai fi avut răbdare), στο "Azi", 1993, τευχ. 396, σ. 2.
280. Antonie Plămădeală, Μητροπολίτου, *Τηλεγράφημα συλλυπητηρίων για τον π. καθ. Δ. Στανιλοάε* (Telegrama de condoleanțe P. C. Prof. Acad. Dr. Dumitru Stăniloae), στο "TR", το έτος 140 (1993), τευχ. 15-16, σ. 4.
281. Antonie Plămădeală, Μητροπολίτου, *Επισημαίνουμε... Επισημαίνουμε...* (Semnalăm... Semnalăm...), στο "TR", 140 (1993), τευχ. 5-6, σ. 4.
282. Antonie Plămădeală, Μητροπολίτου, *Ο Πατέρας Στανιλοάε. Μαρτυρία ενός μαθητή* (Părintele Stăniloae. Mărturie de ucenic), στο "TR", 140 (1993), τευχ. 37-40, σ. 1-2. Και στο "ΤΤ", 3 (1993), τευχ. 4, σ. 167-168.
283. Căndea, Virgil, *Το μήνυμα ενός μάρτυρος της Ορθοδόξου διδασκαλίας* (Mesajul unui martir al doctrinei ortodoxe), στο "Curierul național", 4 (1993), τευχ. 784, σ. 1, 3.
284. Dădârlat, Camil Marius, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε - ένα μεγάλο θεολογικό έργο* (Părintele Dumitru Stăniloae - o mare operă teologică), στο "Universul cărții", 3 (1993), τευχ. 9, σ. 9.
285. Fundația Anastasia, *Ο ηγούμενος της Ανατολικής Θεολογίας εκοιμήθη εν Κυρίω* (S-a stins starostele teologiei răsăritene), στο "RL", 57 (1993), τευχ. 768, σ. 1.
286. Abrudan, D., *Τέλειος κατά πάντα* (Desăvârșit întru toate ale ale), στο "TR", 140 (1993), τευχ. 37-40, σ. 1-2.
287. ***, *Ο μεγαλύτερος θεολόγος της ρουμανικής Ορθοδοξίας πέρασε στην αιώνια ζωή* (Cel mai mare teolog al Ortodoxiei românești, Părintele Stăniloae a pornit către viața cea veșnică): Θεόκτιστου, Πατριάρχου, Δεν θεωρούσε κανέναν αλλότριον (Nimic nu i-a fost străin). Δανιήλ, Αρχιεπισκόπου, Ένας θεολόγος του Σταυρού και της Ανάστασης (Un teolog al crucii și al învierii). Bartolomeu Anania, Αρχιεπισκόπου, Η πίστη στην ρουμανική κλήση (Credința în vocația românească), στο "Curierul național", 4 (1993), τευχ. 758, σ. 1, 3.
288. Anghelescu, Gh., *Στις συνεχώς αναβαίνουσες σκάλες του χρόνου προς την αιωνιότητα* (Pe treptele mereu urcătoare ale timpului spre veșnicie), στο "TR", 140 (1993), τευχ. 37-40, σ. 1-2.
289. Păcurariu, M., *Ιερέας και επιστήμονας στην ιερά επιστήμη της θεολογίας* (Preot și savant în știința sacră a teologiei), στο "TR", 140 (1993), τευχ. 37-40, σ. 2.

290. Συντακτική ομάδα, *Η κηδεία του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Slujba înmormântării Părintelui profesor academician Dumitru Stăniloae), στο "TR", 140 (1993), τευχ. 37-40, σ. 2.
291. Munteanu, Alexandru, *Απομνημονεύματα πόνου. "Ο συμμαθητής" του Π. Καθ. Στανιλοάε στο Aiud* (Memorialul durerii. "Coleg de facultate" la Aiud cu Părintele Profesor Stăniloae), στο "Credința străbună", 4 (1993), τευχ. 4, σ. 2, στο "TR", 140 (1993), τευχ. 37-40, σ. 2.
292. Todor, Nichifor, *Αναμνήσεις ενός πρώην φοιτητή για έναν άνθρωπο, έναν καθηγητή και ένα μεγάλο θεολόγο* (Amintirile unui fost student despre un om, un profesor și un mare teolog), στο "TR", 140 (1993), τευχ. 37 - 40, σ. 2, 4.
293. Sterpu, Cezar, *Ο Πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε πέρασε στην αιωνιότητα* (Părintele Dumitru Stăniloae a intrat în veșnicie), στο "Învierea", 4 (1993), τευχ. 20, σ. 1.
294. Συντακτική ομάδα, *Έχουμε χάσει τον ηγούμενο της ρουμανικής θεολογίας* (Am pierdut starostele teologiei românești), στο "Învierea", 4 (1993), τευχ. 20, σ. 3.
295. Ομάδα σύνθεσης, *Δια θανάτου προς την αιώνια ζωή. Η εν Κυρίω κοίμηση της πρεσβυτέρας Μαρία Στανιλοάε* (Prin moarte spre viața veșnică la adormirea presbiteriei Maria Stăniloae), στο "Călăuza Ortodoxă", 4 (1993), τευχ. 60, σ. 6.
296. Brânzaș, Liviu, *Ο πατήρ Στανιλοάε, ο θεολόγος που αποκορύφωσε το έργο του διά πόνου* (Părintele Stăniloae este teologul care și-a aureolat opera prin suferință), στο "Nu", 3 (1992), τευχ. 81, σ. 15. Μαζί με τον Alin Fumurescu.
297. Συντακτική ομάδα, *Ο πατήρ μας* (Părintele nostru), στο "Cotidianul", συμπλ. "Alfa și Omega", 2 (1993), τευχ. 10 (12), σ. 1, 6.
298. Preda, Radu, *Το Τμήμα "Δημήτριος Στανιλοάε"* (Catedra Dumitru Stăniloae), στο "Cotidianul", συμπλ. "Alfa și Omega", 2 (1993), τευχ. 10, σ. 7.
299. Zoica, Iosif, *Έν αρχή ήν η Αγάπη - απόδοση του έργου του π. καθ. Δ. Στανιλοάε* (La început a fost iubirea – restituire din pr. prof. D. Stăniloae), στο "Credința creștină", 4 (1993), τευχ. 15-16, σ. 3.
300. Συντακτική ομάδα, *Ο Πατριάρχης της Ρουμανικής Θεολογίας πέρασε στην αιωνιότητα* (Patriarhul teologiei românești a trecut la cele veșnice), στο "Credința creștină", 4 (1993), τευχ. 15-16, σ. 3.

301. Bria, Ion, *Πρόλογος στη θεολογία του π. Στανιλοάε* (Pre însemnare la teologia Pr. Stăniloae), στο "RT", 3 (1993), τευχ. 4, σ. 69-75.
302. Alexe, Gheorghe, *Το κατ'είκόνα και ομοίωσιν από ρουμανική άποψη στη θεολογία του πατρός Στανιλοάε* (Chipul și asemănarea românească în teologia Părintelui Stăniloae), στο "RT", 3 (1993), τευχ. 4, σ. 112-143.
303. Bălțat, Visarion, *Ακαδημαϊκές εκδηλώσεις στη Θεολογική Σχολή του Σιμπίου* (Evenimente academice la Facultatea de Teologie din Sibiu), στο "RT", 3 (1993), τευχ. 4, σ. 144-145.
304. Bălțat, Visarion, *Ο Πατήρ Καθηγητής και Ακαδημαϊκός Δημήτριος Στανιλοάε* (Pr. Prof. și Academician Dumitru Stăniloae), στο "RT", 3 (1993), τευχ. 4, σ. 166.
305. Popescu, David, *In Memoriam: ο π. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε* (In memoriam. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae), στο "GB", 50 (1993), τευχ. 4-6, σ. 105-107.
306. Vizirescu, Pan M. L., *Ο αιδεσιμότατος Καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε* (Părintele Profesor Dumitru Stăniloae), στο "G", 2 (1993), τευχ. 5, σ. 36-37.
307. Συντακτική ομάδα, *Απόστολος του έθνους – ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε* (Apostol al neamului - Părintele Dumitru Stăniloae), στο "CC", 1 (1993), τευχ. 8-10, σ. 10.
308. Daniel Ciobotea, Μητροπολίτου, *Το όνειρο της μητέρας* (Visul mamei), στο "CC", 1 (1993), τευχ. 8 -10, σ. 11.
309. Clément, Olivier, *In memoriam Dumitru Stăniloae (1903-1993)*, στο "Contacts", 44 (1993), τευχ. 164, σ. 293 - 302.
310. Daniel Ciobotea, μητροπολίτη, *Το αιώνιο μυστήριο της ομολογιατικής θεολογίας* (Veșnica taină a teologiei mărturisitoare), στο "Candela Moldovei", 2 (1993), τευχ. 9-10, σ. 11.
311. Frunză, Anton, *Ο π. καθ. Ακαδ. Δημήτριος Στανιλοάε (1903-1993* (Pr. Prof. Acad. Dr. Dumitru Stăniloae <1903 -1993>), στο 2 (1993), τευχ. 9-10, σ. 11.
312. Rădulescu, Gheorghe, *Προς τον ουρανό* (Spre cer), στο "Cuvântul românesc", 19 (1993), τευχ. 210, σ. 14.
313. Alexe, Gheorghe, *In memoriam! Ο πατήρ μας, ο καθηγητής Δημήτριος Στανιλοάε* (In memoriam! Părintele nostru profesor Dumitru Stăniloae), στο "Credința", 43 (1993), τευχ. 10-12, p. 3.

314. Duțu, Alexandru, *Δόξα τω Θεώ που ο πατήρ Στανιλοάε έζησε ανάμεσά μας* (Mulțumim lui Dumnezeu că părintele Stăniloae a trăit printre noi), στο "RL", 51 (1993), τευχ. 767, σ.
315. Cruga, Dinu, *Η εν ειρήνη μεταφορά στον Θεό του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Mutarea cu pace către Dumnezeu a Părintelui nostru Dumitru Stăniloae), στο "Solia", 58 (1993), τευχ. 11, σ. 16-17, 24.
316. Tsirpanlis, Constantine N., *Stăniloae Dumitru, d. 1993*, στο "Patristic and Byzantine Review", 12 (1993), τευχ. 1-3, σ. 94-95.
317. Συντακτική ομάδα, *Ο θεολόγος της αγάπης* (Teologul iubirii), στο "VOR", 5 (1995), τευχ. 103, σ.
318. Lechea, Ștefăniță, *Ταπεινός λόγος περί του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Sfilenic cuvânt despre Părintele Dumitru Stăniloae), στο "VOR", 5 (1993), σ. 2.
319. Συντακτική ομάδα, *Δεδομένα για την ιστορία της αγιότητας και της σοφίας* (Date pentru istoria sfințeniei și a înțelepciunii), στο "VOR", 5 (1993), τευχ. 103, σ. 4-5.
320. Clément, Olivier, *Ο μεγαλύτερος Ορθόδοξος θεολόγος του 20ού αιώνα* (Cel mai mare teolog ortodox din secolul XX), στο "VOR", 5 (1993), τευχ. 103, σ. 4.
321. Popescu, Dumitru, *In memoriam*, στο "VOR", 5 (1993), τευχ. 103, σ. 4, 6.
322. Allchin, Donald, *Ο άνθρωπος της επιστήμης, της πίστewς και της προσευχής* (Omul științei, evlaviei și rugăciunii), στο "VOR", 5 (1993), τευχ. 103, σ. 6.
323. Bria, Ion, *Στο θάνατο του πατρός Στανιλοάε* (La moartea Părintelui Stăniloae), στο "VOR", 5 (1993), τευχ. 103, σ. 6.
324. ***, *Αφιέρωμα στον Πατριάρχη της Ρουμανικής θεολογίας* (Omagiu Patriarhului teologiei românești): Θεοκτίστου, Πατριάρχη της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρουμανίας, *Προσκύνησις στον Απόστολο του ρουμανικού έθνους* (Închinare Apostolului neamului românesc), σ. 5. Dumitru Radu, *Μια απaráμιλλο ζημιά για την οικουμενική θεολογία* (O pierdere nepereche pentru teologia universală), σ. 5. Virgil Căndea, *Σωστή σκέψη, σωστό βίωμα* (Gândirea dreaptă și viețuire dreaptă), σ. 5. Αρχιμ. Δανιήλ, Μητροπολίτου Μολδαβίας και Μπουκοβίνας, *Το αιώνιο μυστήριο της ομολογιτικής θεολογίας* (Vesnica taină a teologiei mărturisitoare), σ. 5. Donald Allchin, *Ένας θεολόγος για την χριστιανική οικουμένη* (Un

- teolog pentru întreaga lume creștină), σ. 5-6. Mircea Păcurariu, *To αφιέρωμα του Σιμπίου και της Ορθόδοξης Τρανσυλβανίας* (Omagiul Sibiului și al Ardealului orthodox), σ. 6. C. Galeriu, *Η δύναμη του Αγίου Πνεύματος σ' ένα κοματάκι σαρκός* (Puterea Duhului Sfânt într-o mână de carne), σ. 6, στο "VOR", 5 (1993), τευχ. 103, σ. 5-6.
325. L. M., *Μην πας...* (Nu te du...), στο "Adevărul literar și artistic" 4 (1993), τευχ. 193, σ. 1.
326. Radu, Dumitru, *Το έργο ενός μεγάλου Ορθοδόξου Θεολόγου Δημητρίου Στανιλοάε* (Opera marelui teolog ortodox Dumitru Stăniloae), στο "Adevărul literar și artistic", 4 (1993), τευχ. 189, σ. 12.
327. Ignatie, Monahul, *Η πηγή Στανιλοάε δεν εξαντλείται ποτέ* (Izvorul Stăniloae nu va seca niciodată), στο "VOR", 5 (1993), τευχ. 106, σ. 6.
328. Coman, Constantin, *Επέτειος στη μνήμη του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Moment aniversar în memoria Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "VOR", 5 (1993), τευχ. 106, σ. 6.
329. Θεόκτιστου, Πατριάρχη της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρουμανίας, *Ένας πιστός υπηρέτης της Εκκλησίας και της Ορθοδόξου θεολογίας, ένας μεγάλος Ορθόδοξος θεολόγος της εποχής μας, στήλη της σύγχρονης Ορθόδοξης Θεολογίας* (Un slujitor devotat al Bisericii și teologiei ortodoxe, un mare teolog orthodox al epocii noastre, coloană a teologiei ortodoxe contemporane), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 3-5.
330. Ο Π. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε, *In memoriam*, στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 6-7.
331. Gh. Vasilescu, *Η πέραση στην αιωνιότητα του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε. Η κηδεία του*. (Trecerea la cele veșnice a Părintelui Academician profesor doctor Dumitru Stăniloae. Funeraliile Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 8-28.
332. Π.Καθ. Ion Bria, *Στο θάνατο του Πατέρα Στανιλοάε* (La moartea Părintelui Stăniloae), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 8-29.
333. Dumitru Radu, *Μια επίκαιρη κορυφή της πατερικής θεολογίας* (O culme actualizată a teologiei patristice), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 35-77.
334. Ion Bria, *Ο χώρος της αθανασίας. Η εν Θεώ αιωνιοποίηση της ανθρωπότητας κατά τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (Spațiul îndumnezeirii. Eternizarea umanului în Dumnezeu în viziunea teologică a Părintelui Stăniloae), "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 77-79.

335. Ioan Caraza, *Ο κόσμος ως δώρο του Θεού - η υπαρξιακή συντεταγμένη της θεολογίας του πατρός Στανιλοάε* ("Lumea ca dar al lui Dumnezeu" - coordonata existențială a teologiei Părintelui Stăniloae), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 108-112.
336. Olivier Clément, *Ο μεγαλύτερος Ορθόδοξος θεολόγος του 20ου αιώνα* (Cel mai mare teolog ortodox al secolului XX) (μετάφραση), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 120-127.
337. Constantinescu, Enăchescu, *Η συμβολή του Ακαδ. Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε στην ίδρυση της Ορθόδοξης Χριστιανικής ανθρωπολογικής φιλοσοφίας* (Contribuția Pr. Acad. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae la edificarea unei filosofii antropologice creștin-ortodoxe), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 127-142.
338. Petru Rezuș, *Δημήτριος Στανιλοάε*, στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 143-145.
339. Gheorghe Drăgulin, *Τα βήματα απόκτησης της διασημότητας του θεολόγου* (Treptele cuceririi celebrității teologului), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 145-150.
340. Constantin Coman, *Η ταπείνωση του λόγου. Αφιέρωμα στον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε στην ηλικία των 90* (Smerenia cuvântului. Ofranda Părintelui Dumitru Stăniloae, la 90 de ani), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 150-152.
341. Ioan Buga, *Ο ανεύ στέμματος Πατριάρχης της Ορθοδοξίας μας* (Patriarhul neîncoronat al noastre Ortodoxiei), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 153-154.
342. Dan Zamfirescu, *Σημειώσεις περί του Π. Καθ. Δ. Στανιλοάε* (Însemnări despre Părintele Prof. Dr. Stăniloae), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 155-170.
343. Dan Ciachir, *Ο άνθρωπος και το έργο του* (Omul și lucrarea lui), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 170-174.
344. Radu Preda, *Δέκα κεφάλαια περί του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Zece capete despre Părintele Dumitru Stăniloae), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 174-177.
345. Arhim. Ioasaf Popa, *Αυτό που έμαθα από τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (Ce am învățat de la Părintele Dumitru Stăniloae), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 177-179.

346. Ioan Alexandru, *Ποιητική Δοξολογία* (Doxologie poetică), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 179-180 (από το "Cotidianul" 13.XI.1992).
347. *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε ο Θεολόγος - προσωπογραφία, αγιότητα και λεπτότητα* (Părintele Dumitru Teologul - portret autopotret. Sfințenie și delicatețe) (από το "Almanahul Parohiei Ortodoxe Române din Viena", 1976) στο "Ο", XLV (1993). τευχ. 3-4, σ. 180-183.
348. Mihai Diaconescu, *Οι συναντήσεις με τον πατέρα Στανιλοάε* (Întâlnirile cu Părintele Stăniloae), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 183-187.
349. Costion Nicolescu, *Ο πατήρ Δημήτριος, ο θεολόγος – η τελευταία συνομιλία* (Părintele Dumitru Teologul: ultima convorbire), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 187-190.
350. *Ο πατήρ Στανιλοάε στην ηλικία των Πατριάρχων. "Ο θεολόγος της Ελπίδος" κατά τους συγχρόνους του* (Părintele Stăniloae la vârsta patriarhilor. "Teologul speranței" văzut de contemporanii săi), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 190-191.
351. Monah Ignatie Marica, *"Via dolorosa" του πατρός καθ. Δημητρίου Στανιλοάε* ("Via dolorosa" a Pr. Prof. Dumitru Stăniloae), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 192-196.
352. *Ο πατήρ Στανιλοάε, αυτοβιογραφικό απόσπασμα* (Părintele Stăniloae, Fragment autobiografic) (Remus Andrei Ioan), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 196-197 (από το "Cotidianul" 13.XI.1992).
353. Gheorghe Anghelescu, *Η βιογραφία του π. καθ. Δημητρίου Στανιλοάε* (Biografia Părintelui Prof. Dumitru Stăniloae), στο "Ο", XLV (1993), τευχ. 3-4, σ. 198-200.
354. David Popescu, *In Memoriam του π. Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε* (In memoriam Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae), στο "GB", L (1993), τευχ. 4-6, σ. 105-107.
355. Ion Bria, *Πρόλογος στη θεολογία του π. Στανιλοάε* (Pre însemnare la Teologia Părintelui Stăniloae), "RT", III (75) (1993), τευχ. 4, σ. 69-75.
356. George, Alexe, *Το κατ' εικόνα και κατ' ομοίωσιν στη θεολογία του πατρός Στανιλοάε* (Chipul și asemănarea românească în Teologia Părintelui Stăniloae), στο "RT", III (75) (1993), τευχ. 4, σ. 113-143.
357. Ioan Ioniță, *Θεολογία και εμπειρία του θείου μυστηρίου. Τιμητικό αφιέρωμα στον π. Δημήτριο Στανιλοάε* (Teologia ca experiență a misterului divin. Omagiu memoriei părintelui profesor Dumitru Stăniloae), στο "Teologie și Viață", IV (LXX) (1994), τευχ. 11-12, σ. 116 -119.

358. Cristescu, Vasile, *Πρόσωπο και κοινωνία στη θεολογική σκέψη του π. Δ. Στανιλοάε* (Persoana în comuniunea și gândirea teologică a Pr. Prof. Dumitru Stăniloae), στο "Analele Științifice ale Univ. Al. Ioan Cuza din Iași", νέα σειρά, Θεολογία, β' τόμος, 1993-1994, σ. 157-159.
359. Florescu, Nicolae, *Μια εκμεταλλευμένη πολεμική* (O polemică manipulată), στο "Jurnalul literar", 4 (1993-1994), τευχ. 49-52, σ. 3, 6.
360. Ionescu, Cornel Mihai, *Ο μικρός αντι-μύμος* (Micul anti-mim), στο "Jurnalul literar", 4 (1993-1994), τευχ. 49-52, σ. 6.
361. Συντακτική ομάδα, *Αποσπάσματα του "Αρχείου" της Σεκουριτάτε* (Extrase din "Dosarul" de la Securitate), στο "Jurnalul literar", 4 (1993-1994), τευχ. 49-52, σ. 5.
362. Συντακτική ομάδα, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε 1903-1993*, στο "Epiphany", 14 (1994), τευχ. 1, σ. 46.
363. Συντακτική ομάδα, *Τα έργα ενός μεγάλου θεολόγου* (Scrierile unui mare teolog), στο "Magazin istoric", 28 (1994), τευχ. 1, σ. 46.
364. Allchin, A. M., *Stăniloae Dumitru (1903-1993)*, στο "Sobornost", 16 (1994), σ. 38-44.
365. Botez, Victor, *Νεκρολογία, ο Δημήτριος Στανιλοάε* (Necrolog, Dumitru Stăniloae), στο "Revista de filozofie", 41 (1994), τευχ. 1, σ. 97-101.
366. Radu, Simion, *Δύο κορυφαίοι του ρουμανικού πολιτισμού: ο Gheorghe Lazăr και ο Δημήτριος Στανιλοάε* (Doi corifei ai culturii naționale: Gheorghe Lazăr și Dumitru Stăniloae), στο "AB", 5 (1994), τευχ. 1-3, σ. 113-118.
367. Litiu, Gheorghe, *Ένα δάκρυ για τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (O lacrimă pentru Părintele Dumitru Stăniloae), στο "TR", 141 (1994), τευχ. 1-4, σ. 5.
368. Αρθρογράφος, *Η εν Κυρίω κοίμηση του π. Δημητρίου Στανιλοάε* (Trecerea la cele veșnice a Părintelui prof. Dumitru Stăniloae), στο "AB", 5 (1994), τευχ. 1-3, σ. 152-153.
369. Συντακτική ομάδα, *In Memoriam. Dumitru Stăniloae*, στο "Magazin istoric", 28 (1994), τευχ. 2, σ. 46.
370. Held, Heiny Joachim, *Dumitru Stăniloae: 1903-1993*, στο "Ökumenische Rundschau", 43 (1994), τευχ. 2, σ. 190-192.
371. Frunză, Sandu, *Μια πόρτα ανοιχτή προς τον ουρανό* (O poartă deschisă spre cer), στο "Renașterea", 5 (1994), τευχ. 12, σ. 2.

372. Schintee, Octavian, *Πρόσωπο και κοινωνία. Αφιέρωμα ευγνωμοσύνης προς τον αιδεσιμότατο Ακαδημαϊκό Καθηγητή Δημήτριο Στανιλοάε 1903-1993* (Persoană și comuniune. Prinoc de cinstire a Părintelui Profesor Academician Dumitru Stăniloae la împlinirea vârstei de 90 de ani). Σιμπίου, Έκδ. Arhiepiscopia Ortodoxă., (αναθεώρηση), στο "Renașterea", 5 (1994), τευχ. 12, σ. 10.
373. Iloaie, St., *Ασκητική και Μυστική στη θεολογία του Πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Ascetica și Mistică în teologia părintelui Stăniloae), στο "TV", 46 (1994), τευχ. 4-6, σ. 71-82. Και στο "Ο", 54 (2003), τευχ. 3-4, σ. 95-107.
374. Alexe, Gheorghe, *Ο χώρος της αθανασίας κατά τον πατέρα Στανιλοάε* (Spațiul nemuririi în viziunea Părintelui Stăniloae), στο "Credința", 44 (1994), τευχ. 4-6, σ. 3, 5.
375. Γαλίτη, Γ., *Ο Δημήτριος Στανιλοάε: ευλαβικό μνημόσυνο*, στο "Ανάπλασις", 1994, τευχ. 3, σ. 105-110.
376. Συντακτική ομάδα, *Βιογραφικά του Π. Δημητρίου Στανιλοάε*, στο "Ανάπλασις", 1994, τευχ. 3, σ. 111.
377. Coman, Constantin, *Η ταπεινοφροσύνη του λόγου*, στο "Ανάπλασις", 1994, τευχ. 3, σ. 112 -113.
378. Γουνελά, Σωτήρη, *Το δώρο και το αντίδωρο*, στο "Ανάπλασις", 1994, τευχ. 3, σ. 117-118.
379. Παπαθανασίου, Χρήστου Κ., *Ο Π. Στανιλοάε και η δια-κοινωνία (Intercommunio)*, στο "Ανάπλασις", 1994, τευχ. 3, σ. 119-120.
380. Cacuci, Dimitrie, *Η αθάνατη εικόνα του Θεού*, στο "Ανάπλασις", 1994, τευχ. 3, σ. 120.
381. Κευρεκίδη, Άλεξ., *Από τον πνευματικό θησαυρό του Π. Δ. Στανιλοάε*, στο "Ανάπλασις", 1994, τευχ. 3, σ. 121-124.
382. Moraru, Evgenios, *Ταπεινές σκέψεις περί ενός μεγάλου θεολόγου*, στο "Ανάπλασις", 1994, τευχ. 3, σ. 125-126.
383. Preda, Radu, *Διάλογος με τον Olivier Clément* (Dialog cu Olivier Clément), στο "Renașterea", 5 (1994), τευχ. 5, σ. 6.
384. Galeriu, Constantin, *Η εμπνευσμένη σκέψη του πατρός Στανιλοάε* (Din gândirea sacră a Părintelui Stăniloae), στο "VOR", 6 (1994), τευχ. 123, σ. 3.
385. Bria, Ion, *Η "Στανιλοάε" σύνθεση* (Sinteza Stăniloae), στο "VOR", 6 (1994), τευχ. 123, σ. 3.

386. Συντακτική ομάδα, 1995 - Συνέδριο "Δημήτριος Στανιλοάε" (1995 - Simpozion Dumitru Stăniloae), στο "VOR", 6 (1994), τευχ. 123, σ. 3.
387. Costa de Beauregard, M. A., *In memoriam: père Dumitru Stăniloae, théologien de la croix*, στο "Le messenger orthodoxe", 1994, 124 σ. 105-106.
388. Cristea, Simion, *Εμβλήματα: τα μάτια του πατρός Στανιλοάε* (Embleme: Ochii Părintelui Stăniloae), στο "Renașterea", 6 (1995), τευχ. 3, σ. 7.
389. Συντακτική ομάδα, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε*, στο "Renașterea", 6 (1995), τευχ. 10, σ. 1-2.
390. Ciachir, Dan, Bobrinskoy, Boris, Evdokimov, Michel, Popescu, Dumitru, Chirilă, Ioan, *Επικαιρότητα* (Actualitate), στο "Renașterea", 6 (1995), τευχ. 10, σ. 4.
391. Preda, Radu, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε: η νέα θεολογική έκφραση* (Părintele Dumitru Stăniloae: Noul teologic discurs), στο "Renașterea", 6 (1995), τευχ. 10, σ. 5.
392. Nicolescu, Costion, *Ο πατήρ Δημήτριος ή μία ζωή ως θεολογία* (Părintele Dumitru sau viața ca teologie), στο "Renașterea", 6 (1995), τευχ. 10, σ. 7.
393. Ritter, Adolf Martin, *Στη μνήμη του πατρός Στανιλοάε* (În amintirea Părintelui Stăniloae), στο "Renașterea", 6 (1995), τευχ. 10, σ. 8.
394. Clément, Olivier, *Η Εκκλησία - Εργαστήριο της Αναστάσεως* (Biserica - laborator al Învierii), στο "Renașterea", 6 (1995), τευχ. 10.
395. Petrache, Bogdan, *Ο Πατριάρχης της Ρουμανικής Θεολογίας, δύο χρόνια μετά από το θάνατό του* (Patriarhul teologiei românești, doi ani de la la trecerea la cele veșnice), στο "VOR", 4 (1995), τευχ. 145-146, σ. 4-5.
396. Lechea, Ștefăniță, *In Memoriam και στην πορεία των πνευματικών σχέσεων* (In memoriam și pe calea legăturilor de suflet), στο "VOR", 6 (1995), τευχ. 145-146, σ. 5.
397. Bria, Ion, *Η Επιστροφή στον Δημήτριο Στανιλοάε* (Întoarcerea la Dumitru Stăniloae), στο "TR", 142 (1995), τευχ. 37-40, σ. 1, 4.
398. Bria, Ion, *Το όνομα ενός ιερέα της επίγειας εκκλησίας σ' αυτή τη χώρα είναι γραμμένο στον ουρανό* (Numele unui preot al Bisericii pămânești din această țară este înscris în cer), στο "CC", 3 (1995), τευχ. 23-24, σ. 8.
399. Ritter, Adolf Martin, *Zum Gedenken an Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae*, στο "Deisis" (1995), τευχ. 2, σ. 59-61.

400. Ιγνατίου Μοναχού, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε* (Părintele Dumitru Stăniloae), στο "CC", 3 (1995), τευχ. 25-26, σ. 8.
401. Antonie, Plămădeală, Μητροπολίτου, *Ο πατήρ Στανιλοάε* (Părintele Stăniloae), στο "Almanah Bisericesc", έκδ. Sfânta Arhiepiscopie a Bucureștilui, 1995, σ. 218-219.
402. Marc Antoine Costa de Beauregard, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, θεολόγος του Σταυρού* (Părintele Dumitru Stăniloae, un teolog al Crucii) (μετάφραση), στο "GB", LI (1995), τευχ. 1-5, σ. 50-51.
403. Ștefan Buchiu, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε - ο θεολόγος της κοινωνίας* (Părintele Profesor Dumitru Stăniloae - teologul comuniunii), στο "GB", LI (1995), τευχ. 6-12, σ. 66-73.
404. Petrache, Bogdan, *Φιλοκαλία των ιερών νυπτικών* (Filocalia desăvârșirii ale sfintelor nevoințe), 5ος τ., έκδ. Harisma, Βουκουρέστι, 1995, στο "VOR", 7 (1995), 125, σ. 6.
405. Petrache, Bogdan, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε: λέξεις για πνευματική θεμελίωση* (Părintele Dumitru Stăniloae: Cuvinte spre zidire), Mănastirea Frăsinei, 1995, 125 σ., στο "VOR", 7 (1995), τευχ. 6.
406. Petrache, Bogdan, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, η νοερή προσευχή και η εμπειρία του Αγίου Πνεύματος* (Părintele Dumitru Stăniloae, Rugăciunea lui Iisus și experiența Duhului Sfânt), Σιμπίου, έκδ. Deisis, 1995, 121 σ. Και στο "VOR", 7 (1995), τευχ. 138, σ. 7.
407. Teșu, Ioan Cristinel, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, η νοερή προσευχή και η εμπειρία του Αγίου Πνεύματος* (Părintele Dumitru Stăniloae, Rugăciunea lui Iisus și experiența Duhului Sfânt), πρόλογος του Αρχιμανδρίτου Γεωργίου Γρηγοριότη, πρόλογος του Olivier Clément, μεταφρ. στα ρουμανικά της Marilena Rusu, Σιμπίου, έκδ. Deisis, 1995, 121 σ., στο "Teologia și Viață", 5 (1995), τευχ. 1-3, σ. 185-186.
408. Teșu, Cristinel Ioan, *Λόγια για πνευματική θεμελίωση. 300 πνευματικά κεφάλαια από την φιλοκαλική σκέψη του πατέρα Στανιλοάε, σε μια συλλογή του Ιγνατίου Μοναχού* (Cuvinte spre zidire. 300 de capete duhovnicești din gândirea filocalică a Părintelui Stăniloae culese de Ignatie Monahul), Έκδοση Ιεράς Μονής Frăsinei, 1995, 127 σ., στο "Teologie și Viață", 5 (1995), τευχ. 1, σ. 186-188.
409. Maraval, Pierre, *Saint Maxime le Confesseur, Ambigua*, στο "Revue d'Histoire de Philosophie", 75 (1995), σ. 352-353.

410. Felmy, Karl Christian, *Dumitru Stăniloae: Orthodoxe Dogmatik*, Band II, Zürich, Einsiedeln; Köln: Gütersloach; Benziger, 1990, 304 σ., στο "Kirche im Osten", 38 (1995), σ. 197-202.
411. Beinert, Wolfgang, *Orthodoxe Dogmatik*, τ. III, στο "Theologie und Glaube", 85 (1995), σ. 569.
412. Συντακτική ομάδα, *Η εμπειρία του Θεού από τον π. Δημήτριο Στανιλοάε*, 1994, στο "Sobornost", 17 (1995), τευχ. 1, σ. 107.
413. Don, I. Andrew: Dumitru Stăniloae, *The Experience of God*, Brookline, Holy Cross Orthodox Pr., 1994, στο "Saint Vladimir's Theological Quaterly", 39 (1995), τευχ. 4, σ. 425-427.
414. Flegg, Columbo Graham, *The experience of God*, του Δημητρίου Στανιλοάε, μετάφραση και επιμέλεια των Ioan Ioniță και Robert Barringer, Brookline, Holy Cross Orthodox Press, 1994, σ. XXII, 280 σ., στο "Sobornost", 18 (1996), τευχ. 1, σ. 95-96.
415. Louth, Andrew: Dumitru Stăniloae, *The Experience of God*, Brookline, Holy Cross Orthodox Press, 1994, στο "Greek Orthodox Theological Review", 41 (1996), τευχ. 1, σ. 292-294.
416. Anghelescu, Gheorghe, *Επίτευγμα για τη ρουμανική θεολογία* (O împlinire pentru teologia românească) (επισημαίνουμε την έκδοση του βιβλίου *Orthodox Dogmatik*), στο "VOR", 8 (1996), τευχ. 159-160, σ. 6.
417. Vraciu, Daniel: *Νέες εκδόσεις: Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία*, α'τ. (Noutăți editoriale: Părintele Dumitru Stăniloae, Teologia Dogmatică Ortodoxă, 1ος vol.), Στο "VOR", 8 (1996), τευχ. 168, σ. 6.
418. Anghelescu, Gh., *La dimension éschatologique de l'anthropologie du Père Dumitru Stăniloae*, στο "Analele Universității din Craiova", θεολογική σειρά, 1 (1996), τευχ. 1, σ. 79-81.
419. Leb, Ioan Vasile, *Εκκλησία και Έθνος κατά τον πατέρα Στανιλοάε* (Biserică și neam în concepția Părintelui Stăniloae), στο "Renașterea", 7 (1996), τευχ. 1, σ. 8.
420. Săvan, Dan, *Το Συνέδριο "Δημήτριος Στανιλοάε" – β' συνεδρίαση* (Simpozionul Dumitru Stăniloae - ediția a doua), στο "VOR", 7 (1996), τευχ. 165, σ. 4.
421. Sabău, Ioan, *Αναμνήσεις από χθες, σκέψεις για αύριο* (Amintiri de ieri, gânduri pentru mâine), συνέντευξη του Constantin Cristi και του Bogdan Scorțea, στο "VOR", 7 (1996), τευχ. 166, σ. 2.

422. Damian, Theodor, *Η θεολογία του δώρου, βασικό χαρακτηριστικό του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Teologia darului, caracteristică fundamentală a gândirii Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "TR", 144 (1996), τευχ. 17-18, σ. 3, τευχ. 23-24, σ. 1, 3.
423. Nicolescu, Costion, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, ο φίλος του Χριστού και ο φίλος μας* (Părintele Dumitru Stăniloae, prietenul lui Hristos și prietenul nostru), στο "CC", 4 (1996), τευχ. 44, σ. 7-9.
424. Megheșan, Dumitru, *Ορθόδοξη Χριστιανική θεολογία και πνευματικότητα κατά τον καθηγητή Δημήτριο Στανιλοάε* (Teologie și spiritualitate creștină ortodoxă în concepția Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae), στο "Credința ortodoxă", 2 (1997), τευχ. 1 2, σ. 58-62.
425. Moșoiu, Nicolae, *Η ανοιχτή καθολικότητα ως οικουμενική τυπολογία* (Sobornicitatea deschisă ca tipologie ecumenică), στο "RT", 7 (1997), τευχ. 4, σ. 87-116.
426. Bria, Ion, *Κατά την πορεία του Στανιλοάε στη ρουμανική θεολογία* (Via Stăniloae în teologia română), στο "VOR", 9 (1997), τευχ. 187, σ. 4.
427. Louth, Andrew, *Η Ορθόδοξη Δογματική θεολογία του Δημητρίου Στανιλοάε*, στο "Σύγχρονη Θεολογία", 13 (1997), σ. 253-267.
428. Serafim Joantă, Μητροπολίτου Γερμανίας και Κεντρικής Ευρώπης, *Ορισμένες σκέψεις περί του πατρός Δημητρίου του Θεολόγου* (Câteva gânduri despre Părintele Dumitru Teologul), στο "CC", 5 (1997), τευχ. 55-56, σ. 8-9.
429. Ștefan Buchiu, *Απολογιστικές συμβολές στο έργο του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Contribuții apologetice în opera Părintelui Dumitru Stăniloae), στο BOR, CXV (1997), τευχ. 1-6, σ. 242-249.
430. Coman, Constantin, *Περί του θεολόγου της αγάπης - συμβολές στην ερμηνεία της προσωπικότητας και του έργου του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Despre Teologul iubirii - contribuții la erminia personalității și operei Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Scara", 1 (1997), τευχ. 2, σ. 192-198.
431. Maciej, Bielawski, *Ο πατήρ Στανιλοάε, ένας μεγάλος μαέστρος, που μας διδάσκει πώς να καταλάβουμε τους Πατέρες, πώς να εκτιμάμε αυτό το θησαυρό της Εκκλησίας* ("Părintele Stăniloae este un mare maestru care te învață cum să citești patristica, cum să prețuiești acest tezaur al Bisericii") (συνέντευξη), στο "VOR", 10 (1998), τευχ. 125, σ. 3.

432. Ică, Ioan, *Η επικαιρότητα του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Actualitatea Părintelui Dumitru Stăniloae) (αποσπάσματα της Συνεδρίασης "Ο πατήρ Στανιλοάε και ο προβληματισμός της νεο-πατερικής θεολογίας"), στο "Schimbarea la față", 1 (1998), τευχ. 8, σ. 1, 5. II, τευχ. 9, σ. 5.
433. Henkel, Jürgen, *Hermannstadter Zeitung. Vom Feigenblatt kommunistischer Minderheitenpolitik zur kritischen deutschen Wochenzeitung in Rumänien*, στο "Sudoeuropa-Mitteilungen", 38 (1998), σ. 377-379.
434. Συντακτική ομάδα, *Σειρά ομιλιών "Φιλοκαλικές βραδιές"*. Βουκουρέστι, 5-11 Οκτωβρίου. *Το φιλοκαλικό πνεύμα και η σημερινή νεολαία* (Ciclul de conferințe "Serile Filocalice". București 5-11 octombrie. Duhul filocalic la tineretul de azi), στο "VOR", 10 (1998), τευχ. 213, σ. 4.
435. Wenderbourg, Dorothea: *Stăniloae Dumitru, Orthodoxe Dogmatik*, τ III, 1995, στο "Ökumenische Rundschau", 47 (1998), σ. 395-399.
436. Nikolaou, Theodor: *Stăniloae, Dumitru, Orthodoxe Dogmatik*, τ III, Solothurn Düsseldorf: Benzinger, 1995, 404 σ., στο "Örthodoxes Forum", 12 (1998), τευχ. 2, σ. 266-269.
437. Kallistos Ware, *Foreword*, Dumitru Stăniloae, *The Experience of God*, Brookline, Holy Cross Orthodox Press, 1998, σ. IX-XXVII.
438. Neaga, N.: *Δημητρίου Στανιλοάε, Η θέση του κ. Lucian Blaga περί του Χριστιανισμού και της Ορθοδοξίας* (Poziția domnului Lucian Blaga față de creștinism și de ortodoxie), έκδ. Paideia, Βουκουρέστι, 1997, 2010, 189 σ., στο "AB", 9 (1998), τευχ. 4-6, σ. 243-244.
439. Sesboué, Bernard, *Saint Maxime Confesseur le, Ambigua*, στο "Recherches de Sciences religieuses", 86 (1998), σ. 236-238.
440. Ciocan, Tudor, *Διαβάζοντας τη Φιλοκαλία - σκέψεις περί ορισμένων σχολίων της Φιλοκαλίας* (Citind Filocalia - gânduri pe marginea câtorva note din Filocalie), έκδ. Printech, Βουκουρέστι, 1999.
441. Verdoy, Alfredo, *Oracion de Jesus y experiencia del Espiritu Santo*, Μαδρίτη, Narcea, 1997, στο "Estudios Eclesiásticos", 74 (1999), σ. 179-180.
442. Moldoveanu, Ioan, *Μάθημα περί του πατρός Στανιλοάε στη Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης* (Curs despre Părintele Stăniloae la Facultatea de Teologie din Tesalonic), στο "VOR", 11 (1999), τευχ. 218-219, σ. 15.
443. Σειρά ομιλιών, *Φιλοκαλικές βραδιές "Dumitru Stăniloae"* (Serile filocalice Dumitru Stăniloae), στο "VOR", 11 (1999), τευχ. 233, σ. 8.

444. Alexe, Gheorghe, *Ο πατήρ Στανιλοάε μνημονευόμενος στο θεολογικό και οικουμενικό Συνέδριο της Νέας Υόρκης* (Părintele Stăniloae comemorat teologic si ecumenic la New York), στο "Lumina lină", 4 (1999), τευχ. 2, σ. 81-85.
445. Pentiu, Eugen, *Remembering Fr. Stăniloae. An Ecumenical Theological Symposium in the Great Apple*, στο "Lumină Lină" 4, (1999), τευχ. 2, σ. 87-88.
446. Ungureanu, R. S., *Ο πατήρ Στανιλοάε, "ο Θεολόγος της Ελπίδος"* (Părintele Stăniloae, "teologul speranței"), στο "Monitorul", 1999, τευχ. 278, σ. 7 Α.
447. Vâncioroveanu, Mioara, *Ο αγαπημένος μας, ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε* (Iubitul nostru părinte Dumitru Stăniloae), στο "CC", 6 (1999), τευχ. 71-72.
448. Συντακτική ομάδα, *Απόστολος του έθνους – Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε* (Apostol al neamului - Părintele Dumitru Stăniloae), στο "CC", 7 (1999), τευχ. 78-82, σ. 8-9.
449. Ică, Ioan I., *Η αληθινή μυστική εννοίει την εν Χριστώ ζωή* (Mística adevărată înseamnă lucrul acesta: viața în Hristos), στο "VOR", 11 (1999), τευχ. 218-219, σ. 4-5.
450. Teodor Damian, *Πτυχές ευχαριστιακής θεολογίας κατά τη σύνθεση του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Aspecte ale Teologiei Darului în sinteza Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "GB", LV (1999), τευχ. 5-8, σ. 25-34.
451. Gheorghe Holbea, *Η διαλεκτική θεολογία στην κριτική ανάλυση του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Teologia dialectică în analiza critică a Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "O", LI (2000), τευχ. 3-4, σ. 93-104.
452. Dumitru Popescu, *Η επιδραση του έργου του πατέρα Στανιλοάε στη σύγχρονη θεολογία και πολιτισμού* (Impactul operei Părintelui Stăniloae asupra teologiei și culturii contemporane), στο "GB", LVI (2000), τευχ. 9-12, σ. 58-71, και στο "O", LII (2001), τευχ. 1-2, σ. 26-37.
453. Petraru, Gheorghe, *Sens dans la pensée philosophique et théologique roumaines: Petre Țuțea, Nicolae Steinhardt et Dumitru Stăniloae*, στο "Analele Științifice ale Universității "Al. I. Cuza" - Iași", νέα σειρά, 5, 1999-2000, σ. 17-26.
454. Moșoiu, Nicolae, *Θεολογικές συνθέσεις του πατέρα Στανιλοάε και ο επίκαιρος χαρακτήρας τους* (Sintezele teologice ale pr. Stăniloae și relevanța lor actuală), στο "Lumina lină", 5 (2000), τευχ. 1, σ. 13-15.

455. Bartos, Emil, *The Essence-Energies Distinction in the Theology of Dumitru Stăniloae*, στο "European Journal of Theology", 9 (2000), τευχ. 1, σ. 3-18.
456. Bazgan, George, *Το Συνέδριο "Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε"*, Βουκουρέστι, 2-4 Οκτ., 2000 (Simpozionul "Părintele Dumitru Stăniloae"), București, 2-4 octombrie 2000, στο "Cuvântul adevărului", 3 (2000), τευχ. 3-4, σ. 17-22.
457. Bria, Ioan, *The Impact of the Theology of Father Dumitru Stăniloae on the Ecumenical Movement*, στο "Cuvântul adevărului", 3 (2000), τευχ. 3-4, σ. 25-30. Και στο "Lumină lină", 5 (2000), τευχ. 4, σ. 61-64.
458. Parfene, Constantin, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε - Pro Memoria* (Dumitru Stăniloae - pro memoria), στο "Cuvântul adevărului", Καναδάς, 3 (2000), τευχ. 3-4, σ. 31-39.
459. Drăgulin, I. Gheorghe, *Οι ρουμανικές αντικομμουνιστές προσωπικότητες μένουν αθάνατοι στην ψυχή του έθνους. Ο π. ακαδ. καθ. Δημήτριος Στανιλοάε* (Personalitățile românești anticomuniste rămân nepieritoare în sufletul neamului. Pr. Acad. Dr. Dumitru Stăniloae), στο "Lumină lină", 5 (2000), τευχ. 4, σ. 65-67.
460. Ioniță, I., *A Few Exclusive Testimonies of Fr. Stăniloae and of others about him*, στο "Lumină lină", 5 (2000), τευχ. 4.
461. J. A., Charles Miller, *Το δώρο του Κόσμου. Εισαγωγή στη θεολογία του Δημητρίου Στανιλοάε*, στο "Orthodox Outlook", 13 (2000), τευχ. 5, σ. 34-35.
462. Nicolescu, Costion, *Ο πατήρ Στανιλοάε και ο χώρος πολιτικής. Στάση απέναντι στη μοναρχία και στους μονάρχες* (Părintele Stăniloae și aria politicii. Atitudinea față de monarhie și monarhi), στο "TR", 148 (2000), τευχ. 23-26, σ. 1, 3.
463. Toma, Ștefan, *Εορτή στη μνήμη του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε στη Θεσσαλονίκη* (O zi de sărbătoare în memoria părintelui Dumitru Stăniloae la Tesalonic), στο "TR", 148 (2000), τευχ. 27-28, σ. 1, 2.
464. Gherman, Eduard, *Ο Θεολόγος της χριστιανικής αγάπης, ο π. καθ. Δημήτριος Στανιλοάε* (Teologul dragostei creștine, Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae), στο "Biruința", 1 (2000), τευχ. 9-12, σ. 22-23.
465. Carebia, Adrian, *Η μνήμη ενός μεγάλου θεολόγου* (Amintirea unui mare teolog), στο "Învierea", 11 (2000), τευχ. 19, σ. 2.

466. Συντακτική ομάδα, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε, Ο κατ'εξοχήν Ορθόδοξος Θεολόγος του 20ου αιώνα* (Dumitru Stăniloae, teologul ortodox de excepție al secolului XX), στο "Calea Mântuirii", 1 (2000), τευχ. 25, σ. 1, 2.
467. Συντακτική ομάδα, *Δύο ομολογητές θεολόγοι: ο Δημήτριος Στανιλοάε (1903-1993) και ο Ilarion Felea (1903-1961)* (Doi teologi mărturisitori: Dumitru Stăniloae <1903-1993> și Ilarion Felea <1903-1961>), στο "Calea Mântuirii", 1 (2000), τευχ. 27, σ. 1, 2.
468. Eni, Iulian, *Ένα μπουκέτο λουλουδιών για τον πατέρα Στανιλοάε* (Un buchet de flori dăruit Părintelui Stăniloae), στο "VOR", 12 (2000), τευχ. 250, σ. 3.
469. Συντακτική ομάδα, *Bucarest: Un colloque sur la théologie du père Dumitru Stăniloae*, στο "Service Orthodoxe de Presse", 2000, τευχ. 252, σ. 10-11.
470. Costache, Doru, *Το διεθνές Συνέδριο "Ο Πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε", Βουκουρέστι, 2-4 Οκτωβρίου 2000* (Simpozionul internațional "Părintele Dumitru Stăniloae" București, 2-4 octombrie 2000), στο "VOR", 12 (2000), σ. 254-255, σ. 6-7.
471. Συντακτική ομάδα, *Φιλοκαλικές βραδιές "Dumitru Stăniloae"* (Serile filocalice "Dumitru Stăniloae"), στο "VOR", 12 (2000), σ. 257-258, σ. 8-10.
472. Συντακτική ομάδα, *Συνέδριο στη μνήμη του θεολόγου Δημητρίου Στανιλοάε (1903-1993)* (Simpozion în memoria teologului Dumitru Stăniloae (1903-1993)), στο "Viața Cultelor", 8 (2000), τευχ. 381.
473. Συντακτική ομάδα, *In Memoriam: ο π. Δημήτριος Στανιλοάε* (In memoriam: Pr. Prof. Dumitru Stăniloae), στο "Candela Moldovei", 9 (2000), τευχ. 9-10, σ. 24.
474. Συντακτική ομάδα, *Sf. Gheorghe - Bunești (Brașov), Ένα μοναστήρι που φαίνεται να είναι χτισμένο από τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε μετά από τον θάνατό του* (Sf. Gheorghe - Bunești (Brașov), o mănăstire zidită parcă postum de Pr. Dumitru Stăniloae), στο "Viața Cultelor", 9 (2000), τευχ. 385, σ. 7.
475. Συντακτική ομάδα, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε, ο κατ'εξοχήν Ορθόδοξος Θεολόγος του 20ου αιώνα* (Dumitru Stăniloae - teologul ortodox de excepție al secolului XX), στο "Calea Mântuirii", I (2000), τευχ. 25, σ. 1-2.

476. Holbea, Gheorghe, *Ο ομολογητής αυτού του αιώνα – ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε* (Mărturisitor al acestui veac - Părintele Dumitru Stăniloae), στο "CC", 8 (2000), τευχ. 83-84, σ. 6-7.
477. Petroaia, Lucian, *Ορισμένα σημεία αναφοράς της λειτουργικής διάστασης του έργου του πατέρα Στανιλοάε* (Câteva repere din dimensiunea liturgică a operei Părintelui Stăniloae), στο "Călăuza Ortodoxă", 2000, ειδικό τεύχος, 12-13.
478. Henkel, Jürgen; Wonner, Ergon, *Die Rumänische Philokalie von Dumitru Stăniloae (1903-1993) – Ansatz Genese und Struktur eines epochalen Werkes der rumänischen orthodoxen Spiritualität*, στο "Orthodoxes Forum", 14 (2000), σ. 181-200.
479. Συντακτική ομάδα, *Φιλοκαλικές βραδιές αφιερωμένες στον θεολόγο Δημήτριο Στανιλοάε (1903-1993)* (Seri filocalice dedicate teologului Dumitru Stăniloae (1903 -1993)), στο "AB", 11 (2000), τευχ. 10-12, σ. 165.
480. Leonte, Constantin, *Ρέκβιεμ για τον πατέρα Στανιλοάε* (Requiem pentru Părintele Stăniloae), στο "Credința Ortodoxă", 4 (2000), τευχ. 10, σ. 9.
481. Bria, Ion, *Preface to The Experience of God. Orthodox Dogmatic Theology, Volume II: The World Creation and Deification by Dumitru Stăniloae*, Brookline, Holy Cross Orthodox Press, 2000, σ. VII-XIV.
482. Bordeianu, Radu, *The World: Creation and Deification. Volume 2 of the Experience of God: Orthodox Dogmatic Theology by Dumitru Stăniloae*, έκδοση και μετάφραση στα ρουμανικά του Ioan Ioniță και του Robert Barringer, Brookline, Holy Cross Orthodox Press, 2000, σ. XIV, 213, στο "Theological Studies", 2001, τευχ. 62, σ. 840-841.
483. Damian, Theodor, *The World: Present Condition and Ultimate Destiny, Dumitru Stăniloae, The Experience of God, Orthodox Dogmatic Theology. Vol. II: The World: Creation and Deification*. Brookline, Holy Cross Orthodox Press, 214 σ., στο "Lumina Lină", 6 (2001), τευχ. 3, σ. 149-155.
484. Moșoiu, Nicolae, *"Η μορφή της Εκκλησίας"*, - η μυστική παρουσία της Αγίας Τριάδος στην ανθρώπινη ζωή ("Forma Bisericii" - prezența tainică a Sfintei Treimi în viața umană), στο "Anuarul Academic al Universității 'L. Blaga' - Sibiu", Θεολογική Σχολή "Andrei Șaguna", 2000/2001, σ. 186-211.

485. Ferent, Iosif, *Η συμβολή του Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε στο δόγμα των ακτίστων θείων ενεργειών* (Contribuția Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae la doctrina energiilor dumnezeiești necreate), στο "Orizonturi teologice", 2 (2001), τευχ. 1, σ. 16-24.
486. Pop, Vasile, *Ο άνθρωπος και ο Θεός. Οι Ύμνοι του Αγίου Συμεών του Νέου Θεολόγου στο έργο του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Omuli și Dumnezeu. Imnele Sfântului Simeon Noul Teolog în scrierile Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Orizonturi teologice", 2 (2001), τευχ. 1, σ. 69-73.
487. Leonte, Constantin, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε – ένα τέλειο παράδειγμα υπηρέτη της Εκκλησίας, ομολογητής θεολόγος και Χριστιανός στο σημερινό πολιτισμό* (Părintele Dumitru Stăniloae - model desăvârșit de slujitor al Bisericii, și teolog mărturisitor creștin în lumea de azi), στο "Cronica Romanului", 1 (2001), τευχ. 3, σ. 4-5.
488. Hurjui, Nicolae, *Έθνος και πίστη κατά τον πατέρα Στανιλοάε* (Națiune și credință în gândirea Părintelui Stăniloae), στο "Cronica Romanului", 1 (2001), τευχ. 3, σ. 4-5.
489. Palade, Sânică, *Η Δογματική Θεμελίωση της Θείας Λατρείας κατά τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (Fundamentarea dogmatică a cultului divin la părintele Dumitru Stăniloae), στο "Cronica Romanului", 1 (2001), τευχ. 3, σ. 7.
490. Costa de Beauregard, MA, *Συνέντευξη (Interviu)*, στο "VOR", 13 (2001), τευχ. 259-260, σ. 6-7. Με τον Cătălin Mircea Druță.
491. Damian, Theodor, *Dumitru Stăniloae Theologian of the New Millenium*, στο "Lumină Lină", 6 (2001), τευχ. I, σ. 169-170.
492. Butuc, Bogdan, *Η χορήγηση της ονομασίας "Dumitru Stăniloae" στη Θεολογική Σχολή Ιασίου - τιμή και ευθύνη για τη θεολογική εκπαίδευση στο Ιάσσιο* (Atribuirea numelui "Dumitru Stăniloae" Facultății de Teologie Ortodoxă Iași - onoare și obligație pentru învățământul teologic ieșean), στο "Candela Moldovei", 10 (2001), τευχ. 7-8, σ. 17.
493. Η Βιβλιοθήκη MMB, *Με τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε "Στην κοινωνία της ίδιας πίστεως"* (Cu Părintele Dumitru Stăniloae "în comuniunea aceleiași credințe"), στο "Candela Moldovei", 10 (2001), τευχ. 9, σ. 15.
494. Συντακτική ομάδα, *Rasgobozi so oșet Dimitry Stăniloae*, στο "TR", 149 (2001), τευχ. 39, σ. 18-19.

495. Bria, Ion, *Υποχρέωση ευγνωμοσύνης προς τον πατέρα Στανιλοάε* (Datorie de recunoștință părintelui Stăniloae), στο "TR", 149 (2001), τευχ. 35-38, σ. 3.
496. Stăniloae, Lidia, *Μαζί με τον πατέρα μου, το Δημήτριο Στανιλοάε* (Împreună cu tatăl meu, Dumitru Stăniloae), στο "CC", 9 (2001), τευχ. 95-97, σ. 6, 7.
497. Mitrofan, Gheorghe, *Ευσεβείς αναμνήσεις* (Pioase aduceri aminte), στο "Almanah Iisus Biruitorul", Σιμπίου, 2001, σ. 171-173.
498. Pătuleanu, Constantin, *Η οικουμενική διάσταση του έργου του π. Δημητρίου Στανιλοάε* (Dimensiunea ecumenică a operei pr. Prof. Dumitru Stăniloae), στο "Almanah bisericesc", Episcopia Sloboziei și Călărașilor, έκδ., 2001, σ. 63-72.
499. Frățilă, Marius, *Καθολικότητα και οικουμενισμός της θεολογίας του πατέρα Στανιλοάε* (Sobornicitate și ecumenism în teologia Părintelui Stăniloae), στο "Almanah bisericesc", Episcopia Sloboziei și Călărașilor, έκδ., 2001, σ. 73-81.
500. Παπαδοπούλου, Σηλιανού, *Η προσωπικότητα και το έργο του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Personalitatea și opera Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Înviearea", 12 (2001), τευχ. 15, σ. 2 (με τον Βασίλη Αργυριάδη). Και στο "TR", 149 (2001), τευχ. 31-34, σ. 1-6.
501. Holbea, Gheorghe, *Η θεολογία της αποκάλυψης στο έργο του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Teologia Revelației în opera Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "TV", LII (2001), τευχ. 1-2, σ. 125-136.
502. Berbec, Rică, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε στα περιοδικά "Curentul" και "Gândirea"* (Părintele Dumitru Stăniloae la "Curentul" și revista "Gândirea"), στο "GB", LVII (2001), τευχ. 1-4, σ. 125-132.
503. Costache, Doru, *Communio, Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε και ο εκκλησιαστικός λόγος υπάρξεως* (Communio, Părintele Dumitru Stăniloae și rațiunea eclesială colocvială a existenței), στο "TV", LII (2001), τευχ. 3-4, σ. 62-81.
504. Holbea, Gheorghe, *Η θεολογική ένταξη της φιλοσοφίας στο έργο του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Integrarea teologică a filosofiei în opera Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "O", LIII, 2002, τευχ. 1-2, σ. 157-170.
505. Teșu, Ioan Γ., *Κόσμος και λογικότητα κατά την "ερμηνεία", του π. Δημητρίου Στανιλοάε* (Lumea și raționalitatea, în "tâlcuirea" Părintelui

- Profesor Dumitru Stăniloae), στο "Teologie și Viată", XII (LXXVIII) (2002), τευχ. 9-12, σ. 70-83.
506. Holbea, Gheorghe, *Η σοφιολογική θεωρία του Σεργκεί Bulgakov στην κριτική ανάλυση του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Teoria sofologică a lui Serghei Bulgakov în analiza critică a Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Almanah bisericesc", έκδ. Sfânta Episcopie a Buzăului și Vrancei, 2002, σ. 48-73.
 507. Scarlat, Gina, *Ο π. Δημήτριος Στανιλοάε* (Părintele Profesor Dumitru Stăniloae), στο "Călăuza Ortodoxă", 13 (2002), τευχ. 166, σ. 26.
 508. Chirilă, Mihai Silviu, *Λεξικό Εκκλησιολογίας* (Dicționar de eclesiologie), στο "Candela Moldovei", 11 (2002), τευχ. 6-7, σ. 24-25.
 509. Stăniloae, Lidia, *Ο πατήρ μου, π. Δημήτριος Στανιλοάε* (Tatăl meu, Părintele Dumitru Stăniloae), στο "CC", 10 (2002), τευχ. 113-115, σ. 12-13.
 510. Coman, Constantin, *Η διδασκαλία του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε περί της εικόνας του αγίου και της αγιότητας* (Părintele Dumitru Stăniloae despre chipul sfântului și al sfințeniei), στο "CC", 10 (2002), τευχ. 116-118, σ. 9.
 511. Θεοκτιστου, Πατριάρχη της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, *In Memoriam Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε. † Οκτώβριο, 1993. Αφοσιώμενος υπηρέτης της Εκκλησίας και της Ορθόδοξης Θεολογίας* (In memoriam Părintele Stăniloae. † Octombrie 1993. Un devotat slujitor al Bisericii și Teologiei Ortodoxe), στο "Solia", 67 (2002), τευχ. 10, σ. 21-24.
 512. Chirilă, Mihai Silviu, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, το δώρο του Θεού για το ρουμανικό λαό* (Părintele Dumitru Stăniloae, darul lui Dumnezeu către poporul român), στο "Candela Moldovei", 11 (2002), τευχ. 12, σ. 6-9.
 513. Teșu, Ioan Γ., *Ζητήματα Ορθόδοξης πνευματικότητας κατά την ερμηνεία του π. Δημητρίου Στανιλοάε* (Teme ale spiritualității ortodoxe στο "tâlcuirea" Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae: rugăciunea), (I), στο "Analele Științifice ale Universității" Al. I. Cuza - Iași, 7 (2002), σ. 81-97.
 514. Θεοκτίστου Αράπαșu, Πατριάρχου της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Το μήνυμα προς την Ρουμανική Ακαδημία και το Πανεπιστήμιο "Sextil Pușcariu" Μπρασόβ* (Mesajul transmis Academiei Române și Universității "Sextil Pușcariu"- Brașov, 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 1-4.

515. Antonie Plămădeală, Μητροπολίτου, *Ο π. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε* (Părintele Prof. Dumitru Stăniloae), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu" Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 4-6.
516. Bartolomeu Anania, Αρχιεπισκόπου, *Ο πατήρ Στανιλοάε* (Părintele Stăniloae), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu", Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 6-8.
517. Surdu, Alexandru, *Ο ρουμανικός ησυχασμός και η υπερβατική θεωρία* (Isihasmul românesc și meditația transcendentă), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu", Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 8-12.
518. Vlăduțescu, Gheorghe, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε– προσωπικοποιός ορίζοντας* (Dumitru Stăniloae - orizont personalist), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu" Brașov" 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 12-16.
519. Popescu, Dumitru, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε - ο άνθρωπος, το έργο και η σύγχρονη του επίδραση* (Dumitru Stăniloae - omul, opera și impactul ei contemporan), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu" - Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 16-26.
520. Arbore Popescu, Grigore, *Ο θαυμάσιος πατήρ μας Δημήτριος Στανιλοάε* (Sublimul nostru Părinte Dumitru Stăniloae), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu"- Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 26-28.
521. Bria, Ion, *Η θεολογία του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε και η οικουμενική ερμηνευτική* (Teologia Păintelui Dumitru Stăniloae și hermeneutica ecumenică), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu" - Brașov", 2 (2002), 3ος τ., τευχ. 2, σ. 28-37.
522. Μολδαβίας, Ίλιε, *Η επικαιρότητα σκέψεως του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε όσον αφορά το εθνικό και την εθνικότητα* (Actualitatea gândirii Păintelui Dumitru Stăniloae cu privire la etnic și etnicitate), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu"- Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 37-47.
523. Păcurariu, Mircea, *Ο πατήρ Καθηγητής και Ακαδημαϊκός Δημήτριος Στανιλοάε - ορισμένες βιβλιογραφικές συντεταγμένες* (Preotul Profesor și Academician Dumitru Stăniloae - cateva coordonate bibliografice), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu"- Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 47-57.
524. Vasile, D. Mihai, *Η τελειότης του ανθρώπου κατά τη φιλοκαλική άποψη του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Desăvârșirea omului în concepția

- filocalică a Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu"- Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 55-57.
525. Moșoiu, Nicolae, *Το όραμα του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε περί του οικουμενισμού* (Viziunea Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae despre ecumenism), εισαγωγή, στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu" Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 77-106.
 526. Gheorghiu, Elena, *Η αντίληψη του προσώπου και του έργου του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε στα Ρωμαιο-καθολικά Πανεπιστήμια της Ρώμης* (Cum este percepută persoana și opera lui Dumitru Stăniloae în Universitățile Pontificale din Roma), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu" Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 106-110.
 527. Itu, Mircea, *Θέωση του ανθρώπου κατά το Δημήτριο Στανιλοάε* (Îndumnezeirea omului în viziunea lui Dumitru Stăniloae), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu" Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 116-124.
 528. Eșan, Ioan, *Ο Αρχιερεύς της ρουμανικής Ορθοδοξίας – Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε* (Arhiepiscopul ortodoxiei românești - Părintele Dumitru Stăniloae), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu" Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 124-126.
 529. Itu, Ion, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε – ο πατήρ του ρουμανικού έθνους* (Dumitru Stăniloae - părinte al neamului românesc), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu" Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 126-130.
 530. Nan, Anca, *Dumitru Stăniloae: Ortodoxie et Latinité*, στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu" Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 130-138.
 531. Sturzu, Ioan, *Η αποκάλυψη κατά τον άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή και τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε. Σκέψεις περί της θεολογικής-οντολογικής αξίας του εμπειριακού παραδείγματος στη φυσική* (Viziunea Sf. Maxim Mărturisitorul și a Părintelui Dumitru Stăniloae asupra revelației naturale. Reflecții asupra valorii teologice ontologice a paradigmei experimentaliste în fizică), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu" Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 138-163.
 532. Suci, Alexandru, *Θεολογικές και φιλοσοφικές ερμηνείες σχετικά με ορισμένα χριστιανικά δόγματα* (Interpretări teologice filosofice asupra unor dogme creștine), στο "Caietele Universității "Sextil Pușcariu" Brașov", 2 (2002), γ' τ., τευχ. 2, σ. 164.

533. Chirilă, Mihai Silviu, *Oration de Jesus y experienced del Espiritu Santo*, Madrid, Narcea, 128 σ., στο "Teologie și Viață", 12 (2002), τευχ. 5-8, σ. 233-236.
534. Louth, Andrew, *Orthodox Spirituality: A Practical Guide for the Faithful and a Definitive Manual for Scholar*, by Dumitru Stăniloae, μεταφρ. από ρουμανικά του Αρχιμ. Jerom και της Otilia Kloos, South Caiman, Pennsylvania, St. Tihon's Seminary Press, 2002, στο "Sobornost", 25 (2003), τευχ. 2, σ. 126-129.
535. Popa, Cătălin, *Φιλοκαλία θ' (Filocalia IX)*, Βουκουρέστι, έκδ. Humanitas, 2003, 608 σ., στο "Argeșul ortodox", 3 (2003), τευχ. 103, σ. 2.
536. Teșu, Ioan Γ., *Ζητήματα της Ορθόδοξης πνευματικότητας κατά την "ερμηνεία" του π. Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε: αμαρτία και πάθος (Teme ale spiritualității ortodoxe în "tâlcuirea" Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae: păcatul și patima)*, (I), στο "Teologia", 7 (2003), τευχ. 1, σ. 117-136.
537. Ioachim Giosanu Băcăuanul, επισκόπου, 2003 – *Το έτος του πατρός Στανιλοάε* (2003, anul Părintelui Stăniloae), στο "Cronica Romanului", 3 (2003), τευχ. 1, σ. 3-4.
538. Clément, O., *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε και η υπερφυία της ρουμανικής Ορθοδοξίας (Părintele Dumitru Stăniloae și geniul ortodoxiei române)* (I, II), στο "Cronica Romanului", 3 (2003), τευχ. 1, σ. 4-5. II, τευχ. 2, σ. 9.
539. Gomboș, Stelian, *Ένα όραμα περί της ασκητικής και της μυστικής στο έργο του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε (O viziune asupra operei ascetice și mistice a Părintelui Dumitru Stăniloae)*, στο "Legea Românească", 14 (2003), τευχ. 3, σ. 10-14.
540. Gomboș, Stelian, *Με τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε, από την Ανατολή στη Δύση (Cu Părintele Dumitru Stăniloae, de la Răsărit la apus)*, στο "Legea Românească", 14 (2003), τευχ. 2, σ. 10-13.
541. Συντακτική ομάδα, *Οι συντάκτες του "Telegraful Român"* (Redactorii "Telegrafului roman"), στο "TR", 151 (2003), τευχ. 1-4, σ. 1, 2, 5.
542. Tulcan, Ioan, *Δύο ζωές, δυο πεπρωμένα, ο Δημήτριος Στανιλοάε (1903-1993) και ο Ilarion V. Felea (1903-1961) (Două vieți, două destine: Dumitru Stăniloae (1903 -1993) și Ilarion B. Felea (1903 1961))*, στο "Calea Mântuirii", 4 (2003), τευχ. 22, σ. 1-2.

543. Andrei, Αρχιεπισκόπου της Alba Iulia, *Ομολογητές για τον Χριστό - ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε* (Mărturisitori pentru Hristos. Părintele Dumitru Stăniloae), τευχ. III, "Credința străbună", 13 (2003), τευχ. 3 (204), σ. 1. II, τευχ. 4 (205), σ. 4. III, τευχ. 5 (206).
544. Συντακτική ομάδα, *Επιστημονική επιτηρίδα - Arad, 22-23 Μαΐου 2003. Ο Δημήτριος Στανιλοάε και ο Ilarion V. Felea. 100 χρόνια από τη γέννηση. Η δική τους θεολογική κληρονομία και η υποδοχή της στο σύγχρονο πολιτισμό* (Sesiunea de comunicări științifice – Arad, 22-23 mai 2003. Dumitru Stăniloae și Ilarion V. Felea. 100 de ani de la naștere. Moștenirea lor teologică și receptarea ei în contemporaneitate), στο "Calea Mântuirii", 4 (2003), τευχ. 22, σ. 4.
545. Albu, Filip, *Τιμητικό Συνέδριο "Δημήτριος Στανιλοάε και Ilarion V. Felea"* (Simpozion omagial Dumitru Stăniloae și Ilarion B. Felea), στο "Calea Mântuirii", 4 (2003), τευχ. 23, σ. 3.
546. Daniel, Partoșanul, *Ο Μάρτυς και ο θεολόγος* (Martirul și Teologul), στο "Calea Mântuirii", 4 (2003), τευχ. 24, σ. 1, 3.
547. Brichiuș, Alexandru, *Θεολογία και πολιτισμός. Χιλιετηρίδα Δημήτριος Στανιλοάε - θεμελιώδη ζητήματα* (Teologie și cultura. Centenar Dumitru Stăniloae - Teme fundamentale), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 98, σ. 2.
548. Brichiuș, Alexandru, *Η θεοπτία κατά τον άγιο Συμεών το Νέο Θεολόγο και τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (Vederea lui Dumnezeu în învățătura Sfântului Simeon Noul Teolog și Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 105, σ. 2.
549. Brichiuș, Alexandru, *Ο ρόλος της προσευχής στη γνώση του Θεού στις περιστάσεις της ζωής* (Rolul rugăciunii în cadrul cunoașterii lui Dumnezeu în împrejurările concrete ale vieții), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 106, σ. 2.
550. Brichiuș, Alexandru, *Το έργο των Αγίων Αγγέλων κατά τη δογματική θεολογία του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Lucrarea sfinților îngeri în teologia dogmatică a Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 108, σ. 3.
551. Brichiuș, Alexandru, *Σκέψεις για την αγιότητα στη θεολογία του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Gânduri despre sfințenie în teologia Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Argeșul Ortodox" 3 (2003), τευχ. 110, σ. 3.

552. Brichiuș, Alexandru, *Χριστιανικός στοχασμός περί του θανάτου στο έργο του θεολόγου Δημητρίου Στανιλοάε* (Meditație creștină asupra morții în opera teologului Dumitru Stăniloae), στο "Argeșul Ortodox" 3 (2003), τευχ. 112, σ. 2.
553. Συντακτική ομάδα, *Ο Θεολόγος της Ελπίδος κατά τους ξένους θεολόγους* (Părintele Speranței văzut de teologi străini) (απόσπασμα από το τόμο "Αφιέρωμα στη μνήμη του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε" (Omagiu memoriei Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Argeșul Ortodox" 3 (2003), τευχ. 115, σ. 3.
554. Nicolescu, Costion, *Ένας άγγελος πάντα φύλαγε τον πατέρα* (Un înger l-a vegheat pe Părintele mereu), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 116, σ. 2.
555. Brichiuș, Alexandru, *Περί του κακού στη θεολογία του πατρός Στανιλοάε* (Despre problema răului în teologia Părintelui), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 117, σ. 2.
556. Săsăujan, Mihai, *Η παραίτηση του καθ. Δημητρίου Στανιλοάε από τη θέση του πρύτανη της Θεολογικής Ακαδημίας του Σιμπίου* (Demisia profesorului Dumitru Stăniloae din funcția de rector al Academiei Teologice din Sibiu), στο "Calea Mântuirii", 4 (2003), τευχ. 26, σ. 3.
557. Anghelescu, Gheorghe F., *Λόγος κατηχητικός για τη μελλοντική γενιά ή Πέντε πνευματικοί λόγοι για υστεροφημία. Συνέντευξη με τον Πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (Cuvânt de învățătură pentru generația viitoare sau Cinci cuvinte duhovnicești pentru posteritate. Interviu cu Părintele Dumitru Stăniloae), στο "Almanah Bisericesc", έκδ. Arhiepiscopia Târgoviștei, 2003, σ. 92-98. Στο "VOR", XV (2003), τευχ. 305-306, σ. 5-6.
558. Holbea, Gheorghe, *Ο πατήρ Στανιλοάε, βιογραφικά και βιβλιογραφικά δεδομένα* (Părintele Stăniloae, date biografice și bibliografice), στο "VOR", XV (2003), τευχ. 322-323, σ. 7.
559. Holbea, Gheorghe, *Ένα δώρο του Θεού για την Ορθοδοξία του 20ου αιώνα* (Un dar pe care Dumnezeu l-a făcut Ortodoxiei secolului al XX-lea), στο "CC", 11 (2003), τευχ. 121-122, σ. 8-9, 21.
560. Clément, Olivier, *Ήταν ένας άνθρωπος πλήρης καλοσύνης* (Era o ființă plină de bunătate), στο "CC", 11 (2003), σ. 123-124, σ. 6.

561. Θεοκτίστου, Πατριάρχου της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Ο Θεολόγος της Χριστιανικής Αγάπης* (Teologul dragostei creștine), στο "CC", 11 (2003), τευχ. 123-124, σ. 6.
562. Θεοκτίστου, Πατριάρχου της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Χιλιετηρίδα "Δημήτριος Στανιλοάε"* (Centenar Dumitru Stăniloae), στο "Argeșul Ortodox", 2 (2003), τευχ. 101, σ. 1.
563. Brichius, Alexandru, *Η Αγία Τριάς - η Πηγή Ανώτατης Αγάπης και βάση σωτηρίας μας* (Sfânta Treime - Izvorul supremei iubiri și baza mântuirii noastre), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 119, σ. 2.
564. Stăniloae Ionescu, Lidia, *Μαζί με τον πατέρα μου, το Φως του έργου από το Φως του Λόγου* (Împreună cu tatăl meu) (μικρό απόσπασμα από το τ. (Lumina faptei din Lumina cuvântului), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 120, σ. 4.
565. Brichius, Alexandru, *Χιλιετηρίδα "Δημήτριος Στανιλοάε". Η φύση στη θεολογία του πατέρα Στανιλοάε* (Centenar Dumitru Stăniloae. Natura în teologia Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 121, σ. 2.
566. Brichius, Alexandru, *Χιλιετηρίδα "Δημήτριος Στανιλοάε". Αξιολόγηση του μιλλενარიανισμού στη θεολογία του πατρός Στανιλοάε* (Centenar Dumitru Stăniloae. Evaluarea calculelor milenului în teologia Părintelui) στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 122, σ. 2.
567. Brichius, Alexandru *Χιλιετηρίδα. Η κριτική της αίρεσης του μιλλενარიανισμού, κατά τη Δογματική Θεολογία του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Centenar. Critica ereziei milenariste în teologia dogmatică a Părintelui Dumitru Stăniloae) στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 123, σ. 2.
568. Brichius, Alexandru, *Χιλιετηρίδα "Δημήτριος Στανιλοάε". Το Μυστήριο του Ευχελαίου κατά τον πατέρα Στανιλοάε* (Centenar Dumitru Stăniloae. Taina Sfântului Maslu în viziunea Părintelui) στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 125, σ. 2.
569. Bartolomeu Anania, Αρχιεπ., *Απόλυτη τάξη σ' ένα κοσμικό μυαλό* (Ordinea de cristal a unui intelect cosmic), στο "Argeșul Ortodox", 2 (2003), τευχ. 127, σ. 1.
570. Brichius, Alexandru, *Πτυχές της Κρίσης κατά τη θεολογία του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Aspecte ale judecății particulare în teologia

- Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Argeşul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 128, σ. 2.
571. Brichius, Alexandru, *Η κριτική των ψευδών προφητειών περί της Αποκαλύψεως στην θεολογία του π. Δημητρίου Στανιλοάε* (Critica falselor previziuni apocaliptice în teologia Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Argeşul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 129, σ. 2.
 572. Clément, Olivier, *Ο μεγαλύτερος Ρουμάνος θεολόγος του 20ου αιώνα* (Cel mai mare teolog român al secolului XX), (από τον τόμο *Αφιέρωμα στον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (Omagiul Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Argeşul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 130, σ. 1, 3.
 573. Brichius, Alexandru, *Η σχέση μεταξύ ψυχής και σώματος στο έργο του θεολόγου Δημητρίου Στανιλοάε* (Raportul dintre suflet și trup în opera teologului Dumitru Stăniloae), στο "Argeşul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 131, σ. 2.
 574. Brichius, Alexandru, *Ο διάλογος μεταξύ των ανθρώπων και των Αγγέλων στα έργα του θεολόγου Δημητρίου Στανιλοάε* (Dialogul între oameni și îngeri în lucrările teologului Dimitrie Stăniloae) στο "Argeşul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 132, σ. 2.
 575. Ică, Ioan I. jr. *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε - "Ένας κλασσικός" της θεολογίας του 20ου αιώνα* (Părintele Dumitru Stăniloae - "un clasic" al teologiei secolului XX), στο "Renașterea", 14 (2003), τευχ. 10, σ. 4.
 576. Solunca Moise, Elena, *(Σκέψη και χριστιανική εμπειρία – ο Δ. Στανιλοάε)* (Cugetare și trăire creștină - D. Stăniloae), στο "Radio România. Revista programelor" ραδιοφωνική εκπομπή, 2003, 345, σ. 16.
 577. *Η Θεολογική Σχολή "Πατριάρχης Ιουσπινιανός"*, Βουκουρεστίου, *Το έτος "Δημήτριος Στανιλοάε" – Χιλιετηρίδα γέννησης του μεγάλου Ρουμάνου θεολόγου* (Anul Dumitru Stăniloae - centenarul nașterii marelui teolog român), στο "Călăuza Ortodoxă", 14 (2003), τευχ. 172.
 578. Bartolomeu Anania, Αρχιεπισκόπου του Vad, Feleac και Cluj, *Ο πατήρ Στανιλοάε* (Părintele Stăniloae), το "CC", 11 (2003), τευχ. 127-128, σ. 7.
 579. Nicolescu, Costion, *Αναμνήσεις για έναν άγιο θεολόγο* (Amintiri despre un teolog sfânt), στο "CC", 11 (2003), τευχ. 127-128, σ. 7. Και στο "Argeşul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 126, σ. 2.
 580. Brichius, Alexandru, *Η πτώση και οι συνέπειες κατά τη διδασκαλία του αγίου Μαξίμου του Ομολογητού και του Θεολόγου Δημητρίου Στανιλοάε* (Căderea în pacat și urmările ei descrise în învățătura Sfântului Maxim

- Marturisitorul și ale teologului Dumitru Stăniloae), στο "Argeșul ortodox", 3 (2003), τευχ. 134, σ. 2.
581. Daniel, Μητροπολίτου Μολδαβίας και Μπουκοβίνας, *Ο πατήρ Στανιλοάε, Άνθρωπος προσευχής - Μαρτυρία ενός μαθητή* (Părintele Stăniloae, om al rugăciunii - mărturia unui discipol), στο "VOR", 15 (2003), τευχ. 311-312, σ. 4-5.
582. Louth, Andrew, *Λόγω του έργου του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε η Ορθοδοξία κατάφερε να προσφέρει κάτι πρωτότυπο στην σύγχρονη θεολογία* (Prin Părintele Dumitru Stăniloae Ortodoxia a putut să ofere ceva original teologiei contemporane) (συνέντευξη με τον Stefan Toma), στο "VOR", 15 (2003), τευχ. 311-312, σ. 6.
583. Brichius, Alexandru, *Χιλιετηρίδα "Δημήτριος Στανιλοάε". Η αμοιβαιότητα μεταξύ ανθρώπων και αγγέλων* (Centenar Dumitru Stăniloae. Reciprocitatea dintre oameni și îngeri) στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 137 σ. 2.
584. Brichius, Alexandru, *Η απόδειξη της ιστορικότητας της Ανάστασης στο έργο του π. Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε* (Dovedirea caracterului istoric al Învierii în opera Părintelui profesor Dumitru Stăniloae) στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 137 σ. 2.
585. Ionașcu, Iuvenalie, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε στην ιταλική θεολογία* (Părintele Dumitru Stăniloae în teologia italiană), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 140, σ. 1.
586. Henkel, Jürgen, *Erneuerung der orthodoxen Spiritualität*, στο *Glaube in der 2. Welt*, (2003), τευχ. 140, σ. 1.
587. Preda, Radu, *Η Χιλιετηρίδα "Δημήτριος Στανιλοάε" και η Ακαδημαϊκή θεολογία* (Centenarul Stăniloae și teologia universitară), στο "Renașterea", 14 (2003), τευχ. 11, σ. 4. Και στο "Ο", 54 (2003), τευχ. 3-4, σ. 108-110.
588. Nicolescu, Costion, *Η ομορφιά της συνομιλίας. Ένας κόσμος δημιουργημένος για επικοινωνία εν κοινωνία*, (Frumusețea convorbirii. O lume creată spre comunicare întru comuniune), στο "Renașterea", 14 (2003), τευχ. 11, σ. 5.
589. Teșu, Ioan G., *Κόσμος και λογικότητα στην θεολογία του π. Δημητρίου Στανιλοάε* (II) (Lumea și raționalitatea în teologia Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae, II), στο "Teologie și Viață", XIII (LXXIX) (2003), τευχ. 1-6, σ. 24-54.

590. Cristescu, Vasile, *Το άνοιγμα του ανθρώπου απέναντι στον κόσμο και το πλησίον ως έκφραση του ανοίγματός του προς τον Θεό στον W. Pannenberg και τον Δημήτριο Στανιλοάε* (Deschiderea omului față de lume și de aproapele ca expresie a deschiderii lui spre Dumnezeu la W. Pannenberg și D. Stăniloae), στο "Teologie și Viață", XIII (LXXIX) (2003), τευχ. 1-6, σ. 141-154.
591. Cristescu, Vasile, *Ανθρωπολογικές πτυχές στον Wolfhart Pannenberg και στον Δημήτριο Στανιλοάε* (Aspecte antropologice la Wolfhart Pannenberg și Dumitru Stăniloae), στο "Teologie și Viață", XIII (LXXIX) (2003), τευχ. 7-12, σ. 47-59.
592. Pălimaru, Cătălin, *Ο πατήρ Στανιλοάε και η επιστροφή στους Αγίους Πατέρες* (Părintele Stăniloae și întoarcerea la Sfinții Părinți), στο "Renașterea", 14 (2003), τευχ. 3-4, σ. 125-127.
593. Συντακτική ομάδα, *Χιλιετηρίδα "Δημήτριος Στανιλοάε"* (Centenar Dumitru Stăniloae), στο "Lumea credinței", 2003, σ. 24-25.
594. Συντακτική ομάδα, *Χιλιετηρίδα "Δημήτριος Στανιλοάε"* (1903-1993) (Centenar Dumitru Stăniloae <1903-1993>), στο "Viața Cultelor", 12 (2003), τευχ. 529, σ. 2-3.
595. Ομάδα σύνθεσης, *Οι θεολόγοι οργανώνουν τιμητικό συνέδριο για τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε στο Βουκουρέστι (1903-1993)* (Lumea teologică și culturală l-a omagiat la București pe Părintele Dumitru Stăniloae <1903-1993>), στο "Viața Cultelor", 12 (2003), τευχ. 530, σ. 3-4.
596. Συντακτική ομάδα, *Το Συνέδριο "Dumitru Stăniloae" στο Μπρασόβ* (Simpozion "Dumitru Stăniloae" la Brașov), στο "Viața Cultelor", 12 (2003), τευχ. 530, σ. 4.
597. Συντακτική ομάδα, *Ακαδημαϊκή Ορθόδοξος Θεολογία - κριτική όψη στον εορτασμό των 100 χρόνων από τη γέννηση του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Teologia ortodoxă universitară - privire critică în Lumina aniversării centenarului nașterii Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Viața Cultelor", 12 (2003), τευχ. 530, σ. 4-5.
598. Rompres, *Διεθνές Συνέδριο αφιερωμένο στην Χιλιετηρίδα "Δημήτριος Στανιλοάε"* (Congres internațional dedicat centenarului Dumitru Stăniloae), στο "Curierul național", με 8, τευχ. 3874, 08.11.2003.

599. Sandu, Olga, *Φιλοκαλικές βραδιές – “Δημήτριος Στανιλοάε”* (Serile Filocalice - Dumitru Stăniloae), στο “Curierul național”, με 8, τευχ. 3876 της 11.11.2003.
600. Sandu, O., *Η αποκατάσταση του ανθρώπου στην Ορθοδοξία* (“Restaurarea omului” - în ortodoxie), στο “Curierul național”, με 8, τευχ. 3880 της 15.11.2003.
601. Savu, Cornelia Maria, *Η ιστοσελίδα αφιερωμένη στο αποκαλούμενο θεολόγο “Ο Newton της Ορθοδοξίας” προβλέπεται να ανοίξει αύριο στο Υπουργείο Πολιτισμού και Θρησκευμάτων* (Pagina web dedicată teologului numit “Newton al ortodoxiei” se lansează mâine la Ministerul Culturii și Cultelor), στο “Curierul național”, με 8, τευχ. 3905, 16.12.2003.
602. Săsăujan, Mihai, *Ο πατήρ Στανιλοάε - Βιογραφικά αποσπάσματα* (Părintele Dumitru Stăniloae - fragmente biografice), στο “Calea Mântuirii”, 4 (2003), τευχ. 42, σ. 3. τευχ. 47, σ. 3-4.
603. Preda, Sorin, *100 χρόνια από τη γέννηση. Ο Άγιος των Βιβλίων, ο Δημήτριος Στανιλοάε* (O sută de ani de la naștere. Sfântul Cărtilor, Dumitru Stăniloae), στο “Formula As”, 13 (2003), τευχ. 592, σ. 19.
604. Dabu, Napoleon Nicolae, *Νηστεία στην ζωή και το έργο του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Post și postire în viața și opera Părintelui Stăniloae), στο “Argeșul Ortodox”, 3 (2003), τευχ. 142, σ. 3.
605. Minescu, Monica Mihaela, *Το διεθνές συνέδριο Δημήτριος Στανιλοάε* (Congresul internațional Dumitru Stăniloae), στο “Argeșul Ortodox”, 3 (2003), τευχ. 142, σ. 3.
606. Ciachir, Dan, *Ο άνθρωπος και το έργο του* (Omul și lucrarea sa), στο “Ο”, 54 (2003), τευχ. 3-4, σ. 111-115.
607. Ichim, Dumitru, *Τι σημαίνει ο πατήρ Στανιλοάε για μένα; (Ce a însemnat pentru mine Părintele Stăniloae?)*, στο “Solia”, 68 (2003), τευχ. 11, σ. 21- 22. Και στο “Ο”, 54 (2003), τευχ. 3-4, σ. 42-45.
608. Antonie Plămădeală, Μητροπολίτου, *Με ταπεινοφροσύνη και αγάπη για τον πατέρα Στανιλοάε* (Cu smerenie și iubire despre Părintele Stăniloae), στο “TR”, 151 (2003), τευχ. 41-44, σ. 1, 4.
609. Visarion Rășinăreanu, *Αφιέρωμα ευγνωμοσύνης* (Prinos de recunoștință), στο “TR”, 151 (2003), τευχ. 41-44, σ. 1, 2.
610. Păcurariu, Mircea, *Ο πατήρ Στανιλοάε στο Σιμπίου* (Părintele Stăniloae la Sibiu), στο “TR”, τευχ. 41-44, σ. 1, 2.

611. Abrudan, Dumitru, *Συμμαθητές μίας γενιάς και σπουδών, συμμετέτοχοι στις ίδιες δοκιμασίες και ταλαιπωρίες: ο Επίσκοπος Μάρτυρας Νικόλαος Popovici από την Oradea και ο π. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε* (Colegi de generație, de studii și profesorat, copărtași ai acelorași încercări și suferințe: episcopul martir Nicolae Popovici de la Oradea și pr. prof. Dumitru Stăniloae), στο "TR", 151 (2003), τευχ. 41- 44, σ. 1, 2.
612. Moldoveanu Ilie, *Ο πατήρ Στανιλοάε, θεολόγος της πατροπαράδοτου νόμου και της ύπαρξης του ρουμανικού έθνους* (Părintele Stăniloae, teolog al Legii strămoșești și al existenței neamului românesc), στο "TR", 151 (2003), τευχ. 41-44, σ. 3, 5.
613. Συντακτική ομάδα, *"Telegraful Român" τιμά έναν από τους σπουδαιότερους συντάκτες του: το Δημήτριο Στανιλοάε* ("Telegraful Român" îl omagiază pe unul dintre cei mai importanți redactori ai săi: Părintele Dumitru Stăniloae), στο "TR", 151 (2003), τευχ. 41- 44, σ. 3.
614. Ioniță, Ioan, *Ένα πρωτότυπο κείμενο του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Un text inedit al Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "TR", 151 (2003), τευχ. 41- 44, σ. 3, 5.
615. Θεόκτιστου, Πατριάρχη της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Με τοιούτους προδρόμους δεν πρέπει ποτέ να έχουμε αμφιβολία όσον αφορά το έργο της Εκκλησίας μας* (Cu asemenea înaintemergători niciodată nu trebuie să ne îndoim în lucrarea Bisericii noastre), στο "VOR", 15 (2003), τευχ. 322-323, σ. 1-2. Και στο "Ο", 54 (2003), τευχ. 3-4, σ. 9-11 (με τον τίτλο: *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, Θεολόγος της σύγχρονης Ορθοδοξίας και σπουδαίος λόγιος του οικουμενικού πολιτισμού*) (Părintele Dumitru Stăniloae, teolog al ortodoxiei contemporane și profund gânditor al culturii universale).
616. Necula, Nicolae, *"Ακαδ. Π. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε - 100 χρόνια από τη γέννηση, 9-14 Νοεμβρίου 2003"*, στο *Παλάτι του Πατριαρχείου, Βουκουρέστι* (Congresul Internațional de Teologie "Acad. Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae – 100 de ani de la naștere, 9-14 noiembrie 2003" Palatul Patriarhiei, București), στο "VOR", 15 (2003), τευχ. 322-323, σ. 3, 5.
617. Συντακτική ομάδα, *Το Διεθνές Συνέδριο Θεολογίας "Ακαδ. π. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε - 100 Χρόνια από τη γέννησή του"* (Congresul Internațional de Teologie "Acad. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae - 100 de ani de la naștere) (η επιλογή των αποσπασμάτων πραγματοποιήθηκε από το Cosmin Muraru και Daniel Robu), σε "VOR", 15 (2003), τευχ. 322-323, σ. 6.

618. Holbea, Gheorghe, *Ο πατήρ Στανιλοάε: το δώρο του Θεού στην Ορθόδοξία του 20ο αιώνα* (Părintele Stăniloae: un dar pe care Dumnezeu l-a făcut Ortodoxiei secolului al XX lea), στο "VOR", 15 (2003), τευχ. 322-323, σ. 8.
619. Συντακτική ομάδα, *Χιλιετηρίδα UNESCO – Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε* (Centenar UNESCO - Părintele Dumitru Stăniloae), στο "CC", 11 (2003), τευχ. 129-130, σ. 5-6.
620. Ică jr., Ioan I., *Ο λόγος ως μάννα εκ ουρανού* (Cuvântul ca mană cerească), στο "RL" 8 (2003), τευχ. 392, σ. I-IV.
621. Tănase, Cezar, *Χιλιετηρίδα "Στανιλοάε"* (Centenarul Stăniloae), στο "Bărăganul Ortodox", 1 (2003), τευχ. 5, σ. 8-9.
622. Tulcan, Ioan, *Ορισμένα συμπεράσματα του Διεθνούς Συνεδρίου Θεολογίας: Δημήτριος Στανιλοάε* (Βουκουρέστι, 10-14 Νοεμβρίου 2003) (Unele concluzii ale Congresului International de Teologie: Dumitru Stăniloae <București, 10-14 noiembrie 2003>), I, II, στο "Calea Mântuirii", 4 (2003), τευχ. 48, σ. 1-2, II, τευχ. 49, σ. 1, 2.
623. Săsăujan, Mihai, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε - Βιογραφικά αποσπάσματα* (Părintele Dumitru Stăniloae, fragmente biografice), IV, στο "Calea Mântuirii", 4 (2003), τευχ. 49, σ. 3.
624. Pleșu, Andrei, *Ας μιλήσουμε!* (Hai să vorbim!) (Ομιλία στη Ρουμανική Ακαδημία, ως αφιέρωμα στη Χιλιετηρίδα "Δημήτριο Στανιλοάε"), στο "Ziua", 10 (2003), τευχ. 2867, σ. 14.
625. Ioniță, Ioan, *Μερικές πρωτότυπες μαρτυρίες του πατρος Στανιλοάε και των άλλων γι' αυτόν* (Câteva mărturii inedite ale Părintelui Stăniloae și ale altora despre dânsul), στο "Calendarul Credința", 2003, σ. 116-120.
626. Necula, Nicolae, *Το πρώτο Εθνικό Συνέδριο των Θεολογικών Σχολών της Ρουμανίας – α' έκδοση - Durău 8-10 Σεπτεμβρίου 2003* (Primul Congres Național al Facultăților de Teologie Ortodoxă din România - ediția I - Durău 8-10 septembrie 2003), στο "VOR", 15 (2003), τευχ. 321, σ. 13.
627. Pîslaru, Florin, *Το πρώτο Εθνικό Συνέδριο των Θεολογικών Σχολών της Ρουμανίας – α' έκδοση - Durău 8-10 Σεπτεμβρίου 2003* (Congresul Național al Facultăților de Teologie Ortodoxă din România - ediția întâi Durău 8-10 septembrie 2003), στο "Candela Moldovei", 12 (2003), τευχ. 9, σ. 4-5.
628. Θεόκτιστου, Πατριάρχου της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Μήνυμα προς τους συμμετέχοντες στο Εθνικό Συνέδριο των Θεολογικών Σχολών*

- της *Ρουμανίας* (Mesajul adresat participanților la Congresul Eθνική al Facultăților de Teologie Ortodoxă din România), στο "Candela Moldovei", 12 (2003), τευχ. 9, σ. 5-6. Και "Ο", 54 (2003), τευχ. 3-4, σ. 6-8.
629. Istrati, Ioan Valentin, *Το Συνέδριο "Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε", ο θεολόγος της Οικουμενικής Ορθοδοξίας – Ιάσσιο, 13 Οκτωβρίου 2003* (Simpozionul "Părintele Dumitru Stăniloae", teolog al Ortodoxiei Ecumenice - Iași, 13 octombrie 2003), "Candela Moldovei", 12 (2003), τευχ. 10, σ. 16-18.
630. Aioanei, Timotei, *Το μνημόσυνο του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Slujba de pomenire a Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Candela Moldovei", 12 (2003), τευχ. 10, σ. 18.
631. MMB Βιβλιοθήκη, *Ο πατήρ Στανιλοάε στη χαρά της βιβλιοθήκης και της Σχολής του Ιασίου* (Părintele Stăniloae în bucuria Bibliotecii și Facultății sale din Iași), στο "Candela Moldovei", 12 (2003), τευχ. 10, σ. 19.
632. Συντακτική ομάδα, *Ο πατήρ Στανιλοάε τιμημένος από τους θεολόγους και διανοούμενους* (Părintele Dumitru Stăniloae omagiat de lumea teologică și culturală), στο "Glasul Adevărului", 14 (2003), τευχ. 133, σ. 45-46.
633. Stăniloae, Lidia, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, άνθρωπος και ιερέας* (Preotul și omul în Persoana Părintelui Stăniloae), (συνέντευξη με τον Cezar Tănase), στο "Bărăganul ortodox", 1 (2003), τευχ. 6, σ. 8-9.
634. Bel, Valer, *Χιλιετηρίδα γέννησης του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Βουκουρέστι, 9-14, Νοέμβριος) (Centenarul nașterii Părintelui Dumitru Stăniloae <București, 9-14 noiembrie>), στο "Renașterea", 14 (2003), τευχ. 12, σ. 11.
635. Συντακτική ομάδα, νέα: *Χιλιετηρίδα γέννησης του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Știri: Centenarul nașterii Părintelui Dumitru Stăniloae) στο "Renașterea", 14 (2003), τευχ. 12, σ. 11.
636. Stroescu Stănișoară, Nicoleta, *Στον θάνατο του πατρός Στανιλοάε* (La moartea Părintelui Stăniloae), στο "Rost", 1 (2003), τευχ. 9, σ. 2-4.
637. Enache, George, *Η σύλληψη και καταδίκη του Δημητρίου Στανιλοάε* (Arestarea și condamnarea lui Dumitru Stăniloae), στο "Rost", 1 (2003), τευχ. 9, σ. 4-7.
638. Bădiliță, Cristian, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε: η αεί ζούσα θεολογία* (Dumitru Stăniloae: viața de după moarte a teologiei), στο "Rost", 1 (2003), τευχ. 9, σ. 8-11.

639. Alupei, Silviu, *Ορθοδοξία και ρουμανικό πνεύμα* (Ortodoxie și românism), στο "Rost", 1 (2003), τευχ. 9, σ. 11-12.
640. Συντακτική ομάδα, *Χρόνια πίστεως, χρόνια θυσίας* (Ani de credință, ani de jertfă), στο "Rost", 1 (2003), τευχ. 9, σ. 13.
641. Αναστασίου Yannoulatos, Αρχιεπισκόπου Τιράνων και Αλβανίας, *Η Ορθόδοξη συμβολή στη συζήτηση περί των κυρίων θεμάτων του συγχρόνου κόσμου. Αναθεωρήσεις περί της σκέψεως του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Contribuția ortodoxă la dezbaterile temelor majore ale lumii contemporane. Considerații cu privire la gândirea Părintelui Dumitru Stăniloae), (ομιλία του Διεθνούς Συνεδρίου Θεολογίας: "Δημήτριος Στανιλοάε", Βουκουρέστι, 10-14 Νοεμβρίου 2003).
642. Petroniu Sălăjanul, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε και η Φιλοκαλία* (Părintele Dumitru Stăniloae și Filocalia), στο "Legea Românească", 14 (2003), τευχ. 4, σ. 46-47.
643. Brichius, Alexandru, *Κριτική της θεοσοφικής άποψης περί του Θεού* (Critica concepției teosofice despre Dumnezeu), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 144, σ. 2.
644. Săsăujan, Mihai, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, βιογραφικά αποσπάσματα. 5: Πολιτική πίεση του κράτους για την παραίτηση του π. Στανιλοάε ως πρύτανης της Θεολογικής Ακαδημίας του Σιμπίου* (Părintele Dumitru Stăniloae, fragmente biografice. V: Presiuni politice de stat pentru demiterea profesorului Stăniloae din funcția de rector al Academiei Teologice din Sibiu), στο "Calea Mântuirii", 4 (2003), τευχ. 51, σ. 3-4.
645. Συντακτική ομάδα, *Ο πατήρ Στανιλοάε τιμημένος από τους θεολόγους και τους διανοούμενους (1903-1993)*, στο Βουκουρέστι (Lumea teologică și culturală l-a omagiat la București pe Părintele Dumitru Stăniloae <1903-1993>), στο "Viața Cultelor", 20 (2003), τευχ. 530, σ. 3.
646. Συντακτική ομάδα, *Το Διεθνές Συνέδριο Θεολογίας "Ακαδ. π. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε - 100 χρόνια από τη γέννηση"*, Βουκουρέστι, 9-14 Νοεμβρίου, 2003 (Congresul Internațional de Teologie "Acad. pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae - 100 de ani de la naștere", București, 9-14 noiembrie 2003), "Candela Moldovei", 12 (2003), τευχ. 11-12, σ. 5.
647. Daniel Ciobotea, Μητροπολίτου, *Ο πατήρ Στανιλοάε, θεολόγος της Οικουμενικής Ορθοδοξίας* (Părintele Stăniloae, teolog al Ortodoxiei ecumenice), στο "Candela Moldovei", 12 (2003), τευχ. 11-12, σ. 6.

648. Daniel Ciobotea, Μητροπολίτου, *Θεολογία - η επιστήμη της σωτηρίας και της αιώνιας ζωής, κατά τον πατέρα Στανιλοάε* (Teologia - știința mântuirii și a vieții veșnice, în gândirea Părintelui Stăniloae), στο "Candela Moldovei", 12 (2003), τευχ. 11-12, σ. 7-9. Και στο "Teologie și educație la Dunărea de Jos", έκδ. Episcopia Dunării de Jos., Galați, 2003, σ. 37- 45.
649. Deteșanu, Adrian Dan, *Μια θεολογία της ταπεινής ομορφιάς* (O teologie a frumuseții smerite), στο "RT", νέα σειρά, 8 (2003), τευχ. 4, σ. 96-109.
650. Moldoveanu, Sebastian, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε στα 100 χρόνων* (Părintele Dumitru Stăniloae la o sută și la zece ani <1903-1993>), στο "RT", νέα σειρά, 8 (2003), τευχ. 4, σ. 91-95.
651. Dragos, Cornel, *Ένας "αιώνιος τηλεγραφικός Ρουμάνος"* (Un "român telegrafist" pentru eternitate), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2003), τευχ. 141, σ. 1.
652. Ciachir, Dan, *Η αρχοντιά της ταπεινοφροσύνης - σκέψεις για τον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (Noblețea smereniei - gânduri despre Părintele Dumitru Stăniloae), στο "Credința ziditoare", 1 (2003), τευχ. 10-12, σ. 11-12.
653. Συντακτική ομάδα, *Χιλιετηρίδα "Δημήτριος Στανιλοάε" (1903-1993)* (Centenar Dumitru Stăniloae <1903-1993>), στο "Credința ilustrată", (2003), τευχ. 11, σ. 24-25.
654. Συντακτική ομάδα, *Συνέδριο: "Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, ο Θεολόγος της Οικουμενικής Ορθοδοξίας"* (Simpozionul "Părintele Dumitru Stăniloae, teolog al Ortodoxiei Ecumenice"), στο "Credința neamului", 13 (2003), τευχ. 167, σ. 7.
655. Burcă, Ciprian, *Η ενότητα της Εκκλησίας στη θεολογική κατά τον πατέρα Στανιλοάε* (Unitatea Bisericii în viziunea teologică a Părintelui Stăniloae), (IV), στο "Cronica Romanului", 3 (2003), τευχ. 9, σ. 7, 9.
656. Popa, Daniel, *Το πρόβλημα του "προσώπου" στη θεολογία του πατέρα Στανιλοάε* (Problema "persoanei" în teologia Părintelui Stăniloae), στο "Cronica Romanului", 3 (2003), τευχ. 10, σ. 4.
657. Θεόκτιστου, Πατριάρχου Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Ο π. Καθ. ακαδ. Δημήτριος Στανιλοάε - αφοσιωμένος υπηρέτης* (Pr. Prof. Acad. Dumitru Stăniloae - un devotat slujitor), στο "Lumina Credinței", 3 (2003), τευχ. 9-10, σ. 1, 4.

658. Stăniloae, Lidia, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε "Έχει αναλάβει έναν εξαιρετικό τρόπο υπάρξεως"* (Dumitru Stăniloae "și-a însușit un mod de viață exemplar"), I, II, στο "Academica", 14 (2003), I: τευχ. 20, σ. 12-14. II: τευχ. 21, σ. 27-28.
659. Surdu, Alexandru, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε περί της ιστορίας του ησυχασμού στη Ρουμανία* (Dumitru Stăniloae despre istoria isihasmului în România), στο "Academica", 14 (2003), τευχ. 20, σ. 15-16.
660. Radu, Dumitru, *Η φιλοκαλική θεολογία του πατρός Στανιλοάε* (Teologia filocalia a Părintelui Stăniloae), στο "Academica", 14 (2003), τευχ. 20, σ. 17-21.
661. Păcurariu, Mircea, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε και το Σιμπίου* (Părintele Dumitru Stăniloae și Sibiul), στο "Academica", 14 (2003), τευχ. 20, σ. 26-28.
662. Solunca Moise, Elena, *Στην χιλιετηρίδα. Κεφ: Αναμνηστικές Συνεδριάσεις* (La împlinirea unui veac. Cap. Omagiale Sesiuni), στο "Academica", 14 (2003), τευχ. 20, σ. 76-77.
663. Bordeianu, Radu, *Dumitru Stăniloae: Tradition and Modernity in Theology*, edited by Lucian Turcescu (Iași, Oxford, Palm Beach, Portland. The Center for Romanian Studies, 2002) στο "Sobornost", 25 (2003), τευχ. 2, σ. 124-126.
664. Teșu, Ioan Γ., *Ζητήματα ρουμανικής πνευματικότητας κατά την "ερμηνεία" του π. Καθ. Δ. Στανιλοάε: η προσευχή* (Teme ale spiritualității române în "tâlcuirea" Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae: Rugăciunea) (II), στο "Analele Științifice ale Universității". Al. I. Cuza "Iași", νέα σειρά, τόμος: VIII, Θεολογία, 2003, σ. 149-162.
665. Petraru, Gheorghe, *Σημεία αναφοράς του έργου του Π. Ακαδ. Δημητρίου Στανιλοάε* (Repere ale gândirii și operei Părintelui Academician Dumitru Stăniloae), στο "Teologie și Viață", τευχ. 7-12/2003, σ. 32-46.
666. Vicovan, Ion, *Ουνία κατά τον π. Δημήτριο Στανιλοάε* (Uniatismul în viziunea Părintelui Prof. Acad. Dumitru Stăniloae), στο "Teologie și Viață", τευχ. 7-12/2003, σ. 68-88.
667. Istrati, Ioan Valentin, *Το φως από καρδιές, μοναχική πνευματικότητα κατά τη μετάφραση και διερμηνεία του πατρός Στανιλοάε* (Lumina din inimi, Spiritualitate isihastă în traducerea și tâlcuirea Părintelui Stăniloae), στο "Teologie și Viață", τευχ. 7-12/2003, σ. 269-271.

668. Popescu, Emilian, *Η τελευταία προσευχή του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Ultima Rugăciune a Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Teologie și Viață", 13 (2003), τευχ. 7-12, σ. 23-29.
669. Sava, Viorel, *Το Εθνικό Συνέδριο των Θεολογικών Σχολών της Ρουμανίας* (Congresul național al Facultăților de Teologie Ortodoxă din România), στο "Analele Științifice ale Universității. Al. I. Cuza - Iași", "Teologia", τόμος: VIII, 2003, σ. 448-450.
670. Sava, Viorel, *Το Συνέδριο "Ο Πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε", Θεολόγος της Οικουμενικής Ορθοδοξίας* (Simpozionul "Părintele Dumitru Stăniloae", teolog al Ortodoxiei Ecumenice), στο "Analele Științifice ale Universității". Al. I. Cuza - Iași, Θεολογία, τόμος: VIII, 2003, σ. 455-456.
671. Codrescu, Răzvan, *Ομολογητές της Ορθοδοξίας* (Mărturisitori ai Ortodoxiei), στο "RL", συμπλ. "Aldine", στο 2003, τευχ. 328, σ. 11-111.
672. Preda, Radu, *Η ρουμανική θεολογία σε κρίση* (Teologia românească în criză), στο "AB", 15 (2004), τευχ. 4-6, σ. 104-106. Και στο "Rost", 1 (2003), τευχ. 10-11, σ. 49-50.
673. Συντακτική ομάδα, *Χιλιετηρίδα Στανιλοάε, 9-14 Νοεμβρίου (2003). Ο πατήρ της ρουμανικής Φιλοκαλίας* (Centenar Dumitru Stăniloae, 9-14 noiembrie (2003). Părintele Filocaliei românești), στο "Călăuza Ortodoxă", 13 (2003), τευχ. 180-181, σ. 19-20.
674. Θεόκτιστου, Πατριάρχου Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Ο πατήρ Στανιλοάε, θεολόγος της σύγχρονης Ορθοδοξίας και σπουδαίος λόγιος του Οικουμενικού Πολιτισμού* (Părintele Stăniloae, teolog al Ortodoxiei contemporane și gânditor profund al culturii Universale), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 9-11.
675. Idem, *Το δώρο της αγάπης και της ενότητας* (Darul iubirii și al unității), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 12-18.
676. Χριστοδούλου, Αρχιεπ. Αθηνών και πάσης Ελλάδος, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε μας εμπνέει στην ιεραποστολή* (Părintele Dumitru Stăniloae ne inspiră pentru misiune), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 19-20.
677. Kallistos Ware, Επίσκοπος Διοκλείας, *Η εμπειρία του Θεού στη "Δογματική Θεολογία" του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Experiența lui Dumnezeu în "Teologia Dogmatică" a Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 21-22.

678. Popescu, Dumitru, *Η κεντρική θέση του Χριστού στην σκέψη του πατέρα Στανιλοάε* (Centralitatea lui Hristos în gândirea Părintelui Stăniloae), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 33-41.
679. Bria, Ion, *Η "Θεολογική" Μέθοδος του πατέρα Στανιλοάε* (Metoda "Teologică" a Părintelui Stăniloae), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 46-49.
680. Remete, Gheorghe, *Παρατηρήσεις περί της ιδιαιτερότητας της σκέψης του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Observații privind specificul gândirii Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 50-59.
681. Buchiu, Stefan, *Κοσμολογία στο έργο του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε και οι οικολογικές της επιπτώσεις* (Cosmologia în opera Părintelui Stăniloae și implicațiile ei ecologice), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 60-75.
682. Teșu, Ioan G., *Η θεολογία του π. καθ. Δημητρίου Στανιλοάε, μια θεολογία της αγάπης και αφοσίωσης, της προσευχής και της τελειότητας* (Teologia Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae, o teologie a iubirii și a dăruirii, a rugăciunii și a desăvârșirii), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 76-85.
683. Clément, Olivier, *Ο μεγαλύτερος Ορθόδοξος θεολόγος του 20ου αιώνα* (Cel mai mare teolog ortodox al secolului XX), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 33, σ. 86-94.
684. Iloaie, Ștefan, *Ασκητική και Μυστική στη θεολογία του πατρός Στανιλοάε* (Ascetica și Mística în teologia Părintelui Stăniloae), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 95-104.
685. Preda, Radu, *Η χιλιετηρίδα "Στανιλοάε" και Ακαδημαϊκή Θεολογία* (Centenarul Stăniloae și teologia universitară), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3 4, σ. 108-110.
686. Ciachir, Dan, *Ο άνθρωπος και το έργο του* (Omul și lucrarea sa), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 111-115.
687. Boboc, Alexandru, *Η ιδέα της υπερβατικότητας: Μεταφυσική και Θεολογική προοπτική* (Ideea de transcendență: Perspectiva metafizică și Perspectiva teologică), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 116-122.
688. Allchin, M. A, *Μια ζωή για την θεολογία* (O viață pentru teologie), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 123-124.

689. Pălimaru, Cătălin, *Ο πατήρ Στανιλοάε και η επιστροφή στους Αγίους Πατέρες* (Părintele Stăniloae și întoarcerea la Sfinții Părinți), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 125-127.
690. Holbea, Gheorghe, *Οι συνέπειες της σοφιολογίας του Σεργκί Bulgakov στην Χριστολογία κατά την ανάλυση του Πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Consecințele teoriei sofologice a lui Serghie Bulgakov în hristologie, în analiza Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Ο", LIV (2003), τευχ. 3-4, σ. 128-157.
691. Holbea, Gheorghe, *Η θεολογική ενσωμάτωση της φιλοσοφίας του Χάιντεγκερ* (Integrarea teologică a filosofiei lui Heidegger), στο "TV", LV (2003), τευχ. 3-4, σ. 46-58.
692. Teșu, Ioan G., *"Το μυστήριο της Θεολογίας" στην σκέψη του π. Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε* ("Taina teologiei" în gândirea Părintelui Prof. Dumitru Stăniloae), στο "TV", LV (2003), τευχ. 3-4, σ. 10-17.
693. Θεόκτιστου, Πατριάρχου Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Μια εύγλωττη μαρτυρία της πνευματικής παρουσίας της κληρονομιάς του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (O mărturie grăitoare a prezenței spirituale a moștenirii Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "GB", LIX (2003), τευχ. 9-12, σ. 213-216.
694. Popescu, Adrian N., π. Καθ. Δημήτριος Στανιλοάε - *100 χρόνια από τη γέννησή του (1903-1993)* (Preotul Profesor Dr. Universitar Dumitru Stăniloae - O sută de ani de la nașterea sa <1903 - 2003>), στο "GB", LIX (2003), τευχ. 9-12, σ. 230-238.
695. Ică jr., Ioan I., *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε - "κλασσικός" της θεολογίας του Κ' αιώνα* (Părintele Dumitru Stăniloae – clasic al teologiei secolului XX), εν "Renașterea", (2003) τεύχος 10.
696. Holbea, Gheorghe, *Η θεολογία του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά. Αντανάκλασή της στο έργο του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Teologia Sfântului Grigorie Palama. Reflectarea ei în opera Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Almanah Bisericesc", Έκδ. Episcopia Buzăului și Vrancei., 2003-2004, σ. 155-166.
697. *Οι εργασίες του Συνεδρίου "Δημήτριος Στανιλοάε"* (Lucrările Congresului "Dumitru Stăniloae"), στο "Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian", IV, 2004, σ. 704 σ.
698. Necula, Nechita D., *Εισαγωγικός λόγος* (Cuvânt introductiv), σ. 35-40.

699. Θεόκτιστου, Πατριάρχου Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Εισαγωγικός λόγος* (Cuvânt introductiv), σ. 41-44.
700. Theodorescu, Răzvan, *Εισαγωγικός λόγος* (Cuvânt introductiv), σ. 45-48.
701. Simion, Eugen, *Εισαγωγικός λόγος* (Cuvânt introductiv), σ. 49-50.
702. Mihăilescu, Ioan, *Εισαγωγικός λόγος* (Cuvânt introductiv), σ. 51-52.
703. Russo, Vlad, *Εισαγωγικός λόγος* (Cuvânt introductiv), σ. 53-54.
704. Stăniloae, Lidia, *Εισαγωγικός λόγος* (Cuvânt introductiv), σ. 55-58.
705. Ανατρέφων, Konrad, *Εισαγωγικός λόγος* (Cuvânt introductiv), σ. 59-60.
706. Clements, Keith, *Εισαγωγικός λόγος* (Cuvânt introductiv), σ. 61-64.
707. Δανιήλ, Μητροπολίτου Μολδαβίας και Μπουκοβίνας, *Ο πατήρ Στανιλοάε - Θεολόγος της Οικουμενικής Ορθοδοξίας* (Părintele Stăniloae - teolog al Ortodoxiei ecumenice), σ. 65-66.
708. Antonie, Μητροπολίτου Τρανσυλβανίας, *Ο πατήρ Στανιλοάε - ο δάσκαλος που μας δίδαξε το μυστήριο της προσέγγυσης στο Θεό και της δικής μας προς Αυτόν* (Părintele Stăniloae – dascălul care ne-a învățat taina apropierii lui Dumnezeu de noi și a noastră de Dumnezeu), σ. 67-70.
709. Popescu, Dumitru, *Η κεντρική θέση του Χριστού στην σκέψη του πατέρα Στανιλοάε. Η σημασία του για τον Χριστιανισμό και για τον σημερινό κόσμο* (Centralitatea lui Hristos în gândirea Părintelui Stăniloae. Importanța ei pentru creștinism și lumea actuală), σ. 71-80.
710. Παπαδοπούλου, Στυλιανού, *Ο πατήρ Στανιλοάε – ο μεγαλύτερος Ορθόδοξος θεολόγος του χριστιανισμού του 20ου αιώνα* (Părintele Stăniloae - cel mai mare teolog ortodox al întregii creștinătăți în veacul al XX- lea), σ. 81-88.
711. Ioniță, Viorel, *Η συμβολή του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε στο Οικουμενικό Διάλογο* (Contribuția Părintelui Dumitru Stăniloae la dialogul ecumenic), σ. 87-94.
712. Hăulică, Dan, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε - Παράδειγμα Διαλόγου μεταξύ των πολιτισμών* (Dumitru Stăniloae - exemplu de dialog între culturi), σ. 95-98.
713. Patapievici, Horia Roman, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε και τα σχόλια της "Φιλοκαλίας"* (Dumitru Stăniloae și notele de subsol ale Filocaliei), σ. 103-104.

714. Dumitrescu, Sorin, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε και η άμεση ομιλία περί του Θεού* (Dumitru Stăniloae și vorbirea directă despre Dumnezeu), σ. 105-108.
715. Ioachim Băcăuanul, Επισκόπου, *Ο πατήρ Στανιλοάε - ο συγγραφέας ενός Ομολογητή της Θεολογίας* (Părintele Stăniloae - autorul unei teologii mărturisitoare), σ. 109-112.
716. Ionașcu, Iuvenalie, *Απηχήσεις της θεολογίας του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε στην ιταλική θεολογική λογοτεχνία* (Reflexe ale teologiei Părintelui Dumitru Stăniloae în literatura teologică italiană), σ. 113-115.
717. Tulcan, Ioan, *Ουσιαστικές εκκλησιολογικές συντεταγμένες στη σκέψη του πατρός Στανιλοάε* (Coordonate eclesiologice fundamentale în gândirea Părintelui Stăniloae), σ. 179-191.
718. Anastasie Yannoulatos, *Η Ορθόδοξη συμβολή στη συζήτηση των κυρίων θεμάτων του σύγχρονου κόσμου. Αναθεωρήσεις περί της σκέψεως του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Contribuția ortodoxă la dezbarea temelor ale majore lumii contemporane. Considerații cu referire la gândirea Părintelui Dumitru Stăniloae), σ. 195-206.
719. Δανιήλ, Μητροπολίτου Μολδαβίας και Μπουκοβίνας, *Θεολογία - η επιστήμη της σωτηρίας και της αιωνίου ζωής, κατά τον πατέρα Στανιλοάε* (Teologia - știința mântuirii și a vieții veșnice în gândirea Părintelui Stăniloae), σ. 257-264.
720. Βασιλειάδη, Πέτρου, *Αποστολή και Εσχατολογία της Εκκλησίας. Τιμή στον πατέρα Δημήτριο Στανιλοάε* (Misiunea Bisericii și eshatologia. Cinstirea Părintelui Dumitru Stăniloae), σ. 307-318.
721. Marin, Mircea, *Σκέψεις περί του πατρός Στανιλοάε* (Gânduri despre Părintele Stăniloae), σ. 319.
722. Gabor, Adrian, *Πτυχές από τη δραστηριότητα του Καθ. Δημητρίου Στανιλοάε στο Θεολογικό Ινστιτούτου Βουκουρεστίου* (Aspecte din activitatea Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae la Institutul Teologic din București), σ. 377-398.
723. Buchiu, Ștefan, *Η σχέση μεταξύ του λόγου και του μυστηρίου στη θεολογία του π. Δημητρίου Στανιλοάε* (Relația dintre Cuvânt și taină în teologia Părintelui Stăniloae), σ. 535-554.
724. Gordon, Vasile, *Η ομιλητική διακονία του π. Στανιλοάε. Σύντομη παρουσίαση* (Slujirea omiletică a Părintelui Stăniloae. Scurtă prezentare), σ. 591-603.

725. Breda, Nicu, *Στοιχεία θεολογίας της εικόνας στο έργο του π. Δ. Στανιλοάε* (Elemente de teologia icoanei în opera Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Teologia" (Arad), VIII (2004), τευχ. 1-2, σ. 71-82.
726. Stăniloae, Lidia, *Από την ομιλία του Διεθνούς Συνεδρίου "Δημήτριος Στανιλοάε", Νοέμβριος 2003* (Din comunicarea susținută la Congresul International Dumitru Stăniloae, noiembrie 2003), στο "CC", 11 (2004), τευχ. 131-132, σ. 9.
727. Necula, Nicolae, *Φιλοκαλία* (Filocalia), στο "CC", 11 (2004), τευχ. 131-134, σ. 6.
728. Costa de Beauregard, M. A., *Πιστευω ότι ο πατήρ Στανιλοάε είχε ιδιαίτερη συμπάθεια προς εμένα, αλλά εγώ δεν πρόλαβα να κερδίσω απ' αυτό όσο έπρεπε* (Cred că Părintele Stăniloae avea afecțiune pentru mine, iar eu nu am profitat suficient de el), στο "Calea Mântuirii", 5 (2004), τευχ. 7, σ. 3.
729. Brichius, Alexandru, *Η αναζήτηση ενός νοήματος στον ορίζοντα του συγχρόνου κόσμου* (Căutarea sensului în orizontul lumii moderne), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2004), τευχ. 157, σ. 2.
730. Brichius, Alexandru, *Θάνατος και Ανάσταση στη Θεολογία του Πατέρα Στανιλοάε* (Moarte și înviere în teologia Părintelui Stăniloae), στο "Argeșul Ortodox", 3 (2004), τευχ. 162, σ. 2.
731. Συντακτική ομάδα, *Έλα, Κύριε... Έλα να μιλήσουμε*, (Haide, Doamne... Hai sa vorbim...), στο "Jurnalul National", 05.04.2004.
732. Ionescu, Adrian N., *Χάρις. Ο πατήρ Δημήτριος ήταν ο μεγαλύτερος Ρουμάνος θεολόγος του περασμένου αιώνα. "Έλα, Κύριε... Έλα... να μιλήσουμε..."* (Har. Părintele Dumitru a fost cel mai mare teolog român al secolului trecut. "Haide, Doamne... Hai... Hai să vorbim..."), στο "Jurnalul National", 12 (2004), τευχ. 33-13, σ. 18.
733. Lehmann, Karl Cardinal, *Η σχέση μεταξύ θεολογίας και πνευματικότητας. Μια πρώτη άποψη περί του έργου του Δημητρίου Στανιλοάε* (Despre raportul dintre Teologie și Spiritualitate. O prima privire asupra operei teologice a lui Dumitru Stăniloae) Zum Verhältnis zwischen Theologie und Spiritualität Ein Blick auf erster das theologischen Ehrendoktorat durch die Orthodoxe Teheologische Fakultät der Universität Iassi/ Rumänien am 28. Aprilie 2004, στο "Analele Universitatii ale Științifice" Al. I. Cuza "- Iași", νέα σειρά, τόμος IX, Teologia, 2004. Και στο "Candela Moldovei", 13 (2004), τευχ. 5.

734. Συντακτική ομάδα, *Roumanie - le Centenaire de la naissance du Père Dumitru Stăniloae (1903-1993)*, στο "Service Orthodoxe de Presse", τευχ. 284 (2004), σ. 16.
735. Συντακτική ομάδα, *Paris – Assemblée générale de la Métropole roumaine en Europe occidentale et meridionale*, στο "Service Orthodoxe de Presse", 285 (2004), σ. 2-3.
736. Savu, Cornelia Maria, *Η ιστοσελίδα "Δημήτριος Στανιλοάε" βραβεύτηκε με το Κρατικό Βραβείο για το Multimedia Πολιτιστικό Περιεχόμενο* (Pagina de Web Dumitru Stăniloae a obținut Premiul național pentru conținut cultural Multimedia), στο "Curierul național", έτος 9, τευχ. 3987, 26.03.2004.
737. Clément, Olivier, *Le père Dumitru Stăniloae, un théologien qui ne cessa jamais de célébrer Dieu comme la souce suprême de la bonté*, στο "Service Orthodoxe de Presse", 285 (2004), σ. 16-17.
738. Berger, Kevin M., *An Integral Approach to Spirituality: the Orthodox Spirituality of Dumitru Stăniloae*, στο "St. Vladimir's Theological Quartely", τ. 48 (2004), τευχ. 1, σ. 125-148.
739. Untea, Ionut, *Η έννοια της προθέσεως στη σκέψη του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε* (Conceptul de intenționalitate în gândirea Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Iustinian", V, 2005, σ. 621-638.
740. Cristescu, Vasile, *Το άνοιγμα του ανθρώπου απέναντι στον κόσμο και το πλησίον ως έκφραση του ανοίγματος του Θεού στη σύγχρονη Ανατολική και Δυτική Θεολογία* (Deschiderea omului față de lume și de aproapele, ca expresie a deschiderii lui Dumnezeu în teologia Răsăriteană și apuseană actuală), στο "Ο", LVI (2005), τευχ. 3-4, σ. 168-181.
741. Untea, Cristian, *Μεταξύ της Τριαδικής Κοινωνίας και του μηδενός - υπαρξισμός και προσωποποίηση στη σκέψη του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε* (Între comuniunea treimică și nimic – existențialism și personalism în gândirea Părintelui Dumitru Stăniloae), στο "Almanah Bisericesc", έκδ. Episcopia Buzăului și Vrancei, 2006, σ. 177-194.
742. Ionescu, Răzvan, *Στο Valeni, για τα γενέθλια του πατέρα Στανιλοάε* (La Văleni, de ziua Părintelui Stăniloae), στο "RL", 18.11.2005.
743. Συντακτική ομάδα, *Δημήτριος Στανιλοάε (1903-1993)*, στο "RL", 18.11.2005.

744. Moşoiu, Nicolae, *“Ο Θεός μας δημιούργησε ώστε να Τον γνωρίσουμε” - Σύντομη εισαγωγή στη θεογνωσία κατά τον πατέρα Καθ. Δ. Στανιλοάε* (“Dumnezeu ne-a făcut pentru a-L cunoaște” – scurtă introducere la theognosia în gândirea Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae), στο “TV”, II (2006), τευχ. 4, σ. 56-92.
745. Itu, Mircea, *Η θεοποίηση του ανθρώπου κατά το Δημήτριο Στανιλοάε* (Îndumnezeirea omului în viziunea lui Dumitru Stăniloae), στο “Lumină Lină” XI (2006), τευχ. 4, σ. 15-23.
746. Η Henkel, Jürgen, *Ο πατήρ Δημήτριος Στανιλοάε, εορτασμένος στη Μονή Sâmbăta και στο Σιμπίου* (Părintele Dumitru Stăniloae, celebrat la Mănăstirea Sâmbăta și la Sibiu), στο “Formula AS”, XVI, 2006, τευχ. 728.
747. Armanca, Brîndușa, *Ρουμανική θεολογία σε ευρωπαϊκό επίπεδο* (Teologie românească de rang european), στο “Ziua”, τευχ. 3688, 29.07.2006.
748. Bădiliță, Cristian, *Ο Δημήτριος Στανιλοάε φανερώς* (Dumitru Stăniloae cu cărțile pe masa), στο “Ziua”, τευχ. 4065, 20.10.2007.
749. Ciachir, Dan, *Η δυσφήμιση του πατέρα Στανιλοάε* (Defăimarea Părintelui Stăniloae), στο “Ziua”, τευχ. 3855, 14.02.2007.
750. Iuga, Nicolae, *Η θεολογία του Δημητρίου Στανιλοάε στο πλαίσιο της σύγχρονης Ευρωπαϊκής πνευματικότητας* (Teologia lui Dumitru Stăniloae în contextul spiritualității Europene contemporane), στο “Lumină Lină”, XII (2007), τευχ. 2, σ. 19-28.
751. Neacșu, B., *Η θέωση στην προοπτική της διάπλασης του ανθρώπου και της σχέσης του με τον κόσμο-θεολογική σκέψη του πατρός Στανιλοάε* (Îndumnezeirea din perspectiva constituției ființei umane și a relației acesteia cu cosmosul - viziunea teologică a Părintelui Stăniloae), στο “RT”, XVII (2007), τευχ. 2, σ. 152-161.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

AATA **Anuarul Academiei Teologice "Andreiană".**

(Επετηρίδα της Θεολογικής Ακαδημίας "Andrei Şaguna").

AB **Altarul Banatului.**

(Ο Βωμός του Μπανάτ).

BOR **Biserica Ortodoxă Română.**

(Ρουμανική Ορθόδοξη Εκκλησία).

CC **Chemarea Credinţei.**

(Η κλήση της πίστεως).

CPDS **Corespondenţă Părintele Stăniloae Dumitru.**

(Αλληλογραφία του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε).

G **Gândirea.**

(Η Σκέψις).

GB **Glasul Bisericii.**

(Η Φωνή της Εκκλησίας).

IBMBOR **Institutul Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane.**

(Βιβλικό Ινστιτούτο ιεραποστολής της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας).

MA **Mitropolia Ardealului.**

(Μητρόπολη του Αρντέαλ).

MB **Mitropolia Banatului.**

(Μητρόπολη του Μπανάτ).

MMS **Mitropolia Moldovei şi a Sucevei.**

(Μητρόπολη Μολδαβίας και Σουτζέαβας).

MO **Mitropolia Olteniei.**

(Μητρόπολη Ολτενίας).

O **Ortodoxia.**

(Ορθοδοξία).

RL **Romania Libera.**

(Ελεύθερη Ρουμανία).

ROC **Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρουμανίας (γαλλική έκδοση: EDO).**

RT **Revista Teologică.**

(Θεολογικό Περιοδικό).

ST **Studii Teologice.**

(Θεολογικές Μελέτες).

TR Telegraful Român.

(Ρουμανικός Τηλέγραφος).

VOR Vestitorul Ortodoxiei Romane.

(Ο Κύρηξ της Ρουμανικής Ορθοδοξίας).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

Διδακτορικές διατριβές περί της θεολογίας του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε.

1. Roland G. ROBERTSON, *Contemporary Romanian Orthodox Ecclesiology. The Contributions of Dumitru Stăniloae and Younger Colleagues*, Excerpta ex disertatione ad Doctoratum Ρώμη, 1998, 358 σ.
2. Κωνσταντίνου Καραϊσαρίδη, *Η συμβολή του Π. Δημητρίου Στανιλοάε στη μελέτη των λειτουργικών θεμάτων* Λυκνία, Αθήνα, 1997, 365 σ.
3. Maciej BIELAWSKI, *The Philokalic Vision of the World in the Theology of Dumitru Stăniloae*, Bydgoszcz, 1997, 230 σ. / *Părintele Dumitru Stăniloae - O viziune filocalică despre lume*, (Ο π. Δ. Στανιλοάε, ένα φιλοκαλικό όραμα περί του κόσμου) μεταφρ. του Ioan Ica jr., Deisis, έκδ. Σιμπίου, 1998, 348 σ.
4. Robert PISULA, *L'eternità di Dio verso un concetto teologica. Alcuni elementi della discussione teologica contemporanea (Michael Schmaus, Dumitru Stăniloae, Eberhard Jungel)*, Thesis ad Doctoratum in Sacra Theologia, Pontificium Athenaeum Sanctae Crucis Latinae, 1988, 356 σ.
5. Silviu ROGOBETE, *Subject and Supreme Personal Reality in the Theological Thought of Fr. Dumitru Stăniloae. An Ontology of Love*, London Bible College, Associated Institution of Brunel University, Uxbridge, 1998, 328 σ. / *O ontologie a iubirii. Subiect și Realitate Personală supremă în gândirea Părintelui Dumitru Stăniloae*, (Μια οντολογία της αγάπης. Υποκείμενο και ανώτατη πραγματικότητα στη σκέψη του πατέρα Δημητρίου Στανιλοάε) μεταφρ. της Anca Dumitrașcu και του Adrian Guiu, έκδ. Polirom, Iași, 2001, 288 σ.
6. Emil BARTOȘ, *Deification in Eastern Orthodox Theology. An Evaluation and Critique of Dumitru Stăniloae* (Η θέωση στην Ανατολική Ορθόδοξη Θεολογία. Η αξιολόγηση και η κριτική του Δημητρίου Στανιλοάε), πρόλογος του Καλλίστου Ware, Paternoster Press, Carlisle, Cumbria, U. K., 1999, 340 σ., 2η έκδοση, 2002. / *Conceptul de îndumnezeire în teologia lui Dumitru Stăniloae*, έκδ. Cartea Creștină, Oradea, 1999, 509 σ., 2η έκδοση, 2002, 469 σ.
7. Ștefan LUPU, *La Sinodalità e / o la Conciliarità Espressione dell'unità e della cattolicità della Chiesa in Dumitru Stăniloae, (1903-1993)*,

dissertatio ad Doctoratum in Facultate de Theologiae Pontificiae Universitatis Gregoriana, Ρώμη, 1999, 456 σ.

8. Nicolae MOȘOIU, *Το μυστήριο της παρουσίας του Θεού στη ζωή του ανθρώπου. Το δημιουργικό όραμα του πατέρα καθηγητή Δημητρίου Στανιλοάε* (Taina prezenței lui Dumnezeu în viața umană. Viziunea creatoare a Părintelui profesor Dumitru Stăniloae), έκδ. Paralela 45, Brașov, 2000, 328 σ.
9. Daniel MUNTEANU, *Die Pneumatologien Moltmann Jürgen und Stăniloae Dumitru*, Δ. Θ., Heidelberg, 2002.
10. Vasile CRISTESCU, *Die Anthropologie und ihre christologische Begundung bei Wolfhart Pannenberg und Dumitru Stăniloae* (Inauguraldissertation zur Erlangung des Doktorgrades des Theologischen Facultät der Ruprecht Karls - Universität Heidelberg), Heidelberg, 2003, 352 σ. / Antropologia și fundamentarea ei hristologică la Wolfhart Pannenberg și Dumitru Stăniloae (Η ανθρωπολογία και η χριστολογική της θεμελίωση στον Wolfhart Pannenberg και στο Δημήτριο Στανιλοάε), Tehnopres, Iași, 2004, 442 σ.
11. Fr. Jürgen HENKEL, *Eros und Ethos. Mensch, gottesdienstliche Gemeinschaft und Nation als Adressaten theologischer Ethik, bei Dumitru Stăniloae*, Lit Verlag, Münster – Hamburg – London, 2003, 440 σ.
12. Enίσκ. Ioachim GIOSANU, *La déification de l'homme d'après la pensée du père Dumitru Stăniloae*, έκδ. Trinitas, Iași, 2003, 272 σ.
13. Kevin BERGER M., *Towards A Theological Gnoseology. The Synthesis of Fr. Dumitru Stăniloae* (A dissertation submitted to the Faculty of the Department of Theology School of Religious Studies of the Catholic University of America in partial Fulfillment of the Requirements of America, Degree of Doctor of Philosophy), The Catholic University of America, Washington DC, 2003.
14. Rică BERBECE, *“Η Συμβολή του π. Ακαδ. Δημητρίου Στανιλοάε στην ιεραποστολή της Ορθοδοξίας και στον Οικουμενισμό* (Contribuții ale Părintelui Acad. Dumitru Stăniloae în misiunea ortodoxiei și în ecumenism), Διδακτορική Διατριβή υποβληθείσα στο Τμήμα Θεολογίας του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου, 2003, 378 σ.
15. Dănuț MĂNĂSTIREANU, *Ένα περιχωρητικό παράδειγμα της Εκκλησίας. Η Τριαδική Εκκλησιολογία του Δημητρίου Στανιλοάε* (Un model perihoretic al Bisericii. Ecclesiologia trinitară a lui Dumitru Stăniloae), Brunel University, Λονδίνο, 2004.

16. Eugen MATEI, *The Practice of Community in Social Trinitarianism: A Theological Evaluation with Reference to Dumitru Stăniloae and Jürgen Moltmann*, D.D. Thesis, Fuller Theological Seminary, 2004.
17. Nicolae LEASEVICI, *Η ανθρωπολογική έννοια στο έργο του Π. Καθ. Ακαδ. Δημητρίου Στανιλοάε* (Conceptia antropologică în opera Pr. Prof. Dr. Acad. Dumitru Stăniloae), διδακτ. διατριβή υποβληθείσα στο Τμήμα Θεολογίας του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου, 2004, 347 σ.
18. Gheorghe B. HOLBEA, *Η θεολογία του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε και η σχέση της με τη σύγχρονη Ανατολική και Δυτική θεολογία* (Διδακτορική διατριβή υποβληθείσα στην Θεολογική Σχολή του Α. Π. Θ, Θεσσαλονίκη, 2000), Έκδ. Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, 2006, 480 σ.

Β. Κατάλογος με τους διδάκτορες του Αιδεσιμοτάτου Καθηγητή Δημητρίου Στανιλοάε.

1. Σεβασμ. Antonie PLĂMĂDEALĂ, διδακτ. διατριβή· *Η διακονία της Εκκλησίας στην Αγία Γραφή, την Παράδοση και τη σύγχρονη θεολογία* (Biserica slujitoare în Sfânta Scriptură, Sfânta Tradiție și în teologie contemporană), 16 Δεκεμβρίου 1972.
2. Π. Καθ. Dumitru RADU, *Ο εκκλησιολογικός χαρακτήρας των Αγίων Μυστηρίων και τα προβλήματα της δια-κοινωνίας-Intercommunion* (Caracterul eclesiologic al Sfintelor Taine și problemele intercomuniunii), 5 Σεπτεμβρίου 1977.
3. Aurel GRIGORAȘ, *Δόγμα και λατρεία κάτω από την μεταξύ ομολογιών άποψη και το πρόβλημα της δια-κοινωνίας - Intercommunion* (Dogmă și cult private interconfesional și problema intercomuniunii), 24 Ιανουαρίου 1978.
4. Pr. Gheorghe DRĂGULIN, *Η Εκκλησιολογία των Αρεοπαγιτών τόμων και η σημασία της για το σύγχρονο Οικουμενισμό* (Eclesiologia tratatelor areopagitice și importanța ei pentru ecumenismul contemporan), 23 Ιουνίου 1979.
5. Π. Αρχιμ. Chesarie GHEORGHESCU, *Η Ορθόδοξη διδασκαλία περί της οικονομίας του Θεού και της οικονομίας της Εκκλησίας* (Învățătura ortodoxă despre iconomia Dumnezeiască și iconomia Bisericească), 30 Ιουνίου 1980.
6. Σεβασμ. Μητροπολίτου Daniel CIOBOTEA (Dan Ilie), *Θεολογία και Χριστιανική Πνευματικότητα* (Teologie și spiritualitate creștină), 31 Οκτωβρίου 1980.

7. Mezey LORAND, διαμαρτυρόμενος ιερέας Ουγγαρίας, *Δογματικές βάσεις της Χριστιανικής ευθύνης* (Temeiuri dogmatice ale responsabilității creștine), 7 Νοεμβρίου 1971.
8. Π. ΜΙHĂLȚAN Ιoαν, *Η ιερωσύνη του Σωτήρος Ιησού και η ιεροσύνη της Εκκλησίας* (Preoția Mântuitorului Hristos și Preoția Bisericească), 8 Ιουνίου 1985.

Γ. Κατάλογος με τους διδάκτορες θεολογίας που είχαν ως επιβλέποντα τον Αιδεσιμότατο καθηγητή Δημήτριο Στανιλοάε.

1. Alexandru Augustin BIDIAN, *Η Θεία Αποκάλυψη κατά τον σύγχρονο προτεσταντισμό* (Revelația divină după concepția protestantă contemporană), τη 14η Ιανουαρίου 1971.
2. Π. Καθ. Ιoαν BRIA, *Δογματικές πτυχές της ένωσης των Χριστιανικών Εκκλησιών* (Aspecte dogmatice ale unirii creștine a bisericilor), 18 Ιουνίου 1968.
3. Π. Καθ. Constantin GALERIU, *Θυσία και λύτρωση* (Jertfă și răscum-părare), 13 Δεκεμβρίου 1973.
4. Π. Καθ. Dumitru POPESCU, *Η Ρωμαιοκαθολική εκκλησιολογία κατά τα έγγραφα του Δευτέρου Συμβουλίου του Βατικανού και οι απηχήσεις του στη σύγχρονη θεολογία* (Eclesiologia Romano-Catolică după documentele celui de-al doilea Conciliu Vatican și ecourile în teologia contemporană), 5 Φεβρουαρίου 1973.
5. Π. Καθ. Ιoαν ICĂ, *Ομολογία πίστεως του Κριτοπούλου Μιτροφάνους. Η ιστορική, δογματική και οικουμενική της σημασία*. (Mărturisirea de credință a lui Mitrofan Kritopoulos. Însemnatatea ei istorică, dogmatică și ecumenistă), 3 Απριλίου 1974.
6. Ilie MOLDOVAN, *Το δόγμα περί του Αγίου Πνεύματος στην Ορθοδοξία και τα σύγχρονα οικουμενικά ζητήματα* (Învățătura Sfântul despre Duh în Ortodoxie și preocupările contemporane ecumeniste), 17 Οκτωβρίου 1974.
7. Π. Nicolae MACSIM, *Νεότερες προτεσταντικές αντιλήψεις περί της Αγίας Γραφής* (Concepții protestante mai noi despre Sfânta Scriptură), 12 Μαΐου 1977.
8. Καθ. Remus RUS, *Η έννοια περί του ανθρώπου στις μεγάλες θρησκείες* (Concepția despre om în marile religii). 20 Ιουνίου, 1978.

Περί του συγγραφέα.

Gheorghe F. ANGHELESCU.

Καθηγητής Πανεπιστημίου από το 1992 ως το 2004 στο Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής της Κραϊόβας (κοσμήτορας το 2000). Από το 2004, καθηγητής στο Τμήμα Θεολογίας του Πανεπιστημίου "Valachia" στο Târgoviște, και από το 2005 επί του παρόντος και στο Πανεπιστήμιο "Ovidius" από την Κονσταντζας.

Αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου, από το 1998 ως το 2000 και του Ρωμαιοκαθολικού Ινστιτούτου Φραγκισκανών του Ρώμαν, (από το 2005 ως το 2006). Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, διδάσκει Ιστορία της Φιλοσοφίας, Πατρολογία, Φιλοσοφία της Θρησκείας, Θρησκευτική Ανθρωπολογία, Οικουμενισμό και Εθνο-Θρησκευτικές σχέσεις. Ακολουθεί το πρόγραμμα σπουδών και ερευνών για το τίτλο διδακτορικού από το 1994 ως το 1996 στο Καθολικό Ινστιτούτο Παρισίου και στη Σορβόνη. Διδάκτωρ Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου το 1996. Από το 1999, είναι πρόεδρος του Οικουμενικού Ιδρύματος "Pro Axe Mundi". Από το 1997 ως το 1999 εκλέγεται Υπουργός Θρησκευμάτων. Ένα σημαντικό μέρος των επιστημονικών του ερευνών επικεντρώνεται στη θεολογία, τη ζωή και το έργο του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε, τα οποία πραγματοποιήθηκαν κάτω από την άμεση επίβλεψη του μεγάλου Ρουμάνου θεολόγου. Ήταν ένας από τους πιο κοντινούς φίλους του πατρός Στανιλοάε τα τελευταία χρόνια της ζωής αυτού. Είναι ο συγγραφέας της πρώτης βιο-βιβλιογραφίας του πατρός Δημητρίου Στανιλοάε, ένα σπουδαιότατο βιβλίο αναφοράς μέχρι σήμερα.

Lucrarea a apărut cu sprijinul
Administrației Fondului Cultural Național

ISBN 978-973-45-0635-4

